

Innehållsförteckning

Bilaga

Utredningsmaterial	3
Bilaga A1.1.1	3
Bilaga A1.1.2	5
Bilaga A1.1.3	10
Bilaga A1.1.4	15
Bilaga A1.1.5	19
Bilaga A1.1.6	24
Bilaga A1.2.1	28
Bilaga A1.2.2	32
Bilaga A1.2.3	41
Bilaga A2.1.1	44
Bilaga A2.1.2	45
Bilaga A2.2.1	50
Bilaga A2.2.2	51
Bilaga A3.1.1	55
Bilaga A3.1.2	58
Bilaga A3.1.3	103
Bilaga A4.1.1	108
Bilaga A4.1.2	110
Bilaga A4.1.3	141
Bilaga A4.1.4	148
Bilaga A4.1.5	172
Bilaga A4.1.6	175
Bilaga A4.2.1	177
Bilaga A4.2.2	179
Bilaga A4.2.3	183
Bilaga A4.3.1	186
Bilaga A4.3.2	189
Bilaga A4.3.3	205
Bilaga A4.3.4	220
Bilaga A4.3.5	223
Bilaga A4.4.1	225
Bilaga A4.4.2	229
Bilaga A5.1	233
Bilaga A5.2	235
Bilaga A5.3	237
Bilaga A5.4	240
Bilaga A5.5	241
Bilaga A5.6	242
Bilaga A5.7	244
Bilaga A5.8	245
Bilaga A5.9	247
Bilaga A5.10	254
Bilaga A5.11	260
Bilaga A5.12	263

Bilaga A6.1.1	273
Bilaga A6.1.2	275
Bilaga A6.2.1	278
Bilaga A6.2.2	279
Bilaga A6.3.1	282
Bilaga A6.3.2	284
Bilaga A6.3.3	287
Bilaga A7.1.1	292
Bilaga A7.1.2	293
Bilaga A7.1.3	300
Bilaga A7.2.1	302
Bilaga A7.2.2	310
Bilaga A7.2.3	311
Bilaga A7.2.4	314
Bilaga A7.2.5	316
Bilaga A7.3.1	318
Bilaga A7.3.2	319
Bilaga A7.4.1	322
Bilaga A7.4.2	324
Bilaga A7.5.1	327
Bilaga A7.5.2	328
Bilaga A7.6.1	332
Bilaga A7.6.2	336
Bilaga A7.6.3	342
Bilaga A7.6.4	344
Bilaga A7.7.1	345
Bilaga A7.7.2	347
Bilaga A7.7.3	350
Bilaga A7.7.4	352
Bilaga A7.7.5	353
Bilaga A7.7.6	354
Bilaga A7.8.1	357
Bilaga A7.8.2	359
Bilaga A7.8.3	367
Bilaga A7.8.4	369
Bilaga A7.9.1	370
Bilaga A7.9.2	371
Bilaga A7.9.3	374
Bilaga A7.9.4	376
Bilaga A7.10.1	377
Bilaga A7.10.2	379
Bilaga A7.10.3	381

BILAGA

Utredningsmaterial

Bilaga A1.1.1

BOSSE RINGHOLM
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -12- 20

Dnr 050-1216-2007/08

Stockholm 2007-12-20

Begäran om granskning av Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi.

I Svenska Dagbladet den 15 december uppges att utrikesminister Carl Bildt gjort "ett utspel om en detaljerad europeisk Kosovostrategi som de senaste dagarna presenterats för kollegorna i EU." Carl Bildt föreslår att "EU därför bör inkalla en stor konferens om den ekonomiska integrationen i regionen i stort."

Enligt uppgifter är dokumentet som presenterats åtta sidor långt och innehåller en mycket detaljerad genomgång av hur EU bör hantera en mängd frågor kring Kosovo. Bland annat tas det upp hur EU bör förhålla sig kring frågor som rör om Kosovo skulle deklarerat sin självständighet och hur EU bör agera för att risken för nya väpnade konflikter i Kosovo ska minimeras.

I samband med statsminister Fredrik Reinfeldts rapport till riksdagen om toppmötet i Bryssel den 14 december bekräftade statsminister den föreslagna Kosovostrategin. På min fråga varför denna strategi ej redovisats i EU-nämnden inför såväl utrikesministermötet den 10 december som det Europeiska Rådet den 14 december svarade Reinfeldt att det inte behövdes eftersom strategin inte ledde till några beslut.

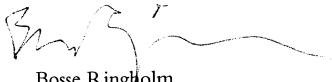
Både i rapporteringen från nämnda utrikesministermöte och från toppmötet finns emellertid slutsatser om Kosovo.

Regeringen har uppenbarligen medvetet eller omedvetet inte informerat EU-nämnden, som regelverket kräver, om den av Carl Bildt föreslagna EU-strategin.

Vilken betydelse denna EU-strategi haft för Europeiska Rådets behandling av Kosovo-frågan går naturligtvis inte att avgöra, eftersom grunddokumentet varken har offentliggjorts eller redovisats för EU-nämnden.

Det normala när frågor väcks på ministermöten i EU är att kommissionen begär medlemsstaternas synpunkter på olika förslag. Det är mycket mera ovanligt att en svensk minister för svenska statens räkning på ett ministermöte i EU presenterar ett svenskt förslag till hur hela EU ska agera. Men även ett sådant agerande måste förankras i EU-nämnden även om det inte handlar om formella beslut. Det praktiska resultatet blir annars att den svenska ståndpunkten redan är fastlagd av regeringen i och med framläggandet av planen. Samrådet med riksdagen kringgås då i praktiken av regeringen.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet undersöker om regeringen brutit mot regeln att svenska initiativ ska redovisas i EU-nämnden före presentationen av den nämnda Kosovo-strategin vid utrikesministermötet respektive Europeiska Rådet.

Bosse Ringholm

Bilaga A1.1.2

REGERINGSKANSLIET

2008-02-07

SB2008/509

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

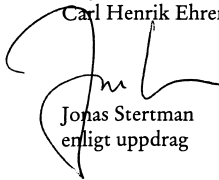
Ink 2008 -02- 07

Dnr 050-1216-2007/c8

Konstitutionsutskottets granskningsärende 28 – Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi

Härmed överlämnas en promemoria från Utrikesdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är rättschefen Carl Henrik Ehrenkrona, tfn 08-405 50 53.

Jonas Stertman
enligt uppdrag

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-05

Utrikesdepartementet

Rättssekretariatet (RS)

Carl Johan Wieslander

Konstitutionsutskottets granskningsärende 2007/08 nr 28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi

Konstitutionsutskottet har enligt 12 kap. 1 § regeringsformen beslutat att inleda en granskning när det gäller utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi. Konstitutionsutskottet har beslutat att i en skrivelse till Regeringskansliet begära svar på ett antal frågor.

1. Har utrikesministern i något sammanhang presenterat en strategi för Kosovo i EU?

Svar: Under de senaste åren har det skett en löpande diskussion inom EU om Kosovo som har avspeglats i olika slutsatstexter. Sverige har tillhört de aktivare länderna när det gällt att efterlysa en mer samlad diskussion om hur den utmaning som Kosovo utgör skall hanteras. Sverige har vid olika tillfällen presenterat olika tankar och idéer som en del av denna process. Sådana kan föras fram som allmänna inlägg i diskussioner på olika nivåer och stundtals som s.k. non-papers. Offentliga uttalanden och anföranden kan också ses som inspel i denna löpande process. EU-nämnden och utrikesutskottet har löpande hållits informerade om dessa diskussioner och information har lämnats vid samtliga tillfällen då beslut i form av främst slutsatstexter har varit aktuella. KU:s granskning föranleds av det non-paper som cirkulerades i EU-kretsen i december 2007 med missivet: *"In view of discussions at the European Council on 14 December, Sweden hereby circulates some thoughts for the further deliberations on Kosovo"*.

De tankar och idéer som utvecklas i det aktuella pappret - ett s k non-paper - var ett bidrag inför lunchen mellan stats- och regeringscheferna

samt utrikesministrarna vid mötet den 14 december 2007. Syftet var att lyfta fram ett antal oklara folkrättsliga, politiska och ekonomiska frågor som behöver diskuteras inom EU-kretsen inför den fortsatta hanteringen av Kosovofrågan.

2. Om utrikesministern har presenterat en sådan strategi för Kosovo, hur behandlades denna strategi i EU?

Svar: Detta non-paper diskuterades vid en lunch med EU:s stats- och regeringschefer och utrikesministrar den 14 december men var däremot aldrig föremål för något beslut.

3. Om utrikesministern har presenterat en sådan strategi, varför informerades inte riksdagen om detta i förväg?

Svar: De tankar och idéer som behandlades vid lunchen var baserade på vad EU-nämnden tidigare informerats om. Något krav på att regeringen enligt 10 kap. 6 § tredje stycket riksdagsordningen ska rådgöra med riksdagen om framläggandet av ett icke bindande non-paper, och som vid Europeiska rådets möten endast har varit föremål för en fri diskussion mellan stats- och regeringscheferna under en lunch, kan inte anses föreligga.

När det gäller företeelsen non-paper finns anledning att kortfattat återge vad som tidigare har anförts i en promemoria upprättad i Utrikesdepartementet (se 2003/04:KU10 s. 92):

”Uttrycket non-paper används i internationella sammanhang och är informellt. Någon definition av uttrycket finns inte och därmed inte heller någon praxis. Den ursprungliga och mest allmänt förekommande betydelsen av att ett paper betecknas som ett non-paper torde vara att det i handlingen förs ett fritt resonemang om hur en viss fråga kan hanteras. Sådana paper kan ha mycket skiftande karaktär, från enkla arbetspaper som innehåller fakta och argument till omfattande underlag inför möten... Paper som betecknas som non-paper förekommer allmänt inom ramen för EU-samarbetet. Även i andra internationella sammanhang förekommer uttrycket non-paper, t.ex. inom Förenta nationerna och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)”.

4. Har frågan om en strategi för Kosovo varit en beslutspunkt på något sammanträde i Europeiska unionens råd eller varit föremål för diskussion i Europeiska rådet?

Svar: Detta svenska non-paper har inte varit föremål för någon beslutspunkt på något sammanträde i Europeiska unionens råd.

5. Har det skett någon återrapportering till EU-nämnden om presentationen av en strategi för Kosovo?

Svar: Statsministern återrapporterade den 18 december 2007 till riksdagen från Europeiska rådets möte den 14 december 2007. Den 25 januari 2008 återrapporterade kabinetssekreteraren till EU-nämnden från utrikesministermötet den 10 december 2007.

6. Vilka kommentarer i övrigt ger anmälningen anledning till?

Den grundläggande bestämmelsen om regeringens informations- och samrådsskyldighet med riksdagen om vad som sker inom ramen för samarbetet i Europeiska unionen finns i 10 kap. 6 § första stycket regeringsformen. Bestämmelsen hänvisar till riksdagsordningen vad gäller de närmare formerna för hur detta samråd skall ske. Såvitt gäller regeringens skyldighet att underrätta och samråda med EU-nämnden finns föreskrifter i 10 kap. 6 § riksdagsordningen. Enligt denna föreskrift skall regeringen underrätta EU-nämnden om frågor som skall beslutas i Europeiska unionens råd. Regeringen skall också rådgöra med nämnden om hur förhandlingarna i rådet skall föras inför besluten i rådet. Regeringen skall vidare överlägga med nämnden i andra frågor rörande arbetet i Europeiska unionen när nämnden på grund av särskilda skäl påkallar sådan överläggning. Slutligen skall regeringen rådgöra med nämnden inför möten i Europeiska rådet.

10 kap. riksdagsordningen ändrades i väsentliga delar den 1 januari 2007. Den nu aktuella föreskriften i 10 kap. 6 § fick då sin nuvarande lydelse liksom 3 §, vari regleras utskottens arbete med EU-frågor och regeringens överläggningar med utskotten. Allmänt kan sägas att ett huvudsakligt syfte med de ändringar i 10 kap. riksdagsordningen som trätt i kraft den 1 januari 2007 varit att stärka utskottens roll och att samtidigt begränsa EU-nämndens uppgifter när det gäller EU-frågor (se 2005/06:RS3 s. 47). Regeringens informations- och samrådsskyldighet med EU-nämnden har genom lagändringen i 10 kap. 6 § första stycket riksdagsordningen alltså begränsats genom att krav inte längre ställs på att regeringen ska underrätta EU-nämnden om frågor som "avses bli behandlade i Europeiska unionens råd" utan att det är tillräckligt att regeringen underrättar EU-nämnden om frågor som "skall beslutas i Europeiska unionens råd". Vidare har regeringens samrådsskyldighet förändrats. Tidigare skulle samråd ske inför "beslut som regeringen bedömer som betydelsefulla och i andra frågor som nämnden bestämmer". Efter ändringarna ska regeringen rådgöra med nämnden inför "besluten i rådet". Utskottens roll har genom lagändringen i 10 kap. 3 § riksdagsordningen stärkts på så sätt att det numera föreskrivs att "Regeringen skall överlägga med utskotten i de frågor rörande arbetet i Europeiska unionen som utskotten bestämmer". En föreskrift om att regeringen ska rådgöra med EU-nämnden inför möten i Europeiska

rådet har införts i 10 kap. 6 § riksdagsordningen. En sådan ordning förelåg enligt praxis redan före lagändringen (se t.ex. 2003/04:KU20 s. 56 och 57).

Som framgått ovan har frågan om en strategi för Kosovo inte varit en beslutspunkt på något sammanträde inom Europeiska unionens råd. Beredningen av ett eventuellt ställningstagande i Kosovofrågan pågår alltså. Vid samrådet med EU-nämnden den 12 december har nämnden informerats bl.a. om att stats- och regeringscheferna tillsammans med utrikesministrarna under lunchen den 14 december skulle diskutera läget i Kosovo. Utrikesministern utvecklade vad som i Kosovofrågan var viktigt från svenska utgångspunkter. En sådan utgångspunkt var enligt utrikesministern att folkrätten var grunden både för vad Sverige gör och vad Sverige försöker uppnå. En annan sådan utgångspunkt var att så långt det är möjligt försöka bevara enigheten inom Europeiska unionen. Utrikesministern uttalade vidare att de skarpa besluten på den europeiska sidan låg en bit in på det kommande året. Den information i Kosovofrågan som lämnats vid EU-nämndens olika sammanträden under 2007 utgjorde utgångspunkter för regeringens hållning i frågan. De tankar och idéer som redovisades i det svenska pappret betecknat som ett non-paper har sin grund i och skiljer sig inte från dessa utgångspunkter. Den samrådsskyldighet som enligt 10 kap. 6 § sista stycket riksdagsordningen skall ske inför möten i rådet har fullgjorts.

Frågan om vilken inställning Sverige slutligen skall inta till Kosovos framtida status avgörs ytterst av regeringen. Den frågan är av sådan art att den kommer att redovisas i Utrikesnämnden.

Bilaga A1.1.3
Utrikesutskottets yttrande
2007/08:UU4y

Granskningsärende 2007/08:28
Utrikesminister Carl Bildts agerande i
samband med en europeisk Kosovostrategi

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslöt vid sammanträde den 8 april 2008 att bereda utrikesutskottet tillfälle att yttra sig i rubricerade ärende. Yttrandet bör, enligt konstitutionsutskottet, innehålla utrikesutskottets uppfattning om frågans utrikespolitiska dimensioner. Utrikesutskottet väljer att yttra sig i den av konstitutionsutskottet utpekade frågan.

Till yttrandet är fogat en avvikande mening.

Utskottets överväganden

Utskottet vill inledningsvis framhålla att situationen i Kosovo nära sammanhänger med utvecklingen på Västra Balkan i övrigt och att ömsesidiga samband råder. Det har därför varit vanligt förekommande att Kosovo i olika sammanhang diskuterats under rubriken Västra Balkan, men också det omvända har förekommit.

De perspektiv som varit centrala har varit de folkrättsliga, politiska och ekonomisk-sociala. Till detta kommer att förfarande- och formfrågorna, främst sådana som rört enighet mellan EU:s medlemsstater samt rollfördelningen mellan EU och andra organisationer, har spelat en framträdande roll.

Erkännandefrågan är ett element av betydelse i Kosovoärendet. Det förtjänar därför att nämnas att Sveriges inställning i den delen avgörs genom nationellt beslut.

Utrikesutskottet för sin del har bedömt att frågorna rörande Västra Balkan/Kosovo har varit av stor utrikespolitisk betydelse. Till följd härav har dessa frågor ägnats betydande uppmärksamhet inom ramen för utskottets löpande informationsinhämtning och dialog med utrikesledningen, främst inför förestående möten med rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC). Västra Balkan (och därmed Kosovo) har också varit ett av de ämnen som utrikesutskottet valt att ägna uppmärksamhet åt i form av fördjupade föredragningar. En sådan föredragning om Västra Balkan genomfördes våren 2008.

Det materiella innehållet i aktuellt granskningsärende och vad som framkommit vid utrikesutskottets befattning med frågan visar med tydlighet att också regeringen ansett att Kosovoproblematiken varit av stor utrikespolitisk vikt. Behandlingen av frågan inom EU pekar otvetydigt i samma riktning.

Vad gäller tolkning av riksdagsordningen hänvisar utskottet, jämlikt 12 kap. 1§ RF, till det riksdagsorgan som har just detta till sin uppgift, nämligen konstitutionsutskottet.

Stockholm den 22 april 2008

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Gustav Blix (m), Carina Hägg (s), Anne-Marie Pålsson (m), Kerstin Lundgren (c), Kent Härstedt (s), Birgitta Ohlsson (fp), Kenneth G Forslund (s), Walburga Habsburg Douglas (m), Kerstin Engle (s), Hans Linde (v), Carin Runeson (s), Holger Gustafsson (kd), Mats Sander (m), Lars Lindén (kd), Mats Johansson (m) och Max Andersson (mp).

Avvikande mening

Granskningsärende 2007/08:28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi (s, v, mp)

Urban Ahlin (s), Carina Hägg (s), Kent Härstedt (s), Kenneth G Forslund (s), Kerstin Engle (s), Hans Linde (v), Carin Runeson (s) och Max Andersson (mp) anför:

Vi anser att utrikesutskottets överväganden borde ha haft följande lydelse.

Utskottet vill inledningsvis framhålla att Kosovofrågan nära sammanhänger med utvecklingen på Västra Balkan i övrigt och att ömsesidiga samband råder. Det har därför varit vanligt förekommande att Kosovo i olika sammanhang diskuterats under rubriken Västra Balkan, men också det omvända har förekommit. Huvuddelen av de element som ingår i det s.k. non-paper som är aktuellt i granskningsärendet har därigenom kommit att beröras i utrikesutskottet. Något non-paper om en europeisk Kosovostrategi har däremot inte redovisats för utskottet.

De perspektiv som varit centrala har varit de folkrättsliga, politiska och ekonomisk-sociala. Till detta kommer att förfarande- och formfrågorna, främst sådana som rör enighet mellan EU:s medlemsstater samt rollfördelningen mellan EU och andra organisationer, har spelat en framträdande roll.

Erkännandefrågan är ett element av betydelse i Kosovoärendet. Det förtjänar därför att nämnas att Sveriges inställning i den delen avgörs genom nationellt beslut.

Utrikesutskottet för sin del har bedömt att frågorna rörande Västra Balkan/Kosovo har varit av stor utrikespolitisk betydelse. Till följd härav har dessa frågor ägnats betydande uppmärksamhet inom ramen för utskottets löpande informationsinhämtning och dialog med utrikesledningen, främst inför förestående möten med rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC). Västra Balkan (och därmed Kosovo) har också varit ett av de ämnen som utrikesutskottet valt att ägna uppmärksamhet åt i form av fördjupade föredragningar. En sådan föredragning om Västra Balkan genomfördes våren 2008.

Det materiella innehållet i aktuellt granskningsärende och vad som framkommit vid utrikesutskottets befattnings med frågan visar med tydlighet att också regeringen ansett att Kosovoproblematiken varit av stor utrikespolitisk vikt. Behandlingen av frågan inom EU pekar otvetydigt i samma riktning.

Utöver det nu aktuella ärendet önskar utrikesutskottet framföra följande allmänna synpunkter.

Utrikesfrågor har ofta karaktären av diffusa processer, och de skiljer sig då från ”vanliga ärenden”, bl.a. genom att de saknar en väl urskiljbar början och ett distinkt slut. Inte sällan griper sådana processer in i varandra. Därtill kommer, som konstitutionsutskottet tidigare anfört, att särskilda förutsättningar för uttalanden ibland kan anses gälla på utrikespolitikens område.¹

I de utrikespolitiska processerna tillförs efterhand ofta nya element, vars betydelse inte alltid är omedelbart uppenbar. Detta medför återkommande behov av sammanfattningar och synteser för att värdera utvecklingen. Utrikesutskottet för sin del söker i första hand tillgodose detta genom att begära fördjupade föredragningar i frågor som bedöms vara viktiga. Utskottet, och för den delen också en utskottsminoritet, kan därutöver begära överläggning med regeringen (10 kap. 3 § andra och tredje styckena RO).

Som 2002 års riksdagskommitté anför har också regeringen ett ansvar för att informera, och kommittén nämner i sammanhanget möjligheten att översända faktapromemorior. Ibland är det regeringen som, mot bakgrund av den internationella utvecklingen, har bäst förutsättningar för att bedöma lämplig tidpunkt för sammanhållen och fördjupad information.

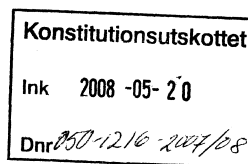
Riksdagens beslut till följd av Riksdagskommitténs förslag syftar bl.a. till att stärka utskottens ställning i EU-arbetet och att ge detta en långsiktig inriktning, medan EU-nämndens roll främst koncentreras till det tillfälle när frågorna ska beslutas i ministerrådet.

¹ Utrikesutskottet har belyst denna problematik i sitt utlåtande 2001/02:UU1u till konstitutionsutskottet.

Bilaga A1.1.4

UTRIKESUTSKOTTETS KANSLI
Kanslichefen

2008-04-14

Konstitutionsutskottet

Granskningsärende 2007/08:28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi

1 bil.

I remiss av den 8 april 2008 från konstitutionsutskottet i granskningsärende 2007/08:28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovo-strategi efterfrågas en redogörelse för när och i vilka former utrikesministern eller företrädare för honom informerat eller överlagt med utrikesutskottet om regeringens agerande i fråga om en europeisk Kosovostrategi innan strategin presenterades i EU-kretsen i form av ett non-paper.

Utrikesutskottets kansli bereds också tillfälle att lämna uppgifter om i vad mån formerna och omfattningen av information i denna fråga kan anses svara mot vad som varit vedertaget hos utrikesutskottet i jämförbara frågor.

Av de handlingar som tillställts utrikesutskottets kansli framgår att den period som torde vara av intresse i granskningsärendet är året 2007 fram till dess non-papret cirkulerades i EU-kretsen inför lunchen den 14 december 2007 mellan stats- och regeringscheferna samt utrikesministrarna i samband med Europeiska rådets möte.

Kansliet besvarar frågorna i ett sammanhang och väljer att inledningsvis beskriva bakgrunden till och uppläggningsen av utrikesutskottets arbete med frågor av här aktuellt slag. Därmed ges ramverket för den efterfrågade redogörelsen men också ett underlag för konstitutionsutskottets bedömning av jämförbarheten mellan det nu aktuella ärendet och andra liknande frågor.

Utrikesutskottet har, som enda riksdagsutskott, under hela efterkrigstiden haft anledning att befatta sig med frågor rörande västeuropeisk integration. Inför Sveriges närmande till EU och det därpå följande medlemskapet har utskottet därför successivt utvecklat ett grundkoncept för att hantera denna typ av frågor. Den långa tidsperiod under vilken arbetsformerna vuxit fram samt utrikesutskottets fokus på de politiska aspekterna har gjort att hanteringsordningen huvudsakligen kommit att definieras utifrån frågornas materiella innehåll och ej i termer av de kategorier som det legala ramverket tillhandahåller.

Vid sitt planeringsinternat den 29-30 januari 2007 antog utrikesutskottet promemorian "Inriktningen av utrikesutskottets verksamhet under valperioden 2006/07-2009/10 – strategidokumentet" (nedan benämnt strategidokumentet), vilken anger utskottets grundläggande synsätt. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets frågor kan följande utdrag ur promemorian vara värda att uppmärksamma:

"EU-frågorna griper i många avseenden in i den verksamhet som bedrivs inom och av andra internationella organisationer. Detta gäller inte minst på det säkerhetspolitiska området. Utrikesutskottet bedriver därför en organisationsbevakning som sträcker sig betydligt utöver åliggandet att följa utvecklingen inom EU. Ett bakomliggande motiv för en regelbunden bevakning är beträffande både EU och FN att viss överlåtelse av suveränitet har skett."

(s. 1)

...

"Framförallt inom utrikesutskottets beredningsområde finns starka kopplingar mellan EU och andra internationella organisationer, t.ex. FN och Nato. Utskottet ser därför organisationsbevakning som ett sammanhållet område där emellertid EU-frågorna starkt dominerar.

Strategin för utskottets arbete med EU-frågorna är att, utöver vad som följer omedelbart av betänkandearbetet, ingående och över tiden följa ett begränsat antal frågor av långsiktig karaktär som bedöms vara av stor betydelse för Sverige och för unionen. Genom att redan i inledningsfasen föra diskussioner med andra politiska aktörer, främst svenska regeringsföreträdare, söker utskottet tillförsäkra sig ett långsiktigt realinflytande. Utskottet har också ambitionen att från olika utgångspunkter följa genomförandet av politiken.

Riksdagen har under 2006 fattat beslut om ändrade uppgifter och anvisat arbetsformer för utskotten vad avser EU-arbetet. De operativa konsekvenserna för utrikesutskottets del av detta görs till föremål för särskilda överväganden."

(s. 11)

De särskilda överväganden om utrikesutskottets arbete med EU-frågor som åsyftas i citatet ovan gjordes vid nämnda planeringsinternat utifrån ett separat diskussionsunderlag (Brothén 2007-01-23), vilket väl avspeglar de arbetsformer som kom att tillämpas under 2007.

Frågor rörande Kosovo, vilket är det som berörs i det nu aktuella granskningsärendet, har under den i ärendet aktuella perioden och vid tidpunkter som redovisas i närslutna bilaga, diskuterats i utskottet dels inom ramen för utskottets informationsinhämtning inför möten med rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC), dels under sammanträden då utrikesministern besökt utskottet. Vid tillfällen som dessa görs inte organiserade uppteckningar. I avsaknad härav låter det sig, med det material som står till förfogande, inte avgöras vad som närmare framkommit. Kansliet kan därför utifrån kallelser, sammanträdesprotokoll, bakgrundsdokument m.m. blott redovisa att frågor rörande Kosovo berörts. Däremot saknas tillräckligt underlag för att uttala sig om huruvida "utrikesministern eller företrädare för honom informerat eller överlagt/samrått med utrikesutskottet om regeringens agerande i fråga om en europeisk Kosovostrategi".

Västra Balkan (och därmed Kosovo) är en fråga ”av långsiktig karaktär som bedöms vara av stor betydelse för Sverige och för unionen” (strategidokumentets ordalydelse) och som utrikesutskottet därför ägnat uppmärksamhet i form av särskilda föredragningar. Någon sådan ägde dock inte rum under den aktuella tidsperioden utan först under våren 2008.

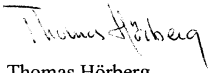
Någon överläggning enligt RO 10 kap. 3 § (tidigare även benämnt saksamråd) avseende Kosovo har inte genomförts.

Förfaringssättet inför möten med rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC) är normalt sådant, att utskottet vid sitt tisdagssammanträde utifrån den kommenterade dagordningen för det kommande ministerrådsmötet väljer ut dagordningspunkter som man önskar särskilt belysta. Vid sammanträdet påföljande torsdag lämnas föredragning av Utrikesdepartementets kabinetssekreterare eller, vid förfall för denne, av utrikesrådet för politiska frågor, varefter ledamöternas frågor besvaras. Skriftliga återrapporter från rådsmötena, sammanställda av EU-representationen i Bryssel, tillställs ledamöterna i efterhand.

De tillfällen under den aktuella perioden då Västra Balkan/Kosovo stått på ministerrådets dagordning och då föredragning skett framgår av bilagan. Åtminstone inför sammanträdena den 10 maj och den 15 november 2007 beslöt utskottet framföra att man önskade att frågor rörande Västra Balkan/Kosovo skulle belysas särskilt.

Utrikesministern besöker normalt utskottet vid ett par tillfällen per riksmöte. Dessa besök inleds vanligen med att statsrådet gör en utrikespolitisk exposé, vilken följs av frågestund med ledamöterna. Vid utrikesministerns besök i utskottet den 8 maj och den 20 november 2007 kom frågor rörande Västra Balkan/Kosovo att tas upp.

Åberopade promemorior samt de kommenterade dagordningar för GAERC och motsvarande återrapporter som i övrigt utgjort grund för föreliggande redovisning överlämnas i särskild ordning till konstitutionsutskottets kansli.

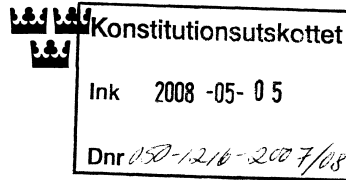
Thomas Hörberg

Uppgifter om föredragningar i utrikesutskottet om Kosovo/Västra Balkan under år 2007

Föredragning	Datum	Föredragande	Utskottsprotokoll	Underlag (Kosovo/ Västra Balkan)
GAERC	18 januari 2007	Kabinettssekreterare Frank Belfrage, UD	Prot. 2006/07:12	a) Kommenterad dagordning 2007, dp 3 b) Återrapport 2007-01-22
GAERC	1 mars 2007	Kabinettssekreterare Frank Belfrage, UD	Prot. 2006/07:16	a) Kommenterad dagordning 2007, dp 6 b) Återrapport 2007-03-05
GAERC	19 april 2007	Kabinettssekreterare Frank Belfrage, UD	Prot. 2006/07:24	a) Kommenterad dagordning 2007-04-16, dp 11 b) Återrapport 2007-04-23
	8 maj 2007	Utrikesminister Carl Bildt, UD	Prot. 2006/07:27	
GAERC	10 maj 2007	Utrikesrådet Olof Skoog, UD	Prot. 2006/07:28	a) Kommenterad dagordning 2007-05-07, dp 11 b) Återrapport 2007-05-14 (lunchdiskussion)
GAERC	14 juni 2007	Kabinettssekreterare Frank Belfrage, UD	Prot. 2006/07:31	a) Kommenterad dagordning 2007-06-11, dp 6 b) Återrapport 2007-06-18
GAERC	15 november 2007	Utrikesrådet Björn Lyrvall, UD	Prot. 2007/08:9	a) Kommenterad dagordning 2007-11-12, dp 5 b) Återrapport 2007-11-19
	20 november 2007	Utrikesminister Carl Bildt, UD	Prot. 2007/08:10	
GAERC	6 december 2007	Kabinettssekreterare Frank Belfrage, UD	Prot. 2007/08:13	a) Kommenterad dagordning 2007-12-03, dp 4 b) Återrapport 2007-12-10

Bilaga A1.1.5

EU-nämndens yttrande
2007/08:EUN3y

Granskningsärende 2007/08:28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har vid sitt sammanträde den 8 april 2008 beslutat att avge bl.a. följande remiss.

Utrikesutskottet och EU-nämnden bereds tillfälle att yttra sig i ärendet. Yttrandena bör innehålla utrikesutskottets uppfattning om frågans utrikespolitiska dimensioner respektive EU-nämndens uppfattning om frågans EU-politiska dimensioner, det senare sett i ljuset av regeringens skyldighet att samråda/överlägga med EU-nämnden.

EU-nämnden får i anledning av remissen avlämna följande yttrande.

Regeringens informations- och samrådsskyldighet gentemot EU-nämnden

Vad gäller regeringens skyldighet att informera och samråda med EU-nämnden kan nämnden konstatera att de bestämmelser i riksdagsordningen som trädde i kraft den 1 januari 2007 för EU-nämndens del innebär såväl en begränsning som en utvidgning och förstärkning av regeringens informations- och samrådsskyldighet visavi EU-nämnden.

Begränsningen ligger i att regeringen nu skall underrätta EU-nämnden om frågor som "skall beslutas i Europeiska unionens råd" i stället för som tidigare "avses bli behandlade i Europeiska unionens råd". Både en utvidgning och en begränsning ligger i att den tidigare avgränsningen av regeringens samrådsskyldighet till att omfatta "beslut som regeringen bedömer som betydelsefulla och i andra frågor som nämnden bestämmer" har tagits bort och att samrådsskyldigheten numera gäller "besluten i rådet". Förstärkningen ligger i att regeringen nu är uttryckligen skyldig att samråda med EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet. Därmed har en tidigare utvecklad praxis lagfästs. I

samrådsskyldigheten ligger givetvis en skyldighet att också informera nämnden inför möten i Europeiska rådet.

Det kan alltså noteras att, när det gäller möten i Europeiska unionens råd, är inte samrådsskyldigheten begränsad till beslut i rådet. Europeiska rådet har heller i dag ingen status som EU-institution till skillnad från ministerrådet och fattar normalt inga formella beslut. Europeiska rådets uppgifter regleras i dag av artikel 4 i nuvarande EU-fördrag. Av denna artikel framgår att Europeiska rådet ska ge unionen de impulser som behövs för dess utveckling och fastställa allmänna politiska riktlinjer för denna utveckling. Europeiska rådets möten förbereds av Coreper (Ständiga representanternas kommitté som förbereder rådets arbete) och rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC).

Europeiska rådet skall även enligt artikel 13 i EU-fördraget bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inklusive för frågor som har försvarsmässiga konsekvenser. Europeiska rådet skall också enligt samma artikel besluta om gemensamma strategier som skall genomföras av unionen på områden där medlemsstaterna har viktiga gemensamma intressen.

Innebörden av regeringens samrådsskyldighet gentemot EU-nämnden är alltså att regeringen får möjlighet att förankra den ståndpunkt den ämnar inta vid förhandlingarna i rådet och försäkra sig om riksdagens accept av förhandlingståndpunkten. Formellt är det liksom tidigare regeringen som företräder Sverige, och regeringen agerar – även om den har skaffat sig accept från ett riksdagsorgan – med fullt politiskt ansvar vid rådets möten (1994/95:KU22 s 15). Det nu sagda måste anses gälla också inför Europeiska rådets möten.

Beträffande formerna för och omfattningen av regeringens information och samråd med EU-nämnden i fråga om Västra Balkan/Kosovo får nämnden hänvisa till redogörelse upprättad av EU-nämndens kansli den 14 april 2008.

Frågans EU-politiska dimensioner sett i ljuset av regeringens skyldighet att samråda med EU-nämnden

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik bereds i GAERC och i Europeiska rådet. GAERC möts normalt en gång i månaden och på dagordningen står vid varje möte ett antal frågor om yttre förbindelser såsom Västra Balkan/Kosovo, Mellanöstern, Iran, Irak, Sudan/Darfur m.m. Vad som kommer upp på dagordningen bestäms ofta av det utrikespolitiska läget i Europa och i världen i övrigt. EU har utrikespolitiska förbindelser med många stater och internationella organisationer.

Det vanliga är att rådet förutom skarpa beslut i form av gemensamma åtgärder och ståndpunkter (ofta när det gäller sanktioner av olika slag) fattar en form av mjuka beslut i form av slutsatser (soft law) som ett resultat av diskussionen i rådet och för att föra frågorna framåt. För att slutsatser skall kunna antas krävs enhällighet i rådet. Den nationella svenska utrikespolitiken be-

handlas i stor utsträckning sedan 1995, då Sverige blev medlem i EU, inom ramen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

Regeringens skyldighet att informera och samråda med EU-nämnden rör sig sedan EU-inträdet på områden som traditionellt ansetts vara förbehållna regeringen, och som för närvarande inte omfattas av de områden som riksdagen överlåtit till EU:s institutioner utan fortfarande är av mellanstatlig karaktär. De skarpa beslut som fattas av GAERC i form av gemensamma åtgärder eller ståndpunkter är att anse som internationella överenskommelser som enligt regeringsformen skall ingås av regeringen. Inte desto mindre fordras enligt riksdagsordningen att regeringen informerar och samråder med riksdagen om sådana beslut innan regeringsbeslut om att godkänna EU-beslutet för Sveriges del fattas. Väl fungerande rutiner för sådana ärenden har utvecklats inom ramen för EU-nämndens verksamhet. Samrådet sker på basis av såväl skriftligt som muntligt underlag.

Rådet sammanträder i olika ministersammansättningar. Frågorna på dagordningarna kan återkomma mer eller mindre ofta beroende på i vilket stadium i beslutsprocessen de befinner sig (t.ex. mellan olika läsningar i Europaparlamentet). En särställning har emellertid GAERC-mötena där samma frågor kan återkomma på möte efter möte under lång tid beroende på det utrikespolitiska läget. Det blir då fråga om både löpande dialog och - när avsikten är att rådet skall fatta någon form av beslut - samråd.

EU har förbindelser med hela världen och världshändelserna avsätter omedelbart aktivitet inom EU och blir föremål för diskussion och beslut på dagordningen för GAERC. Kosovofrågan har naturligtvis stor betydelse såväl i ett större utrikespolitiskt sammanhang som inom ramen för EU:s utrikespolitik. Det är bl.a. fråga om att länderna på Västra Balkan skall kunna utvecklas på ett sådant sätt att de så småningom kan bli medlemmar i EU. De nationella parlamenten i EU liksom Europaparlamentet har ett avgörande inflytande när det gäller att godkänna nya medlemmar i EU. Enligt EU-nämndens mening torde det vara svårt att särskilja Kosovofrågans utrikespolitiska dimensioner från dess EU-politiska dimensioner. Ett EU-medlemskapsperspektiv har i sin tur bäring också på rent utrikespolitiska och folkrättsliga dimensioner, framför allt frågan om status- och självständighet för Kosovo.

Ett fortlöpande informations- och samrådsförfarande är - när det gäller Västra Balkan och Kosovo liksom beträffande andra på GAERC förekommande frågor - givetvis av stor betydelse även fortsättningsvis.

Vad gäller statusen av ett s k *non-paper* är det, både enligt nämnden och enligt tidigare KU-prövningar av tidigare statsråd, tydligt att s k *non-paper* inte ska ses som beslutsunderlag, inte binder den som presenterar det och därmed inte heller kräver beslutssamråd i riksdagen. Frågan om *non-paper*-status påverkas inte av genomförda förändringar i riksdagsordningen.

Vad gäller tolkning av samrådsskyldigheten och riksdagsordningen i övrigt hänvisar nämnden, jämlikt 12 kap.1§ RF, till det riksdagsorgan som har just detta till sin uppgift, nämligen konstitutionsutskottet.

Stockholm den 17 april 2008

På EU-nämndens vägnar

Anna Kinberg Batra

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Kinberg Batra (m), Susanne Eberstein (s), Sonia Karlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Staffan Danielsson (c), Peder Wachtmeister (m), Sven Gunnar Persson (kd), Jacob Johnson (v), Lars Lilja (s), Christer Winbäck (fp), Ulf Holm (mp), Krister Hammarbergh (m), Fredrik Olovsson (s), Karl Sigfrid (m), Magdalena Streijffert (s), Agneta Berliner (fp) och Christina Axelsson (s).

Avvikande mening

Susanne Eberstein (s), Sonia Karlsson (s), Jacob Johnson (v), Lars Lilja (s), Ulf Holm (mp), Fredrik Olovsson (s), Magdalena Streijffert (s) och Christina Axelsson (s) anför:

Vi motsätter oss de två sista styckena i EU-nämndens yttrande. Vi anser att EU-nämndens yttrande i övrigt väl speglar omfattningen av regeringens informations- och samrådsskyldighet gentemot EU-nämnden liksom Kosovo-frågans EU-politiska dimensioner.

I denna del av yttrandet saknas dock några viktiga synpunkter. Vi anser därför att den del av EU-nämndens yttrande som börjar med "Ett fortlöpande informations- och samrådsförfarande är " och slutar med "konstitutionsutskottet." bort ha följande lydelse.

Som framgår av redogörelsen ovan om regeringens informations- och samrådsskyldighet gentemot EU-nämnden hade regeringen enligt de gamla bestämmelserna i riksdagsordningen varit skyldig att inför GAERC samråda med EU-nämnden om initiativet till en europeisk Kosovostrategi och planerna på att överlämna ett non-paper om denna strategi.

De förändringar som genomfördes i riksdagsordningen och som nu gäller motiverades av att öka – inte minska – riksdagens inflytande och engagemang i fråga om EU-arbetet.

När det gäller samrådsskyldigheten gentemot EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet framgår av redogörelsen ovan också att skyldigheten snarast förstärktes i och med att den numera är lagfäst och inte bara praxis.

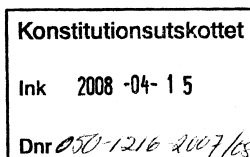
Inför EU-nämnden har utrikesministerns ställföreträdare den 7 december och utrikesministern den 12 december redogjort för olika delmoment som senare har visat sig ingå i det svenska initiativet om en europeisk Kosovostrategi. Det svenska initiativet i sin helhet sådant det redovisats i ett utförligt non-paper har dock inte omnämnts eller presenterats för EU-nämnden. Ett sådant initiativ måste rimligen ha varit under utarbetande den 7 december då EU-nämnden sammanträdde inför GAERC.

Oavsett den formella informations- och samrådsskyldigheten beträffande svenska initiativ i EU hade det, inte minst mot bakgrund av tidigare, omfattande diskussioner i EU-nämnden i frågan, varit naturligt, logiskt och självklart att utrikesministern hade informerat EU-nämnden om initiativet.

Ett fortlöpande informations- och samrådsförfarande är – när det gäller Västra Balkan och Kosovo liksom beträffande andra på GAERC förekommande frågor – givetvis av stor betydelse även fortsättningsvis.

Bilaga A1.1.6

EU-NÄMNDEN
Kansliet
Ingrid Larén Marklund
Kanslichef

Stockholm den 14 april 2008

Till konstitutionsutskottet

Granskningsärende 2007/08:28 Utrikesminister Carl Bildts agerande i samband med en europeisk Kosovostrategi

Konstitutionsutskottet har vid sitt sammanträde den 8 april 2008 beslutat att avge bl.a. följande remiss.

Från utrikesutskottets respektive EU-nämndens kansli efterfrågas en redogörelse för när och i vilka former utrikesministern eller företrädare för honom informerat eller överlagt/samrått med utrikesutskottet respektive EU-nämnden om regeringens agerande i fråga om en europeisk Kosovostrategi innan strategin presenterades i EU-kretsen i form av ett s.k. non-paper. Kanslierna har samtidigt beretts tillfälle att lämna uppgifter om i vad mån formerna och omfattningen av information och samråd i denna fråga kan anses svara mot vad som varit vedertaget hos respektive riksdagsorgan i jämförbara frågor.

EU-nämndens kansli får i anledning av remissen lämna följande redogörelse.

När och i vilka former har utrikesministern eller företrädare för honom informerat eller samrått med EU-nämnden om regeringens agerande i fråga om en europeisk Kosovostrategi innan strategin presenterades i EU-kretsen i form av ett s.k. non-paper?

Allmänt om Västra Balkan/Kosovo

Sedan lång tid har Västra Balkan stått på dagordningen för Europeiska unionens ministerråd i sammansättningen Allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC). Västra Balkan har också behandlats vid möten med Europeiska rådet vid flera tillfällen. Mötena med Europeiska rådet förbereds av rådet för Allmänna frågor.

Vid varje GAERC-möte sedan oktober 2006 – med undantag för mötet i april 2007 – har rådet beslutat om slutsatser beträffande Västra Balkan och vid flera tillfällen specifikt om Kosovo. (GAERC-möten äger regelmässigt rum en gång i månaden med undantag för augusti månad.) I ordförandeskapets slutsatser från möten med Europeiska rådet har också Västra Balkan/Kosovo tagits upp. Regeringen har fr.o.m. oktober 2006 t.o.m. december 2007 informerat och samrått med EU-nämnden om Västra Balkan inklusive Kosovo vid 14 tillfällen. Vid varje tillfälle har förts stenografiska uppteckningar.

Inför såväl mötena med GAERC som mötena med Europeiska rådet har utrikesministern eller företrädare för honom samt statsministern och utrikesministern informerat och samrått med

EU-nämnden om alla frågor på dagordningen, således också Västra Balkan. Inom ramen för dagordningspunkten Västra Balkan har även situationen i Kosovo behandlats. Inför GAERC – mötena och inför mötena med Europeiska rådet har utkast till slutsatser funnits tillgängliga för EU-nämndens ledamöter. Inför varje informations- och samrådstillfälle har utrikesministern eller företrädare för honom också lämnat rapport om föregående möte och en skriftlig återrapport har varit tillgänglig. Kosovofrågor har ofta diskuterats vid ministrarnas luncher. Dessa diskussioner har inte återrapporterats till EU-nämnden skriftligen, men väl muntligen.

Rådsmötena i december 2007

Sedvanlig information och samråd med EU-nämnden ägde rum den 7 december 2007 inför GAERC - mötet den 10 december 2007 och den 12 december 2007 inför mötet med Europeiska rådet den 14 december 2007.

EU-nämnden inför GAERC-mötet den 10 december

Vid EU-nämndens möte fredagen den 7 december 2007 företrädde regeringen av bl.a. EU-minister Cecilia Malmström och kabinetssekreterare Frank Belfrage. På dagordningen för rådet för Allmänna frågor stod förberedelser för möte med Europeiska rådet och på dagordningen för Yttre förbindelser stod frågan om Västra Balkan. Kabinetssekreteraren föredrog inför nämnden frågorna om Västra Balkan och Kosovo, både i fråga om förberedelserna för Europeiska rådet och för GAERC-mötets specifika dagordning för Yttre förbindelser. Utkast till slutsatser om Kosovo att antas av Europeiska rådet (16037/07) liksom utkast till slutsatser om Västra Balkan att antas av GAERC - rådet (16003/1/07) fanns tillgängliga för EU-nämndens ledamöter.

Vid EU-nämndens sammanträde den 7 december lämnade kabinetssekreteraren en utförlig redogörelse, dels inför de slutsatser om Västra Balkan i sin helhet som rådet för Yttre förbindelser den 10 december förväntades anta, dels inför det upplägg om Kosovo som rådet för Allmänna frågor avsågs förbereda inför mötet med Europeiska rådet den 14 december. Kabinetssekreteraren framhöll därvid särskilt vissa viktiga frågor som betonats från svensk sida, såsom europeisk enighet, regional ansats och de ekonomiska momenten. Läget beträffande Kosovos eventuella självständighet berördes också.

Efter diskussionen sammanfattade ordföranden med att det fanns en bred och stor majoritet för stöd till regeringens ståndpunkt i ärendet.

Här kan hänvisas till stenografiska uppteckningar 2007/08:13.

Rådet för Allmänna frågor och Yttre förbindelser den 10 december beslutade om slutsatser om Västra Balkan i enlighet med det utkast som funnits tillgängligt vid EU-nämndens sammanträde.

EU-nämnden inför mötet med Europeiska rådet den 14 december

Vid EU-nämndens sammanträde onsdagen den 12 december 2007 företrädde regeringen av bl.a. statsministern och utrikesministern. Underlag i form av utkast till slutsatser (16234/07 Polgen 130) hade delgetts EU-nämndens ledamöter. Statsministern informerade om att stats- och regeringscheferna tillsammans med utrikesministrarna skulle diskutera läget i Kosovo vid lunchen. Statsministern framhöll att man behövde en fördjupad diskussion om EU:s olika

handlingsalternativ i Kosovofrågan och att det var centralt att EU står enigt. Han välkomnade därför att Kosovo stod på Europeiska rådets dagordning. Statsministern framhöll också vikten av att Europeiska rådet sänder en tydlig signal om Västra Balkans inklusive Kosovos medlemsskapsperspektiv.

Utrikesministern kompletterade med en utförlig redogörelse för olika utgångspunkter som ansågs viktiga från svensk aspekt. Bl.a. framhöll han folkrätten och förhållandet till FN, bevarandet av enigheten inom EU, förhoppningen att arbetet skulle påbörjas med ett politikpaket för Kosovo, statusfrågan, Serbien m.m. och att beslut om detta skulle komma en bit in på 2008. Han antog att diskussionen på mötet skulle röra sig i denna riktning och sluta med att de slutsatser som hade utdelats skulle endosseras.

Ordföranden sammanfattade med att det fanns en majoritet för stöd till regeringens ståndpunkt i de frågor som skulle komma upp på toppmötet.

Här kan hänvisas till stenografiska uppteckningar 2007/08:14.

Av ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i december 2007 framgår att det utkast till slutsatser i fråga om Kosovo som EU-nämnden delgetts antogs av ordförandeskapet med tillägget att GAERC- rådet och särskilde representanten för utrikespolitiska frågor fick vissa uppdrag.

Sammanfattning

Av den nu lämnade redovisningen framgår att regeringen utförligt och vid samtliga möten med GAERC- rådet och inför möten med Europeiska rådet då Västra Balkan och Kosovo stått på dagordningen utförligt informerat och samrått med EU-nämnden om dessa frågor och om regeringens ståndpunkter. Av stenografiska uppteckningar framgår att de av regeringen framförda ståndpunkterna innehåller element som kan sägas ingå i en europeisk Kosovostrategi sådan den kommit till uttryck i den handling av den 13 december 2007 som betecknats NON-PAPER – Sweden, med rubriken "A European Strategy for Kosovo". Däremot har inte nämnts att ett svenskt initiativ skulle lämnas i form av en sådan handling.

Den nu aktuella handlingen synes innehålla ett antal element som regeringen sålunda utförligt informerat och samrått med nämnden om innan den presenterades i EU-kretsen. Därutöver innehåller handlingen också detaljerade diskussionsfrågor som gäller bl.a. frågor om erkännande av Kosovo, dess medlemskap i olika internationella organisationer samt tankar om hur EU och dess medlemsländer framöver bör hantera frågan. Det kan konstateras att frågor om erkännande av Kosovo och den efterföljande processen i samband därmed inte omfattas av informations- och samrådsförfarandet i EU-nämnden utan hanteras i annan ordning.

I vad mån kan formerna och omfattningen av informationen och samrådet anses svara mot vad som varit vedertaget hos EU-nämnden i jämförbara frågor?

Utgångspunkten för vad som är vedertaget hos EU-nämnden är bestämmelserna i riksdagsordningen om regeringens skyldighet att informera och samråda med EU-nämnden och utvecklad praxis.

Bedömning

I fråga om Västra Balkan/Kosovo har regeringen i enlighet med 10 kap. 6 § första stycket riksdagsordningen informerat och rådgjort med nämnden på sedvanligt sätt om den svenska ståndpunkten inför de slutsatser som stått på rådets dagordning för antagande av rådet (dvs. inför besluten i rådet).

Beträffande möten med Europeiska rådet har regeringen i enlighet med 10 kap. 6 § tredje stycket riksdagsordningen informerat och rådgjort med nämnden på sedvanligt sätt om Västra Balkan/Kosovo inför möten där denna fråga stått på dagordningen.

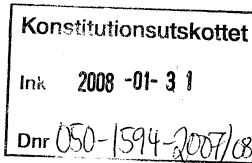

Ingrid Larén Marklund

Bilaga A1.2.1

HELENE PETERSSON I STOCKARYD
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-31

Begäran om granskning av regeringens handläggning av presstödet.

Våren 2006 beslutade riksdagen om förändringar i presstödet. Beslutet stöddes av en bred blocköverskridande majoritet, bestående av alla partier utom moderaterna och folkpartiet.

I enlighet med de regler som gäller för statsstöd, anmälde förändringen till EU-kommissionen. Under sommaren hörde kommissionen av sig och ville ha svar på ytterligare frågor om stödet, men det fanns inga tecken på att kommissionen skulle försöka stoppa förslaget.

I samband med regeringsskiftet kom dock signaler om att EU-kommissionen ville granska hela det svenska systemet med presstöd. Utan riksdagens vetskap gav den dåvarande kulturministern klartecken för denna granskning och drog på eget bevåg tillbaka notifikationen. Detta har anmälts och granskats av KU tidigare.

Nu har frågan aktualiserats på nytt. I samband med en informationspunkt på konstitutionsutskottets sammanträde idag fick utskottets ledamöter reda på att det nu fanns ett färdigt svenskt förslag till hur presstödet ska utformas. Ett förslag som de fyra borgerliga regeringspartierna stod bakom och som innebär stor förändringar i stödets utformning och konsekvenser. Två stora dagstidningar hotas av nerläggning som en följd av förslaget och mångfalden i medierna kommer därmed att minska. Detta står i direkt strid med den av regeringen i budgetpropositionen uttalande målsättningen med stödet, som sedan riksdagen fattat beslut om, nämligen att

"Syftet med presstödet är att värna mångfalden på dagstidningsmarknaden."

Den nuvarande kulturministern har också på hela regeringens vägnar vid ett flertal tillfällen uttalat sig om hur regeringen agerar gentemot EU-kommissionen i denna fråga.

*"Förhandlingar pågår – inte i syfte att ta bort presstödet utan för att värna de svenska reglerna. I Danmark har man lyckats med förhandlingarna. Man har fått ändra delar av presstödet, men det handlar fortfarande om i stort sett samma belopp om än med en lite annan inriktning. Så jag hyser ändå goda förhoppningar om att det här ska gå bra."*¹

¹ Interpellationsdebatt 2006-11-21

*"Europeiska kommissionen har meddelat att den har för avsikt att granska det svenska presstödet, och regeringen arbetar nu med att ta fram fakta och argument med syfte att förklara för kommissionen varför presstödet är viktigt för den svenska dagspressen. Den 13 februari presenterade massmedieforskaren Karl-Erik Gustafsson den ekonomiska analys av presstödet som han fått i uppdrag av regeringen att ta fram. Under våren inleds en dialog med Europeiska kommissionen. Jag vill inte föregripa vad denna dialog kan leda fram till. Regeringens utgångspunkt är dock att presstödet är ett viktigt instrument i mediepolitiken som vi avser att slå vakt om."*²

"Det är det beslut som står i budgetpropositionen för 2007 som gäller. Helene Petersson säger att vi nu är inne i mars månad. Det hade inte kunnat gå så mycket snabbare än så här. Det tog ett tag under hösten att ta reda på vilket underlag vi behöver för att kunna ha den här diskussionen med EU-kommissionen. Det tog också ett tag att hitta utredaren. Med tanke på det tycker jag att det här arbetet har gått väldigt fort.

*Vi har båda sett utredningen som utmynnar i en klar slutsats. Det var i princip det som vi önskade att Karl Erik Gustafsson skulle komma fram till, det vill säga: På vilket sätt ska vi nu argumentera för vårt presstöd i de vidare kontakterna? De kommer att inledas i mars. Man börjar på tjänstemannanivå och under året bör en hel del av det här ha lösts."*³

"Den argumentering som vi kommer att föra är väl angiven i den här rapporten, bland annat från Karl Erik Gustafsson.

*Som flera har sagt finns det inte någon dold agenda. Någon beklagade det. Jag gör det inte. Jag tycker att man ska vara väldigt rak och tydlig. Man ska inte ha dolda agendor utan man ska säga som det är. Och jag säger som det är. Det här är regeringens politik och den kommer vi också att föra."*⁴

*"Vi har inte någon som helst avsikt att förhåla de här frågorna. Jag är trots allt, jag måste säga det, inte säker på att det skulle gagna det som Helene Petersson är ute efter om vi i det här läget skulle ta kontakt på kommissionärsnivå. Resultatet kan likaväl bli det motsatta med tanke på att det är EU-kommissionen som har reagerat mot det här stödet. Då är det väldigt viktigt att vi gör det här i rätt ordning och har en bred uppslutning kring det."*⁵

*"Om kommissionen skulle finna att presstödet inte är förenligt med den gemensamma marknaden så kommer det sannolikt att leda till att kommissionen beslutar om ett förslag till så kallade lämpliga åtgärder som Sverige ska vidta."*⁶

² Interpellationsdebatt 2007-02-20

³ Interpellationsdebatt 2007-02-20

⁴ Interpellationsdebatt 2007-02-20

⁵ Interpellationsdebatt 2007-02-20

⁶ Konstitutionsutskottets betänkande 2006/07:20 Del 3, sid 57

"Jag trodde att jag hade varit tydlig nog med att säga att regeringen har för avsikt att fullfölja riksdagens beslut. Det var också därför beslutet att man skulle dra tillbaka notifieringen togs. Det fanns annars en risk att man från kommissionens sida skulle göra en granskning av det totala presstödet. Det skulle kunna få andra konsekvenser än vad regeringen eftersträvar."⁷

"Marianne Berg (v):Anser kulturministern att presstödet i den form vi har ska vara kvar?

Lena Adelsohn Liljeroth: Det är regeringens uppfattning att presstödet ska vara kvar.

Marianne Berg (v): Då har jag en följdfråga. Arbetar kulturministern i den andan att presstödet ska vara kvar med de förändringar som riksdagen tog beslut om våren 2006? Eller delar kulturministern den uppfattning som kamraterna Hans Wallmark och Mats Johansson framför i en debattartikel i Dagens Nyheter den 23 mars där rubriken säger allt: EU kan hjälpa regeringen att avskaffa presstödet. Delar kulturministern den uppfattningen?

Lena Adelsohn Liljeroth: Jag är medlem av den här regeringen som kommer att arbeta för att bevara presstödet. Jag kan inte arbeta på något annat sätt."⁸

Genom det idag presenterade förslaget kan jag konstatera att kulturministern uppenbart vilselett riksdagen och konstitutionsutskottet.

Kulturministern har uttalat att EU-kommissionen ska komma med förslag om detta inte stämmer med deras syn på den gemensamma marknaden. Nu lägger Sverige ett eget förslag.

Kulturministern har sagt att avnotifieringen av förändringen i presstödet gjordes för att säkerställa att inte kommissionen skulle granska hela presstödet. Nu har detta ändå skett.

Kulturministern har vid flera olika tillfällen sagt att man ska slå vakt om det svenska presstödet, att det ska vara kvar och att det ska bevaras. Nu lägger man ett förslag som innebär stora negativa förändringar i det befintliga stödet.

Kulturministern har sagt att hon eftersträvar breda lösningar. Nu har ett svenskt förslag tagits fram som är förankrat enbart i regeringen.

Kulturministern har sagt att hon ska värna mångfalden i svensk press. Nu finns ett förslag som direkt innebär nedläggningshot för två stora dagstidningar.

Kulturministern har sagt att det inte finns någon dold agenda i frågan. Kommentarer känns överflödiga.

Jag vill att konstitutionsutskottet granskar om inte den information som lämnats av kulturministern till riksdagen i denna fråga varit så bristfällig och i så dålig

⁷ Konstitutionsutskottets betänkande 2006/07:20 Del 3, sid 59

⁸ Konstitutionsutskottets betänkande 2006/07:20 Del 3, sid 61

överensstämmelse med det som verkligen gjorts att kulturministern därigenom brutit mot de regler som finns i riksdagsordningens 10 kap. kring behandlingen av frågor i Europeiska unionen.

Jag vill dessutom att utskottet granskar om kulturministerns agerande kan sägas vara förenligt med den av riksdagen beslutade målsättningen med presstödet.

Helene Petersson

Bilaga A1.2.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-04

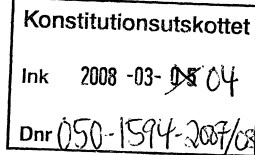
SB2008/1177

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

KU:s granskningsärende 40 Regeringens handläggning av presstödet

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.
Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-26

Kulturdepartementet

Expeditions- och rättschefen
Knut Weibull

KU:s granskningsärende 40 Regeringens handläggning av presstödet

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 12 februari 2008 till Regeringskansliet begärt svar på vissa frågor om regeringens handläggning av presstödet. Som svar på KU:s frågor vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. Vilka kontakter har förekommit mellan företrädare för regeringen och företrädare för kommissionen när det gäller det befintliga presstödet?

Utöver de kontakter som beskrivs i kanslipromemorian har följande kontakter förekommit mellan företrädare för regeringen och företrädare för kommissionen avseende det befintliga presstödet.

Möten på tjänstemannanivå

Vid följande fem tillfällen har möten ägt rum mellan tjänstemän från Regeringskansliet (RK) och tjänstemän från kommissionens generaldirektorat för konkurrens (DG Comp).

21 mars 2007

RK gör en presentation av det svenska presstödet med utgångspunkt i Karl Erik Gustafssons rapport "The Market Consequences of Swedish Press Subsidies". DG Comp informeras om den svenska tidningsmarknaden, presstödet och presstödet konsekvenser på marknaden. Därefter följer en diskussion, vid vilken framkommer att DG Comp befarar att det svenska presstödet, *framförallt storstadstödet*, kan ha påverkan på den inre marknaden. RK betonar att den svenska regeringens utgångspunkt är att presstödet är ett viktigt instrument i mediepolitiken som man avser att slå vakt om. RK ombeds att se över hur presstödet kan justeras för att göra det mer lokalt, i syfte att minska dess påverkan på samhandeln. I samband med mötet skickas Gustafssons rapport och presentationen till DG Comp.

19 juni 2007

Presstödet diskuteras med utgångspunkt i den promemoria som tagits fram i Regeringskansliet med fyra förslag till justeringar i driftsstödet (förslagen beskrivs under fråga 2). Det framkommer att DG Comp behöver mer information om den svenska tidningsmarknaden för att kunna bedöma förslagets effekter och hur presstödet skulle kunna förändras för att undanröja tvivlen kring dess förenlighet med den gemensamma marknaden. I samband med mötet skickar RK promemorian – tillsammans med en presentation som beskriver förslagets effekter – till DG Comp. Den 23 augusti skickar RK den efterfrågade informationen om tidningsmarknaden till DG Comp.

25 september 2007

Ett kortare informationsutbyte om presstödet äger rum i Stockholm i samband med att den ansvarige handläggaren på DG Comp träffar handläggare på Näringsdepartementet i ett annat ärende.

12 november 2007

Diskussionen berör inledningsvis den information om den svenska tidningsmarknaden som skickats den 23 augusti (se ovan) och den 6 november. DG Comp visar förståelse för flera av de argument som framförts, bl.a. vad gäller syftet med presstödet, dvs. att främja mediemångfalden på lokal och regional nivå. DG Comp ifrågasätter storstadstödet eftersom det riskerar att snedvrida konkurrensen på den inre marknaden. DG Comp lämnar förslag till ändringar i presstödet som skulle kunna undanröja dess ifrågasättande när det gäller stödets förenlighet med statsstödsreglerna (se fråga 2).

En tid efter mötet följer en skriftväxling mellan RK och DG Comp. Den 17 december framför DG Comp genom en skrivelse vikten av att det inom en snar framtid görs betydande framsteg i diskussionerna. Den 20 december skickar RK, på DG Comps begäran, information om samtliga genomförda ändringar i presstödet sedan EU-inträdet.

23 januari 2008

RK meddelar den svenska regeringens ståndpunkter angående de förslag till ändringar i presstödet som framfördes vid det föregående mötet (se fråga 2). Det framkommer att DG Comp inte kan acceptera den av regeringen föreslagna längden på utfasningsperioden. RK ombeds att inom kort återkomma med ytterligare stöd för sina argument. En skrivelse med sådant innehåll skickas till DG Comp den 12 februari.

Andra kontakter

Den 19 oktober 2007 tas presstödet upp på politisk nivå i samband med ett möte i Stockholm mellan näringsminister Maud Olofsson och kommissionären för konkurrensfrågor Neelie Kroes. Huvudtemat för

mötet var en allmän diskussion om konkurrens- och statsstödsfrågor i EU, men presstödet berördes under en mycket kort informationspunkt. Olofsson förmedlade regeringens position i presstödsfrågan, men det förekom inga diskussioner eller förhandlingar om stödet.

Utöver de möten som nämnts har det förekommit kontakter per telefon och e-post mellan RK och DG Comp. Syftet med dessa kontakter har främst varit att lämna faktaupplysningar om presstödet och den svenska mediemarknaden samt att avhandla praktiska frågor kring den pågående dialogen.

Fråga 2. Vilka tänkbara ändringar i regleringen har lyfts upp i diskussionerna och från vilken sida har dessa i så fall förts fram?

Inledningsvis kan nämnas att ståndpunkter inför möten och andra kontakter med DG Comp tagits fram i enlighet med de riktlinjer om gemensam beredning som tillämpas i Regeringskansliet.

Ståndpunkter/förslag från svensk sida i juni 2007

Inför mötet den 19 juni 2007 tas i Regeringskansliet fram en promemoria med fyra förslag till mindre justeringar i driftsstödet, vilka bedöms som rimliga och nödvändiga i förhållande till de synpunkter på presstödet som DG Comp har lämnat. Promemorian skickas till DG Comp den 12 juni. Den innehåller följande förslag.

- Presstödet får maximalt täcka 75 procent av tidningsföretagens kostnader.
- Tidningsföretagen ska dokumentera vilka kostnader i företaget som stödet har täckt. Det specificeras att det är kostnader knutna till utgivningen av tidningen som får täckas av stödet.
- Villkor införs som syftar till att stödet ska komma just den aktuella tidningen till del och inte föras över till tidningens ägare som kan vara en internationell koncern.
- Driftsstödet ändras för att tydliggöra att stödet ska gå till tidningar som upprätthåller mångfalden på det lokala planet. Detta görs genom att det endast ges stöd för upplagor upp till 40 000 exemplar, vilket innebär att stödet till Svenska Dagbladet och Skånska Dagbladet minskas med drygt 5 miljoner kronor. Nivån för övriga tidningar påverkas inte.

Under mötet den 19 juni diskuteras förslagen och det framkom att DG Comp behöver mer information om den svenska tidningsmarknaden för att kunna bedöma förslagets effekter och hur presstödet skulle kunna förändras för att undanröja tvivlen kring dess förenlighet med den gemensamma marknaden (se vidare under fråga 1).

Förslag från kommissionens sida i november 2007

Under diskussionen vid mötet den 12 november 2007 framför DG Comp muntligen följande förslag till hur presstödet skulle kunna ändras för att undanröja dess ifrågasättande när det gäller stödets förenlighet med EG:s statsstödsregler.

- Storstadsstödet fasas ut så att det på sikt hamnar på 1,6 MEUR (dvs. ca 15 MSEK). Utfasningen bör ske snabbt och effektivt, t.ex. under en period av två till tre år, man samtidigt bör man sträva efter att undvika finansiella kriser och likviditetsproblem inom företagen.
- Gränser för stödintensiteten, dvs. stödets andel av tidningarnas kostnader, införs. För lågfrekventa tidningar föreslås en gräns på 75 % och för hög- och medelfrekventa 40 %.

DG Comp framför också att statliga stöd efter notifiering normalt godkänns för en begränsad tid, ofta fem år. Vid en ny notifiering görs en ny bedömning av stödet utifrån hur marknadsförhållandena ser ut vid denna tidpunkt.

Ståndpunkter från svensk sida i januari 2008

Som svar på DG Comps förslag till ändringar i presstödet framförs vid möte den 23 januari 2008 följande ståndpunkter från svensk sida.

- Regler om gränser för stödintensiteten accepteras.
- Nedtrappningen avorstadsstödet accepteras, men denna bör ske över en längre tid, fem år, för att ge företagen tid att anpassa sig och undvika finansiella kriser.
- Riksdagens beslut från i juni 2006 ska genomföras samtidigt som övriga ändringar, vilket bl.a. innebär att maxnivån för driftstödet till samtliga större tidningar, även storstadstidningarna, blir ca 17 MSEK.
- Samtliga ändringar ska träda ikraft den 1 januari 2009.
- Man är medveten om att ett godkännande av notifieringen sker för en tidsbegränsad period.

Fråga 3. Vilka kommentarer föranleder granskningsanmälan och denna promemoria?

A. I granskningsanmälan har begärts att utskottet granskar om den information som lämnats varit så bristfällig och dålig att kulturministern brutit mot bestämmelserna i 10 kap. riksdagsordningen om behandlingen av frågor inom Europeiska unionen. Med anledning därav kan följande sägas.

KU har informerats om presstödsfrågan vid följande åtta tillfällen. Vidare har följande information lämnats till riksdagen i

budgetpropositionen för 2008 och vid en interpellationsdebatt i november 2007.

9 november 2006

Tjänstemän från Regeringskansliet informerar KU om KOM:s preliminära besked att notifieringen av ändringarna i driftsstödet inte kan godkännas och om att en dialog med KOM om det befintliga presstödet ska inledas. Dessutom redogörs för avsikterna bakom beslutet att återkalla notifieringen och förslaget i budgetpropositionen att skjuta upp ikraftträdandet av ändringarna.

28 november 2006

Kulturministern och tjänstemän från Regeringskansliet lämnar ytterligare information till KU i de frågor som avhandlades den 9 november.

12 april 2007

Under utfrågningen i samband med KU:s granskningsärende 2006/07:24 redogör kulturministern bl.a. för avsikterna bakom beslutet att återkalla notifieringen av ändringarna i presstödet, och anger att en dialog om presstödet har inletts med tjänstemän vid kommissionen.

13 juni 2007

Kulturministern informerar vid ett möte i Kulturdepartementet ledamöter eller suppleanter från samtliga partier i KU om de förslag till ändringar som ska diskuteras vid mötet den 19 juni (se fråga 2). Vidare framförs att den konkurrensproblematik DG Comp ser kring presstödet främst rör storstadstödet, och att regeringen gör bedömningen att det bästa sättet att försvara presstödet är att föra en dialog med KOM.

21 juni 2007

En tjänsteman vid Kulturdepartementet skickar ett e-postmeddelande till de ledamöter/suppleanter i KU som deltog i mötet den 13 juni med information om mötet med DG Comp den 19 juni. I meddelandet framgår bl.a. att DG Comp behöver mer information för att kunna bedöma de svenska förslagens effekter.

15 november 2007

Statssekreteraren i Kulturdepartementet och tjänstemän från Regeringskansliet informerar KU om det möte med DG Comp som ägde rum den 12 november. Statssekreteraren påminner inledningsvis om att regeringens utgångspunkt i den pågående dialogen med DG Comp – vilken även framfördes i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1, utg.omr. 17) – är att presstödet bör försvaras men att man också öppnar för möjligheten att modifiera delar av regelverket för att garantera att det

står i överensstämmelse med de gemensamma konkurrens- och statsstödsreglerna.

Det framförs vidare att DG Comp i dialogen har lämnat synpunkter på presstödet i förhållande till EG:s statsstödsregler, och att storstadsstödet ifrågasatts eftersom det enligt DG Comp riskerar att snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. Samtidigt verkar DG Comp ha en stor förståelse för syftet med presstödet, dvs. att främja mediemångfalden på lokal och regional nivå.

Det nämns också att avsikten är att genomförandet av ev. ändringar i presstödet ska ske enligt de beredningsprocesser som är normala i Sverige, vilket innebär att det liksom tidigare är riksdagen som slutligen fattar beslut om eventuella förändringar i presstödet.

22 januari 2008

Statssekreteraren i Kulturdepartementet och tjänstemän från Regeringskansliet informerar om det möte med DG Comp som ska äga rum den 23 januari. Statssekreteraren påminner inledningsvis om regeringens utgångspunkt i presstödsfrågan (se under 15 november) och nämner därefter att DG Comp har allvarliga synpunkter på storstadsstödet, eftersom man anser att det riskerar att snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. Det poängteras också att DG Comp nu verkar ha en positiv inställning till stora delar av presstödet, vilket skiljer sig mycket från de signaler som KOM skickade innan dialogen inleddes, då hela presstödet ifrågasattes i grunden.¹ Statssekreteraren nämner sedan de förslag till ändringar i presstödet som DG Comp framförde den 12 november (se fråga 2), och fortsätter därefter enligt följande:

”Regeringen har tagit fram ståndpunkter i presstödsfrågan och tjänstemännen kommer imorgon att meddela konkurrensdirektoratet att det inom kort kommer att inledas en beredningsprocess som syftar till att – efter beslut från riksdagen – genomföra följande ändringar i presstödet.”

Statssekreteraren nämner därefter innebörden i de ståndpunkter som har tagits fram (se fråga 2) och framför att man med de åtgärder som nu föreslås hoppas kunna behålla initiativet, vilket ger en större handlingsfrihet vad gäller beredningen av ändringar i presstödet. Det nämns också att om regeringen helt hade avvisat DG Comps förslag, eller hade återkommit med motförslag som skilde sig stort från dessa, hade regeringen riskerat att tappa initiativet i processen och att istället fått ta emot ett förslag från kommissionen om lämpliga åtgärder. Detta hade sannolikt lett till de ändringar som DG Comp föreslog i november, eller till ett mer ingripande beslut från KOM.

¹ Jfr. uttalande av Jonathan Todd, EU:s talesman i konkurrensfrågor, den 16 nov. 2006.

31 januari 2008

Statssekreteraren i Kulturdepartementet och tjänstemän från Regeringskansliet informerar om det möte med DG Comp som ägde rum den 23 januari. Det nämns att den svenska regeringens ståndpunkter framfördes vid mötet (se fråga 2), och att delen om genomförandet av riksdagsbeslutet framstod som oproblematisk. Vidare framförs att DG Comp i nuläget inte kan acceptera en utfasning på fem år, utan står fast vid sitt tidigare lämnade förslag. Det nämns att DG Comp har bett RK att återkomma inom kort med ytterligare stöd för sina argument för en femårig utfasningsperiod, och att ett sådant arbete är på väg att inledas. När arbetet är klart kommer en ny kontakt att tas med DG Comp.

Budgetpropositionen för 2008

I budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1, utg.omr. 17) anges följande, vilket också framgår av kanslipromemorian.

"Syftet med presstödet är att värna mångfalden på dagstidningsmarknaden." (s. 99, avsnitt 5.4 Resultatredovisning) "Med utgångspunkt i ett försvar av presstödet har regeringen öppnat för möjligheten att modifiera delar av regelverket för att garantera att det står i överensstämmelse med de gemensamma konkurrens- och statsstödsreglerna." (s. 105, avsnitt 5.6 Politikens inriktning)

Det kan noteras att dessa texter är en redogörelse för regeringens ståndpunkt och position i presstödsfrågan och att de inte var föremål för utskottets ställningstagande eller riksdagens efterföljande beslut (bet. 2007/08:KU1, rskr. 2007/08:80).

Interpellationsdebatt den 13 november 2007

I svaret på interpellation 2007/08:54 om presstödet anförs kulturministern bl.a. följande:

"Tjänstemän från Regeringskansliet och kommissionens konkurrensdirektorat har träffats vid några tillfällen för att klarlägga reglerna och omfattningen av det befintliga presstödet. Direktivet till tjänstemännen inför mötena har varit att redovisa fakta och att förmedla den svenska regeringens position i presstödsfrågan, dvs. att presstödet är ett viktigt instrument för att främja mångfalden på mediemarknaden, men att regeringen också är öppen för möjligheten att modifiera delar av regelverket för att garantera att det stämmer överens med statsstödsreglerna. Kommissionen har å sin sida visat en god vilja att lyssna på beskrivningar och argument från svensk sida, men har samtidigt framfört principiella invändningar mot driftstödet som form. Att i ett sådant läge helt motsätta sig ändringar i presstödet skulle kunna leda till beslutet att hela presstödet måste upphävas."

I den efterföljande debatten säger kulturministern bl.a. följande:

"Det är välkänt att man ifrågasätter delar av presstödet. Men samtidigt finns det också en förståelse för motiven för våra argument när det handlar om grunderna för presstödet, inte minst när det gäller stödet till små och medelstora tidningar. Så mycket kan jag i dag säga. Vår utgångspunkt är även fortlöpande att värna presstödet. Men då måste det vara utformat i enlighet med de regler som gäller – om vi nu inte vill riskera att alltihop så att säga klubbas bort. Som jag tidigare sagt kommer beslut naturligtvis att fattas i riksdagen."

"Att det kommer att bli någon form av krav på förändringar har vi förstått i och med mötet i går. Som vi tolkar det är det inte fråga om en total förändring av presstödet. Men vi är ännu inte klara med den slutliga analysen."

Av denna redogörelse framgår att utförlig information löpande har lämnats till KU och riksdagen om dialogen med DG Comp. Därmed har kulturministern väl tillgodosett skyldigheten att lämna information till riksdagen enligt 10 kap. riksdagsordningen.

B. I granskningsanmälan sägs att kulturministern uttalat att EU-kommissionen ska komma med förslag och att kulturministern nu lägger ett eget förslag. Med anledning av detta kan följande sägas.

Det har inte tagits fram något färdigt förslag till ändringar i presstödet utan ståndpunkter med anledning av de ändringsförslag som DG Comp lämnade under diskussionen den 12 november 2007. Förslag till ändringar kommer att beredas i sedvanlig ordning och slutligen beslutas av riksdagen (jfr information till KU den 22 januari 2008 och interpellationsdebatt den 13 november 2007).

Bilaga A1.2.3

REGERINGSKANSLIET

2008-05-05

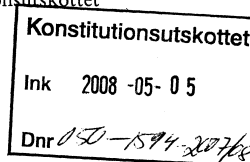
SB2008/1177

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

KU:s granskningsärende 40 Regeringens handläggning av presstödet

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expeditions- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-29

Kulturdepartementet*expeditions- och rättschefen**Knut Weibull***KU:s granskningsärende 2007/08:40 Regeringens handläggning av presstödet**

Konstitutionsutskottet (KU) ställde i en skrivelse den 12 februari 2008 frågor om regeringens handläggning av presstödet. Regeringskansliet överlämnade den 4 mars en skrivelse med svar på dessa frågor.

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse den 24 april 2008 ställt ytterligare frågor i ärendet med anledning av ett e-postmeddelande från Karl-Erik Gustafsson till en tjänsteman i Kulturdepartementet. Som svar på frågorna vill Kulturdepartementet framföra följande.

Frågor: Tog man inom Regeringskansliet del av de synpunkter på EU-perspektivet som Karl-Erik Gustafsson hänvisade till? Vilka var i så fall dessa synpunkter? Beaktades synpunkterna vid diskussionerna med kommissionens tjänstemän?

Den 25 februari 2007 skickade Karl Erik Gustafsson ett e-postmeddelande till en tjänsteman vid Kulturdepartementet, till vilket bifogades en litteraturlista till den rapport om presstödet marknadskonsekvenser som tidigare hade skickats till Regeringskansliet. I meddelandet uppmärksammades tjänstemannen på ett inslag om presstödet i programmet Medierna i Sveriges Radios P1 som sändes den 24 februari 2007.

Inslaget inleddes med en beskrivning av bakgrunden till den aktuella frågan. Därefter följde en genomgång av statsstödsreglerna i EG-fördraget varvid det framfördes att kommissionen har rätt att granska alla statliga stöd i EU och generellt är negativ till driftsstöd som ges utan motprestationer. Sedan följde en kort intervju med Jonathan Todd, kommissionens talesman i konkurrensfrågor, som uttalade sig allmänt om statliga stöd men inte specifikt om presstödet. Inslaget avslutades med en debatt mellan Karl Erik Gustafsson och frilansjournalisten Ylva Nilsson. Gustafsson beskrev i stora drag innehållet i den rapport han nyligen hade lämnat till Regeringskansliet, medan Nilsson framförde

kritik mot presstödet funktion och beskrev olika undantag i EG-fördraget som man skulle kunna åberopa i presstödsfrågan.

De synpunkter som framfördes i inslaget var redan kända för Regeringskansliet. De beaktades därför inte särskilt vid diskussionerna med kommissionens tjänstemän.

Bilaga A2.1.1

Hans Wallmark
Riksdagsledamot (m)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-02-02 01

Dnr 050-1614-2007/68

Stockholm 2008-02-01

Till Riksdagens konstitutionsutskott

KU-anmälan av före detta statsrådet Pagrotsky för bristande beredning inför omlokaliseringen av Riksantikvarieämbetet.

Våren 2005 beslutade den förra socialdemokratiska regeringen att omlokalisera myndigheten Riksantikvarieämbetet till Gotland. Syftet var att kompensera Gotlands kommun för den minskning av arbetsplatser inom försvaret som skedde till följd av försvarets ändrade organisation.

I 7 kap. 2 § regeringsformen skrivs det att "Vid beredningen av regeringsärenden skall behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter. I den omfattning som behövs skall tillfälle lämnas sammanslutningar och enskilda att yttra sig." I Sverige har vi haft en lång tradition av att ta in konsekvensberäkningar för alla parter som kan tänkas beröras av beslutet. Så skedde dock inte med Riksantikvarieämbetet utan beslutet fattades med kort varsel utan att en bred utredning hann genomföras. En konsekvensutredning gällande en av Sveriges största myndighetsflyttningar skulle utföras på knappt tre månader.

I en intervju i Dagens Nyheter 14/2 2005 fick dåvarande kulturministern Leif Pagrotsky frågan kring varför regeringens utredare Jan Bergqvist fått så kort om tid på sig för utreda konsekvenserna för en så stor myndighetsflytt. Kulturminister Pagrotsky svarade då att:

"Det var nödvändigt. Regeringen gav utredaren Jan Bergqvist kort om tid. Det är inte Bergqvist som har slarvat. Det var viktigare att det gick snabbt än att det blev vetenskapligt ordentligt."

Från Riksantikvarieämbetets sida så varnade man tidigt för att kostnaderna för en flytt till Gotland skulle bli mycket stora och drabba myndighetens verksamhet negativt. De varnade också för att en kunskapsdränering kunde ske då en stor del av deras personal inte kunde flytta med till Gotland. De påpekade också att Riksantikvarieämbetets lokaler just hade renoverats till en kostnad av närmare 100 miljoner.

I februari 2007 konstaterade riksantikvarie Ingrid Lillickvist att Riksantikvarieämbete behövde 50 miljoner kronor extra bara för att klara omställningen och senare också att en majoritet av myndighetens personal inte hade möjlighet att arbeta från Gotland. Utöver detta behövde man också ett utökat anslag på cirka 10 miljoner för att täcka bland annat ökade reskostnader som en direkt konsekvens av flytten.

Mot bakgrund av att den förra regeringen och dess kulturminister Leif Pagrotsky inte lät Jan Bergqvists utredning arbeta på ett sådant sätt som en stor fråga förtjänade och inte heller tog i beaktande den sakkunskap som Riksantikvarieämbetet tillhandahöll så bör konstitutionsutskottet granska om den förra regeringen har handlat i enlighet med 7 kap. 2 § regeringsformen.

Hans Wallmark (m)

Bilaga A2.1.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-03

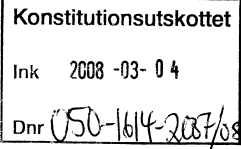
SB2008/1179

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 42 Beredningen av
omlokaliseringen av Riksantikvarieämbetet**

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och
rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Rosenbad 4

Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-723 11 71

E-post: registrator@primeminister.ministry.se

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-26

Kulturdepartementet*Expeditions- och rättschefen**Knut Weibull**Telefon 08- 405 35 66**Mobil 070- 637 04 13**E-post knut.weibull@culture.ministry.se***Konstitutionsutskottets granskningsärende 42 Beredningen av omlokaliseringen av Riksantikvarieämbetet**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 12 februari 2008 ställt fem frågor till Regeringskansliet angående beredningen av omlokalisering av Riksantikvarieämbetet (RAÄ). Som svar på frågorna vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. En redogörelse för tidsaspekterna på Lokaliseringsutredningens uppdrag.

Som framgår promemorian i granskningsärendet uppdrog regeringen den 23 september 2004 åt Jan Bergqvist att överväga och föreslå lämpliga lokaliseringar av statliga arbetstillfällen till vissa regioner. Uppdraget skulle slutredovisas den 15 januari 2005. Regeringen beslutade i december 2004 att förlänga tiden för redovisningen till den 1 mars 2005 samt att en delredovisning skulle ske den 15 januari 2005 av överväganden beträffande de statliga myndigheter som omfattades av uppdraget. Den 25 januari 2005 lämnade utredaren delrapporten Omlokalisering av statlig verksamhet. Den 11 mars 2005 lämnade utredningen sin slutrapport, Omlokalisering av statlig verksamhet.

Fråga 2. En redogörelse för vilket underlag som legat till grund för regeringens beslut att omlokalisera Riksantikvarieämbetet till Gotland.

Till grund för regeringens beslut låg Lokaliseringsutredningens rapporter, såväl delrapporten som slutrapporten, RAÄ:s yttrande den 2 februari över delrapporten, spontana yttranden från myndigheter och institutioner samt vad som framkom vid olika möten och andra kontakter med ledningen för RAÄ och fackliga företrädare. Följande kan nämnas om underlaget och processen fram till dess att beslutet om omlokalisering fattades.

Ett stort antal myndigheter, organisationer och institutioner kom in med spontana yttranden över förslaget om en omlokalisering av RAÄ:s

verksamhet till Gotland. Bland annat inkom yttranden från Stockholms universitet, Kungliga biblioteket, Statens fastighetsverk, Statens kulturråd, Riksarkivet, Statens historiska museer, Kungliga Vitterhetsakademien, Svenska kyrkan, Sveriges länsantikvarier, Svenska arkeologiska samfundet och Sveriges Hembygdsförbund.

Mot bakgrund av bl.a. RAÄ:s yttrande samt de synpunkter som i övrigt kommit in, bedömdes att förslaget i Lokaliseringsutredningens delrapport inte borde genomföras. Förslaget bedömdes inte vara grundat på en tillräckligt djupgående analys av myndighetens verksamhet och arbetsprocesser. En sådan analys gjordes därför i Utbildnings- och kulturdepartementet, vilket ledde till att ett reviderat förslag togs fram. Slutsatsen av analysen var att det var ändamålsenligt att omlokalisera delar av RAÄ:s verksamhet till Gotland medan annan verksamhet även fortsättningsvis skulle vara lokaliserad till Stockholm. Under detta beredningsarbete hölls fortlöpande kontakter mellan Utbildnings- och kulturdepartementet och ledningen för RAÄ, bl.a. när det gällde avgränsningen av vilka delar som skulle utlokaliseras. Ett flertal möten hölls med bl.a. RAÄ:s ledning och fackliga företrädare.

Beredningen ledde fram till att regeringen den 2 juni 2005 beslutade att verksamhet som motsvarar 140 arbetstillfällen skulle omlokaliseras till Gotland, jämfört med de 260 arbetstillfällen som utredningen hade förslagit.

Fråga 3. En redogörelse för i vilken utsträckning och på vilket sätt underlaget för det aktuella regeringsbeslutet har remissbehandlats.

Lokaliseringsutredningens delrapport remitterades till berörda myndigheter mellan den 25 januari och den 3 februari 2005. Ett flertal instanser svarade på remissen, bl.a. Riksantikvarieämbetet, Statens kulturråd och stabsmyndigheter som Ekonomistyrningsverket, Statskontoret och Arbetsgivarverket.

Fråga 4. En redogörelse för i vad mån ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för kompetensförsörjningen inom Riksantikvarieämbetet blivit belysta och varit föremål för överväganden under beredningen inför regeringsbeslutet.

Såväl Lokaliseringsutredningens delrapport som yttrandet från RAÄ behandlar frågor om ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för kompetensförsörjning. Under beredningen av ärendet i Regeringskansliet, som det redogörs för närmare i fråga 2, beaktades bl.a. de i frågan nämnda konsekvenserna.

Fråga 5. De kommentarer i övrigt som innehållet i granskningsanmälan föranleder.

Det kan noteras att beredningskravet ansågs uppfyllt i det i konstitutionsutskottets promemoria nämnda granskningsärendet om omlokalisering av Riksutställningar, trots att Lokaliseringsutredningen inte föreslagit att den myndigheten skulle omlokaliseras.

Leif Pagrotsky är informerad om innehållet i detta svar.

'08 02/04 12:35 FAX 46 8 216813

KULTURDEPARTEMENTET

002

Utbildnings- och kulturdepartementet

Regeringsbeslut 1:6

2005-06-02

U2005/4326/Kr

U2005/5217/Kr

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 STOCKHOLMUppdrag att lokalisera delar av Riksantikvarieämbetet till Gotland**Regeringens beslut**

Regeringen uppdrar åt Riksantikvarieämbetet att lokalisera motsvarande 140 årsarbetstillfällen från Stockholm till Gotland. Omlokaliseringen skall i princip omfatta de delar av verksamheten som avser förmedling och tillgängliggörande, information, registerverksamhet inklusive uppbyggnad och utveckling av informationssystem, olika stödfunktioner, konservering och vård av byggnader och föremål samt ledningen för avdelningen för arkeologiska undersökningar (UV).

Omlokaliseringen skall påbörjas under 2007 och vara avslutad senast den 31 december 2008.

Bakgrund

Beslutet är ett led i regeringens arbete med att genomföra lokaliseringar av statliga verksamheter till de lokala arbetsmarknadsregioner som berörs mest av förändringarna inom Försvarsmaktens grundorganisation, dvs. Östersund, Arvidsjaur, Karlstad/Kristinehamn och Gotland.

På regeringens vägnar

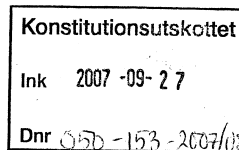
Leif Pagrotsky
Sophia LaurinPostadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Drottninggatan 16Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-21 68 13E-post: registret@educult.ministry.se

Bilaga A2.2.1

Siv Holma
Riksdagsledamot (v)

2007-09-26

Konstitutionsutskottet

Begäran hos Konstitutionsutskottet om granskning av regeringens beredning av förslaget i Budgetpropositionen 2007/2008:1 om att staten inte bör ingå ett nytt avtal med *En bok för alla AB* fr.o.m. 2008

Jag anholder om att Konstitutionsutskottet granskar beredningen av förslaget till att lägga ned *En bok för alla AB* fr.o.m. 2008. Uppfyller beredningen kraven i 7 kap 2§ regeringsformen?

1. Tiden för remissen pågick fyra veckor under sommartid

Kulturdepartementets promemoria 2007-07-18 med titeln "Ett utvecklat litteraturcentrum och statens stöd till *en bok för alla AB*" sändes ut på remiss samma dag (Ku2007/2493/Kr). Yttrandena begärdes in till Kulturdepartementet senast 2007-08-16. Kan dessa fyra sommarveckor anses ha gett de utsedda remissinstanserna och andra intressenter tillräcklig tid att inkomma med synpunkter?

En bok för alla har haft en avgörande betydelse som part i olika läsfrämjande verksamheter på arbetsplatserna. Borde inte de berörda fackliga organisationerna som bedriver dessa verksamheter ha utsetts till remissinstans för att ge ärendet en mer allsidig beredning?

2. Regeringens beredning saknar konsekvensanalyser av vilka effekterna blir av att avveckla stödet till *en bok för alla*.

Den nämnda promemorian saknar konsekvensanalyser. Riksdagen har beslutat om mål för kulturpolitiken. Merparten d.v.s. 7 miljoner kronor, av de frigjorda pengarna när *en bok för alla* upphör, har använts till att stärka översättningsstödet. Borde inte konsekvensanalyser av nedläggningen ha gjorts utifrån de kulturpolitiska målen om delaktighet och tillgänglighet?

Läsandet är och har alltid varit en klassfråga. Projektet "Läs för mig pappa" startade 1999 för att få fler pappor inom LO:s olika fackförbund att läsa för sina barn. Projektet bedrevs i samarbete mellan ABF, En bok för alla, Författarförbund och fem fackförbund. *En bok för alla* har försett arbetsplats- och skolbibliotek med böcker av god kvalitet och till en rimlig kostnad. Det är projekt som ligger i linje med kulturpolitikens mål om delaktighet och tillgänglighet. Samma sak kan sägas om när *En bok för alla* har försett barn med sin första bok när de besöker barnavårdscentralen.

Stockholm 2007-09-26

Siv Holma

Bilaga A2.2.2

REGERINGSKANSLIET

2008-01-15

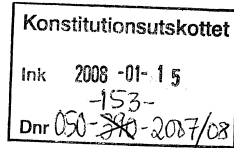
SB2007/8591

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

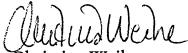
Riksdagen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende Regeringens beredning av frågan
om statligt avtal med En bok för alla AB**

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expeditions-
och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-01-09

Kulturdepartementet*Expeditions- och rättschefen**Knut Weibull**Telefon 08- 405 35 66**Mobil 070- 637 04 13**E-post knut.weibull@culture.ministry.se***KU:s granskningsärende 2007/08:21 Regeringens beredning av frågan om statligt avtal med En bok för alla AB**

Konstitutionsutskottet har ställt frågor angående regeringens beredning av frågan om statligt avtal med En bok för alla AB. Som svar på utskottets frågor vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. I vilken utsträckning har Kulturdepartementets konsekvensanalyser inom ramen för beredningen av statens stöd till en bok för alla AB beaktat de av riksdagen fastställda kulturpolitiska målen?

De kulturpolitiska målen har utgjort en grund vid beredningen av det aktuella ärendet. Av promemorian "Ett utvecklat litteraturcentrum och statens stöd till En bok för alla AB" framgår att de statliga insatserna på området bl.a. syftar till att stimulera en bred utgivning av kvalitetslitteratur, öka tillgången till och intresset för litteratur i hela landet samt medverka till att barn och ungdomar har tillgång till litteraturen.

Statens stöd till En bok för alla AB har endast varit en av många insatser med den inriktningen. Utgivningsstöd, läsfrämjande insatser, stöd till bibliotek och inköp av barn- och ungdomslitteratur m.m. är andra insatser med målet att öka allas möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt eget skapande.

I promemorian understryks vikten av fortsatta läsfrämjande insatser från statens sida, även utan ett förnyat avtal med En bok för alla AB. I budgetpropositionen för 2008 (2007/08:1, utg.omr. 17) föreslog regeringen att stödet till läsfrämjande insatser skulle förstärkas med 3 miljoner kronor.

Fråga 2. Tog man inom ramen för Kulturdepartementets beredning hänsyn till att remisstidens fyra veckor var förlagd till en period av året med hög semesterfrånvaro? Om så var fallet, vilka åtgärder vidtogs och om så inte var fallet, varför tog man inte hänsyn till detta förhållande?

Vid ett möte på Kulturdepartementet den 20 juni 2007 informerades företrädare för En bok för alla AB om att frågan bereddes med utgångspunkten att inget nytt avtal skulle träffas från statens sida när det befintliga avtalet löpte ut vid årsskiftet 2007/08. Kulturdepartementet redovisade också att ett förslag med den innebörden skulle remitteras under sommaren, som en del av beredningen inför budgetpropositionen 2008. En bok för alla AB hade därmed möjlighet att varsla sina anställda drygt sex månader innan det gällande avtalet med staten skulle löpa ut.

Dagarna efter mötet med En bok för alla AB redovisades i dagstidningarna vad företrädarna för bolaget fått reda på vid mötet. Således var det redan kort efter den 20 juni allmänt bekant att ett förslag med denna inriktning bereddes i Kulturdepartementet.

Det fanns en klar medvetenhet om att remitteringen skedde under en tid med hög semesterfrånvaro. Även med beaktande av detta bedömdes fyra veckor vara en tillräckligt lång tid för att kunna besvara en remiss av så relativt okomplicerat slag. Vidare hade En bok för alla AB i och med beskeden som lämnades vid mötet den 20 juni i praktiken nästan två månader på sig att reagera på förslaget om att inget nytt avtal skulle träffas med bolaget.

Det kan noteras att samtliga remissinstanser förutom Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet yttrat sig.

Fråga 3. Rådfrågades Justitiedepartementets granskningsenhet av Kulturdepartementet i fråga om remisstiden? Om så skedde, vilka synpunkter lämnade granskningsenheten? Om så inte skedde, varför rådfrågades inte granskningsenheten?

Av propositionshandboken (s. 28 överst) framgår att granskningsenheten i Justitiedepartementet bör rådfrågas vid tveksamhet om vad som behöver göras för att beredningskravet ska uppfyllas. Med detta avses i första hand frågan om remittering alls behövs. Granskningsenheten rådfrågas regelmässigt när den frågan uppkommer. Inför det att remisstidens längd ska bestämmas rådfrågas dock sällan granskningsenheten.

I detta fall var bedömningen att fyra veckors remisstid, även om remitteringen skedde under sommaren, innebar att beredningskravet var

väl uppfyllt. Därför fanns det inte anledning att rådfråga granskningsenheten.

Fråga 4. Genom vilket tillvägagångssätt och med vilka kriterier fastställdes remissinstanserna i det aktuella ärendet? Vem/vilka fattade beslutet om remisslistan?

Urvalet av remissinstanser gjordes av den ansvariga enheten i departementet, kulturenheten. Remisslistan och promemorian stämades av med den politiska ledningen i departementet och bereddes därefter med Statsrådsberedningen, Utrikesdepartementet, Finansdepartementet och Utbildningsdepartementet. Det formella beslutet om remissen fattades av den vid den tidpunkten tjänstgörande expeditions- och rättschefen, i enlighet med departementets arbetsordning.

Utgångspunkten var att remissen skulle gå till dem som var närmast berörda av förslagen eller som kunde ha relevanta synpunkter på dem. Remissen skickades till En bok för alla AB och bolagets ägare, berörda myndigheter och andra aktörer på litteraturområdet, branschföreträdare samt instanser som framför allt bedömdes ha synpunkter på förslaget om det internationella litteraturcentret. Samarbetspartners till En bok för alla AB bedömdes inte tillföra frågan om statens avtal med En bok för alla AB andra upplysningar än de som kunde inhämtas från bolaget och dess fyra ägare.

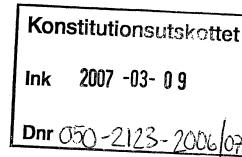
Fråga 5. Vilka kommentarer i övrigt ger innehållet i denna promemoria anledning till?

Det finns inga ytterligare kommentarer till innehållet i promemorian.

Bilaga A3.1.1

MAURICIO ROJAS
Riksdagsledamot

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-03-09

Begäran om granskning av f d statsråd Mona Sahlin och Jens Orback angående utbetalning av schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning

I Riksrevisionens granskningsrapport Statliga insatser för nyanlända invandrare (RiR 2006:19) redovisas en lång serie allvarliga brister och missförhållanden gällande statens insatser för nyanlända flyktingar och invandrare. Riksrevisionens granskning gäller regeringens, Arbetsmarknadsstyrelsens (AMS), Integrationsverkets och Migrationsverkets insatser för nyanlända invandrare. Granskningen omfattar perioden januari 2002 t.o.m. maj 2006. Ansvariga statsråd under denna period var Mona Sahlin, fram till oktober 2004, och därefter Jens Orback.

Det mest uppseendeväckande av de i rapporten uppdagade missförhållandena gäller Integrationsverkets utbetalning av schablonersättningen till kommunerna i strid mot gällande regler fastlagda i Ersättningsförordningen (förordning 1990:927). Så står det att läsas på sida 41 i granskningsrapporten:

”Integrationsverkets rutiner för beslut om schablonersättning till kommuner uppfyller inte kraven i gällande författning. Ersättningsförordningen anger att rätt till schablonersättning har den kommun som har upprättat en introduktionsplan. Integrationsverket prövar inte kommunens rätt till ersättning genom introduktionsplaner. Genom att inte kontrollera förekomsten av dessa agerar Integrationsverket i strid med förordningen.”

Dessa regelstridiga utbetalningar har pågått i många år och denna omständighet var känd för regeringen som dock valde att inte agera på något sätt i syfte att rätta till detta kända regelbrott. Detta konstateras på sida 41 i granskningsrapporten:

”Regeringen är medveten om Integrationsverkets tillämpning av ersättningsförordningen, men har inte agerat för att åstadkomma en förändring.”

Till samma slutsatser kommer Riksrevisionens styrelse i framställningen 2006/07:RRS13 till Riksdagen:

”Integrationsverket har inte prövat kommunernas rätt till ersättning för flyktningmottagande och har inte heller ställt kvalitetskrav på kommunernas introduktionsplaner för de nyanlända. Integrationsverkets utbetalningar av ersättning till kommunerna står därmed i strid med den förordning som styr rätten till ersättning. Regeringen har enligt Riksrevisionen varit medveten om detta men har inte agerat i frågan.”

Riksdagen fastslog också detta den 22 februari 2007 genom att bifalla betänkandet 2006/07:AU6 som sammanfattar dessa omständigheter på följande sätt:

”Beträffande ersättningen till kommunerna för flyktningmottagande så visar granskningen att Integrationsverket inte prövar om kommunen har introduktionsplaner och därmed inte heller kommunens rätt till ersättning. Det här innebär att Integrationsverket handlar i strid med vad Riksrevisionen betecknar ersättningsförordningen (förordningen [1990:927] om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m.). Enligt Riksrevisionen har regeringen varit medveten om verkets tillämpning av ersättningsförordningen, men ändå inte agerat för att åstadkomma en förändring, eller tagit tydlig ställning till frågan.”

På grund av denna synnerligen uppseendeväckande hantering av våra gemensamma skattemedel har det utbetalats hundratals miljoner kronor till kommunerna trots att de i Ersättningsförordningen stipulerade villkoren för att kunna få schablonersättning inte var uppfyllda. Riksrevisionen har i granskningsrapporten gjort en uppskattning om hur mycket pengar utbetalades i strid med gällande författning år 2004 och kommer till följande slutsats (sida 33):

”Om man översätter kommunernas uppgifter till de ca 9 200 nyanlända som mottogs under år 2004, skulle det innebära att ungefär 650 individer saknar en individuell introduktionsplan. Det betyder att 65–80 miljoner kronor utbetalades i strid med ersättningsförordningen (beloppets storlek beror på fördelningen av olika åldersgrupper).”

Om man gör en motsvarande uppskattning för hela den granskade perioden baserad på Integrationsverkets siffror över kommunmottagna nyanlända kommer man upp till ett sammantaget belopp på mellan 496 och 610 miljoner kronor för åren 2002–2006, uppdelade på 243–299 miljoner för de åren då Mona Sahlin hade ansvaret för frågan (2002–2004) och mellan 253 och 311 miljoner för de åren då Jens Orback hade motsvarande ansvar. Det rör sig alltså om en halv miljard kronor eller mer som utbetalades i strid mot gällande författning. Detta visste regeringen men valde att inte agera.

Regeringen hade flera sätt att agera för att rätta till dessa missförhållanden. Det mest naturliga hade varit att dels göra en anmälan till Justitiekanslern, dels via regleringsbrev med skärpa påminna Integrationsverket om att gällande författning ska följas. Men ingendera gjordes. Angående regleringsbrev för åren 2002–2006 konstateras följande i Riksrevisionens granskningsrapport (sida 40):

SVERIGES
RIKSDAG

"Regleringsbrevet omnämner inte Integrationsverkets hantering av ersättningsförordningens 11 § om introduktionsplaners koppling till kommuners rätt till schablonersättning."

Mot bakgrund av dessa mycket allvarliga omständigheter begär jag att Konstitutionsutskottet granskar ansvariga statsråds, Mona Sahlin och Jens Orback, tjänsteutövning i samband med den konstaterade förfätningsstridiga utbetalningen av schablonbidraget till kommunerna.

Mauricio Rojas

Bilaga A3.1.2

REGERINGSKANSLIET

2008 -01-14

SB2007/8592

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -01- 14

Dnr 050-2123-2006/67

**Konstitutionsutskottets granskningsärende Utbetalning av
schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning**

Härmed överlämnas en promemoria med två bilagor från Integrations-
och jämställdhetsdepartementet.

Utskottet har begärt att få ta del av ett särskilt dokument. Detta
dokument bifogas.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Cecilia Bergman, tfn 08-405 46 68.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-01-10

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

*Enheten för integration och urban utveckling***Angående granskningsärende Utbetalning av schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning (dnr 050-2123-2006/07)****Ärendet**

Mauricio Rojas har den 9 mars 2007 anmält f.d. statsråden Mona Sahlin och Jens Orback till konstitutionsutskottet för granskning angående utbetalning av schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning.

Konstitutionsutskottet har av denna anledning i en skrivelse den 5 december 2007 begärt svar på fyra frågor av Regeringskansliet.

Utskottet har också begärt att få Integrationsverkets rapport som enligt regleringsbrev för 2006 skulle ha lämnats till Justitiedepartementet senast den 30 juni 2007. Rapporten *Integrationspolitikens resultat På väg mot ett samlat system för uppföljning och analys vid 16 statliga myndigheter* (Integrationsverkets rapportserie 2007:05) bifogas.

Berörda statsråd har beretts tillfälle att yttra sig över departementets underlag.

Information och återrapportering till statsråden och Regeringskansliet samt av regeringen vidtagna åtgärder under perioden 2000-2006

Här följer en beskrivning i kronologisk ordning av regeringens huvudsakliga åtgärder i regleringsbrev och i annan form för den aktuella perioden samt den information och återrapportering som lämnades av Integrationsverket som kan haft betydelse för statsrådets och Regeringskansliets bedömningar. Beskrivningen avser att besvara Konstitutionsutskottets frågor 1 och 2.

Fråga 1. Vilken information fick Regeringskansliet eller ansvariga statsråd från den 16 oktober 2000 till och med den 6 oktober 2006 (hädanefter benämnd som "perioden 2000-2006") vad gäller Integrationsverkets

tillämpning av 10-13 §§ i ersättningsförordningen? Vilken information efterfrågades av dem under samma period?

Fråga 2. Vilka åtgärder vidtog regeringen i fråga om Integrationsverkets tillämpning av 10-13 §§ i ersättningsförordningen under perioden 2000-2006?

Integrationsverkets rapport Kommunernas introduktionsverksamhet för nyanlända invandrare (Integrationsverkets rapportserie 2000:5, maj 2000)

I rapporten redovisade Integrationsverket en undersökning av kommunernas introduktionsverksamhet som lämnades till regeringen i maj 2000. Av rapporten framgick att alla kommuner som ingått i undersökningen angav att flyktingar och övriga skyddsbehövande som omfattas av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktmottagande m.m. (ersättningsförordningen) fick introduktion. Det stora flertalet kommuner ansåg att den individuella introduktionsplanen hade stor eller ganska stor betydelse för planeringen och genomförandet av den enskilda introduktionen.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2001 (december 2000)

Regeringens huvudsakliga återrapporteringsuppdrag gällde uppföljning av kommunernas introduktionsverksamhet för skyddsbehövande och andra personer som beviljats uppehållstillstånd som skulle belysa hur introduktionen utvecklats i förhållande till målet. Även hinder för en bra introduktion och behov av regelförändringar skulle redovisas. Verket skulle vidare redovisa hur myndigheten medverkat till att sprida effektiva metoder för introduktion och hur utvecklingen av kommunernas introduktion förts framåt.

Därtill fick Integrationsverket ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet att inom ramen för regeringens program för att öka sysselsättningen för invandrare under åren 2001-2003 göra en särskild satsning under en treårsperiod för att förbättra introduktionen och svenskundervisningen för invandrare. I uppdraget ingick att tillsammans med berörda myndigheter utveckla introduktionen så att den blev mer effektiv samt särskilt stimulera en ökad differentiering av introduktionsinsatserna.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2000 (februari 2001)

I årsredovisningen sammanfattade verket rapporten som lämnats till regeringen i maj 2000.

Överenskommelse om utveckling av introduktionen för flyktingar och andra invandrare (Integrationsverket, Migrationsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Skolverket och Svenska Kommunförbundet, mars 2001)

I mars 2001 slöts en central överenskommelse mellan Integrationsverket, Migrationsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Skolverket och (dåvarande) Svenska Kommunförbundet med syfte att utveckla introduktionen för

flyktingar och nyanlända invandrare. I överenskommelsen uppmärksammades behovet av en översyn av ersättningsförordningen. Kommittédirektiv Översyn av mottagande och introduktion för flyktingar (dir. 2001:87, november 2001)

Regeringen tillkallade den 1 november 2001 en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av mottagande och introduktion för flyktingar (dir. 2001:87). Översynen omfattade även systemet för statlig ersättning till kommunerna. I uppdraget ingick också att överväga introduktionsplanernas roll och betydelse för utbetalandet av den statliga ersättningen samt möjligheterna att återkräva utbetald ersättning. Detta hade uppmärksammats i den ovan redovisade centrala överenskommelsen samt av Integrationsverket i samband med framtagandet av kommittédirektiven.

Integrationsverkets rapport *Enkät till handläggare i kommunernas introduktionsverksamhet – En uppföljning av introduktionen på individnivå* (INT-37-01-1782, november 2001)

I rapporten redovisades i vilken grad introduktionen är individualiserad, dvs. i hur stor utsträckning introduktionsplanerna tar hänsyn till bl.a. personernas utbildnings- och yrkesbakgrund.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2002 (december 2001)

Regeringen gav samma återrappporteringsuppdrag som året innan om introduktionens utveckling både i förhållande till mål och över tid. Ett nytt återrappporteringskrav ställdes där verket särskilt skulle redovisa flyktingars egen uppfattning om introduktionen.

Integrationsverkets särskilda uppdrag om att inom ramen för regeringens program för att öka sysselsättningen för invandrare under åren 2001-2003 göra en särskild satsning under en treårsperiod för att förbättra introduktionen och svenskundervisningen för invandrare fortsatte under 2002.

Därtill fick verket i uppdrag att bistå med underlag till den översyn av mottagande av och introduktion för flyktingar (dir. 2001:87) som regeringen hade tillsatt i november 2001.

Integrationsverkets rapport *Utveckling av introduktionen år 2001* (Integrationsverkets rapportserie 2002:3, februari 2002)

I rapporten redovisade Integrationsverket insatserna inom ramen för den särskilda satsningen för att förbättra introduktionen och svenskundervisningen för invandrare. Verket noterade bl.a. att kommunerna hade tydliggjort och lyft fram individens ansvar för sin introduktion och det gemensamma introduktionsprogrammet. Av rapporten framgick också på vilket sätt det skett en utveckling av introduktionen och vilka metoder som använts i verksamheten. Av ett antal exempel framgick satsningar som gjorts eller planerades för att förkorta introduktionstiden, bl.a.

- kontinuerlig utveckling av introduktionsprogrammen
- bättre och fördjupad kartläggning vid planeringen av introduktionsplanen.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2001 (februari 2002)

I årsredovisning 2001 redovisade verket ett antal kvarstående hinder för att nå målen för introduktionen av nyanlända och gav förslag på förbättringar av introduktionsverksamheten. Det verket pekade på var framför allt samarbetet mellan olika aktörer och vikten av individanpassning av verksamheten.

Integrationsverkets rapport *Hur togs de emot? Enkätundersökning om 28 kommuners introduktionsverksamhet för nyanlända 1999* (Integrationsverkets rapportserie 2002:04, maj 2002)

Av rapporten framgick att i kommunerna som ingick i studien hade 93 procent av de mottagna fått en individuell introduktionsplan. Verket gav också en förklaring till varför sju procent (98 personer) inte hade en introduktionsplan. Nio av dem hade inte påbörjat och 25 hade avbrutit introduktionen. Av resterande 54 hade åtta tillfälligt avbrott (t.ex. föräldraledighet), 28 var klara och åtta var fortfarande kvar i introduktionen. För endast tio personer saknades uppgift vilket motsvarar mindre än en procent av de mottagna som ingick i studien.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2003 (december 2002)

Krav på återrapportering om hur introduktionen utvecklats gavs utifrån samma förutsättningar som året innan.

Det särskilda uppdraget om att inom ramen för regeringens program för att öka sysselsättningen för invandrare under åren 2001-2003 göra en särskild satsning under en treårsperiod för att förbättra introduktionen och svenskundervisningen för invandrare fortsatte ytterligare ett år.

Integrationsverkets rapport *Utveckling av introduktionen för nyanlända invandrare år 2002* (Integrationsverkets rapportserie 2003:02, februari 2003)

I rapporten konstaterade Integrationsverket att det fanns en bred enighet beträffande vikten av samverkan mellan berörda aktörer för att effektivisera, utveckla och individanpassa introduktionen, så att den nyanländes kompetens tillvaratas på ett sådant sätt att arbetsmarknadsinträdet kan tidigareläggas.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2002 (februari 2003)

I årsredovisning 2002 kommenterade verket den ovan redovisade rapporten *Hur togs de emot?*

Vidare redovisade Integrationsverket att 19 kommuner fattat beslut om att använda enkäter för att mäta flyktingars egna upplevelser och bedömningar av introduktionen, s.k. Nöjd-kund-index. Metoden

utvecklades i samarbete med SCB och några kommuner. Metoden skulle på ett bättre sätt kunna mäta effekterna och resultaten av introduktionen än vad som kan framgå av de introduktionsplaner kommunerna tillsammans med personen upprättar.

Verket redovisade också att uppföljningen av den centrala överenskommelsen visade att verket bidragit till förändringsprocesser som på längre sikt skulle kunna innebära förutsättningar att nå de integrationspolitiska målen.

Med utgångspunkt i bl.a. verkets uppföljningar av introduktionen samt uppdraget att förbättra introduktionen bidrog verket med underlag och frågor av strategisk betydelse och intresse för översynen av mottagande av och introduktion för flyktingar.

Interdepartemental arbetsgrupp (april 2003)

Regeringen tillsatte i april 2003 en interdepartemental arbetsgrupp med uppgift att se över hur genomförandet och uppföljningen av integrationspolitiken kunde förtydligas inom ett antal politikområden i syfte att förbättra de integrationspolitiska resultaten. Arbetsgruppen skulle bl.a. utveckla mål och indikatorer för ett antal områden bl.a. för introduktionen av nyanlända.

Betänkandet *Etablering i Sverige - möjligheter och ansvar för individ och samhälle* (SOU 2003:75, september 2003)

Utredningen om flyktningmottagande och introduktion överlämnade i september 2003 sitt betänkande *Etablering i Sverige - möjligheter och ansvar för individ och samhälle* (SOU 2003:75) till statsrådet Sahlin. Utredningen föreslog bl.a. att det riktade statsbidraget till kommunerna skulle tas bort, att kommunerna i stället skulle få ersättning via det generella statsbidragssystemet och att en statlig försörjningsersättning skulle införas till individen. Beredningen av betänkandet inleddes med remissbehandling.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2004 (december 2003)

Integrationsverket fick nya och utvecklade krav på återslagrapportering av introduktionens utveckling. Här preciserades att uppföljningen bör innehålla en redovisning av resultat på individnivå och en jämförelse mellan kommuner och introduktionsinsatser. Regeringen begärde särskilt att det skulle framgå om och hur individuella handlingsplaner används och dess betydelse.

Integrationsverkets rapport *Integration – var god dröj Utvärdering av kommunernas introduktionsverksamhet för nyanlända invandrare mottagna 2001* (INT-23-03-740, februari 2004)

Av rapporten framgick att 96 procent av männen och 97 procent av kvinnorna som ingått i studien fick en individuell introduktionsplan

vilket var en ökning med 3 procentenheter jämfört med den tidigare undersökningen.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2003 (februari 2004)

I årsredovisning 2003 sammanfattade verket rapporten *Var god dröj*.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2005 (december 2004)

Regeringen fattade, på förslag av den interdepartementala arbetsgruppen med uppdrag att se över hur genomförande och uppföljning av integrationspolitiken kan förtydligas, ett beslut om särskilda mål och indikatorer för bl.a. introduktionen. Integrationsverket fick i uppdrag att genomföra en uppföljning som skulle visa i vilken grad de mål för introduktionen som redovisades i regleringsbeslutet hade uppnåtts.

Integrationsverket fick också i uppdrag att utveckla ett nationellt informationssystem byggt på individdata för att kunna genomföra uppföljningar av introduktionen för nyanlända invandrare och förbättra kontrollen. Regeringen framhöll att systemet skulle ha en hög grad av flexibilitet och vara möjligt att använda oavsett hur introduktions-systemet skulle komma att utvecklas. I juni 2006 ändrades regleringsbrevet och inriktningen blev att systemet skulle tas i bruk under 2007.

Integrationsverkets rapport *Introduktion för nyanlända - enkätundersökning 2004* (Integrationsverkets rapportserie 2005:01, februari 2005)

Av rapporten framgick att 94 procent av männen och 92 procent av kvinnorna som ingått i studien fått en individuell introduktionsplan. I enkäten fanns också frågor om introduktionsplanens betydelse. Nästan var tredje handläggare som besvarat enkäten kunde inte bedöma vilken betydelse planen haft för personens introduktion. I stort sett en tredjedel hade en uppfattning att planen hade liten betydelse och den resterande tredjedelen hade uppfattningen att planen hade stor betydelse.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2004 (februari 2005)

I årsredovisningen redovisade verket att förberedelser för det nationella uppföljningssystemet inletts under 2004.

Den centrala överenskommelsen reviderades i mars 2004 och Myndigheten för skolutveckling tillkom som part. I årsredovisningen ger verket ett flertal exempel på förändrade arbetssätt där fler aktörer ingår och samverkar för att medverka till en förbättrad introduktion för nyanlända invandrare.

Regleringsbrev för Integrationsverket år 2006 (december 2005)

Uppdraget med uppföljningssystemet fortsatte. Regeringens inriktning var att systemet skulle tas i bruk våren 2007. Systemet förutsatte vissa lagändringar vilket gjorde att det försenades.

Integrationsverkets årsredovisning för år 2005 (februari 2006)

I årsredovisningen 2005 rapporterade Integrationsverket om arbetet med att lägga grunden för ett nationellt informationssystem för uppföljning av introduktionen för nyanlända. Avsikten med systemet, som benämndes SUNE (System för Uppföljning av Nyanländas Etablering), var att varje nyanländ skulle ingå i systemet. Vid olika tidpunkter under personens introduktion skulle ett antal frågor besvaras av individen själv eller av annan part i personens kommun. Frågorna skulle handla bl.a. om kartläggning av personens bakgrund, vilka insatser som planerades vid introduktionens start (dvs. motsvarande en introduktionsplan) och vilka insatser som genomförs.

Verket redovisade vidare en genomförd stickprovskontroll av introduktionsplaner för personer mottagna under augusti 2004. Bearbetningen av planerna skulle ske under 2006.

Regeringens vårproposition 2006 (april 2006)

En särskild satsning på förbättrad integration presenterades i vårpropositionen 2006. Nyanlända skulle få bättre och snabbare stöd för sin arbetsmarknadsetablering. Arbetsförmedlingen gavs ett sammanhållande ansvar för arbetsmarknadsinriktade insatser för nyanlända i form av en försöksverksamhet i tre län under längst två år. SUNE-systemet avsågs att tas i bruk våren 2007.

Promemoria om uppföljningssystemet SUNE (maj 2006)

Under beredningsarbetet av en proposition om nyanländas etablering fick Integrationsverket som tidigare nämnts i uppdrag att utveckla ett nationellt uppföljningssystem för nyanländas etablering. Systemet beräknades kunna tas i bruk våren 2007 och inför detta utarbetade Regeringskansliet under våren 2006 en promemoria om förändringar i lagstiftningen för att möjliggöra användningen av systemet. Promemorian remissbehandlades men har ännu inte lett till lagstiftning.

Riksrevisionens rapport Statliga insatser för nyanlända invandrare (RiR 2006:19, juni 2006)

Riksrevisionen publicerade sin rapport i juni 2006. Regeringskansliet hade fått tillfälle att faktagranska rapporten innan den slutliga versionen beslutades. Vid granskningen påpekade Regeringskansliet att det fanns tolkningar av bestämmelser i ersättningsförordningen som kunde leda till felaktiga slutsatser vad gällde tillämpningen av förordningen.

Tillämpningen av 10-13 §§ i förordningen

Fråga 3. Vad är skälet till att regeringen inte har meddelat några verkställighetsföreskrifter till 10-13 samt 41-42 §§ i ersättningsförordningen under perioden 2000-2006?

Enligt 42 § förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. har Integrationsverket under den aktuella perioden fått meddela föreskrifter om verkställighet av förordningen.

Integrationsverket har under den aktuella perioden meddelat verkställighetsföreskrifter i föreskrifter (SIVFS 1998:6) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. och i föreskrifter (MIGRFS 2003:6) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Ändringen till MIGRFS 2003 var föranledd av att Statens invandrarverk ändrade namn till Migrationsverket. Föreskrifterna är i övrigt likalydande. Lydelsen enligt MIGRFS 2003:6 bifogas (bilaga 1).

Under 2006 ingick det i verkets planering att utarbeta *Allmänna råd om statens ersättning för flyktingmottagande*. Integrationsverket utfärdade sådana råd i december 2006 och i de allmänna råden har verket förtydligat förordningens krav och angett praxis för utbetalning av de olika slag av ersättning som förordningen medger. Det obligatoriska kravet på introduktionsplan för att kommunen ska erhålla schablonersättning framgår tydligt av råden. De allmänna råden i sin nuvarande lydelse bifogas (bilaga 2).

Övriga kommentarer

Fråga 4. Vilka kommentarer i övrigt ger denna promemoria anledning till?

I 11 § ersättningsförordningen anges att kommuner som genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningen har rätt till schablonersättning enligt 12-13 §§. I 12-13 §§ föreskrivs bl.a. hur myndigheten ska utbetala schablonersättningen. Det framgår inte av förordningen att en introduktionsplan ska begäras in innan ersättningen kan betalas ut.

Mot bakgrund av att den återrapportering och de rapporter som Integrationsverket lämnat fram till februari 2005 visade på att 96 procent eller fler hade introduktionsplaner och att det fanns förklaringar till varför inte alla hade planer, har det inte funnits anledning att ifrågasätta att kommunerna genomför program i enlighet med 11 § i förordningen. Därmed har det inte heller funnits anledning att anta att ersättningen

utbetalats i strid med ersättningsförordningen då Integrationsverket följt vad som föreskrivs i 12-13 §§. Det bör också framhållas att regeringen inte får bestämma hur en enskild myndighet tillämpar en förordning. Det är myndighetens eget ansvar att tillämpa befintlig lagstiftning i de ärenden som myndigheten handlägger.

När Riksrevisionens rapport faktagranskades av Regeringskansliet framfördes synpunkter på hur Riksrevisionen tolkat vissa bestämmelser i ersättningsförordningen. Vidare konstaterades att de stickprovskontroller som gjorts visat på en hög andel introduktionsplaner. Det påpekades även att ett inkrävande av introduktionsplan för varje person skulle leda till en betydande ökning av administrationen och därmed att andra angelägna arbetsuppgifter skulle behöva prioriteras bort.

I mars 2001 uppmärksammade Integrationsverket behovet av en översyn av ersättningsförordningen. I november 2001 tillsatte regeringen utredningen Översyn av mottagande och introduktion för flyktingar som bland annat omfattade systemet för statlig ersättning till kommunerna. I direktiven uppmärksammades introduktionsplanens roll för utbetalning av ersättningen.

Utredningen lämnade sitt betänkande i september 2003. I betänkandet föreslog utredningen när det gäller den statliga ersättningen bl.a. att det riktade statsbidraget till kommunerna skulle tas bort. Kommunerna skulle få ersättning via det generella statsbidragssystemet och med kostnadsutjämning för det som inte avsåg individens försörjning. Utredningen föreslog också en statlig etableringsersättning som försörjningsform under det första tolv månaderna.

Därefter vidtog en beredningsprocess i syfte att lägga en proposition till riksdagen. Det fanns då inte anledning att göra några förändringar av de aktuella reglerna i ersättningsförordningen eftersom utredningens förslag innebar stora förändringar i systemet för statlig ersättning för flyktingmottagandet. Under beredningsprocessen konstaterades dock att flera av de förslag utredningen lämnat behövde utredas och belysas ytterligare varför beredningsprocessen blev längre än beräknat.

Inom Regeringskansliet påbörjades därför i augusti-september 2006 ett arbete med tilläggsdirektiv till den under 2005 tillsatta Integrationspolitiska kommittén (dir. 2005:94) för att närmare utreda frågor om introduktionen för nyanlända och den statliga ersättningen. Kommittén upplöstes efter regeringsskiftet.

Efter regeringsskiftet har Integrationsverket avvecklats och Migrationsverket ansvarar nu för utbetalning av den statliga ersättningen medan uppföljningen av introduktionen ska ske på ett regionalt plan

genom att länsstyrelserna har uppdrag om detta samt att redovisningen ska samordnas i en enhetlig struktur på nationell nivå. Den nya regeringen har också tillsatt en utredning med uppdrag att se över bl.a. systemet för statlig ersättning till kommunerna för flyktingmottagandet (dir. 2007:52). En ändring har vidare gjorts i ersättningsförordningens 41 § som innebär en rätt för Migrationsverket att återkräva utbetald ersättning om en introduktionsplan enligt förordningens 11 § inte har fastställts inom tre månader från det att personen togs emot i kommunen (SFS 2007:627). Slutligen har regeringen gett länsstyrelsen i Jämtland, i samråd med Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Socialstyrelsen, i uppdrag att genomföra en förstudie av hur en uppföljning av introduktionen för nyanlända invandrare på lokal, regional och nationell nivå kan utformas. Förstudien ska belysa om SUNE-systemet kan justeras och aktualiseras för att tillgodose behoven av en kontinuerlig uppföljning av nyanländas etablering på arbetsmarknaden samt en särredovisning av personer som omfattas av ersättningsförordningen. En rapport ska redovisas till Integrations- och jämställdhetsdepartementet senast den 15 april 2008.

Bilaga 1

Migrationsverkets författningssamling

Ansvarig utgivare: Susanna Hermansson, Migrationsverket, 601 70 Norrköping

ISSN 1650-2515

Integrationsverkets föreskrifter om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m.

beslutade den 16 juni 2003.

Med stöd av 42 § förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m. föreskriver Integrationsverket följande.

Utbetalning av ersättning

1 § Den introduktionsplan som krävs för schablonersättning enligt 11 och 13 §§ ska på begäran tillställas Integrationsverket.

2 § Utbetalningar av ersättningar enligt förordningen ska ske den sista bankdagen i respektive månad.

3 § För att utbetalning ska kunna ske inom vissa angivna tider gäller följande för respektive ersättningar;

- Ansökan om ersättning för ekonomisk hjälp, färdtjänst samt stöd och hjälp i boendet enligt 20 § förordningen görs kalenderårsvis.

Ansökan ska ha kommit in till verket senast 15 dagar efter kvartalsskifte, året efter det kalenderår då kostnaden uppstod, för att utbetalning ska kunna göras samma kvartal.

- Ansökan om ersättning för vissa kostnader för barn under 18 år enligt 21 § görs kvartalsvis. Ansökan ska ha kommit in till verket senast 15 dagar efter kvartalsskifte, för att utbetalning ska kunna göras samma kvartal.

4 § Ersättning för extraordinära kostnader enligt 26 § förordningen betalas ut efter ansökan och redovisning från kommunen när kostnaderna faktiskt har uppstått.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2003. Samtidigt upphävs föreskrifterna (SIVFS 1998:6) om statlig ersättning för flyktningmottagande m.m.

INTEGRATIONSVERKET

LENA BERNSTRÖM

José Kimenga

**MIGRFS
2003:6**

Utkom från trycket
den 23 juni 2003

2007-11-20

bilaga 2

Allmänna råd om statens ersättning för flyktingmottagande

Schablonersättning, ersättning för särskilda kostnader och ersättning för sjukvårdskostnader samt extraordinära kostnader i enlighet med förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Överenskommelse om mottagande av skyddsbehövande samt grundersättningen
3. Personer som omfattas av förordningen
 - 3.1 Regleringen i förordningen
 - 3.2 Fyra persongrupper omfattas
 - 3.3 Allmänt om de fyra grupperna
 - 3.4 Särskilt om anknytningar
 - 3.5 Övrigt
4. Schablonersättningen
 - 4.1 Regleringen
 - 4.2 Introduktionsplanen
 - 4.3 Några tillämpningsfrågor
5. Ersättning för särskilda kostnader
 - 5.1 Äldre, sjuka, funktionshindrade och barn utan vårdnadshavare
 - 5.2 Försörjningsstöd och introduktionsersättning
 - 5.3 Färdtjänst
 - 5.4 Stöd och hjälp i boendet
 - 5.5 Några tillämpningsfrågor
 - 5.6 Tidpunkt för ansökan
 - 5.7 Barn utan vårdnadshavare
6. Extraordinära kostnader
 - 6.1. Regleringen i förordningen
7. Sjukvårdskostnader
 - 7.1 Kostnader för varaktig vård
 - 7.2 Kostnader för hälsoundersökning
8. Övrigt
 - 8.1 Ett års ansökningstid
 - 8.2 Återkrav av ersättning

Bilagor

1. Förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. med preliminära ändringar.

1. Inledning

Migrationsverket beslutar om statlig ersättning för flyktingmottagande. Ersättningen är reglerad i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. (ErsF)

För tillämpningen av ErsF lämnas följande allmänna råd.¹ De allmänna råden är i huvudsak begränsade till de delar som reglerar den statliga ersättningen. Bestämmelser om överenskommelser med kommuner och om introduktionsplaner behandlas därför här endast översiktligt.

2. Överenskommelse om mottagande av skyddsbehövande samt grundersättningen

Migrationsverket skall, på underlag från länsstyrelserna, träffa överenskommelser med kommuner om mottagande av skyddsbehövande och andra utlänningar som omfattas av förordningen (1 §). En kommun som träffat en sådan överenskommelse har rätt till en årlig grundersättning (2 §). Grundersättningen uppgår år 2007 till (3 ggr 178 300 =) 534 900 kr, jfr 9 och 10 §§. Ersättningen fastställs årligen, se närmare avsnittet om schablonbeloppets storlek.

Grundersättningen ska betalas före utgången av januari månad under det kalenderår för vilket överenskommelsen gäller (9 § 2 st). Om överenskommelsen ingås först under det år för vilket den ska gälla ska dock ersättningen betalas inom en månad från dagen för överenskommelsen. Överenskommelsen och grundersättningen är i huvudsak frikopplade från den statliga ersättningen i övrigt. Även kommuner som inte har en överenskommelse med Migrationsverket och som inte får grundersättning kan beviljas statlig ersättning enligt förordningen.

3. Personer som omfattas av förordningen

3.1 Regleringen i förordningen

Den personkrets som berättigar en kommun till statlig ersättning anges i 3 § förordningen. Samma personkrets gäller i huvudsak för reglerna om ett landstings rätt till ersättning för sjukvårdskostnader, se 34 och 35 §§.

¹ Allmänna råd definieras i 1 § författningssamlingsförordningen som sådana generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst hänseende.

3 § En kommun som tagit emot flyktingar eller vissa andra utlänningar för bosättning har rätt till schablonersättning enligt 10-13 §§ och till ersättning för särskilda kostnader enligt 16-21 §§.

Sådan ersättning lämnas för

1. utlänningar som har överförts till Sverige med stöd av ett särskilt regeringsbeslut,
2. utlänningar som har fått uppehållstillstånd och som har tagits emot i kommunen efter att ha varit registrerade vid en förläggning för asylsökande,
3. andra utlänningar som har fått uppehållstillstånd med tillämpning av 5 kap. 1 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser,
4. utlänningar som har fått uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till en utlänning som avses under 1-3 och ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den person som han eller hon har anknytning till först togs emot i en kommun.

Bestämmelsens närmare innebörd ska i det följande klargöras.

Upphållstillstånd för bosättning

I 3 § första stycket föreskrivs att statlig ersättning utgår när kommunen tagit emot en utlänning för bosättning. Detta innebär i praktiken att utlänningen skall ha ett uppehållstillstånd som kan läggas till grund för folkbokföring. Förordningen är såtillvida kopplad till folkbokföringslagen (1991:481) som föreskriver att den som efter inflyttning kan antas under sin normala livsföring komma att regelmässigt tillbringa sin nattvila eller motsvarande vila (dygnsvilan) i landet under minst ett år ska folkbokföras (3 §). Permanenta uppehållstillstånd samt uppehållstillstånd som tidsbegränsats till åtminstone ett år kan därför läggas till grund för statlig ersättning. Vissa korta uppehållstillstånd som t.ex. tillstånd inom ramen för den s.k. uppskjutna invandringsprövningen leder dock till folkbokföring även när uppehållstillstånden är kortare än ett år och medför då rätt till statlig ersättning³. Grunden för ersättningen är i samtliga fall skattemyndighetens folkbokföringsbeslut. Ett flertal tidsbegränsade uppehållstillstånd hamnar dock utanför tillämpningsområdet, se närmare nedan.

3.2 Fyra persongrupper omfattas

I 3 § andra stycket anges de olika kategorier utlänningar som omfattas av förordningen

Punkt 1, kvotflyktingar

² Prop 1989/90:105

³ Uppskjuten invandringsprövning är beteckningen på gällande ordning med tillfälliga uppehållstillstånd när ansökan beviljas på grund av anknytning till make/maka eller partner som tidigare ej haft hushållsgemenskap.

Punkt 1 avser utlänningar som har överförs till Sverige med stöd av ett särskilt regeringsbeslut. Härmed avses de vidarebosatta flyktingar, ofta kallade kvotflyktingar, som överförs till Sverige i samarbete med FN:s Flyktingkommissarie (eng. UNHCR) och som kommer direkt till Sverige från ett annat land, ofta ett flyktingläger. De har permanent uppehållstillstånd redan vid ankomsten till Sverige och bosätts genom Migrationsverkets försorg direkt i en kommun.

Punkt 2, asylsökande

Punkt 2 avser de flyktingar som har fått uppehållstillstånd och som har tagits emot i en kommun efter att ha varit registrerade vid en förläggning för asylsökande (Migrationsverkets mottagningssystem). Det här är normalt den största gruppen som är föremål för statlig ersättning. Såväl asylsökande som bostad i eget boende som förläggningensboende (anläggningsboende) eller andra former av boende innefattas. Avgörande för rätten till ersättning är iniskrivningen/registreringen i Migrationsverkets mottagningssystem.

Punkt 3, synnerligen ömmande omständigheter

Punkt 3 avser andra utlänningar som har fått uppehållstillstånd med tillämpning av 5 kap 1 eller 6 §§ utlänningslagen eller motsvarande äldre bestämmelser.

5 kap utlänningslagen

1 § första stycket

Flyktingar och skyddsbehövande i övrigt som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd.

6 §

Om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlännings situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen skall särskilt beaktas utlännings hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet.

Barn får beviljas uppehållstillstånd enligt denna paragraf även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd skall beviljas vuxna personer.

Den tredje punkten avser alltså flyktingar, skyddsbehövande samt utlänningar med synnerligen ömmande omständigheter som inte varit registrerade vid förläggning men som kommunerna bedömts behöva statlig ersättning för.

Punkt 4, anknytningar

Punkt 4 avser personer som har fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person i Sverige, se närmare nedan.

3.3 Allmänt om de fyra grupperna

Glapp mellan tillfälliga uppehållstillstånd

Ett särskilt problem är förknippat med förnyelser av utgångna uppehållstillstånd och de glapp som kan bildas däremellan. I princip måste utlänningen hela tiden ha ett giltigt uppehållstillstånd för att statlig ersättning ska betalas ut. Har dock en ansökan om förlängning av uppehållstillståndet redan lämnats in till Migrationsverket betalas normalt statlig ersättning ut även om det tidigare uppehållstillståndet har gått ut. Har en ansökan ej lämnats stoppas dock utbetalningen. Samma sak gäller när utlänningen åter skrivits in i Migrationsverkets mottagningssystem. Migrationsverket har särskilda manuella rutiner för personer som är folkbokförda i Sverige och som söker förlängning av sitt tidigare tillstånd.

Regeringsbeslut 961010, In96/794/IE (A): Borås kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om schablonersättning för en person som hade fått uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin maka. Personen hade tidigare beviljats tidsbegränsat uppehållstillstånd och kommunen fick schablonersättning. Vid tiden för ansökan om ny schablonersättning hade tillståndet gått ut och personen hade ansökt om förlängning av tillstånd. Invandrarverket avslag ansökan med motiveringen att eftersom personen saknade giltigt uppehållstillstånd kunde han inte anses vara kommunplacerad i förordningens mening. Regeringen ansåg att förutsättningar inte fanns för att utge schablonersättning. Om personen senare beviljas tillstånd skulle detta – beroende på omständigheter i övrigt – dock kunna medföra att ett nytt ersättningsgrundande kommunmottagande föreligger.

Ingen ersättning för barn födda i Sverige

Barn, födda i Sverige efter kommunmottagandet vars föräldrar tillhör den personkrets som medför ersättning omfattas ej av utlänningsbegreppet i bestämmelsen.

Regeringsbeslut 030403, Ju2003/386/IM (A): Göteborgs stad ansökte hos Integrationsverket om schablonersättning för ett barn. Modern blev kommunmottagen en tid före barnets födelse. Integrationsverket avslag ansökan och angav som skäl för beslutet att schablonersättning inte utgår om ett barn föds efter ankomsten till en kommun samt att barnet inte kan räknas som kommunmottagen. Regeringen bedömde att barnet inte varit mottagen i förordningens mening och fastställde Integrationsverkets beslut.

När det gäller barn som föds under asyltiden (innan kommunmottagandet) är huvudregeln att ersättning beviljas när båda föräldrarna är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Har dock en förälder hunnit få uppehållstillstånd och folkbokförts utgår ingen statlig ersättning för barnet.

Svenskt medborgarskap är hinder för samtliga ersättningar förutom schablonersättningen

Av utlänningsbegreppets utformning följer att den som förvärvar ett svenskt medborgarskap faller utanför den ersättningsberättigande personkretsen. Det datum då en utlänning blir svensk medborgare är slutdatum för ersättningen. Ett undantag gäller dock för schablonersättningen. Bestämmelsen i 3 a §

föreskriver att schablonersättning enligt 10-13 §§ får lämnas för dessa personer även om de har blivit svenska medborgare (under förutsättning att medborgarskapet har förvärvats efter den 31 december 1997). I de fåtal fall då en person blir svensk medborgare redan under de två första åren efter mottagandet utgår således ersättning som vanligt.

Regeringsbeslut 010620, N2001/56/IM (A): Göteborgs stad ansökte hos Integrationsverket om ersättning som avsåg kostnader för varaktig vård för en person (34 § ErsF). Integrationsverket avlog ansökan. Som skäl för beslutet angav verket dels att personen i fråga hade blivit svensk medborgare och inte längre omfattades av förordningen och dels att den sökta ersättningen inte uppgick till 50 000 kronor. Regeringen avlog Göteborgs stads överklagande och fastställde Integrationsverkets beslut.

Av bosättningskravet följer vidare att utlänningen självfallet måste bo i en kommun i Sverige. När en utlänning lämnat landet upphör rätten till ersättning vid utresedagen.

Folkbokföringsuppgifterna ligger till grund för besluten

Det händer att födelseuppgifter är oklara eller varierar i olika dokument. Till grund för ersättningen ska dock alltid de uppgifter som förts in i folkbokföringen läggas, jfr 12 § första stycket.

Länsrätten i Östergötland 990930, Mål nr 2814-99 E: Upplands Väsby kommun ansökte hos Integrationsverket om ersättning för ett barn som hade fått uppehållstillstånd i Sverige. Barnet var myndigt vid datum för kommunens ansökan. Kommunen anförde att barnets tidigare personuppgifter var felaktiga och att de var under utredning. Integrationsverket avlog ansökan och angav som skäl för beslutet dels att barnet är myndigt utifrån befintliga datauppgifter och dels att folkbokföringsuppgifterna ska gälla som grund för ersättning tills annat framkommer. Länsrätten fastställde Integrationsverkets beslut. Rätten ansåg att bedömning av kommunens ersättningsanspråk skulle göras med utgångspunkt från vad folkbokföringsmyndigheten anger.

Ändringar i folkbokföringen gäller för övrigt från det datum då ändringen gjorts.

3.4 Särskilt om anknytningar

Anknytningspersonen i Sverige ska ha varit flykting eller ha flyktingliknande skäl

Statlig ersättning för utlänningar som har fått uppehållstillstånd på grund av anknytning förutsätter att den person han eller hon har anknytning till tillhör den skyddade personkretsen i 3 § andra stycket 1-3 av förordningen (3 § andra stycket 4). Anknytningspersonen ska alltså själv ha varit flykting eller på annat sätt ha sådana flyktingliknande skäl som avses i den uppräkningslista som görs i punkterna 1-3 i andra stycket 3 §. Sökanden måste dessutom ha

sökt uppehållstillstånd inom en tvåårsperiod efter det att anknytningspersonen i Sverige först togs emot i en kommun.

Regeringsbeslut 940330, Ku93/4101/IP (A): Mölndals kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om schablonersättning för två personer som hade fått uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till maken/fadern. Anknytningspersonen hade i sin tur beviljats uppehållstillstånd på grund av *andra skäl än som flykting* eller skyddsbehövande. Statens Invandrarverk avslog ansökan och angav som skäl för beslutet att personerna i ansökan hade fått tillstånd som anknytning till person som inte var flykting eller jämställd, varför de inte omfattades av förordningen. Regeringen delade Invandrarverkets bedömning att förutsättningar saknades för att schablonersättning skulle kunna utgå och avslog Mölndals kommuns överklagande.

Regeringsbeslut 960912, In96/779/IE (A): Askersunds kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om schablonersättning för en person som hade fått uppehållstillstånd i Sverige genom anknytning till sin dotter. Dottern hade i sin tur fått uppehållstillstånd på grund av anknytning. Invandrarverket avslog ansökan med motiveringen att anknytningen själv hade fått uppehållstillstånd av anknytningsskäl. Regeringen bedömde att förordningen inte gällde vid fall av "*anknytning till anknytning*" och delade därmed Invandrarverkets uppfattning.

Tvåårsperiodens beräkning

Om anknytningen i Sverige haft flera tillfälliga uppehållstillstånd är det enbart uppehållstillstånd för bosättning, dvs. uppehållstillstånd med en varaktighet på mer än ett år, som är av relevans för beräkningen av tvåårsperioden.

Regeringsbeslut 010620, N2001/57/IM (B): Göteborgs stad ansökte hos Integrationsverket om schablonersättning för tre personer som hade fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till modern/styvmodern, som hade ett tidsbegränsat uppehållstillstånd när hon första gången togs emot i en kommun för cirka tre år sedan. Integrationsverket avslog Göteborgs stads ansökan och angav som skäl för beslutet att ansökan om uppehållstillstånd för personerna i fråga lämnades in efter det att mer än två år förflutit sedan modern blev kommunmottagen. Göteborgs stad överklagade och anförde i huvudsak att modern hade tidsbegränsat uppehållstillstånd när hon kom till kommunen. Under den tid hon vistades i Sverige med tillfälligt uppehållstillstånd kunde barnen inte beviljas uppehållstillstånd för återförening med modern. Regeringen biföll Göteborgs stads överklagande och tillstyrkte att tvåårsgränsen enligt 3 § andra stycket 4 måste bedömas med utgångspunkt i om den utlänning som vistas i Sverige har ett sådant uppehållstillstånd att det över huvudtaget kan utgöra grund för en familjeåterförening och från och med tiden när tillståndet för permanent bosättning beviljades.

Övrigt om kravet på anknytning

Endast den anknytning som åberopas av utlänningen i tillståndsansökan, och

som ligger till grund för uppehållstillståndet, är av betydelse för rätten till statlig ersättning. Att utlännningen dessutom har andra anknytningar som skulle kunna läggas till grund för ersättningen har ingen inverkan på prövningen.

Regeringsbeslut 1998-12-03: Regeringen har i två beslut denna dag klargjort att det alltid endast är den anknytning i Sverige som uppehållstillståndet grundar sig på som är av relevans för tillämpningen av 3 § ErsF.

Regeringsbeslut 1995-03-16: Regeringen har i detta beslut klargjort att det även vid flera ansökningar för en och samma anknytning är den ansökan som slutligen leder till uppehållstillstånd som räknas. I ärendet hade en person sökt uppehållstillstånd och åberopat anknytning med en man. Den första ansökan avslogs p.g.a. att anknytningen bedömdes som otillräcklig medan den andra beviljades. Den första låg inom tvåårsgränsen medan den andra hamnade utanför. Regeringen menade att tvåårsgränsen överskridits.

Regeringsbeslut 010620, N2001/235/IM (A): Kalmar kommun ansökte hos Integrationsverket om schablonersättning för tre personer som hade fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till en dotter i familjen som blev kommunmottagen första gången för cirka fem år sedan. Integrationsverket avslag Kalmar kommuns ansökan och angav som skäl för beslutet att ansökan som ledde till uppehållstillstånd för personerna i fråga lämnades när mer än två år förflutit sedan dottern togs emot i en kommun. Kalmar kommun överklagade och anförde i huvudsak att flera ansökningar om uppehållstillstånd för familjen gjordes inom tvåårsgränsen, men att dessa ansökningar avslogs. Regeringen avslag Kalmar kommuns överklagande och tillstyrkte att ansökningar om uppehållstillstånd som tidigare lämnats och avslagits saknar betydelse för bedömningen av om tvåårsvillkoret i 3 § andra stycket 4 förordningen är uppfyllt.

3.5 Övrigt

Några särskilda uppehållstillstånd

Uppehållstillstånd ges ett antal olika beteckningar och klassificeringar vid Migrationsverket. Indelningarna har administrativa grunder och förenklar hanteringen men saknar annars rättslig betydelse för den statliga ersättningen. Det är förordningens bestämmelser om kravet på uppehållstillstånd för bosättning m.fl. som avgör ersättningsbesluten. Det innebär t.ex. att ersättningen för utlännningar som fått beslut i enlighet med lagen (2005:762) om ändring i utlänningslagen (1989:529), ofta benämnd den tillfälliga lagen, och som klassificerats som P, T eller U, inte utbetalas om uppehållstillståndet tidsbegränsats till en kortare period än ett år, såvida inte skattemyndigheten ändå folkbokfört utlännningen. För utlännningar som inte varit registrerade vid förläggning lämnas ersättning endast när de fått tillstånd med tillämpning av 5 kap 1 eller 6 §§ utlänningslagen eller motsvarande äldre bestämmelser eller när de utgör kvotflyktingar eller anknytningar.

Uppehållsrätt och uppehållskort är ej sådana uppehållstillstånd som ligger till grund för bosättning och kan ej läggas till grund för statlig ersättning.

Uppehållstillstånd med beteckningen T2

Uppehållstillstånd med beteckningen T2 utgör tillstånd som tidsbegränsas p.g.a. vandelsanmärkningar⁴. Ett sådant uppehållstillstånd utan påföljande folkbokföring kan ej anses utgöra ett mottagande för bosättning på det sätt som avses i 3 § ErsF. Schablonersättning ska alltså inte utgå för personer som endast får sex månaders uppehållstillstånd eller för personer som får ett års uppehållstillstånd som dock ej medför folkbokföring, t.ex. p.g.a. Migrationsverkets anvisning om att beslutet inte bör leda till folkbokföring. Begreppet för bosättning ska alltså inte tillämpas självständigt av Migrationsverket, verket kan m.a.o. inte föregå skattemyndighetens folkbokföringsbeslut.

Uppehållstillstånd med beteckningen T4

Tillstånd med beteckningen T4 utgör uppehållstillstånd som tidsbegränsas p.g.a. att verkställighetshinder anses föreligga. Hindren ska vidare anses gälla tillsvidare. T4 tillkom ursprungligen för somalier och meddelas idag även för uzbeker och vissa andra nationaliteter. Den vanligaste tidsbegränsningen är ett år men även kortare tider beslutas. När uppehållstillstånd beviljats för ett år kan folkbokföring ske. Om personen folkbokför sig i en kommun som upprättar en introduktionsplan så är kommunen berättigad till schablonersättning. Vid kortare uppehållstillstånd än ett år sker normalt ingen folkbokföring och schablonersättning ska ej utgå. Handlar det emellertid om en förlängning så att ett års vistelse i landet ändå uppstår ska folkbokföring normalt ske och schablonersättning kan då utgå från och med aviseringsdatum.

Huvudregeln är sålunda den som följer av 3 § i förordningen: Ersättning utbetalas för de personer vars beslut från Migrationsverket ligger till grund för folkbokföring eller som av olika anledningar ändå folkbokförs av skattemyndigheten. I båda fallen ska de dessförinnan ha varit inregistrerade i Migrationsverkets mottagningssystem. Motsvarande regler gäller för övriga tidsbegränsade uppehållstillstånd såsom T3 (tidsbegränsade tillstånd på grund av humanitär/medicinsk grund) och T6 (tidsbegränsade tillstånd för personer som bedöms kunna styrka sin identitet efter ytterligare utredning).

4. Schablonersättningen

4.1 Regleringen

Rätten till schablonersättningen regleras i 11 § ErsF.

11 § Rätt till schablonersättning enligt 12-13 §§ har kommuner som genomför ett program för utlännings introduktion i samhället i

⁴ Dessa beslut ska enligt prop. 1994/95:179 s. 49 f betraktas som villkorade uppehållstillstånd. Hade personen ifråga skött sig hade permanent uppehållstillstånd meddelats på en gång, nu får han istället vänta några månader. Här bör dock nämnas att Migrationsverket ibland felaktigt beslutade om T2 med avvisning som inriktning och i anvisningen till skattemyndigheten därför skriver att beslutet ej bör ligga till grund för folkbokföringen.

enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningen. Om utlänningen är i arbetsför ålder skall samråd ske med den lokala arbetsförmedlingen.

Ett introduktionsprogram för personer som fyllt 16 år skall innehålla svenskundervisning för invandrare (sfi) enligt skollagen (1985:100), praktik i den utsträckning som är möjlig, orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden.

Utbetalningsperioder

Schablonersättningen betalas ut genom ett datoriserat system som är anpassat till tidpunkten för Migrationsverkets utskrivning ur mottagningssystemet, tid för folkbokföring samt till förekommande flyttningar för flyktingarna. Utbetalningarna sker under två år och de är inte knutna till tiden för den faktiska introduktionen.

Den kommun som först tar emot en utlänning som omfattas av förordningen har enligt 12 § första stycket rätt till 20 procent av ett schablonbelopp. Beloppet ska betalas ut månaden efter det att utlänningen har tagits emot i kommunen. Tidpunkten för mottagandet ska anses vara den dag utlänningen togs emot från en förläggning eller då utlänningen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet folkbokfördes i kommunen. Från det att utlänningen först togs emot i en kommun och under 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum ska schablonersättning, enligt andra stycket samma bestämmelse, betalas ut för perioder som omfattar tre kalendermånader (bidragsperiod). Utbetalning med 10 procent av ett schablonbelopp ska göras månaden efter utgången av varje bidragsperiod. Rätt till utbetalning har den kommun där utlänningen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen är folkbokförd vid utgången av perioden.

Om utlänningen flyttar till en ny kommun under en bidragsperiod och enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen är folkbokförd där vid utgången av perioden, har denna kommun enligt 13 § rätt till 20 procent av ett schablonbelopp som extra ersättning. Detta gäller under förutsättning att flyttningen äger rum innan 18 kalendermånader förflutit från det första mottagandet. Den kommun som utlänningen flyttar från har rätt till 10 procent av ett schablonbelopp. Detta gäller vid flyttningar inom 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum. De sistnämnda ersättningarna ska betalas ut månaden efter utgången av den bidragsperiod under vilken utlänningen flyttat.

Schablonersättningens storlek

Schablonersättningens storlek anges i 10 § av förordningen. Beloppen fastställs årligen av regeringen. De är avsedda att täcka genomsnittlig kostnad för ekonomisk hjälp till försörjning, genomsnittlig bostadskostnad, genomsnittlig kostnad för svenskundervisning samt vissa kommunala extra kostnader i anledning av mottagandets. Ett schablonbelopp ska år 2007 vara 109 500 kronor för personer under 16 år, 178 300 kronor för personer som fyllt 16 år men inte 65 år, och 65 900 kronor för personer som fyllt 65 år. Beloppets storlek ska beräknas utifrån den ålder utlänningen har vid utgången av månaden innan schablonbeloppet betalas ut.

4.2 Introduktionsplanen

Introduktionsplan ska upprättas och genomföras

För att beviljas ersättning ska två villkor vara uppfyllda.

- Kommunen ska genomföra ett introduktionsprogram.
- Introduktionsprogrammet ska genomföras i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställts efter samråd med den enskilde.

Kravet på en skriftlig introduktionsplan är alltså obligatoriskt. Enligt Integrationsverkets praxis finns även ett krav på att planen ska ha undertecknats av såväl utlänningen som av en kommunal befattningshavare.

Regeringen har klargjort att några undantag för t.ex. äldre eller barn ej kan godtas, se nedan. Undantag görs ej heller där det t.ex. på grund av utlänningens flytt till annan kommun inte upprättats en introduktionsplan.

Kravet på att genomföra ett introduktionsprogram innebär i praktiken inget annat än att programmet ska ha inletts. Har det inletts i enlighet med en skriftlig introduktionsplan ska den första utbetalningen av schablonersättningen göras redan månaden efter det att utlänningen togs emot i kommunen, se 12 § förordningen. Schablonersättning som en kommun mottagit för en person får enligt 41 § även krävas åter om någon skriftlig introduktionsplan inte fastställts inom tre månader från det att personen togs emot i kommunen.

Regeringsbeslut 981203, In97/765/IE (A): Högsby kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om schablonersättning för åtta personer som var kommunplacerade. Invandrarverket beslutade att dels avslå ansökan om schablonersättning, dels återkräva tidigare utbetalad schablonersättning. Invandrarverket grundade sitt beslut på att introduktionsplaner inte hade upprättats för dessa personer. Högsby kommun överklagade Invandrarverkets beslut och anförde i huvudsak dels att en flykting var för gammal för att det ska vara möjligt att upprätta en introduktionsplan, dels att barnens introduktionsplaner hade förts in i föräldrarnas plan och att studerande barns introduktion hade handlagts av skolan. Regeringen bedömde i sin tur att ersättningsvillkoren ska respekteras och fastställde därför Invandrarverkets beslut.

⁵ Prop 1989/90:105 s 17 jfr med prop 1997/98:16 s 77 f

4.3 Några tillämpningsfrågor

Fler schablonersättningar för samma person

Det inträffar emellanåt att schablonersättning kan bli aktuell en andra gång för en och samma person. Vederbörande kan ha återvandrat och därefter på nytt sökt uppehållstillstånd i landet. Det händer även att permanenta uppehållstillstånd återkallas och att ett nytt uppehållstillstånd meddelas. Såsom förordningen är utformad ska normalt schablonersättning i sådana fall utbetalas.

Regeringsbeslut 1993-02-11: Schablonersättning utgick till Örebro kommun för två bröder som fått uppehållstillstånd någon gång under mitten av 80-talet och som berättigat kommun till statliga bidrag enligt då gällande förordning (1984:863) om statlig ersättning för mottagande av flyktingar och vissa andra utlänningar, som därefter åkt tillbaka till hemlandet och fått sina permanenta uppehållstillstånd (PUT) återkallade men som sökt asyl igen i Sverige år 1991, fått PUT och mottagits i kommunen.

I vissa fall avslår dock Migrationsverket ytterligare schablonersättningar för en och samma person. Det händer t.ex. när en utlänning, för vilken schablonersättning utbetalats och som vistats länge i Sverige, får sitt uppehållstillstånd återkallat men därefter ändå får stanna i landet, ofta av humanitära skäl/synnerligen ömmande omständigheter. Avslaget motiveras normalt av att det inte är förenligt med ändamålet med ersättningsförordningen att utbetala ytterligare en schablonersättning, att sätta personen i ett nytt introduktionsprogram liksom att ge honom ett nytt hemutrustningslån. Motsvarande beslut fattas för personer som skrivits in i Migrationsverkets mottagningssystem efter att under en begränsad tid ha haft uppehållstillstånd (med schablonersättning) men som därefter gör samma vända, in och ut ur mottagningssystemet, på nytt. I praxis brukar i dessa fall endast *en* schablonersättning utgå för individen. Eventuellt kvarvarande schablonersättning bör dock kunna utgå med avdrag för vad som utgått innan förlägningsvistelsen.

5. Ersättning för särskilda kostnader

5.1 Äldre, sjuka, funktionshindrade och barn utan vårdnadshavare

I 17 – 21 §§ förordningen finns bestämmelser om statlig ersättning för särskilda kostnader. Med särskilda kostnader avses kostnader för

- ekonomisk hjälp enligt 4 kap.1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) (försörjningsstöd) och introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar (17 §),
- färdtjänst (18 §),

- stöd och hjälp i boendet (19 §) samt
- kostnader för vård av barn (21 och 22 §).

Ersättning för särskilda kostnader utgår endast för äldre, sjuka, funktionshindrade och barn utan vårdnadshavare som ingår i den personkrets som anges i 3 § av förordningen.

Äldre

Begreppet äldre definieras olika i bestämmelserna. I 17 §, som reglerar ersättningen för försörjningsstöd och introduktionsersättning, har en äldre fyllt 60 år när uppehållstillstånd beviljades första gången. I bestämmelserna 18 och 19 §§ om färdtjänst och stöd och hjälp i boendet anges dock ingen specifik ålder. Här knyts behovet av insatserna och ersättningen till begreppet hög ålder.

Sjuka och funktionshindrade

Ersättning ges vidare för utlänning som inte kan försörja sig till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Kostnader i anledning av sjukdom och funktionshinder som uppstått i Sverige utan direkt samband med flyktingskapet ersätts alltså inte. Ersättning för försörjningsstöd och introduktionsersättning lämnas heller enligt bestämmelsen inte för flyktingar som fyllt 65 år. För dessa grupper finns framför allt äldre försörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldre försörjningsstöd.

Barn utan vårdnadshavare

Härmed avses barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn). Om vården påbörjats före 18 års ålder kan efter en ändring den 1 juli 2007 även ersättning lämnas för barn upp till 21 år (21 §).

5.2 Försörjningsstöd och introduktionsersättning

Ersättning lämnas enligt 17 § ErsF för ekonomisk hjälp enligt

- 4 kap.1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) (försörjningsstöd) och
- introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om

introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar, som utgivits till utlänning som hade fyllt 60 år när uppehållstillstånd beviljades första gången eller som inte kan försörja sig till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas dock inte för flyktingar som har fyllt 65 år.

Försörjningsstödet och introduktionsersättningen ersätts dock endast för tiden efter det att 20 månader gått från det första mottagandet i en kommun.

Det ankommer på kommunen att visa att utlänningen inte kan försörja sig på grund av sjukdomen eller funktionshindret.

Kammarrätten i Jönköping 011030, Mål nr 1-2001 (A): Landskrona kommun ansökte hos Integrationsverket om ersättning avseende kostnader för utgivet ekonomiskt bistånd till en person. Kommunen uppgav att personen och hans familj med allra största sannolikhet inte skulle kunna rehabiliteras och bli självförsörjande. Integrationsverket avslog kommunens ansökan och angav som skäl för beslutet att underlaget som skulle styrka arbetsförmågan var bristfälligt och att det saknades rehabiliteringsplan. Länsrätten i Östergötlands län bedömde att underlaget inte gav stöd för att personens arbetsförmåga varit nedsatt i sådan utsträckning att förutsättningarna för rätt till ersättning för kommunen var uppfyllda. Kammarrätten nekade prövningstillstånd och fastställde därmed Länsrättens avgörande.

5.3 Färdtjänst

Ersättning till kostnader för färdtjänst lämnas enligt 18 § om utlänningen har behov av färdtjänst till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats färdtjänst enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Ersättningen till kommunen för färdtjänst beräknas genom att ett belopp motsvarande 65 procent av kommunens kostnader minskas med den avgift utlänningen själv har betalat.

5.4 Stöd och hjälp i boendet

Ersättning till kostnader för stöd och hjälp i boendet lämnas enligt 19 § av förordningen om utlänningen har behov av sådan hjälp till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som han eller hon hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats stöd och hjälp i boendet enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Även denna ersättningsform är begränsad till en procentsats av kommunens lönekostnader. Ersättningen till kommunen beräknas genom att ett belopp motsvarande 75 procent av dessa, inklusive lönebikostnader, för personal minskas med den avgift utlänningen själv har betalat.

Nya vårdformer som ersätts respektive inte ersätts

Privata vårdgivare, servicecenter, hemvårdsbidrag och ledsagarservice ersätts

Hemvårdsbidrag fyller delvis samma funktion som det stöd och boende som

avses i första stycket i 19 § av förordningen. Även om det inte utan vidare kan omvandlas till sådana lönekostnader som den statliga ersättningen enligt andra stycket samma bestämmelse ska beräknas utifrån, har Kammarrätten i Jönköping bedömt att statlig ersättning bör beviljas.

Kammarrätten i Jönköping 2004-12-23, Mål nr 2914—2917-02: Stockholms kommun begärde ersättning för hemvårdskostnader. Integrationsverket avslog deras ansökan på grund av att kostnaderna ej utgjorde sådana lönekostnader som anges i bestämmelsen. Kammarrätten ändrade verkets beslut. Rätten menade att även om lydelsen gav verket visst stöd så kunde det inte anses strida mot förordningens syfte, utan snarare ligga i linje med detta, att låta kommunens rätt till ersättning omfatta även senare utvecklade former av stöd vilka fyller den traditionella hemtjänstens funktion av stöd och hjälp i boendet. Ersättning skulle därför enligt rätten utgå med 75 procent av hemvårdsbidraget.

Privata vårdgivares timpris för hemtjänst likställs i verkets praxis med kommunala kostnader. Privata och kommunala vårdhem som kan likställas med hemtjänst t.ex. *servicebostäder*, ersätts på motsvarande sätt. Normalt beräknas ersättningen så att lönekostnaden delas med antalet vårdplatser, sedan eventuella egenavgifter dragits av lämnas en ersättning som motsvarar 75 procent av summan därav. *Vårdhem* med dygnsplatser kan beräknas på motsvarande sätt.

I praxis ersätter verket även kostnader för s.k. *ledsagarservice*. Ersättning utgår för hjälp till och från affären under några timmar i veckan. *Tolkkostnader* i samband härmed ersätts dock inte.

Ingen ersättning för dagcenter, korttidshem, kontaktperson och personlig assistent

Stöd och service som inte lämnas i hemmet ersätts inte enligt denna bestämmelse, ett sådant exempel är dagcenterverksamhet.

Länsrätten i Göteborg 970806, Mål nr Ö 2931-97 (A): Varbergs kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om ersättning som avsåg kostnad för vistelse i dagcenter enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Invandrarverket avslog ansökan och angav som skäl för beslutet att kostnaden för dagcenter inte kan jämföras med hemtjänstkostnader. Länsrätten bedömde att kostnader som kan ersättas enligt 19 § endast avser stöd och hjälp i boendet och inte innefattar verksamhet utanför hemmet såsom *dagcenterverksamhet*. Därmed avslog Länsrätten överklagandet.

Korttidshem kan normalt inte betraktas som stöd och hjälp i boendet och ersätts därför inte.

Insatser enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (*LSS*) och Lag (1993:389) om assistansersättning (*LASS*) skall enligt regeringsbeslut jämföras med vård och ersätts därför endast inom ramen för bestämmelsen i 34 § av förordningen, se nedan. Motsvarande gäller i praktiken *kontaktperson och personlig assistent* för

vuxna, i vart fall så länge de inte undantagsvis kan hänföras till sådant stöd och hjälp som avses i 19 §. Även här kan dock ersättning enligt 34 § ofta beviljas.

5.5 Några tillämpningsfrågor

Ej ersättning för försörjningsstöd under de första 20 månaderna

Ersättning för ekonomiska hjälp (försörjningsstöd samt introduktionsersättning) får inte lämnas under de första 20 månaderna i kommunen. Anledningen är att schablonersättningen täcker denna periods kostnader. Motsvarande täckning för färdtjänst och stöd och hjälp i boendet finns inte och följaktligen får kostnader för dessa insatser ersättas från första dagen

Länsrätten i Stockholms län 980917, Mål nr Ö 9506-98 (A): Solna stad ansökte hos Integrationsverket om ersättning avseende kostnader för utgivet ekonomiskt bistånd till två personer. Integrationsverket avslog ansökan med motiveringen att i ingetdera fallet hade 20 månader förflutit sedan personerna första gången togs emot i kommunen. Solna stad överklagade Invandrarverkets beslut och anförde i huvudsak att tidigare lagstiftning medgav ansökan efter tolv månader och att samma förutsättning borde gälla enligt den nya lagstiftningen. Länsrätten fann att förutsättningarna för utgivande av ersättning enligt 17 § inte var uppfyllda och avslog Solna stads överklagande.

Kommuner får ej ta ut oskäligen egenavgifter

I såväl 18 § som 19 § anges att ersättning endast lämnas enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Länsrätten i Stockholm 971125, Mål nr Ö 15810-97 (B): Nynäshamns kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om ersättning som avsåg kostnader för boende i särskild boende form för äldre. Invandrarverket avslog ansökan och angav som skäl för beslutet att det inte är förenligt med socialtjänstlagen att gamla, sjuka och handikappade hänvisas till socialbidrag till följd av för höga avgifter och att socialbidrag i princip inte ska behöva utgå för avgifter inom äldreomsorg. Länsrätten biföll överklagandet och ålade Statens Invandrarverk att utge ersättning till Nynäshamns kommun.

Dödsfall och begravningskostnader

När en utlänning dör upphör rätten till kommunal ersättning på dödsdagen. Kostnader för begravningen ersätts enligt praxis dock därutöver. Boupptecknings- eller bouppteckningskostnader ersätts däremot inte.

5.6 Tidpunkt för ansökan

Ersättning för särskilda kostnader betalas enligt 20 § förordningen efter ansökan i efterskott för varje kalenderår. Den första ansökan ska för

respektive ersättningslag ha inkommit till Migrationsverket inom tre år från den dag då utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare. Se vidare avsnitt 8.

Kammarrätten i Stockholm 971009, Mål nr 8726-1996 (B): Kungsörs kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om ersättning för en person med funktionshinder. Invandrarverket avlog ansökan och motiverade sitt beslut med att den första ansökan inte kom in förrän efter tre år från det att utlänningen togs emot i kommunen. Länsrätten bedömde att kommunens ansökan formellt inkom för sent och fastställde Invandrarverkets beslut. Kungsörs kommun överklagade Länsrättens beslut och anförde bl.a. att personen vid ankomsten till Sverige uppvisade svåra psykiska besvär efter tortyr och skottskador. Med tiden (efter de första tre åren) har det visat sig att skadorna förvärrades. Kammarrätten undanröjde Länsrättens beslut och fann att det förelåg särskilda skäl som motiverade en prövning efter treårsperiodens utgång.

Länsrätten i Östergötland 020425, Mål nr 2055-01 (A): Karlstads kommun ansökte hos Integrationsverket om ersättning avseende kostnader för utgivet socialbidrag. Integrationsverket avlog ansökan och angav som skäl för beslutet att den första ansökan om ersättning inte inkom inom tre år från det att utlänningen första gången togs emot i en kommun. Karlstads kommun överklagade Integrationsverkets beslut och anförde i huvudsak att det varit mycket svårt för läkarna att ställa en säker diagnos inom den av Integrationsverket stipulerade tiden och inkomma med utlåtande. Länsrätten bedömde i sin tur att kommunens ansökan faktiskt inkommit för sent och att det inte fanns sådana särskilda skäl som utgjorde skäl för en prövning av kommunens ansökan.

5.7 Barn utan vårdnadshavare

Rätten till statlig ersättning för kostnader för vård av barn utan vårdnadshavare regleras i 21 och 22 § ErsF.

21 §

En kommun har rätt till ersättning för vissa kostnader för barn under 18 år som omfattas av 3 § och som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn). Ersättning lämnas för kommunens kostnader för sådan vård i annat hem än barnets eget som ges med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. Om vårdnaden av ett barn flyttats över till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare som barnet tidigare varit familjehemsplacerad hos och kommunen med stöd av 6 kap. 11 § föräldrabalken betalar ersättning till dessa vårdnadshavare, lämnas skälig ersättning för kommunens kostnader för sådan ersättning. Om det finns särskilda skäl kan ersättning lämnas även för kostnader som kommunen haft för annan form av bistånd enligt socialtjänstlagen.

Ersättning enligt första stycket lämnas också för vård av den som har fyllt 18 år men inte 21 år, under förutsättning att vården påbörjats före 18 års ålder.

Sådan ersättning betalas efter ansökan i efterskott för varje kvartal. Förordning (2007:627).

22§

En kommun som träffar en särskild överenskommelse med Migrationsverket om hur många platser för boende för personer som anges i 21 § som kommunen skall hålla tillgängliga, har rätt till ersättning med 1 600 kronor per dygn för varje överenskommen plats och därutöver ett tillägg med 300 kronor per dygn för varje belagd plats. Ersättningen ska betalas ut i efterskott för varje kvartal. Förordning (2007:627).

Personlig assistent

Personlig assistent till barn utan vårdnadshavare kan ersättas enligt 21 § förordningen. Även en personlig assistent som följer barnet under skoltid kan i vissa fall ersättas så länge det inte handlar om ett särskilt undervisningsstöd som ersätts i annan ordning.

Ansökan och utbetalning

Ansökan om ersättning för kostnader för barn utan vårdnadshavare görs enligt det andra stycket i bestämmelsen i efterskott för varje kvartal, se vidare avsnitt 8. För barn som fyllt 18 år men inte 21 år måste kommunerna visa att vårdbehovet kvarstår för att få fortsatt statlig ersättning. Ersättning för åldersgruppen utbetalas vidare endast för vårdbehov efter den 1 juli år 2007.

Övrigt

Kostnader för resa till hemlandet innefattas ej av bestämmelsen.

Kammarrätten i Jönköping 030507, Mål nr 1530-03 (A): Göteborgs stad ansökte hos Integrationsverket om ersättning enligt 21 §. Ersättningen gällde resekostnader för ett ensamkommande barn som besökte sina föräldrar i hemlandet. Göteborgs stad ansåg att resan ingick i vården i annat hem än det egna, enligt socialtjänstlagen. Integrationsverket avslag Göteborgs stads ansökan och angav som skäl för beslutet att resan till hemlandet inte kan anses ingå i vad som avses med vård i annat hem än barnets eget som ges med stöd av socialtjänstlagen eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga. Länsrätten i Östergötlands län fann att kostnaden för resa till hemlandet inte rymms inom vad som kan ersättas enligt 21 § och fastställde Integrationsverkets beslut. Kammarrätten har i sin tur fastställt Länsrättens dom.

Ersättning utbetalas ej för kommunens kostnader för god man till barn utan vårdnadshavare (Länsrätten i Östergötlands län 2003-12-04, Mål nr 1883-03). Ersättning betalas heller ej för kommunens kostnader i anledning av

resekostnader och liknande för att få barnets föräldrar till Sverige eller för kommunala utredningskostnader i övrigt.

6. Extraordinära kostnader

6.1 Regleringen i förordningen

I 26 och 38 §§ av förordningen ges Migrationsverket rätt att efter prövning lämna ersättning till kommuner och landsting som har betydande extraordinära kostnader för flyktingmottagandet.

26 § Utöver ersättning som föreskrivs i 9–21 §§ får Migrationsverket inom ramen för anvisade medel lämna ersättning till kommuner för betydande extraordinära kostnader för flyktingmottagande. Migrationsverket får fatta beslut om sådan ersättning efter ansökan eller i direkt anslutning till att en överenskommelse om mottagande av skyddsbehövande och andra utlänningar som anges i 3 § träffas.

38 § Utöver ersättning enligt 34–37 §§ får Migrationsverket lämna ersättning till landsting och kommuner för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för flyktingar. Sådan ersättning betalas efter ansökan.

De kostnader som ersätts genom 26 § har förändrats något genom åren. Ursprungligen var de extraordinära medlen avsedda för vissa kommunala bostadslösningar och endast ett ansökningsförfarande fanns (se prop. 1989/90:105 s 26 f). Genom ändringar som trädde ikraft den 1 juli år 2007 har, vid sidan av ansökningsförfarandet, infogats en möjlighet att fatta beslut om ersättning i direkt anslutning till att en överenskommelse träffats om mottagande av skyddsbehövande och andra utlänningar som anges i 3 § av förordningen. Vad som ska fördelas genom det ena eller andra sättet och vilka prioriteringar som därvid gäller fastställs årligen av Migrationsverket efter samråd med länsstyrelserna.

Genom den nämnda överenskommelsen betalas endast ersättning för strukturella kostnader, dvs. ej för kostnader hänförliga till individer eller grupper av individer.

Ansökningsförfarandet används normalt för ersättning i individuella fall. Prioriterat är bl.a. initiala kostnader för mottagandet av kvotflyktingar som inte täcks av schablonersättningen. Även särskilt resurskrävande grupper såsom familjer med många barn eller personer med låg utbildningsnivå kan ersättas. Genom bestämmelsen i 38 § ersätts motsvarande kostnader för vårdinsatser.

Endast kostnader som uppstått under introduktionstiden ersätts. Med introduktionstid avser verket (i dessa sammanhang) tiden från mottagandet fram till kommande årsskifte samt därpå följande tre kalenderår. I

genomsnitt blir således introduktionstiden 3 ½ år. Migrationsverkets beslut om ersättning för extraordinära kostnader får enligt 43 § ErsF inte överklagas.

7. Sjukvårdskostnader

7.1 Kostnader för varaktig vård

I 34 § av förordningen finns en bestämmelse om ersättning för kostnader för varaktig vård.

34 § Landsting och kommuner har rätt till ersättning av staten för vården av sådana utlänningar som omfattas av 3 § och som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder direkt efter ankomsten till Sverige eller efter inkvartering på en förläggning för asylsökande eller i anslutning till att uppehållstillstånd beviljades första gången måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning utgår endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och vårdkostnaden uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månaders period. Ersättning får lämnas även för varaktig vård som påbörjats efter mottagandet i en kommun om det är fråga om vård på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige. Rätt till ersättning för varaktig vård för utlänningar som vistas på förläggning finns också efter det att utlänningarna har beviljats permanent uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Den första ansökan om ersättning skall ha kommit in till Migrationsverket inom tre år från den dag utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare.

Ersättningens storlek bestäms enligt riksavtalet för hälso- och sjukvården om inte annat avtalats.

Vårdens koppling till flyktingskapet

Såsom framgår av bestämmelsen finns ett krav på viss koppling mellan sjukdomen eller funktionshindret och ankomsten till Sverige. Till skillnad från när det gäller de särskilda kostnaderna finns i denna bestämmelse dock inget uttryckligt krav på direkt samband med utlänningens situation som flyktning. Här anges endast att vård ska ha ordinerats av läkare på grund av sjukdom eller funktionshinder *direkt efter ankomsten till Sverige eller efter inkvartering på en förläggning eller i anslutning till att uppehållstillstånd beviljades*. Med ankomst till Sverige avses den tidpunkt då utlänningen söker asyl i Sverige. Migrationsverket har i vissa fall lämnat statlig ersättning vid sjukdom som brutit ut och funktionshinder som tillkommit på en förläggning i Sverige när vården lämnats i direkt anslutning till ankomsten till landet. Om vården påbörjas efter mottagandet i en kommun

får ersättning lämnas endast om det är fråga om vård på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade redan vid ankomsten till landet.

Beräkningen av tolv månadersperioden

Ersättning utgår endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och vårdkostnaden uppgått till lägst 60.000 kr under en tolv månadersperiod. Så länge vårdkostnaderna för sådana tolv månadersperioder uppgår till 60.000 kr läggs dessa perioder löpande efter varandra. En ny startdag för en period kan tillämpas i de fall vårdkostnaden minskar tillfälligt efter en periods utgång men därefter ökar igen. Perioderna kan dock inte överlappa varandra.

Ansökan kan inlämnas så snart vårdkostnaderna uppgår till 60.000 kr. Ansökningar för kostnader under detta belopp avslås regelmässigt. Ansökan kan lämnas upp till ett år efter utgången av den period ansökan avser, jfr 39 §.

Begreppet varaktig vård

Ett läkarutlåtande krävs för att kunna bedöma om varaktigheten av sjukdomen eller funktionshindret uppgår till tre år. För patient som en gång bedömts behöva varaktig vård i tre år behöver förnyade läkarintyg normalt inte lämnas in så länge sjukdomen/funktionshindret kan bedömas vara detsamma.

Ett ytterligare krav är att kostnaderna avser en och samma sjukdom eller direkta följsjukdomar. Sjukdomar som inte är varaktiga och som inte kan härledas till huvudsjukdomen ersätts ej och kan heller givetvis inte inberäknas i beloppet 60.000 kr.

Beloppet 60.000 kr beräknas per person och inte per huvudman

Beloppet 60.000 kr beräknas per person och inte per huvudman. För landsting som är uppdelade på olika huvudmän (t.ex. hjälpmedelscentral och vårdgivare) ska den sammanlagda kostnaden för enheterna utgöra underlag för prövningen.

LSS och LASS

Insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), ska enligt regeringsbeslut 1994 -03-30 jämföras med vård. Regeringen konstaterar i beslutet att LSS ersätter den tidigare gällande lagen (1985:568) om särskilda omsorger om psykiskt utvecklingsstörda m.fl. (omsorgslagen) och att dess insatser är av samma karaktär som omsorgerna enligt denna lag.

Personlig assistent enligt 9 § 2 LSS ersätts i praxis endast i upp till 20 tim i veckan/ motsvarande 87 timmar i månaden. För timmar därutöver ansvarar normalt staten genom Försäkringskassan. När så i enskilda fall inte är fallet ersätter Migrationsverket i vissa fall kostnaden.

Ansökningsfrister

Ansökan ska enligt det andra stycket i bestämmelsen ha kommit in till Migrationsverket inom tre år från den dag utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får dock ansökan prövas om den kommer in senare. Migrationsverket har i praxis godtagit ansökningar efter treårsperioden när utlänningen flyttat och den första kommunen därför inte sökt och den andra kommunen inkommer med sin ansökan inom rimlig tid efter inflyttningen i denna kommun.

Därutöver gäller den generella bestämmelsen om ett års ansökningstid i 39 §. En ansökan om ersättning enligt ErsF ska således ha inkommit till Migrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser. De kostnader landstinget eller kommunen söker ersättning för kan alltså inte ligga längre tillbaka i tiden än ett år, se nedan.

Regeringsbeslut 010620, N2001/4285/IM (A) : Örebro kommun ansökte hos Integrationsverket om ersättning - enligt 34 § ErsF- avseende kostnader för varaktig vård för en person som blev kommunmottagen första gången för cirka fyra år sedan. Örebro kommun har tidigare ansökt om ersättning hos Integrationsverket för kostnader för samma person. Integrationsverket avslag Örebro kommuns ansökan och angav som skäl för beslutet att kommunens första ansökan av denna art inte lämnats inom tre år från det att personen i fråga första gången togs emot i en kommun. Regeringen avslag Örebro kommuns överklagande och fastställde Integrationsverkets beslut.

7.2 Kostnader för hälsoundersökning

I 35 § av förordningen regleras ersättningen för hälsoundersökning

35 § Migrationsverket får ersätta kostnader för hälsoundersökning av utlänningar som omfattas av 3 § andra stycket 1, 3-4 och som inte genomgått hälsoundersökning innan de första gången togs emot i en kommun.

Hälsoundersökning ersätts bara när personen ifråga ej varit asylsökande. I praktiken ersätts således endast hälsoundersökningar för kvotflyktingar och för sådana anhöriga som inte varit inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem.

I praxis ersätts en hälsoundersökning med samma belopp som anges i 6 a § förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande. Idag uppgår denna ersättning till 1875 kr.

8. Övrigt

8.1 Ett års ansökningstid

I 39 § av ErsF finns en huvudregel för ansökningstider för ersättningar enligt förordningen.

39 § En ansökan om ersättning enligt denna förordning skall ha kommit in till Migrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser om inte annat anges i andra bestämmelser i förordningen.

Kommuner och landsting är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket skall kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning.

Ordinarie ansökningstid är alltså ett år från utgången av den period ansökan avser. För närvarande finns inga sådana undantag i andra bestämmelser i förordningen som nämns i det första stycket.

Kammarrätten i Jönköping 961008, Mål nr3425-1996 (A) : Karlstads kommun ansökte hos Statens Invandrarverk om ersättning avseende kostnader för utgivna särskilda kostnader för ett barn. Invandrarverket avslag avslag ansökan delvis och angav som skäl för beslutet att ansökan inte kom in senast inom ett år från utgången av den period ansökan avsåg. Karlstads kommun överklagade Invandrarverkets beslut och anförde i huvudsak att det förekommit stora problem i samband med datorisering och tidsbrist vid anställning av ny personal. Länsrätten i Östergötland beslutade att överlämna målet till kammarrätten. Kammarrätten konstaterade att ansökan faktiskt hade lämnats för sent och att det inte funnits dispensgrund. Med hänsyn till detta fann rätten att någon rätt till ytterligare ersättning inte förelåg och att överklagandet därför skulle avslås.

Snabb utbetalning vid snabb ansökan/redovisning

Även om sökanden kan komma in med ansökningar så sent som ett år efter den period ersättningen avser brukar de flesta ansökningar komma in direkt efter periodens utgång. Om ansökan eller en redovisning kommer in senast 15 dagar in på ett kvartal brukar ersättningen betalas ut inom samma kvartal.

Migrationsverket betalar genomgående ut statlig ersättning den sista bankdagen i respektive månad.

8.2 Återkrav av ersättning

Migrationsverket får kräva ersättningen åter helt eller delvis enligt bestämmelsen i 41 §.

41 § Ersättning som en kommun eller ett landsting mottagit enligt denna förordning får krävas åter helt eller delvis om den utbetalats till följd av att kommunen eller landstinget lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter. Schablonersättning som en kommun mottagit för en person enligt 10–13 §§ får även krävas åter om någon skriftlig introduktionsplan i enlighet med 11 § inte fastställts inom tre månader från det att personen togs emot i kommunen.

Ersättning som en kommun har mottagit enligt 26 § får även krävas åter helt eller delvis om medlen inte har använts för avsett ändamål.

En upplysning om bestämmelserna i denna paragraf skall tas in i beslutet om ersättning.

Migrationsverkets beslut om ersättning liksom verkets handläggning och förhållningssätt till sökanden följer de bestämmelser som finns i förvaltningslagen (1986:223) och i andra lagar och bestämmelser. Om brister i ovanstående hänseenden uppstår kommer verket att pröva frågan om återkrav eller stoppad utbetalning.

Regeringsbeslut 030612, Ju2003/274/IM (B): Kils kommun har av Integrationsverket fått återkrav för utbetalad schablonersättning för ett barn. Integrationsverket angav som skäl för beslutet att barnet inte omfattas av förordningen. Kils kommun överklagade Integrationsverkets beslut och åberopade att kommunen varit i god tro och att kommunen inte haft anledning att särskilt kontrollera utbetalningen. Regeringen ansåg att ersättningen inte utbetalats till följd av att kommunen lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter och undanröjde därmed Integrationsverkets beslut.

Bilagor

Bilaga 1.

Förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

Inledande bestämmelser

1 § Migrationsverket skall, på underlag från länsstyrelserna, träffa överenskommelser med kommuner om mottagande av skyddsbehövande och andra utlännningar som anges i 3 §. Förordning (2007:627).

2 § En kommun som träffat en sådan överenskommelse har rätt till en årlig grundersättning enligt 9 §.

3 § En kommun som tagit emot flyktingar eller vissa andra utlänningar för bosättning har rätt till schablonersättning enligt 10-13 §§ och till ersättning för särskilda kostnader enligt 16-21 §§.

Sådan ersättning lämnas för

1. utlänningar som har överförts till Sverige med stöd av ett särskilt regeringsbeslut,
2. utlänningar som har fått uppehållstillstånd och som har tagits emot i kommunen efter att ha varit registrerade vid en förläggning för asylsökande,
3. andra utlänningar som har fått uppehållstillstånd med tillämpning av 5 kap. 1 eller 6 § utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser,
4. utlänningar som har fått uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till en utlänning som avses under 1-3 och ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att den person som han eller hon har anknytning till först togs emot i en kommun. Förordning (2006:107).

3 a § Schablonersättning enligt 10-13 §§ får lämnas för personer som avses i 3 § även om de har blivit svenska medborgare, under förutsättning att medborgarskapet har förvärvats efter den 31 december 1997. Förordning (1998:1747).

4 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

5 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

6 § Ett landsting och en kommun kan få ersättning enligt 34-37 §§ för vissa hälso- och sjukvårdskostnader som landstinget eller kommunen har för utlänningar.

Ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader enligt 34 och 35 §§ får lämnas även till någon annan än ett landsting eller en kommun, om Migrationsverket har träffat avtal om det.

När ersättning lämnas enligt första och andra styckena får ersättning även lämnas för kostnader för tolk. Förordning (2007:627).

7 § Efter prövning i varje enskilt fall får ersättning lämnas för extraordinära kostnader enligt 26 och 38 §§. Förordning (2007:627).

8 § Ersättning enligt denna förordning beslutas och betalas ut av Migrationsverket. Förordning (2007:627).

Grundersättning

9 § Den årliga grundersättningen motsvarar tre schablonbelopp enligt 10 § för en person som fyllt 16 år men inte 65 år.

Grundersättningen skall betalas före utgången av januari månad under det kalenderår för vilket överenskommelsen gäller. Om överenskommelsen ingås först under det år för vilket den skall gälla skall ersättningen betalas inom en månad från dagen för överenskommelsen. Förordning (2002:1056).

Schablonersättning

10 § Ett schablonbelopp skall vara

- 109 500 kronor för personer under 16 år,
- 178 300 kronor för personer som fyllt 16 år men inte 65 år, och
- 65 900 kronor för personer som fyllt 65 år.

Schablonbeloppets storlek skall beräknas utifrån utlänningsens ålder vid utgången av månaden innan schablonbeloppet betalas ut. Förordning (2006:1580).

11 § Rätt till schablonersättning enligt 12-13 §§ har kommuner som genomför ett program för utlänningsens introduktion i samhället i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningsen. Om utlänningsen är i arbetsför ålder skall samråd ske med den lokala arbetsförmedlingen.

Ett introduktionsprogram för personer som fyllt 16 år skall innehålla svenskundervisning för invandrare (sfi) enligt skollagen (1985:100), praktik i den utsträckning som är möjlig, orientering om svenska samhällsförhållanden och svenskt samhällsliv samt information om vardagslivet i en kommun och andra liknande förhållanden. Förordning (1998:1747).

12 § Den kommun som först tar emot en utlänningsen som omfattas av 3 § har rätt till 20 procent av ett schablonbelopp. Beloppet skall betalas ut månaden efter det att utlänningsen har tagits emot i kommunen. Tidpunkten för mottagandet skall anses vara den dag utlänningsen togs emot från en förläggning eller då utlänningsen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet folkbokfördes i kommunen.

Från det att utlänningsen först togs emot i en kommun och under 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum skall schablonersättning betalas ut för perioder som omfattar tre kalendermånader (bidragsperiod). Utbetalning med 10 procent av ett schablonbelopp skall göras månaden efter utgången av varje bidragsperiod. Rätt till utbetalning har den kommun där utlänningsen enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen är folkbokförd vid utgången av perioden. Förordning (2003:894).

13 § Om utlänningen flyttar till en ny kommun under en bidragsperiod och enligt uppgift i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet är folkbokförd där vid utgången av perioden, har denna kommun rätt till 20 procent av ett schablonbelopp som extra ersättning. Detta gäller under förutsättning att flyttningen äger rum innan 18 kalendermånader förflutit från det första mottagandet.

Den kommun som utlänningen flyttar från har rätt till 10 procent av ett schablonbelopp. Detta gäller vid flyttningar inom 24 kalendermånader efter utgången av den månad då mottagandet ägde rum.

Ersättningen enligt första och andra stycket skall betalas ut månaden efter utgången av den bidragsperiod under vilken utlänningen flyttat. Förordning (2003:894).

14 § Har upphävts genom förordning (1995:1090).

15 § Har upphävts genom förordning (1994:734).

Ersättning för särskilda kostnader

16 § För utlänningar som omfattas av 3 § har en kommun rätt till ersättning enligt 17--19 §§ för ekonomisk hjälp samt för kostnader för färdtjänst samt stöd och hjälp i boendet.

17 § Ersättning lämnas för sådan ekonomisk hjälp enligt 4 kap. 1 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) och introduktionsersättning enligt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar som kommunen betalat efter det att 20 månader gått från det första mottagandet i en kommun

1. om utlänningen hade fyllt 60 år när uppehållstillstånd beviljades första gången, eller

2. om utlänningen inte kan försörja sig till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting.

Ersättning lämnas dock inte för flyktingar som fyllt 65 år.

För flyktingar som tas emot i en kommun under sista kvartalet 1993 och under åren 1994 och 1995 lämnas ersättning enligt första stycket om utlänningen hade fyllt 55 år när uppehållstillstånd första gången beviljades. Förordning (2002:1056).

18 § Ersättning för kostnader för färdtjänst lämnas om utlänningen har behov av färdtjänst till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats färdtjänst enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Ersättningen till kommunen för färdtjänst beräknas genom att ett belopp motsvarande 65 procent av kommunens kostnader minskas med den avgift utlänningen själv har betalat. Förordning (1994:734).

19 § Ersättning för kostnader för stöd och hjälp i boendet lämnas om utlänningen har behov av sådan hjälp till följd av hög ålder eller till följd av en sjukdom eller ett funktionshinder som han eller hon hade vid ankomsten till Sverige eller som annars har ett direkt samband med utlänningens situation som flykting. Ersättning lämnas endast om utlänningen beviljats stöd och hjälp i boendet enligt samma grunder som gäller för andra personer i kommunen.

Ersättningen till kommunen beräknas genom att ett belopp motsvarande 75 procent av kommunens lönekostnader, inklusive lönebikostnader, för personal minskas med den avgift utlänningen själv har betalat. Förordning (1994:734).

20 § Ersättning för kostnader enligt 17-19 §§ betalas efter ansökan i efterskott för varje kalenderår. Den första ansökan om ersättning skall för respektive ersättningsslag ha kommit in till Migrationsverket inom tre år från den dag då utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare. Förordning (2007:627).

21 § En kommun har rätt till ersättning för vissa kostnader för barn under 18 år som omfattas av 3 § och som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn). Ersättning lämnas för kommunens kostnader för sådan vård i annat hem än barnets eget som ges med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. Om vårdnaden av ett barn flyttats över till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare som barnet tidigare varit familjehemsplacerad hos och kommunen med stöd av 6 kap. 11 § föräldrabalken betalar ersättning till dessa vårdnadshavare, lämnas skälig ersättning för kommunens kostnader för sådan ersättning. Om det finns särskilda skäl kan ersättning lämnas även för kostnader som kommunen haft för annan form av bistånd enligt socialtjänstlagen.

Ersättning enligt första stycket lämnas också för vård av den som har fyllt 18 år men inte 21 år, under förutsättning att vården påbörjats före 18 års ålder.

Sådan ersättning betalas efter ansökan i efterskott för varje kvartal. Förordning (2007:627).

22 § En kommun som träffar en särskild överenskommelse med Migrationsverket om hur många platser för boende för personer som anges i 21 § som kommunen skall hålla tillgängliga, har rätt till ersättning med 1 600 kronor per dygn för varje överenskommen plats och därutöver ett tillägg med 300 kronor per dygn för varje belagd plats. Ersättningen skall betalas ut i efterskott för varje kvartal. Förordning (2007:627).

23 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

24 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

25 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

25 a § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

Extraordinära kostnader för flyktingmottagandet

26 § Utöver ersättning som föreskrivs i 9-21 §§ får Migrationsverket inom ramen för anvisade medel lämna ersättning till kommuner för betydande extraordinära kostnader för flyktingmottagande. Migrationsverket får fatta beslut om sådan ersättning efter ansökan eller i direkt anslutning till att en överenskommelse om mottagande av skyddsbehövande och andra utlänningar som anges i 3 § träffas. Förordning (2007:627).

27 § Har upphävts genom förordning (2007:627).

28 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

28 a § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

29 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

30 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

31 § Har upphävts genom förordning (2002:1056).

Ersättning för sjukvårdskostnader m.m.

32 § Har upphävts genom förordning (1996:1375).

33 § Har upphävts genom förordning (1996:1375).

34 § Landsting och kommuner har rätt till ersättning av staten för vården av sådana utlänningar som omfattas av 3 § och som på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder direkt efter ankomsten till Sverige eller efter inkvartering på en förläggning för asylsökande eller i anslutning till att uppehållstillstånd beviljades första gången måste beredas varaktig vård som ordinerats av läkare. Ersättning utgår endast om vården bedömts ha en varaktighet av minst tre år och vårdkostnaden uppgått till lägst 60 000 kronor under en tolv månadersperiod. Ersättning får lämnas även för varaktig vård som påbörjats efter mottagandet i en kommun om det är fråga om vård på grund av en sjukdom eller ett funktionshinder som utlänningen hade vid ankomsten till Sverige. Rätt till ersättning för varaktig vård för utlänningar som vistas på förläggning finns också efter det att utlänningarna har beviljats permanent uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Den första ansökan om ersättning skall ha kommit in till Migrationsverket inom tre år från den dag utlänningen första gången togs emot i en kommun. Om det finns särskilda skäl får en ansökan prövas även om den har kommit in senare.

Ersättningens storlek bestäms enligt riksavtalet för hälso- och sjukvården om inte annat avtalats. Förordning (2007:627).

35 § Migrationsverket får ersätta kostnader för hälsoundersökning av utlänningar som omfattas av 3 § andra stycket 1, 3 och 4 och som inte genomgått hälsoundersökning innan de första gången togs emot i en kommun. Förordning (2007:627).

36 § Ersättning för kostnader enligt 34 och 35 §§ betalas i efterskott efter ansökan. Förordning (1996:1376).

37 § En trafikhuvudman enligt lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik som ansvarar för persontransporter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst, har rätt till ersättning för kostnader för färdtjänst för utlänningar som omfattas av 3 § enligt bestämmelserna i 18 och 20 §§. Förordning (1997:1182).

38 § Utöver ersättning enligt 34-37 §§ får Migrationsverket lämna ersättning till landsting och kommuner för betydande extraordinära kostnader för vårdinsatser för flyktingar. Sådan ersättning betalas efter ansökan. Förordning (2007:627).

Övrigt

39 § En ansökan om ersättning enligt denna förordning skall ha kommit in till Migrationsverket senast inom ett år från utgången av den period ansökan avser om inte annat anges i andra bestämmelser i förordningen.

Kommuner och landsting är skyldiga att lämna Migrationsverket de uppgifter som krävs för att verket skall kunna bedöma deras rätt till ersättning enligt denna förordning. Förordning (2007:627).

40 § Har upphävts genom förordning (2007:627).

41 § Ersättning som en kommun eller ett landsting mottagit enligt denna förordning får krävas åter helt eller delvis om den utbetalats till följd av att kommunen eller landstinget lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

Schablonersättning som en kommun mottagit för en person enligt 10-13 §§ får även krävas åter om någon skriftlig introduktionsplan i enlighet med 11 § inte fastställts inom tre månader från det att personen togs emot i kommunen.

Ersättning som en kommun har mottagit enligt 26 § får även krävas åter helt eller delvis om medlen inte har använts för avsett ändamål.

En upplysning om bestämmelserna i denna paragraf skall tas in i beslutet om ersättning. Förordning (2007:627).

42 § Migrationsverket får meddela föreskrifter om verkställighet av denna förordning. Innan sådana föreskrifter beslutas skall samråd ske med Sveriges Kommuner och Landsting, och vad gäller 26 §, med länsstyrelserna. Förordning (2007:627).

43 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om ersättning enligt 9-13 och 34-37 §§ får överklagas hos regeringen. Beslut enligt 26 och 38 §§ får inte överklagas. Förordning (2007:627).

Övergångsbestämmelser

1990:927

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1991 och avser, där inte annat anges, personer som efter utgången av år 1990 har tagits emot för första gången i en kommun.
2. Genom förordningen upphävs förordningen (1984:683) om statlig ersättning för mottagande av flyktingar och vissa andra utlänningar. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om kostnader som en kommun eller en landstingskommun haft före den 1 januari 1991.
3. Bestämmelser om en schabloniserad ersättning för ekonomisk hjälp, som lämnas under åren 1991--1993 till vissa utlänningar som fått uppehållstillstånd före år 1991, finns i förordningen (1990:928) om statlig ersättning för ekonomisk hjälp till flyktingar som beviljats uppehållstillstånd under åren 1988--1990.

1992:825

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1992.

Bestämmelserna i 6 och 31 §§ i deras nya lydelse och 25 a § skall tillämpas även på kostnader som uppkommit före den 1 juli 1992.

1993:444

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1993.

I fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

1994:734

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1994.

2. För utlänningar som tagits emot i en kommun före den 1 oktober 1993 tillämpas bestämmelserna i 12 och 13 §§ enligt den lydelse paragraferna hade före ikraftträdandet av denna förordning.

3. I fråga om kostnader som en kommun eller ett landsting haft före den 1 juli 1994 tillämpas bestämmelserna i 17, 27, 32 och 33 §§ enligt den lydelse paragraferna hade före ikraftträdandet av denna förordning.

1995:255

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1995. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.

1995:1090

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

2. I fråga om schablonersättning för flyktingar m. fl. som tagits emot i en kommun under åren 1994 och 1995 skall 3 och 10--14 §§ tillämpas i dess äldre lydelse i den utsträckning som framgår av förordningen (1995:1091) om schablonersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar som första gången togs emot i en kommun under åren 1994 och 1995.

Bilaga A3.1.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-01

SB2007/8592

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-04-01

Dnr 050-2023-2006/07

**Konstitutionsutskottets granskningsärende Utbetalning av
schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning**

Härmed överlämnas en promemoria med bilaga från Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Cecilia Bergman, tfn 08-405 46 68.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-31

Integrations- och jämställdhetsdepartementet*Enheten för integration och urban utveckling***Granskningsärende 9 - Utbetalning av schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning (dnr 050-2123-2006/07)**

I konstitutionsutskottets granskningsärende Utbetalning av schablonersättning till kommuner i strid med gällande författning har utskottet tagit del av den promemoria som överlämnats med Regeringskansliets skrivelse av den 14 januari 2008 (SB2007/8592).

I svarspromemorian från Integrations- och jämställdhetsdepartementet anføres bl.a. följande:

När Riksrevisionens rapport faktagranskades av Regeringskansliet framfördes synpunkter på hur Riksrevisionen tolkat vissa bestämmelser i ersättningsförordningen. Vidare konstaterades att de stickprovskontroller som gjorts visat på en hög andel introduktionsplaner. Det påpekades även att ett inkrävande av introduktionsplan för varje person skulle leda till en betydande ökning av administrationen och därmed att andra angelägna arbetsuppgifter skulle behöva prioriteras bort (s. 9).

Med anledning av det ovan anförda önskar utskottet att få svar på följande frågor:

1. Till vem och på vilket sätt lämnades Regeringskansliets synpunkter? Vilken karaktär hade dessa synpunkter? Föreslogs det t.ex. ändringar i Riksrevisionens granskningsrapport, och i så fall vilka?
2. Reagerade Riksrevisionen på Regeringskansliets synpunkter? I så fall önskar utskottet få del av reaktionen.

I det fall Regeringskansliets synpunkter eller svaren från Riksrevisionen lämnades skriftligt, önskar utskottet få tillgång till skriftväxlingen.

Med synpunkter i utskottets nu framförda frågor avses såväl synpunkter och konstateranden som påpekanden som Regeringskansliet lämnade till Riksrevisionen.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet lämnar följande svar på frågorna.

1. Tjänstemän vid Justitiedepartementet, inom vars ansvarsområde frågorna då låg, sammanträffade med Riksrevisionens utredare Fredrik Friberg vid ett tillfälle under våren 2006. Departementet svarade då på Fribergs frågor och gjorde muntliga förtydliganden och påpekanden om hur, så vitt var bekant för departementet, förordningen tillämpades och hur kommunernas introduktion följs upp.

I maj 2006 fick Justitiedepartementet Riksrevisionens rapportutkast för faktagranskning. Departementets bedömning var att de muntliga synpunkterna inte hade beaktats på ett tillfredsställande sätt. I en promemoria den 30 maj 2006 till Riksrevisionen lämnade Justitiedepartementet skriftliga synpunkter på rapporten. Synpunkterna i promemorian stämmer överens med det som framfördes muntligen vid sammanträffandet med Riksrevisionen.

Promemorian föredrogs på sedvanligt sätt för ansvarig enhetschef innan den översändes till Riksrevisionen. Information om rapporten och departementets synpunkter lämnades vid beredning med statssekreteraren och rättschefen.

Promemorian bifogas (bilaga).

2. Riksrevisionen återkopplade inte till departementet efter att promemorian med synpunkter lämnats. När den slutliga rapporten publicerades kunde departementet dock konstatera att vissa justeringar gjorts.

Berörda tidigare statsråd har beretts tillfälle att lämna synpunkter på det svar som nu lämnats.

Bilaga:

Justitiedepartementets promemoria den 30 maj 2006 *Faktagranskning av rapportutkast "Statens insatser för introduktion av nyanlända"*

bilaga

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2006-05-30

Justitiedepartementet

Riksrevisionen

Enheten för integration och mångfald
Gunnar Sallstedt
Telefon 08-405 32 91
E-post gunnar.sallstedt@justice.ministry.se

Faktagranskning av rapportutkast "Statens insatser för introduktion av nyanlända"

Justitiedepartementet har för faktakontroll fått Riksrevisionens rapportutkast "Statens insatser för introduktion av nyanlända". Departementet har granskat de avsnitt som berör Integrationsverkets insatser. Vidare det som berör statens styrning av myndigheten och förutsättningarna för myndighetens tillämpning av gällande förordningar för utbetalning av ersättning till kommuner för flyktingmottagande.

Departementet framför följande synpunkter:

På sid 38 tolkas skrivningen i gällande förordning på ett sätt som kan leda till delvis felaktiga slutsatser. Ersättningsförordningen kan inte anses ange uttryckligen att schablonersättning utgår när en introduktionsplan finns upprättad.

I 11 § anges att rätt till schablonersättning enligt 12-13 §§ har kommuner som genomför ett program för utlänningens introduktion i samhället i enlighet med en skriftlig introduktionsplan som fastställs efter samråd med utlänningen. När en sådan plan skall vara upprättad anges inte.

I 12 § regleras hur Integrationsverket skall betala ut schablonersättning. Detta följer Integrationsverket. Utbetalning kan därmed ske innan en introduktionsplan upprättats och överenskommits mellan den enskilde individen och kommunen. Utbetalningen är enligt förordningen relaterad till när personen togs emot, inte när introduktionsplanen är upprättad.

Motsvarande skrivning om att Integrationsverket inte följer ersättningsförordningen finns också på sid 56 som också bör modifieras.

Det är i sig riktigt att Integrationsverket inte har kontrollerat att det finns en introduktionsplan innan utbetalning av schablonersättning skett.

Verket följer upp kommunernas introduktion genom bl.a. stickprovsundersökningar av introduktionsplaner och har gjort stickprov som visar i vilken grad introduktionsplaner förekommer. Förekomsten av planer har hela tiden varit hög (93% i senaste undersökningen) vilket kan förklara avsaknad av ytterligare åtgärder. En kontroll av varje introduktionsplan måste leda till en betydande resursomfördelning på verket vilket betyder att andra viktiga mål inte kan uppnås (effektivitetsargument).

På sid 39 står att verket inte har utvecklat alternativa instrument för att kontrollera om kommunerna genomför en god introduktion. Det stämmer inte eftersom alternativa instrument finns men kontroll görs inte att varje kommun genomfört en god introduktion.

I tredje stycket på samma sida anges att verket saknar samlad kunskap om kopplingen mellan insats och effekter. Detta är inte helt korrekt. Verket har en uppfattning om vad som saknas genom de rapporter om uppföljningen av introduktionen som verket levererat till regeringen.

På sid 56 i sista stycket är beskrivningen inte helt korrekt. Ingen av myndigheterna har hela ansvaret att följa bosättningen men Integrationsverket följer upp och kommunicerar med kommunerna vad gäller anläggningsboende oavsett om det blir anvisade en bosättning eller väljer att ordna det själva. För de som valt att ordna sitt boende själva under tiden de väntat på beslut i asylärendet är det svårare för Integrationsverket att följa upp informationsöverföringen från Migrationsverket eftersom Integrationsverket aldrig kommer i kontakt med dessa ärenden.

Bilaga A4.1.1

Siv Holma
Riksdagsledamot (v)

2007-03-15

KU

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -03- 15

Dnr 050-2195-2006/07

Begäran hos Konstitutionsutskottet om granskning av regeringens beredning av beslutet i regeringsbrevet till Kulturrådet för 2007 inom anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 med särskild hänsyn tagen till förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt (moms)

Konstitutionsutskottet bör utreda huruvida regeringen brutit mot, i första hand Regeringsformen 7 kap. 2§, i andra hand något annat lagrum i grundlagarna, när regeringen 21 december fattade dels beslut om att återbetalning av felaktig inbetald moms och dels beslut om att återbetalning efter datumet 21 december skulle leda till en motsvarande minskning av bidragsnivån.

Det behöver klarläggas om regeringen utan regelrätt beredning fattade besluten på bristande och/eller felaktiga grunder

Kulturrådet har i sin Rapport PM 2007-02-19 redogjort för konsekvenserna av regeringens uppdrag att neutralisera effekterna av den förändrade avdragsrätten för moms. Vidare lämnar Kulturrådet en redovisning av hur rådet har tolkat regleringsbrevets föreskrift om oförändrade huvudmannabidrag som villkor för oförändrad bidragsgivning. I rapporten ingår också en redovisning av utfallet av de prioriteringar som gjorts vid den slutliga fördelningen av 2007 års verksamhetsbidrag.

Regeringens sena beslut har inneburit att många institutioner/organisationer har tvingats revidera sina verksamhetsplaner i ett mycket sent skede. På grund av den korta planeringstiden kommer troligtvis merkostnader uppstå även om ambitionsnivån dras ner. Exempelvis innebär avtal som ingåtts före 21 december 2006 och som ska gälla under verksamhetsåret 2007 merkostnader om de blir föremål för uppsägning.

De institutioner/organisationer som hann få återbetalning av moms före 21 december har fått förhållandevis stora ekonomiska tillskott. Det gäller däremot inte för dem som fått eller ska få sin återbetalning efter den 20 december 2006. Enligt Kulturrådets mening präglas regeringens beslut av "en slumpmässighet som leder till att bidragsgivning inte karaktäriseras av den förutsebarhet och likabehandling som är önskvärd".

Göteborgs symfoniker har i god tid ansökt om återbetalning av retroaktiv moms, men hade inte 19 februari 2007 fått sin betalning. Den sena utbetalningen berodde på omständigheter hos Skatteverket. Samtidigt har summan på nästan 10 miljoner som ska återbetalas tagits upp till beskattning år 2006.

Norrbottensteatern fick sin återbetalning den 21 december. Hade de fått utbetalningen 20 december hade teatern haft närmare tre miljoner kronor mer i ekonomiska resurser.

Utöver de nämnda exemplen så har små organisationer drabbats, exempelvis Orienteatern, Strindbergsteatern, Cirkus Cirkör och Moderna Dansteatern. De har på grund av små administrativa resurser fått sin återbetalning först efter 21 december 2006.

Det framgår att den sammanlagda moms efter skatt som återbetalts efter 20 december utgör 13 miljoner kronor och att beslutet i sin tur kommer att innebära motsvarande sänkta bidrag för de nämnda organisationerna 2007.

Stockholm 2007-03-15

Siv Holma
Riksdagsledmot (v)

Bilaga A4.1.2

REGERINGEN

Utbildnings- och kulturdepartementet

Regeringsbeslut

III:34

2006-12-21

U2006/4216, 8120/Kr
U2006/9499/BIA
(delvis)

Statens kulturråd

Box 27215

102 53 STOCKHOLM

Regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende Statens kulturråd

Riksdagen har beslutat om Statens kulturråds verksamhet för budgetåret 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 17, bet. 2006/07:KrU1, rskr. 2006/07:37).

Regeringen beslutar att följande skall gälla under budgetåret 2007 för Statens kulturråd och nedan angivna anslag.

VERKSAMHET

Politikområde	Verksamhetsområde	Verksamhetsgren
Kulturpolitik	Kulturverksamhet	Bidragsgivning
		Information och kommunikation
		Kunskapsuppbbyggnad

1 Verksamhetsstyrning

1.1 Politikområde Kulturpolitik

Mål

Riksdagen har beslutat om mål för en nationell kulturpolitik (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129).

Målen för Statens kulturråd är att:

- genom bidragsgivning, information, samverkan och andra åtgärder främja konstnärlig och kulturell förnyelse, främja kulturarvet och bruket av det inom konstarterna, folkbiblioteksväsendet och museerna samt vidga delaktigheten i kulturlivet och stimulera eget skapande,

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-Post
registrator@educult.ministry.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-723 11 92

- bidra till att utveckla samspelet mellan de statliga, regionala och kommunala insatserna i syfte att slå vakt om en nationell kulturpolitik, främja kulturell mångfald och geografiskt jämlik fördelning av kulturutbudet,
- verka för att kulturpolitiska aspekter på utvecklingen beaktas inom andra samhällsområden,
- främja kulturpolitisk utvecklingsverksamhet samt förbättra metoderna för uppföljning och utvärdering av kulturpolitiken i syfte att öka och sprida den samlade kunskapen inom kulturområdet.

Övergripande verksamhetsmål

Mål

Ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv skall integreras i Statens kulturråds verksamhet.

Ett barnperspektiv skall integreras i Statens kulturråds verksamhet, bl.a. genom att barns och ungdomars möjlighet till inflytande och delaktighet ökar.

Internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete skall öka och integreras i Statens kulturråds verksamhet.

Åtterrapportering

Myndigheten skall redovisa måluppfyllelsen enligt de kvantitativa och kvalitativa mått som myndigheten finner mest relevanta. Redovisningen skall vara jämförbar mellan olika verksamhetsår.

1.1.1 Verksamhetsområde Kulturverksamhet

1.1.1.1 Verksamhetsgren Bidragsgivning

Mål

Ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Åtterrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse,
- totala bidragsgivningen fördelad på ansökt och beviljat belopp samt bidragsmottagare uppdelat på institutioner, övrig kulturverksamhet samt geografisk spridning,
- insatser för barns och ungas tillgång till kultur samt Kulturrådets insatser för att stärka kulturens roll i skolan,

- insatser för att identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet till kultur. Särskild vikt skall läggas på funktionshindrades tillgång till kultur,
- lokal, regional respektive statlig finansiering,
- omfattningen av bidragsgivningen till länskonsulenterna.

Redovisningen skall delas upp på följande områden

- teater, dans och musik,
- litteratur, bibliotek och kulturtidskrifter,
- konst, museer och utställningar,
- övrig verksamhet.

I redovisningen skall ingå en bedömning av hur stor del av verksamhet med stöd av Statens kulturråd som rör barn och ungdomar.

Generella villkor för bidragshantering

Staten kulturråd skall vid sin bidragshantering genomföra utbetalningar på ett för verksamheten ändamålsenligt och för staten som helhet kostnadseffektivt sätt.

Statens kulturråd skall erinra bidragsmottagarna om villkoren för bidragen och vid behov begära in en redogörelse för bidragens användning från bidragsmottagarna.

Övrig återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa utfallet av de prioriteringar och bedömningar som rådet gjort vid bidragsgivningen inom anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 för 2007, med särskild hänsyn tagen till förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt. En redovisning skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 februari 2007 och senast den 31 juli 2007.

1.1.1.2 Verksamhetsgren Information och kommunikation

Mål 1

Ett ökat intresse för kultur, med utgångspunkt i myndighetens bidragsgivning och kunskapsuppbyggnad.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse.

Mål 2

Genom bidragsgivning och kunskapsuppbyggnad få ett större utbud av och en ökad tillgänglighet till kultur, bl.a. genom samverkan på nationell, regional och lokal nivå.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse.

1.1.1.3 Verksamhetsgren Kunskapsuppbyggnad*Mål 1*

God tillgång till relevant kulturstatistik av hög kvalitet.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse,
- åtgärder som vidtagits för att med en tidsmässig regelbundenhet och i lättillgänglig form offentliggöra de nationella kulturutgifterna på nationell, regional och lokal nivå,
- åtgärder som vidtagits för samverkan med berörda huvudmän för en förbättrad nationell kulturstatistik,
- åtgärder som vidtagits inom barn- och ungdomsområdet,
- åtgärder som har vidtagits för att förbättra jämförbarheten av kulturstatistik mellan Sverige och andra länder,
- deltagande i utvecklingsarbetet av en europeisk kulturstatistik.

Mål 2

Säkerställd och utökad kunskapsuppbyggnad inom Statens kulturråds ansvarsområde.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse.

2 Övriga mål och återrapporteringskrav*Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne*

Statens kulturråd har sedan 2002 i uppdrag att årligen dela ut ett internationellt barn- och ungdomslitteraturpris till Astrid Lindgrens minne enligt förordningen (2002:1091) om litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Målet med priset är att stärka och öka intresset för barn- och ungdomslitteraturen både i Sverige och andra delar av världen. Priset skall också stärka barns rättigheter på global nivå. Kulturrådet skall i årsredovisningen redovisa måluppfyllelse i förhållande till målet. Myndigheten skall även ge förklaringar till resultatet samt redovisa förslag till åtgärder i syfte att öka graden av måluppfyllelse.

Storstadspolitiken

Statens kulturråd skall inom ramen för sitt verksamhetsområde samverka med de kommuner som omfattas av lokala utvecklingsavtal i syfte att uppnå de storstadspolitiska målen. Myndigheten skall, utifrån sitt verksamhetsperspektiv, lämna förslag på hur måluppfyllelsen kan förbättras.

Prognoser 2007–2010

Statens kulturråd skall redovisa utgiftsprognoser för 2007–2010 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna måste kommenteras utförligt både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i Hermes enligt instruktion från ESV. Utgiftsprognoserna lämnas senast:

- den 23 januari 2007
- den 7 mars 2007
- den 2 maj 2007
- den 2 augusti 2007
- den 30 oktober 2007

Könsuppdelad statistik

All statistik i Statens kulturråds rapporter som rör individer skall vara uppdelad på kön om det inte finns särskilda skäl mot att göra detta.

4 Uppdrag

Läsfrämjande insatser på arbetsplatser

Statens kulturråd skall mot bakgrund av vad som anges i propositionen Bästa språket – en samlad svensk språkpolitik (prop. 2005/06:2) inom ramen för läsfrämjande verksamhet och arbetet med kultur i arbetslivet särskilt stödja och verka för framgångsrika läsfrämjande projekt av typen Läs för mig pappa! Kulturrådet skall därutöver i samarbete med bl.a. En bok för alla AB undersöka hur litteratur och läsning ytterligare kan främjas på arbetsplatserna, genom t.ex. arbetsplatsbibliotek. Uppdraget skall redovisas i årsredovisningen för 2006.

Sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn

Statens kulturråd skall enligt uppdrag (U2005/7946/Kr) och förordningen (2005:1093) om bidrag till sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn genomföra regeringens satsning på sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn. En redovisning av effekterna av sysselsättningsåtgärderna skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 juni 2007 respektive 2008. Kulturrådet skall därutöver utvärdera satsningen för 2006 i den rapport som lämnas senast den 1 juni 2007.

Besöksutveckling för museer

Statens kulturråd skall, utifrån erhållna underlag från de statliga museer som omfattas av fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år, senast den 13 april, 13 juli och 13 oktober 2007 samt den 13 januari 2008 lämna en sammanfattande redovisning till Regeringskansliet (Kulturdepartementet). Uppgifterna skall redovisas totalt och per museum. Redovisningen skall innehålla:

- Utfall av antal besökare per månad, samt aggregerat för hela året, uppdelat på besökare under 19 år, respektive 19 år och äldre.
- Förändring i besöksutveckling jämfört med föregående år i antal och i procent.

Redovisningen skall analyseras och kommenteras med avseende på eventuella effekter av förändringar gällande entréavgifter.

Regionalt utfall

Regeringen redovisar i budgetpropositionen det regionala utfallet för delar av statens insatser för kultur. Mot den bakgrunden skall Statens kulturråd kartlägga, sammanställa och analysera det regionala utfallet av myndighetens verksamhet för 2006 respektive 2007. Analysen skall avse samtliga anslag som myndigheten disponerar och i första hand fördelas på de olika länen. Förändringar över tiden skall kommenteras och analyseras.

Statens kulturråd skall vidare sammanställa och analysera regionala analyser från myndigheter och institutioner inom kulturområdet. Kulturrådet skall till berörda myndigheter och institutioner ge metodanvisningar för hur analysen skall läggas upp samt vid behov bistå dessa i deras arbete. Kulturrådet skall också redovisa och analysera det regionala utfallet av relevanta bidrag från andra statliga sektorer och från EU. Utformningen av denna redovisning skall ske i samråd med Regeringskansliet (Kulturdepartementet). Den samlade redovisningen och analysen skall tillsammans med Kulturrådets slutsatser av utfallet rapporteras till regeringen senast den 1 juni 2007 respektive den 1 juni 2008.

Regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013

Statens kulturråd skall medverka till att genomföra den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013. Myndigheten skall samverka såväl med den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i länet som med andra centrala myndigheter och aktörer.

Statens kulturråd skall senast den 2 juli 2007 samt i årsredovisningen för 2007 redovisa till regeringen (Näringsdepartementet):

- vilka av den nationella strategins prioriteringar som är relevanta för myndigheten samt vilka av myndighetens verksamheter som berörts eller kommer att beröras,
- formerna för medverkan och samverkan med det organ som har det regionala utvecklingsansvaret i länet, samt
- planerade och genomförda insatser med andra berörda centrala myndigheter och aktörer.

Statens kulturråd skall bistå Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2006 enligt närmare anvisningar från NUTEK. Kulturrådet får medverka till finansieringen av insatser i det regionala utvecklingsarbetet. Vidare skall Kulturrådet vid förfrågan från läns programansvariga redovisa beslutade och utbetalade belopp inom ramen för de regionala tillväxtprogrammen.

EU:s strukturfondsprogram

Statens kulturråd skall i samarbete med Riksantikvarieämbetet, Stiftelsen Svenska Filminstitutet och Riksarkivet redovisa antalet svenska projekt med kulturanknytning som beviljats stöd via EU:s strukturfondsprogram och gemenskapsinitiativ samt hur mycket EU-medel som utbetalats. Statens kulturråd skall samordna redovisningen, som lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 april 2007. Av redovisningen skall framgå omfattningen av den nationella medfinansieringen samt de myndigheter, institutioner m.fl. som huvudsakligen bidragit till denna. Kulturrådet, Riksantikvarieämbetet, Filminstitutet och Riksarkivet skall gemensamt komma överens om hur redovisningen skall disponeras.

EU:s ramprogram Kultur 2000

Statens kulturråd skall i samarbete med Riksantikvarieämbetet årligen redovisa antalet svenska ansökningar till EU:s ramprogram för kultur (Kultur 2000), antalet svenska ansökningar som beviljats stöd samt hur mycket EU-medel som utbetalats. Kulturrådet skall samordna redovisningen, som skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 april 2007. Kulturrådet och Riksantikvarieämbetet skall gemensamt komma överens om hur redovisningen skall disponeras.

Vidare skall en utvärdering genomföras av hela programperioden för programmet Kultur 2000 (2000–2006), i samarbete med Riksantikvarieämbetet. Denna utvärdering skall omfatta programmets utveckling samt en analys av de mönster och former för samarbete som utvecklats inom programmet, med särskild fokus på projekt med svenska deltagare. Därutöver bör utvärderingen granska ansökningsförfaranden och redovisningskrav inom programmet, samt ge rekommendationer för arbetet med kommande ramprogram.

Utvärderingen skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 2 maj 2007.

EU:s ramprogram Kultur 2007

Statens kulturråd skall i samarbete med Riksantikvarieämbetet och Regeringskansliet (Kulturdepartementet) utveckla formerna för myndighetens medverkan i ramprogrammets programkommitté.

Kulturlivets internationalisering

Statens kulturråd skall, med utgångspunkt i regeringens redogörelse i skrivelsen Kulturlivets internationalisering (Skr. 2005/06:188), redovisa en plan med prioritering av åtgärder för främjande av internationaliseringen inom rådets ansvarsområde.

I planen skall Kulturrådet redovisa hur myndigheten avser att

- stödja, stimulera och underlätta långsiktigt internationellt kultursamarbete och kulturutbyte inom de offentligt finansierade verksamheterna på kulturområdet,
- verka för en förbättrad samordning av de statligt finansierade aktörerna för internationell kulturverksamhet inom skilda politikområden och ett förbättrat utnyttjande av resurserna för internationell kulturverksamhet,
- förbättra förutsättningarna för stöd till internationellt kulturutbyte,
- utveckla en internationell omvärldsbevakning som är relevant för kulturlivet i Sverige,
- i samarbete med berörda myndigheter och institutioner utveckla former för rådets deltagande i ett samordnat och starkt svenskt agerande i internationella organisationer, samt
- utveckla informationen om internationell kulturverksamhet till olika aktörer inom kulturlivet

Statens kulturråd skall vidare ge underlag för en fortlöpande analys av de utsända kulturrådens stationeringsorter med utgångspunkt i kulturlivets behov.

Uppdraget skall redovisas senast den 28 februari 2007.

Nationella uppdrag

Statens kulturråd skall redovisa om de nationella uppdragen sedan 1997 bidragit till utveckling och förnyelse inom respektive kulturområde och därmed fungerat som ett kulturpolitiskt styrinstrument. Rådet skall även göra en bedömning av bidragets ekonomiska effektivitet eller om dessa resurser bör omfördelas på annan verksamhet. En redovisning skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 november 2007.

Länskonsulenter

Statens kulturråd skall redovisa inriktning, omfattning samt uppnådda resultat av verksamheten med länskonsulenter med bidrag från Kulturrådet. En redovisning skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 30 april 2007.

Handikappolitik

Statens kulturråd skall i egenskap av sitt sektorsansvar för handikappolitikens genomförande inom kulturområdet, genomföra en översyn av de särskilda medel som myndigheten har till förfogande för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet. Översynen skall belysa vilka aktörer och verksamheter som erhållit stöd, samt både fördelar och brister med det hittillsvarande arbetet. Kulturrådet får även föreslå eventuella förändringar för stödet med att främja funktionshindrade personers tillgång till kultur. Uppdraget skall redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 maj 2007.

Samverkan kulturliv och skola

Statens kulturråd skall i samråd med relevanta parter identifiera framgångsfaktorer och hinder för samverkan kulturliv och skola inom skolans ramar med utgångspunkt i skolans respektive kulturlivets mål och uppdrag. Analysen skall göras utifrån ett urval av gjorda erfarenheter på statlig, regional och lokal nivå och i huvudsak bygga på befintligt material. I frågeställningarna bör bl.a. vikten av rollfördelning, målformuleringar, policydokument, arbete i nätverksliknande former, centrumbildningars verksamhet, samverkansavtal och uppföljning ingå. Resultatet skall redovisas senast den 1 oktober 2007.

Avdragsrätt för mervärdesskatt

Statens kulturråd skall bevaka de individuella besluten i fråga om återbetalning av retroaktiv mervärdesskatt till följd av Regeringsrättens dom den 26 juni 2006 (mål 3890-03). Bidragen till de enskilda institutionerna/organisationerna som erhåller retroaktiv ersättning från och med dagens datum skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

FINANSIERING**5 Anslag****5.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)***Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid***28:1 Statens kulturråd (Ramanslag)**

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	47 762
ap.1 Statens kulturråd (ram)	47 762

28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (Ramanslag)

<i>Disponeras av Sametinget</i>		14 380
ap.5	Bidrag till samisk kultur (ram)	14 380
ap.5.1	Bidrag till samisk kultur och samiska organisationer (ram)	8 929
ap.5.2	Sámi Teáhter (ram)	5 451
<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>		151 945
ap.1	Insatser för utvecklingsverksamhet och allmän kulturverksamhet, inkl. länskonsulenter (ram)	21 089
ap.2	Bidrag till vissa organisationer (ram)	76 806
ap.2.1	Bidrag till Teateralliansen AB, dansallians och Centrumbildningar (ram)	49 024
ap.2.7	Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer, lokalthållande organisationer och länsbildningsförbund m.fl. (ram)	27 782
ap.3	Bidrag och andra insatser för nationella minoriteter (ram)	8 000
ap.3.6	Bidrag och andra insatser för nationella minoriteter (ram)	8 000
ap.4	Bidrag till övriga ändamål inom kulturområdet (ram)	46 050
ap.4.1	Bidrag och andra insatser för kultur i arbetslivet och för funktionshindrades deltagande i kulturlivet (ram)	16 962
ap.4.6	Bidrag till internationellt kulturutbyte (ram)	29 088
<i>Disponeras av regeringen</i>		94 980
ap.7	Till Regeringens disposition (ram)	65 000
ap.8	Allmän kulturverksamhet-Regeringens disposition (ram)	29 980

Villkor för anslag 28:2***ap.1 Insatser för utvecklingsverksamhet och allmän kulturverksamhet, inkl. länskonsulenter***

Anslagsposten skall användas för utvecklingsverksamhet och allmän kulturverksamhet, bland annat:

- insatser i syfte att främja danskonsten i hela landet, bl.a. genom residens,
- bidrag till Sveriges Dramatikerförbund för driften och administrationen av en digital pjäsbank,
- medel för utvecklingsprojekt och andra insatser som främjar barns och ungdomars eget skapande och stöd till barn- och ungdomskultur, inklusive verksamhet med anknytning till kultur i skolan,
- bidrag till kostnader för utveckling av folkbiblioteksverksamheten enligt 1 § andra punkten förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek,
- försöksverksamhet med stöd till arrangerande konstföreningar,
- bidrag till länskonsulenter enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

ap.2.1 Bidrag till Teateralliansen AB, dansallians och Centrumbildningar

För bidrag till Teateralliansen AB gäller följande villkor: Teateralliansen AB skall verka för frilansande skådespelares trygghet och minskade beroende av arbetslöshetsförsäkringen samt stimulera till utveckling och rörlighet inom teaterlivet. Vidare bör Teateralliansen AB verka för att skådespelares särskilda kunskaper bättre tas tillvara inom andra områden som t.ex. lärarutbildning och näringsliv. En utgångspunkt för verksamheten är att arbetsmarknadens parter har träffat erforderliga avtal om anställningsformer och anställningsskydd inom teaterområdet.

Av anslagsposten skall 4 000 000 kronor användas till Dansalliansen. Dansalliansen skall verka för frilansande dansares trygghet och minskade beroende av arbetslöshetsförsäkringen samt stimulera till utveckling och rörlighet inom dansområdet. En utgångspunkt för verksamheten är att arbetsmarknadens parter har träffat erforderliga överenskommelser och avtal angående former för verksamhetens bedrivande samt för anställningsvillkor i dansallians.

Anslagsposten skall även användas för bidrag till verksamhet samt arbetsförmedlande verksamhet vid centrumbildningarna.

Anslagsposten skall utöver detta användas till arbetsförmedlande verksamhet vid organisationen Folkets Hus och Parker.

ap.2.7 Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer, lokalbällande organisationer och länsbildningsförbund m.fl.

Anslagsposten skall bl.a. användas för bidrag till Sverigefinska Riksförbundet för verksamhet med svenskfinsk amatörteater.

Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer skall lämnas till sådana centrala amatörkulturorganisationer som bidrar till att tillgängliggöra kulturupplevelser för en bred allmänhet och som stimulerar det egna skapandet.

Under 2007 skall utrymmet för bidrag till centrala amatörkulturorganisationer förstärkas med minst 5 miljoner kronor jämfört med föregående år.

ap.3.6 Bidrag och andra insatser för nationella minoriteter

Anslagsposten skall användas för bidrag och andra insatser som syftar till att främja nationella minoriteters språk och kultur med den inriktning som anges i budgetpropositionen för 2002 samt med beaktande av riksdagen tillkännagivande om finskspråkig teater (prop.2001/02:1, utg.omr. 17 s. 35, bet. 2001/02:KrU1 s.35). Av posten skall medel fördelas till Tornedalsteatern och till Sverigefinska biblioteket i Stockholm.

ap.4.1 Bidrag och andra insatser för kultur i arbetslivet och för funktionshindrades deltagande i kulturlivet

Anslagsposten skall användas för:

- att främja en bred kulturverksamhet med arbetsplatsen och arbetsgemenskapen som utgångspunkt. Stöd får lämnas under förutsättning att minst 25 procent av projektkostnaden finansieras på annat sätt,
- att stödja långsiktiga läsfrämjande projekt på arbetsplatser (jfr. prop.2005/06:2, s. 53-55),
- bidragsgivning och andra insatser för att öka tillgängligheten till kulturlivet för personer med funktionshinder. Under 2007 skall särskild prioritet ges till insatser inom scenkonstområdet.

Anslagsposten får även belastas med vissa kostnader för genomförandet av verksamheten.

ap.4.6 Bidrag till internationellt kulturutbyte

Anslagsposten skall användas för att främja ett stärkt, utvecklat och varierat internationellt och interkulturellt kulturutbyte och kultursamarbete.

Dessutom skall anslagsposten användas till:

- verksamheter som främjar etnisk och kulturell mångfald och som utgår från en interkulturell dialog,

- bidrag till mångkulturella organisationer med tvärkulturell inriktning,
- bidrag om 9 352 000 kronor till lokalhyra och programverksamhet vid svenskhemmet Voksenåsen,
- bidrag om 918 000 kronor till Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland,
- bidrag om 400 000 kronor till Svensk-Norska samarbetsfonden för stipendier för vistelse vid svenskhemmet Voksenåsen, varav minst 100 000 kronor skall användas för stipendier till författare och andra konstnärer med utomnordisk bakgrund,
- marknadsetablering av svensk musik i utlandet i enlighet med regeringens beslut U2006/4510/Kr. Kulturrådet skall utbetala 1 000 000 kronor till Svenska rikskonserter efter rekvisition,
- årsavgiften för European Union Youth Orchestra,
- bidrag till Svenska Pennklubben för gäststipendium till flyktningförfattare, verksamhetsbidrag till Östersjöns Författar- och Översättarcentrum, verksamhetsbidrag till Visby Internationella Tonsättarcentrum, verksamhetsbidrag till Baltic Art Center på Gotland, verksamhetsbidrag till Barents Litteraturcentrum samt bidrag för svensk-grekiskt kultursamarbete efter förslag av Nämnden för kulturellt utbyte mellan Sverige och Grekland. Från delposten får även betalas kostnader för nämndens verksamhet.

ap.5.1 Bidrag till samisk kultur och samiska organisationer

Anslagsposten skall bl.a. användas för verksamheten med en samisk bibliotekskonsulent.

ap.5.2 Sámi Teáhter

För anslagsposten gäller att statsbidrag till Sámi Teáhter får lämnas under förutsättning att medfinansiering sker från berörda kommuner och landsting. Ett villkor för Sametingets medelsfördelning skall vara att den lokala och regionala motprestationen skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att hela statsbidraget skall erhållas.

ap.7 Till Regeringens disposition

Medlen under anslagsposten skall fördelas till de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner som omfattas av de pensionslösningar som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2006. Regeringen kommer senare att meddela närmare föreskrifter om medlens fördelning.

28:3 Nationella uppdrag (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	1 952
ap.1 Nationella uppdrag (ram)	1 952

Villkor för anslag 28:3*ap.1 Nationella uppdrag*

Medlen under anslagsposten skall användas för tidsbegränsade nationella uppdrag. Under treårsperioden 2006–2008 är Skånes arkivförbund innehavare av det nationella uppdraget inom arkivområdet. Bidraget skall användas för verksamhet i enlighet med regeringsbeslut den 15 december 2005.

Under treårsperioden 2006–2008 är UngScen Öst innehavare av det nationella uppdraget inom barn- och ungdomsteater. Bidraget skall användas för verksamhet i enlighet med regeringsbeslut den 9 mars 2006.

Statens kulturråd skall till vardera av innehavarna av de två nationella uppdragen betala ut 976 000 kronor under 2007.

28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	152 583
ap.1 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (ram)	152 583

Villkor för anslag 28:4*ap.1 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel*

Anslagsposten skall användas för

- statsbidrag enligt förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet.
- bidrag till följande regionala kulturinstitutioner: Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund, Malmö museer, AB Helsingborgs Stadsteater, Malmö Opera och Musikteater AB, Malmö Dramatiska teater AB, Skånes Dansteater AB, Helsingborgs Nya Konserthus AB, Malmö Symfoniorkester AB, Stiftelsen Musik i Skåne, Länsbiblioteket Skåne. En utgångspunkt för Region Skånes medelsfördelning skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall erhållas. Av anslagsposten får högst 300 000 kronor användas till administrationskostnader för Region Skåne.

Region Skåne bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Region Skåne utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst 1 011 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	763 228
ap.3 Bidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner m.m. (ram)	763 228

Villkor för anslag 28:6

ap.3 Bidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner m.m.

Anslagsposten skall användas för

- bidragsgivning enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet,
- bidrag för teater- och dansverksamhet till AB Upsala Stadsteater, Borås Stadsteater, Byteatern (Kalmar läns teater), Folkoperan AB, Folkteatern i Göteborg ek. för., Stiftelsen Norrbottensteatern, Länsteatern på Gotland, Göteborgs Stadsteater AB, Göteborgsoperan AB, Stiftelsen Teater Västernorrland, AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, Stiftelsen Östergötlands länsteater, Västerbottensmusiken AB för Norrlandsoperan, Stockholms Stadsteater AB, Cirkus Cirkör, Sörmlands Musik & Teater, Kommunalförbundet Teater Västmanland, Norrlands Musik- och Dansteater, Teater Halland, Länsteatern Jämtland-Härjedalen, Stiftelsen länsteatern i Dalarna, Värmlands Teater & Musikstiftelse, Västsvenska Teater och Dans AB för Bohusläns Teater och Älvsborgsteatern, Västerbottensteatern AB, Smålands Musik & Teater, Stiftelsen Folkteatern i Gävleborg, Stiftelsen länsteatern i Örebro, Landstinget i Västernorrlands län för Norrdans samt till Oktoberteatern,
- bidrag till länsmusikverksamhet till landstingen eller regionförbunden i samtliga län förutom Skåne,
- bidrag till orkesterverksamhet till Gävle Symfoniorkester, Göteborgs konsert AB, Norrköpings Symfoniorkester, Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken för Västerås Sinfonietta, Landstinget i Dalarna för Dalasinfoniettan, Stiftelsen Göteborgsmusiken, Landstinget i

Örebro län för Svenska Kammarorkestern, Kammarorkestern Musica Vitae AB, Regionförbundet i Kalmar län för kammarorkestern Camerata Nordica, Landstinget i Uppsala län för Uppsala kammarorkester, Kommunalförbundet Sundsvalls Kammarorkester, Landstinget i Jönköpings län för Jönköpings Sinfonietta och Landstinget i Norrbottens län för Norrbottens Kammarorkester,

- institutionernas internationella kultursamarbete,
- särskilda utvecklingsbidrag. Berättigade att söka utvecklingsbidrag är samtliga landsting/regionförbund för regional musikverksamhet och de institutioner och orkestrar som namnges under detta anslag samt Helsingborgs Nya Konserthus AB, Malmö Symfoniorkester AB, AB Helsingborgs stadsteater, Malmö Opera och Musikteater AB, Malmö Dramatiska Teater AB och Skånes Dansteater AB,
- bidrag till samarbete med tonsättare. Bidrag får lämnas till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, länsmusikorganisationerna samt bidragsmottagare som anges under anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*.

En utgångspunkt för Kulturrådets medelsfördelning skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst 1 011 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

Berörda bidragsmottagare ansvarar för att försäkringspremier betalas till Statens pensionsverk. I samband med den första utbetalningen av bidrag skall Statens kulturråd föreskriva detta.

Statens kulturråd får använda sammanlagt högst 500 000 kronor för utvärdering av verksamhet som får bidrag från detta anslag samt för konferenser och utbildningsinsatser i anslutning till detta arbete.

28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	<i>150 320</i>
ap.1 Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper, arrangerande musikföreningar m.m. (ram)	120 825

ap.2	Fonogram och musikalier m.m. (ram)	10 122
ap.3	Bidrag till viss teaterverksamhet, Musikaliska Akademien och Eric Sahlström-institutet (ram)	19 373

Villkor för anslag 28:7

ap.1 Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper, arrangerande musikföreningar m.m.

Anslagsposten skall användas för

- bidragsgivning enligt förordningen (1974:452) om statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper,
- bidrag till Dansnät Sverige och till daglig träning för frilansdansare.

Statens kulturråd skall ägna särskild uppmärksamhet åt grupper som huvudsakligen bedriver turnéverksamhet (prop. 1999/2000:1, utg.omr. 17, s. 61).

Statens kulturråd skall beakta vad regeringen och riksdagen har anfört om inriktningen på stödet till musiklivets arrangörer (prop. 1997/98:1, utg.omr. 17, s. 37, bet. 1997/98:KrU1, s. 85–86) samt vad regeringen har anfört om arrangörs- och turnéstöd på dansområdet (prop. 2002/03:1, utg.omr. 17, s. 25–26). Bidrag får även ges till gästspel av nationella och internationella ensembler.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

En utgångspunkt för fördelningen skall vara att utrymmet för bidrag till barn- och ungdomskultur skall ligga minst 10 miljoner kronor över 2005 års nivå.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst 1 011 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda organisationerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

Bidraget till Dansnät Sverige skall förstärkas med 500 000 kronor jämfört med 2006.

Statens kulturråd får använda högst 750 000 kronor för administrativa kostnader i samband med bidragsgivningen.

ap.2 Fonogram och musikalier m.m.

Anslagsposten skall användas för

- bidragsgivning enligt förordningen (1982:505) om statsbidrag för framställning och utgivning av fonogram,
- bidrag till Musikaliska Akademien för utgivning av svenska tonsättares verk samt till Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM) – Svensk Musik för notutgivning, information och internationell kontaktförmedling.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Statens kulturråd får använda högst 600 000 kronor för kostnader i samband med bidragsgivningen.

ap.3 Bidrag till viss teaterverksamhet, Musikaliska Akademien och Eric Sahlström-institutet

Anslagsposten skall användas för

- verksamheten vid Internationella Vadstenaakademien, Orienteatern, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Dalhalla och Strindbergsteatern.
- Musikaliska akademien och Eric Sahlström-institutet. Som villkor för bidraget till Eric Sahlström-institutet gäller att det statliga bidraget får uppgå till högst 50 procent av institutets totalt erhållna bidragsbelopp. Kulturrådet skall beakta vad riksdagen har anfört (bet. 1998/99:KrU1, s. 43–44),
- skådebaneverksamhet.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst 1 011 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>		47 284
ap.1	Bidrag till biblioteksverksamhet (ram)	47 284

Villkor för anslag 28:8*ap.1 Bidrag till biblioteksverksamhet*

Anslagsposten skall användas

- enligt förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek och förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. En utgångspunkt för Kulturrådets medelsfördelning till länsbibliotek skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas. Till Länsbibliotek Skåne län får endast utvecklingsbidrag lämnas,
- för särskilda utvecklingsbidrag. Berättigade att ansöka om utvecklingsbidrag är samtliga läns- och regionbibliotek samt läncentraler och depåbibliotek,
- för insatser som syftar till att främja tillgången till biblioteksservice vid folkbibliotek för vuxenstudenter.

28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>		124 382
ap.1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (ram)	109 182
ap.2	En bok för alla AB (ram)	10 200
ap.3	Litteraturpris till Astrid Lindgrens minne (ram)	5 000

Villkor för anslag 28:9*ap.1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter*

Anslagsposten skall användas

- enligt förordningen (1998:1469) om statligt litteraturstöd, förordningen (1993:567) om statligt stöd till kulturtidskrifter, förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek, förordningen (1998:1386) om statsbidrag till läsfrämjande insatser, förordningen (1985:525) om stöd till bokhandel, vad som anges i prop. 1997/98:86, s. 24–25 om produktion och distribution av en barnbokskatalog, vad som anges i prop. 2005/06:2 s.52 om information om barn- och ungdomsböcker på andra språk än svenska, vad som anges i prop. 2004/05:1, utg. omr. 17 s.28 om särskilt distributionsstöd till kulturtidskrifter i form av marknadsföring och kommissionsförsäljning,
- för att särskilt främja utgivning av nationella minoriteters litteratur och kulturtidskrifter. Dessa medel skall i första hand avse utgivningsstöd till förlag och produktionsstöd till tidskrifter, men får även till del användas för olika projekt eller informationsinsatser i syfte att stimulera och distribuera sådan utgivning,

- för utgivning av August Strindbergs Samlade Verk, bidrag till författarverkstäder och tidskriftsverkstäder, bidrag till Expertkommittén för översättning av finskspråkig facklitteratur till svenska, stöd till utgivning och nytryck m.m. av klassisk litteratur för skolans behov samt medel för produktion av en kulturtidskriftskatalog på Internet,
- för distributionskostnader av litteraturstödda böcker och för administrationskostnader i samband med utgivningen av Alla Tiders Klassiker samt inköpsstöd till folk- och skolbibliotek.

Ett exemplar av tidskrift som erhåller bidrag enligt förordningen (1993:567) om statligt stöd till kulturtidskrifter skall överlämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) respektive Statens kulturråd.

ap.2 En bok för alla AB

Medlen under anslagsposten betalas ut enligt avtal mellan staten och En bok för alla AB. En bok för alla AB får därutöver använda medel för läsförbättrings verksamhet och kostnader för Bokjuryn. En bok för alla AB skall till Statens kulturråd och till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 mars 2007 lämna en redogörelse av verksamheten för 2006 och senast den 1 mars 2008 lämna en redogörelse av verksamheten för 2007.

ap.3 Litteraturpris till Astrid Lindgrens minne

Anslagsposten skall användas enligt förordningen (2002:1091) om litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne.

28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>		250 000
ap.1	Till Statens kulturråd (ram)	250 000
<i>Disponeras av Statens fastighetsverk</i>		25 000
ap.2	Till Statens fastighetsverk (ram)	25 000

Villkor för anslag 28:10

ap.1 Till Statens kulturråd

Statens kulturråd skall enligt uppdrag (U2005/7946/Kr) och förordningen (2005:1093) om bidrag till sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn genomföra regeringens satsning på sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn.

Statens kulturråd får använda högst 2 000 000 kronor för administrationskostnader i samband med hantering och genomförande av regeringens satsning på sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn.

ap.2 Till Statens fastighetsverk

De till Statens fastighetsverk avsatta medlen för sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn skall användas för underhåll, vård och bevarande av kulturbyggnader såsom teatrar och museer, liksom av slott och herresäten.

Statens fastighetsverk skall med hjälp av de avsatta medlen anställa ca 50 personer.

En redovisning av åtgärder och effekter skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 1 juni 2007. Av redovisningen skall framgå antal årsarbetskrafter samt antal nyanställda till följd av sysselsättningsåtgärderna.

28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (Ramanslag)

Disponeras av Statens kulturråd 3 526

ap.2	Bidrag till konstinköp till folkparker, folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationer (ram)	3 526
------	--	-------

Villkor för anslag 28:15*ap.2 Bidrag till konstinköp till folkparker, folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationer*

Anslagsposten skall användas för bidrag till organisationen Folkets Hus och Parker samt till Samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté för fördelning mellan organisationen Folkets Hus och Parker, Bygdegårdarnas Riksförbund och Riksföreningen Våra Gårdar.

28:18 Bidrag till bild- och formområdet (Ramanslag)

Disponeras av Statens kulturråd 27 673

ap.1	Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare (ram)	26 015
ap.2	Bidrag till Akademien för de fria konsterna (ram)	1 658

Villkor för anslag 28:18*ap.1 Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare*

Anslagsposten skall bl.a. användas till

- Folkrörelsernas konstfrämjande som ett allmänt verksamhetsbidrag,

- kollektivverkstäder enligt förordningen (1998:1370) om statligt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder,
- bidragsgivning enligt förordningen (1998:1368) om statsbidrag till vissa utställare inom bild- och formområdet samt vad som anges i prop. 2001/02:1, utg.omr. 17, s. 51, om behovet av utställningslokaler för olika former av bild- och formkonst.

Kulturrådet skall föreskriva bidragsvillkor med beaktande av vad som anförts i propositionen Kulturpolitik (prop. 1996/97:3, avsnitt 13.2 Utställningsersättning) samt vad riksdagen anför i sitt betänkande (1996/97:KrU1, avsnitt 19.5).

Statens kulturråd kan erbjuda mottagare av bidrag möjligheten att använda utställningsersättning i verksamheten på det sätt som rådet finner lämpligt.

ap.2 Bidrag till Akademien för de fria konsterna

Akademien för de fria konsterna skall till Statens kulturråd lämna en redogörelse för bidragets användning i verksamheten samt årsredovisning med revisionsberättelse.

28:29 Bidrag till regionala museer (Ramanslag)

<i>Disponeras av Statens kulturråd</i>	144 728
ap.1 Bidrag till regionala museer (ram)	144 728

Villkor för anslag 28:29

ap.1 Bidrag till regionala museer

Anslagsposten skall användas för

- statsbidrag enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet till följande museer: Stockholms läns museum, Stockholms stadsmuseum, Upplandsmuseet, Sörmlands museum, Östergötlands länsmuseum, Jönköpings läns museum, Smålands museum, Kalmar läns museum, Kalmar konstmuseum, Länsmuseet på Gotland, Blekinge museum, Hallands länsmuseum, Halmstad och Varberg, Nordiska Akvarellmuseet, Göteborgs museum, Västärvet (Bohusläns museum, Naturhistoriska museet i Göteborg, Regionmuseum Västra Götaland och Västergötlands museum), Värmlands museum, Örebro läns museum, Västmanlands läns museum, Dalarnas museum, Länsmuseet Gävleborg, Länsmuseet Västernorrland, Jämtlands läns museum, Västerbottens museum och Norrbottens museum,
- statsbidrag enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet för särskilda utvecklingsbidrag. Berättigade att ansöka om utvecklingsbidrag är samtliga museer som namnges under

detta anslag samt Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund och Malmö museer,

- museipedagogiska insatser, inklusive Region Skåne. Statens kulturråd skall göra en uppföljning av att medlen används till sitt rätta ändamål,
- museernas internationella kultursamarbete.

Statens kulturråd skall fördela stödenheterna mellan de stödberättigade institutionerna efter samråd med Riksantikvarieämbetet. En utgångspunkt för fördelningen skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas.

Anslagsposten får användas för lönekostnader för anställda med lönebidrag som anvisats av arbetsförmedlingen.

5.3 Finansiella villkor**5.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter***Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2007	Indrag av anslagsbelopp
28:1 Statens kulturråd			
ap.1	1 433	3 %	0
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete			
ap.1	633	3 %	0
ap.2.1	1 470	3 %	0
ap.2.7	833	3 %	0
ap.3.6	240	3 %	0
ap.4.1	509	3 %	0
ap.4.6	873	3 %	0
ap.5.1	268	3 %	0
ap.5.2	163	3 %	0
ap.7	1 950	3 %	0
ap.8	899	3 %	0
28:3 Nationella uppdrag			
ap.1	59	3 %	0
28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel			
ap.1	0	3 %	0
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner			
ap.3	0	3 %	0
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål			
ap.1	3 625	3 %	0
ap.2	304	Allt	0
ap.3	581	3 %	0
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet			
ap.1	0	3 %	0
28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter			
ap.1	0	3 %	0
ap.2	0	3 %	0
ap.3	0	3 %	0
28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet			

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2007	Indrag av anslagsbelopp
ap.1	0	3 %	0
ap.2	0	3 %	0
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön			
ap.2	116	3 %	0
28:18 Bidrag till bild- och formområdet			
ap.1	780	3 %	0
ap.2	50	3 %	0
28:29 Bidrag till regionala museer			
ap.1	0	3 %	0

Belopp angivna i tkr

5.3.3 Avslutade anslagsposter

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Anslag/ap	Anslagstyp
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	
ap.5	obetecknat
28:9 (2005) Litteraturstöd	
ap.1 (2005)	ram
ap.2 (2005)	ram
ap.3 (2005)	ram
ap.4 (2005)	ram
ap.5 (2005)	ram
ap.6 (2005)	ram
ap.7 (2005)	ram
ap.8 (2005)	ram
28:10 (2005) Stöd till kulturtidskrifter	
ap.1 (2005)	ram
ap.3 (2005)	ram

6 Övriga villkor

6.1 Låneram och krediter

Låneram (enl 20 § budgetlagen)	9 000
Räntekontokredit (enl 21 § budgetlagen)	6 000
Övriga kreditramar (enl 23 § budgetlagen)	

Belopp angivna i tkr

6.2 Utbetalningsplan

Till Statens kulturråds räntekonto i Riksgäldskontoret överförs enligt detta regleringsbrev medel enligt följande tabell:

Utbetalningsdatum	Belopp
2007-01-25	3 980
2007-02-25	3 980
2007-03-25	3 980
2007-04-25	3 980
2007-05-25	3 980
2007-06-25	3 980
2007-07-25	3 980
2007-08-25	3 980
2007-09-25	3 980
2007-10-25	3 980
2007-11-25	3 980
2007-12-25	3 982

Belopp angivna i tkr

Räntebärande anslag/anslagsposter som står till Statens kulturråds disposition enligt detta regleringsbrev är:

28:1 ap.1 Statens kulturråd

7 Avgifter och bidrag

7.1 Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Verksamhet	+/- t.o.m. 2005	+/- 2006	Int. 2007	Kost. 2007	+/- 2007	Ack. +/- utgå. 2007
Offentligrättslig verksamhet						
Statliga utställningsgarantier	0	0	1 000	1 000	0	0

Belopp angivna i tkr

Villkor

Statliga utställningsgarantier

Ovanstående tabell avser endast offentligrättslig verksamhet.

7.4 Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

Avgifternas storlek bestäms av Statens kulturråd, dock ej i de fall som avses i 15 § avgiftsförordningen (1992:191). Myndigheten disponerar avgiftsinkomsterna.

7.5 Villkor för bidragsfinansierad verksamhet

Statens kulturråd skall i årsredovisningen för 2007 redovisa:

- för vilka ändamål och på vilka villkor myndigheten tar emot bidrag eller sponsormedel,
- andel bidrag respektive andel sponsormedel av den totala intäkten.

På regeringens vägnar

Lena Adelsohn Liljeroth

Jennie Hulth

Kopia till

Riksdagen, kulturutskottet
Riksrevisionen
Finansdepartementet, Ba
Finansdepartementet, ESA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning, RK Ekonomi
Regeringskansliets internrevision
Svenska Institutet
Myndigheten för handikappolitisk samordning
Riksgäldskontoret
Statens fastighetsverk
Ekonomistyrningsverket
Sametinget
Styrelsen för samefonden
Baltic Art Center
Bygdegårdarnas riksförbund
Folkets Hus och Parker
Grekiskt kulturcentrum
Immigrantinstitutet
Kurdiska biblioteket
Mångkulturellt centrum
Nämnden för kulturellt utbyte mellan Sverige och Grekland
Riksföreningen Våra gårdar
Sámi Teáhter
Svensk-norska samarbetsfonden
Svenska PEN
Stiftelsen Svenska rikskonserter
Teateralliansen AB
Visby internationella tonsättarcentrum
Östersjöns författar- och översättarcentrum
Hanaholmen, kulturcentrum för Sverige och Finland
Voksenåsen A/S
Regionförbundet i Kalmar län
Region Skåne
Folkoperan AB
Stockholms Stadsteater AB
Cirkus Cirkör
AB Upsala Stadsteater
Sörmlands Musik och Teater
Stiftelsen Östergötlands länsteater
Norrköpings symfoniorkester
Smålands musik och Teater
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg
Musica Vitae AB

Byteatern-Kalmar läns teater
Kalmar läns musikstiftelse
Länsteatern på Gotland
Stiftelsen Gotlandsmusiken
AB Helsingborgs stadsteater
Helsingborgs Nya Konserthus AB
Malmö Opera och Musikteater AB
Malmö Dramatiska Teater AB
Skånes dansteater
Stiftelsen Musik i Syd Skåne-Kronoberg
Malmö Symfoniorkester AB
Teater Halland
Västsvenska Teater och Dans AB
Folkteatern i Göteborg
Göteborgs konsert AB
GöteborgsOperan AB
Göteborgs stadsteater AB
Stiftelsen Göteborgsmusiken
Borås Stadsteater
Göteborgsoperan Skövdescenen
Värmlands Teater- och Musikstiftelse
Stiftelsen länsteatern i Örebro
Kommunalförbundet Teater Västmanland
Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken
Stiftelsen länsteatern i Dalarna
Stiftelsen Folkteatern i Gävleborg
Gävle symfoniorkester
Stiftelsen Teater i Västernorrland
Nordiska kammarorkestern
Länsteatern Jämtland-Härjedalen
Norrlands musik- och dansteater
Västerbottensmusiken AB
Västerbottensteatern AB
Stiftelsen Norrbottensteatern
RiksSkådebanan
Musikaliska akademien
Eric Sahlström-institutet
Marionetteatern
Orionteatern
Ulriksdals slottsteater (Confidencen)
Dalhalla
Samarbetsnämnden för folklig dans
Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien
Sveriges spelmäns riksförbund
Teaterförbundet

Svensk Scenkonst
Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM)
Stiftelsen Drottningholms teatermuseum
samtliga länsbibliotek
Samfundet de Nio
Svenska Vitterhetssamfundet
En bok för alla AB
Expertkommittén för översättning av finskspråkig facklitteratur till svenska
Sigtunastiftelsen
Föreningen för Sveriges kulturtidsskrifter
Akademien för de fria konsterna
Folkrörelsernas konstfrämjande
Föreningen Nutida Svenskt Silver
Föreningen Handarbetets vänner
Konsthantverkscentrum
Sveriges konstföreningar
Stiftelsen Stockholms läns museum
Stiftelsen Upplandsmuseet
Stiftelsen Sörmlands museum
Stiftelsen Östergötlands museum
Stiftelsen Jönköpings läns museum
Stiftelsen Smålands museum
Stiftelsen Kalmar läns museum
Kalmar konstmuseum-konstmuseum för Kalmar län
Länsmuseet Gotlands fornsal
Stiftelsen Blekinge museum
Malmö museer
Regionmuseet Kristianstad
Kulturhistoriska föreningen för Södra Sverige
Stiftelsen Hallands läns museer, Halmstad och Varberg
Bohusläns museum
Nordiska akvarellmuseet
Göteborgs museer
Naturhistoriska museet i Göteborg
Regionmuseum Västra Götaland
Stiftelsen Västergötlands museum
Stiftelsen Värmlands museum
Stiftelsen Örebro läns museum
Stiftelsen Västmanlands läns museum
Stiftelsen Dalarnas museum
Stiftelsen Läns museet Gävleborg
Stiftelsen Läns museet Västernorrland
Stiftelsen Jämtlands läns museum
Västerbottens museumAB

Stiftelsen Norrbottens museum
Länsmuseernas samarbetsråd
Riksförbundet Sveriges museer
Synskadades Riksförbund
samtliga landstingskommuner

Bilaga A4.1.3

Kulturdepartementet

Regeringsbeslut

1.

2007-04-12

Ku2007/1732/Kr

Statens kulturråd
Box 27 215
102 53 STOCKHOLMINK. till Statens Kulturråd
Registratur

d. 2007-04-16

Dnr.....

Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende Statens kulturråd

Riksdagen har beslutat om Statens kulturråds verksamhet för budgetåret 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 17, bet. 2006/07:KrU1, rskr. 2006/07:37).

VERKSAMHET

1 Verksamhetsstyrning

1.1.1.1 Verksamhetsgren Bidragsgivning

Övrig återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa utfallet av de prioriteringar och bedömningar som rådet gjort vid bidragsgivningen inom anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 för 2007, med särskild hänsyn tagen till förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt. En redovisning skall lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 februari 2007 och senast den 31 juli 2007.

Postadress
103 33 StockholmTelefonväxel
08-405 10 00E-Post
registrator@culture.ministry.seBesöksadress
Drottninggatan 16Telefax
08-405 13 06

4 Uppdrag

Avdragsrätt för mervärdesskatt

Statens kulturråd skall bevaka de individuella besluten i fråga om återbetalning av retroaktiv mervärdesskatt till följd av Regeringsrättens dom den 26 juni 2006 (mål 3890-03). Bidragen till de enskilda institutionerna/organisationerna som erhåller retroaktiv ersättning från och med dagens datum skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.

FINANSIERING

5 Anslag

5.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (Ramanslag)

Villkor för anslag 28:4

ap.1 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel

Anslagsposten skall användas för

- statsbidrag enligt förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet.
- bidrag till följande regionala kulturinstitutioner: Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund, Malmö museer, AB Helsingborgs Stadsteater, Malmö Opera och Musikteater AB, Malmö Dramatiska teater AB, Skånes Dansteater AB, Helsingborgs Nya Konserthus AB, Malmö Symfoniorkester AB, Stiftelsen Musik i Skåne, Länsbiblioteket Skåne. En utgångspunkt för Region Skånes medelsfördelning skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall erhållas. Av anslagsposten får högst 300 000 kronor användas till administrationskostnader för Region Skåne.

Region Skåne bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Region Skåne utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst ~~4 044~~ 027 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras. Belopp motsvarande retroaktiv mervärdesskatt som tidigare neutraliserats skall återföras till berörda institutioner.

28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (Ramanslag)

Villkor för anslag 28:6

ap.3 Bidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner m.m.

Anslagsposten skall användas för

- bidragsgivning enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet,
- bidrag för teater- och dansverksamhet till AB Upsala Stadsteater, Borås Stadsteater, Byteatern (Kalmar läns teater), Folkoperan AB, Folkteatern i Göteborg ek. för., Stiftelsen Norrbottensteatern, Länsteatern på Gotland, Göteborgs Stadsteater AB, Göteborgsoperan AB, Stiftelsen Teater Västernorrland, AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg, Stiftelsen Östergötlands länsteater, Västerbottensmusiken AB för Norrlandsoperan, Stockholms Stadsteater AB, Cirkus Cirkör, Sörmlands Musik & Teater, Kommunalförbundet Teater Västmanland, Norrlands Musik- och Dansteater, Teater Halland, Länsteatern Jämtland-Härjedalen, Stiftelsen länsteatern i Dalarna, Värmlands Teater & Musikstiftelse, Västsvenska Teater och Dans AB för Bohusläns Teater och Älvsborgsteatern, Västerbottensteatern AB, Smålands Musik & Teater, Stiftelsen Folkteatern i Gävleborg, Stiftelsen länsteatern i Örebro, Landstinget i Västernorrlands län för Norrdans samt till Oktoberteatern,
- bidrag till länsmusikverksamhet till landstingen eller regionförbunden i samtliga län förutom Skåne,
- bidrag till orkesterverksamhet till Gävle Symfoniorkester, Göteborgs konsert AB, Norrköpings Symfoniorkester, Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken för Västerås Sinfonietta, Landstinget i Dalarna för Dalasinfoniettan, Stiftelsen Göteborgsmusiken, Landstinget i Örebro län för Svenska Kammarorkestern, Kammarorkestern Musica

- Vitae AB, Regionförbundet i Kalmar län för kammarorkestrer, Camerata Nordica, Landstinget i Uppsala län för Uppsala kammarorkestrer, Kommunalförbundet Sundsvalls Kammarorkestrer, Landstinget i Jönköpings län för Jönköpings Sinfonietta och Landstinget i Norrbottens län för Norrbottens Kammarorkestrer,
- institutionernas internationella kultursamarbete,
 - särskilda utvecklingsbidrag. Berättigade att söka utvecklingsbidrag är samtliga landsting/regionförbund för regional musikverksamhet och de institutioner och orkestrar som namnges under detta anslag samt Helsingborgs Nya Konserthus AB, Malmö Symfoniorkester AB, AB Helsingborgs stadsteater, Malmö Opera och Musikteater AB, Malmö Dramatiska Teater AB och Skånes Dansteater AB,
 - bidrag till samarbete med tonsättare. Bidrag får lämnas till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, länsmusikorganisationerna samt bidragsmottagare som anges under anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*.

En utgångspunkt för Kulturrådets medelsfördelning skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst 2006 års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst ~~1 044~~ 027 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras. Belopp motsvarande retroaktiv mervärdesskatt som tidigare neutraliserats skall återföras till berörda institutioner.

Berörda bidragsmottagare ansvarar för att försäkringspremier betalas till Statens pensionsverk. I samband med den första utbetalningen av bidrag skall Statens kulturråd föreskriva detta.

Statens kulturråd får använda sammanlagt högst 500 000 kronor för utvärdering av verksamhet som får bidrag från detta anslag samt för konferenser och utbildningsinsatser i anslutning till detta arbete.

28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (Ramanslag)

Villkor för anslag 28:7

ap.1 Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper, arrangerande musikföreningar m.m.

Anslagsposten skall användas för

- bidragsgivning enligt förordningen (1974:452) om statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper,
- bidrag till Dansnät Sverige och till daglig träning för frilansdansare.

Statens kulturråd skall ägna särskild uppmärksamhet åt grupper som huvudsakligen bedriver turnéverksamhet (prop. 1999/2000:1, utg.omr. 17, s. 61).

Statens kulturråd skall beakta vad regeringen och riksdagen har anfört om inriktningen på stödet till musiklivets arrangörer (prop. 1997/98:1, utg.omr. 17, s. 37, bet. 1997/98:KrU1, s. 85–86) samt vad regeringen har anfört om arrangörs- och turnéstöd på dansområdet (prop. 2002/03:1, utg.omr.17, s. 25–26). Bidrag får även ges till gästspel av nationella och internationella ensembler.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

En utgångspunkt för fördelningen skall vara att utrymmet för bidrag till barn- och ungdomskultur skall ligga minst 10 miljoner kronor över 2005 års nivå.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst ~~1–0441~~ 027 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda organisationerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras.Belopp motsvarande retroaktiv mervärdesskatt som tidigare neutraliserats skall återföras till berörda institutioner.

Bidraget till Dansnät Sverige skall förstärkas med 500 000 kronor jämfört med 2006.

Statens kulturråd får använda högst 750 000 kronor för administrativa kostnader i samband med bidragsgivningen.

ap.3 Bidrag till viss teaterverksamhet, Musikaliska Akademien och Eric Sahlström-institutet

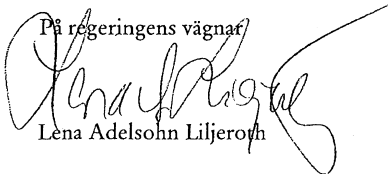
Anslagsposten skall användas för

- verksamheten vid Internationella Vadstenaakademien, Orienteatern, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Dalhalla och Strindbergsteatern.
- Musikaliska akademien och Eric Sahlström-institutet. Som villkor för bidraget till Eric Sahlström-institutet gäller att det statliga bidraget får uppgå till högst 50 procent av institutets totalt erhållna bidragsbelopp. Kulturrådet skall beakta vad riksdagen har anfört (bet. 1998/99:KrU1, s. 43–44),
- skådebaneverksamhet.

Statens kulturråd bör i sin bidragsgivning inom scenkonstområdet prioritera ansökningar som avser samverkan mellan institutioner och den fria scenkonsten.

Bidragen skall prövas av Statens kulturråd utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

Av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 får högst ~~4-0411~~ 027 miljoner kronor utbetalas. Syftet är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras. Belopp motsvarande retroaktiv mervärdesskatt som tidigare neutraliserats skall återföras till berörda institutioner.

På regeringens vägnar

Lena Adelsohn Liljeroth

Matilda Berggren

Kopia till

Riksdagen, kulturutskottet
Riksrevisionen
Finansdepartementet, Ba
Finansdepartementet, ESA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning, RK Ekonomi
Regeringskansliets internrevision
Riksgäldskontoret
Statens fastighetsverk
Ekonomistyrningsverket
Svensk Scenkonst

Bilaga A4.1.4

KULTURRÅDETS SKRIFTSERIE 2007:1 MOMS- RAPPORT

Statens kulturråd, Box 27215, 102 53 Stockholm
Besök: Borgvägen 1–5
Tel: 08 519 264 00 Fax: 08 519 264 99
Webbplats: www.kulturradet.se

Tryck: Danagårds grafiska, Ödeshög 2007
© Statens kulturråd 2007
ISSN 1654-210X
ISBN 978-91-85259-32-8

INNEHÅLL

1. Inledning *sid 5*
2. Sammanfattning *sid 6*
3. Allmänt om moms *sid 7*
4. Kulturrådets uppdrag – anpassning av bidragen *sid 9*
5. Historik *sid 16*
6. Bedömningsparametrar *sid 18*
7. Anslag 28:4 *sid 20*
8. Anslag 28:6 *sid 21*
9. Anslag 28:7 ap. 1 *sid 23*
10. Anslag 28:7 ap. 3 *sid 25*

1 INLEDNING

Kulturrådet har i sitt regleringsbrev för 2007 fått i uppdrag att senast den 15 februari 2007 (med muntlig dispens till den 19 februari 2007) och den 31 juli 2007 återrapportera och redovisa utfallet av de prioriteringar och bedömningar som Kulturrådet gjort vid bidragsgivningen inom anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 för 2007, med särskild hänsyn tagen till förändringarna i avdragsrätten för mervärdes-skatt (moms). Genom denna rapport lämnar rådet den första redovisningen.

I rapporten redovisas till en början utfallet och konsekvenserna av rådets uppdrag att neutralisera effekterna av

den förändrade avdragsrätten för moms. Vidare lämnas en redovisning av hur rådet har tolkat regleringsbrevets föreskrift om oförändrade huvudmannabidrag som villkor för en oförändrad bidragsgivning. Slutligen redovisas utfallet av de prioriteringar som gjorts vid den slutliga fördelningen av 2007 års verksamhetsbidrag.

I rapporten hänvisar Kulturrådet till ett antal bilagor. Dessa bilagor återges inte i denna skrift, men kan laddas ner från rådets webbplats: www.kulturradet.se

2 SAMMANFATTNING

Av Kulturrådets genomgång framgår att 45 institutioner/organisationer inom scenkonstområdet har fått (eller förväntas få) tillbaka sammanlagt cirka 320 miljoner kr (före skatt) i retroaktiv moms. Av de redovisningar som lämnats till Kulturrådet från institutionerna/organisationerna framgår att medlen i hög grad använts för att på olika sätt konsolidera verksamheten etc. I några fall har Kulturrådet tolkat de avlämnade enkätsvaren som att medlen återtagits av den kommunala huvudmannen, genom att denne sänkt sitt bidrag för 2006. I flera av dessa fall har huvudmännen emellertid utfäst sig att betala ut ett belopp motsvarande den återbetalda momsen framgent utan att detta ska påverka den grundläggande bidragsnivån.

Det kan konstateras att institutionerna/organisationerna redan när regleringsbrevets uppdrag till Kulturrådet om anpassning av bidragsnivån blev känt, hade beslutat om 2007 års verksamhetsplaner utifrån det ökade utrymmet och att det därför för alla innebär att man måste anpassa sina spelplaner till de nya ekonomiska ramarna samtidigt som det ändå kan vara svårt att minska kostnaderna till följd av redan träffade avtal etc.

Det framgår att sammanlagt cirka 18 miljoner kr har eller kommer att utbetalas fr.o.m. den 21 december 2006, belopp som i enlighet med den rekommendation som anvisats av Ernst & Young, minskats med 28 procent motsvarande statlig inkomstskatt. Enligt regleringsbrevet skall utbetalningen av dessa medel leda till en motsvarande minskning av bidragsnivån. Detta innebär att bidragen med anledning av dessa utbetalningar har sänkts med cirka 13 miljoner kr.

Det kan konstateras att tillämpningen av detta villkor blir särskilt kännbar för några institutioner. Som exempel kan nämnas att Göteborgs symfoniker har ansökt om återbetalning av retroaktiv moms i god tid, men ännu inte fått sin utbetalning. Skälet till den sena utbetalningen, trots att sakfrågan var klar, var omständigheter hos Skatteverket, samtidigt som fordran i enlighet med gällande regelverk disponerats och tagits upp till beskattning år 2006.

Ett annat exempel är Norrbottensteatern som erhöll sin retroaktiva moms (3,2 miljoner kr) den 21 december 2006. Hade de erhållit utbetalningen en dag tidigare, hade de haft ökade medel om 3,2 miljoner kronor (med avdrag för 28 procent inkomstskatt), istället för att få sitt bidrag för 2007 anpassat med motsvarande belopp.

Utöver dessa exempel är det främst de små organisationerna/institutionerna, exempelvis Orienteatern, Strind-

bergsteatern, Cirkus Cirkör och Moderna Dansteatern, vilka har små administrativa resurser, som erhållit eller förväntas erhålla sina utbetalningar av retroaktiv moms först efter den 21 december 2006.

Rent allmänt kan Kulturrådet alltså konstatera att det sena beskedet har inneburit att många institutioner/organisationer får revidera sina verksamhetsplaner i ett mycket sent skede. Kostnader kan komma att uppstå för många av dem oavsett om ambitionsnivån dras ner eller inte med hänsyn till att avtal redan träffats med medverkande och andra. Kulturrådet konstaterar samtidigt att för de flesta har den förändrade avdragsrätten inneburit förhållandevis stora ekonomiska tillskott i form av retroaktivt utbetald moms. Det gäller emellertid inte för dem som fått eller ska få sin återbetalning efter den 20 december 2006. Enligt rådets mening präglas resultatet av regleringsbrevets bestämelse i de nu aktuella fallen av en slumpmässighet som leder till att bidragsgivningen inte karaktäriseras av den förutsebarhet och likabehandling som är önskvärd.

När det gäller utfallet av bidragsgivningen i övrigt har rådet valt att prioritera sådana institutioner/organisationer som har haft en genomförd och ambitiös satsning på att nå nya publikgrupper och där såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska faktorer motiverat en höjning av bidragsnivån. Rådet har också valt att fortsätta sin satsning på musikteater och dans. Bidragen till landstingen för regional musikverksamhet har minskats med två procent. Institutionerna har däremot fått minst samma bidrag som året innan efter det att eventuell anpassning genomförts. Rådet har reserverat ett belopp som kan användas för sådana institutioner vars huvudmän avser att göra särskilda satsningar. Rådet har också preliminärt avsatt 4 miljoner kr för tonsättersamverkan.

Av bilaga 8 framgår summan av utbetald (eller förväntad) retroaktiv moms per anslag och det beräknade framtida ökade ekonomiska utrymmet med anledning av den förändrade avdragsrätten för moms samt Kulturrådets anpassning av bidragen med anledning härav. Av bilaga 9, 10 och 12 framgår bidragens storlek till samtliga bidragsberättigade institutioner/organisationer, efter anpassningen med hänvisning till den förändrade avdragsrätten och efter att rådet bedömt bidragens storlek utifrån institutionens/organisationens verksamhetsmässiga prestation, ekonomiska situation och kulturpolitiska prioriteringar.

3 ALLMÄNT OM MOMS

För att bättre kunna tillgodogöra sig utgångspunkterna för uppdraget finner Kulturrådet det nödvändigt att inledningsvis, översiktligt beskriva de momsregler som kan vara av intresse.

Moms är en konsumtionsskatt som skall betalas på nästan all konsumtion av varor och tjänster. Konsumenterna betalar moms till de företag (även egenföretagare som är momsregistrerade), organisationer eller institutioner som bedriver yrkesmässig verksamhet och säljer momspliktiga varor eller tjänster, vilka sedan i sin tur betalar in momsen till staten.

Moms tas i Sverige ut på i princip all försäljning så länge det rör sig om försäljning i en yrkesmässig verksamhet, oavsett organisationsform. Vissa undantag från skatteplikt finns dock i mervärdesskattelagen (ML), bl.a. för sjukvård, vissa tillhandahållanden inom fastighetsområdet, inom kulturområdet och inom bank- och finansområdet. Skattesatsen är annars som huvudregel satt till 25 procent. För vissa former av omsättning tillämpas lägre momssatser, 6 eller 12 procent.

En översikt över aktuella momssatser samt skattebefriad verksamhet avseende kulturområdet bifogas som bilaga 1.

3.1 Yrkesmässig verksamhet

I de flesta fall är en verksamhet yrkesmässig och alltså momsskattepliktig om den definieras som näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen. En försäljning anses därför ske i en yrkesmässig verksamhet om följande förutsättningar är uppfyllda.

- Verksamheten bedrivs varaktigt.
- Verksamheten bedrivs självständigt.
- Verksamheten bedrivs i syfte att skapa vinst eller det i vart fall är fråga om en ekonomisk verksamhet som inte har en oväsentlig omfattning.

Redovisning av moms kan ske på två sätt:

- Skattskyldiga som har en momspliktig omsättning som är högre än en miljon kr per beskattningsår skall lämna skattedeklaration.
- Skattskyldiga som har en momspliktig omsättning som är lägre än en miljon kr per beskattningsår och som är skyldiga att lämna självdeklaration skall redovisa momsen i denna. Skatteverket kan dock efter ansökan besluta att momsen i stället får redovisas i skattedeklaration.

Verksamhet som bedrivs av föreningar, stiftelser och

trossamfund är yrkesmässig på samma villkor som gäller bolag och enskilda firmor. För allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund finns dock särskilda regler som innebär att verksamheten inte är yrkesmässig om intäkten är skattebefriad enligt inkomstskattelagen.

3.2 Momsavdrag

I enlighet med 8 kap. 3 § ML är huvudregeln att den som bedriver en verksamhet som medför momsskatteskyldighet får göra avdrag för hela den ingående moms som hänförs sig till förvärv eller import i verksamheten. Detta innebär att den moms som företag, organisationer och institutioner betalar in till staten är skillnaden mellan den moms som företaget, organisationen eller institutionen tar ut på sin försäljning (utgående moms) och den moms som företaget, organisationen eller institutionen betalar på sina inköp (ingående moms).

Om den skattskyldige har s.k. blandad verksamhet, dvs. såväl momsskattepliktiga som momsskattefria omsättningar, gäller vissa begränsningar i avdragsrätten, nämligen att man inte får dra av någon moms för inköp till den del av verksamheten som är momsfri.

3.2.1 Begränsad avdragsrätt för moms vid eventuella kulturbidrag

I samband med att den s.k. kulturmomsen på 6 procent infördes 1997, infördes också regler om avdragsbegränsning för egna momskostnader för de scenkonstinstitutioner/organisationer som, utöver den låga momssatsen, uppbar offentliga bidrag. Detta framgår av 8 kap. 13 a § i ML vari anges att i verksamhet som består i att anordna konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balett-föreställningar eller andra jämförbara föreställningar får avdrag inte göras till den del intäkten i verksamheten utgörs av bidrag eller stöd från det allmänna. I propositionen till lagändringen (prop. 1996/97:10) anges bakgrunden till avdragsbegränsningsregeln, nämligen att eftersom införandet av kulturmomsen medförde en risk för ytterligare subventionering (dubbelsubventionering) av bidragsfinansierad verksamhet var det nödvändigt att subventioneringsgraden inte ökades ytterligare. En begränsning i avdragsrätten för moms infördes därför för sådana institutioner/organisationer som uppbar bidrag.

Som framgår av avsnitt 4.1.2 nedan har många institutioner av olika skäl, trots att de erhållit statsbidrag, inte träffats av bestämmelsen om avdragsbegränsning utan kunnat tillgodogöra sig fullt momsavdrag. Begränsningsregelns syfte har sålunda endast delvis uppfyllts.

3.2.2 Regeringsrättens domar

Sedan 2000 respektive 2001 har Göteborgsoperan (mål 3890-03), Helsingborgs Nya Konserthus (mål 3979-03) och Helsingborgs Stadsteater (mål 3980-03) tvistat med Skatteverket huruvida avdragsbegränsningen i 8 kap. 13 a § i ML strider mot EG-rätten och i juni 2006 kom Regeringsrättens domar i målen. Regeringsrätten konstaterade att avdragsbegränsningen i 8 kap. 13 a § i ML strider mot EG-rätten eftersom EG-domstolen i ett liknande ärende mot Spanien fastslagit att om ett företag, en organisation eller institution är fullt skattskyldig till moms så har företaget, organisationen eller institutionen också full avdragsrätt för ingående moms. Regeringsrätten skriver i samtliga tre domar: "Därmed saknas stöd i EG-rätten för att tillämpa avdragsbegränsningsregeln i 8 kap. 13 a § i ML till nackdel för en skattskyldig vars verksamhet i sin helhet medför skattskyldighet till mervärdesskatt. ML:s avdragsbegränsning skall i sådana situationer därför inte tillämpas".

3.2.3 Effekterna av den återbetalda momsen

Följden av dessa domar är att Göteborgsoperan, Helsingborgs Nya Konserthus och Helsingborgs Stadsteater, tillika flera andra institutioner/organisationer inom scenkonstområdet, har fått tillbaka inbetalda skatter för flera år tillbaka. Totalt uppgår utbetalningarna till cirka 320 miljoner kr. Av detta belopp torde en väsentlig del ha blivit föremål för inkomstskatt.

De återbetalda medlen har bl.a. använts av institutionerna/organisationerna för att på olika sätt konsolidera verksamheten. Detta kan t.ex. ha skett genom att möjligheter till överavskrivningar utnyttjats vilket skapat en stabilare grund för den framtida verksamheten. I andra fall har investeringar gjorts företrädesvis i modern scenteknik som är kostsam och som med den tekniska utvecklingen snabbt föråldras. Några institutioner har använt de extra resurserna för att underlätta pågående omorganisation, t.ex. genom att möjliggöra kompetensutveckling och underlätta andra omställningsåtgärder. Vidare finns exempel på att medlen använts för tillfälliga personalförstärkningar som givit möjlighet till vidgad konstnärlig verksamhet. Slutligen kan nämnas att några huvudmän beslutat att periodisera det återbetalda momsbeloppet som framtida verksamhetsbidrag, utan att detta negativt skall påverka de reguljära verksamhetsbidragen.

3.2.4 Domarnas tillämplighet på s.k. blandad verksamhet

Enligt Regeringsrättens domar får avdragsbegränsningsregeln i 8 kap. 13 a § ML inte tillämpas avseende en skattskyldig "vars verksamhet i sin helhet medför skattskyldighet till mervärdesskatt". Kulturrådet ställde sig frågan om förbudet att tillämpa avdragsbegränsningsregeln även omfattade sådana organisationer vars verksamhet endast delvis medför skattskyldighet till mervärdesskatt. Företrädare för Skatteverkets rättsenhet vid huvudkontoret i Stockholm har meddelat att Skatteverkets tolkning och tillämpning av Regeringsrättens domar mot bakgrund av det bakomliggande EG-direktivet och domarna från EG-domstolen, innebär att avdragsbegränsningsregeln i 8 kap. 13 a § ML anses otillämplig även för sådana organisationer vars verksamhet endast delvis medför skattskyldighet till mervärdesskatt. Detta betyder att exempelvis även de fria grupper som har s.k. blandad verksamhet, dvs. har viss verksamhet som inte är momspliktig, berörs av domarna och den förändrade avdragsrätten. Skatteverkets huvudkontor har dock inte utfärdat någon styrsignal till de lokala skattekontoren om att avdragsbegränsningsregeln i 8 kap. 13 a § ML inte skall gälla för organisationer som bedriver blandad verksamhet. Detta har bl.a. inneburit att organisationer har fått olika besked beroende på vilket lokalt skattekontor som behandlat ansökan. Det är sålunda inte helt klart om organisationerna med blandad verksamhet får en förändring i avdragsrätten för mervärdesskatt med anledning av Regeringsrättens domar.

4 KULTURRÅDETS UPPDRAG – ANPASSNING AV BIDRAGEN

Enligt regleringsbrevet för 2007 får högst 1 011 miljoner kr av anslagen 28:4, 28:6 och 28:7 utbetalas. Detta innebär att Kulturrådets skall "hålla inne" 55 131 000 kr. Syftet med regeringens direktiv är att bidragen till de enskilda institutionerna skall anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för mervärdesskatt neutraliseras. Vidare uppdras åt Kulturrådet att bevaka de individuella besluten i fråga om återbetalning av retroaktiv moms till följd av Regeringsrättens dom den 26 juni 2006 (mål 3890-03). Bidragen till de enskilda institutionerna/organisationerna, som erhåller retroaktiv ersättning fr.o.m. den 21 december 2006, skall enligt regleringsbrevet anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten neutraliseras.

4.1 Kulturrådets kommentarer

Under arbetet med denna rapport har en rad synpunkter framförts när det gäller när den förändrade avdragsrätten borde påverka bidragsgivningen.

Från flera huvudmän har exempelvis framförts att det ökade utrymmet borde fördelas proportionellt mellan bidragsgivarna. Till grund för detta resonemang ligger att bidragsnivån bestäms med utgångspunkt bl.a. i institutionens behov av bidrag. Om det behovet minskar, är det rimligt att minskningen kommer alla finansierare till godo. Ett sådant resonemang ligger i linje med den strävan som finns om att öknings av anslagen från huvudmannen, som följer nationellt angelägna kulturpolitiska behov, skall följas av ökade statliga bidrag.

Kulturrådet konstaterar att regeringen valt en annan argumentation som baseras på att de bidragsmottagare som har fått full avdragsrätt för moms har fått ett ökat ekonomiskt utrymme som helt och hållet motsvaras av en minskad skatteinkomst för staten. Med hänsyn här till och mot bakgrund av de motiv som låg bakom den begränsade avdragsrätten har regeringen funnit att detta ökade ekonomiska utrymme bör påverka nivån på den statliga bidragsgivningen på det sätt som anges i regleringsbrevet.

När det gäller den retroaktivt utbetalade momsen har det av vissa huvudmän framförts att de som ägare bör ha rätt till dessa medel eftersom det är huvudmannen som bestämmer ambitionsnivån och utövar kontrollen osv. för institutionen/organisationen. De har menat att en utbetalning till dem från institutionen/organisationen av ett belopp som motsvarar den retroaktivt återbetalda momsen inte kan anses som en sänkning av verksamhetsbidraget. Kulturrådet har emellertid tolkat regleringsbrevet på

så sätt att den retroaktivt utbetalda momsen inte ska påverka bidragsnivån från huvudmannen förutsatt att den retroaktiva momsen får disponeras av institutionen eller åtminstone för annan statsbidragsberättigad kulturverksamhet i regionen. Det sistnämnda följer av föreskriften i regleringsbrevet om oförändrade huvudmannabidrag som just syftar till att bevaka att huvudmännen inte sänker sina bidrag. Av rapporten nedan framgår också att flertalet av huvudmännen inte har minskat sina verksamhetsbidrag till följd av den återbetalda momsen.

Slutligen har från samtliga håll framförts att sistnämnda förhållande borde gälla även för sådan retroaktiv moms som återbetalats efter den 20 december 2006. Regleringsbrevet är emellertid tydligt på den punkten samtidigt som rådet kan konstatera att någon motivering till varför just denna dag valts inte har lämnats. Regleringsbrevet beslutades av regeringen den 21 december men expedierades inte förrän den 22 december, se vidare nedan under punkten 4.7.2.

4.1.1 Tolkning av uppdraget

Enligt Kulturrådets tolkning av regleringsbrevet innebär således uppdraget att rådet vid sin bidragsgivning till de enskilda institutionerna/organisationerna skall anpassa sina bidrag dels med hänsyn till sådan retroaktiv moms som utbetalas till den enskilda institutionen/organisationen fr.o.m. den 21 december 2006 och dels till sådana framtida förändringar av de ekonomiska villkoren som föranleds av förändringarna i avdragsrätten för moms, s.k. ökat ekonomiskt utrymme. Anpassningen av bidragen skall leda till att effekten av båda dessa förändringar neutraliseras. Omfattningen av de framtida effekterna måste enligt Kulturrådets bedömning baseras på de historiska förhållandena, dvs. en bedömning bakåt i tiden. Det framgår också av den kartläggning som Kulturrådet gjort att alla institutioner/organisationer som erhållit, eller förväntas erhålla, återbetalning av retroaktiv moms, även får ett framtida ökat ekonomiskt utrymme.

Kulturrådet önskar poängtera att som utgångspunkt för uppdraget gäller att bidragsanpassningen i slutänden inte skall leda till att institutionen/organisationen har mindre medel att röra sig med, jämfört med tidigare år.

Anpassningen av bidragen bör dock, såsom Kulturrådet uppfattar sitt uppdrag, vilket också är den enda rimliga tolkningen, endast avse bidragen för 2007. Inte minst den allmänna utgångspunkten om förutsebarhet och rådets ambition att inte göra framtida bidragsgivning alltför komplicerad talar för detta.

Kulturrådet har också tolkat uppdraget så att anpassningen skall göras i förhållande till vad som gällde för institutionen år 2006. Förändringar i avdragsrätten som skattemyndigheterna vidtagit tidigare år har således inte föranlett rådet att vidta någon åtgärd.

För det fall det senare framkommer att Kulturrådets anpassning varit felaktigt till nackdel för en bidragstagare i inte helt ringa grad, torde detta kunna kompenseras inom ramen för de omprioriteringar som senare kan göras.

4.1.2 Full avdragsrätt redan före 2006

Det bör noteras att åtskilliga institutioner har beviljats full avdragsrätt långt före regeringsrättsdomen, t.ex. genom att de inordnats under kommunal- eller landstingsförvaltningen eller att statsbidragen (ej via Kulturrådet) definierats som aktieägartillskott och inte som bidrag. Någon anpassning av statsbidragen med hänsyn till dessas, i jämförelse med andra institutioners bättre ekonomiska villkor, har inte tidigare gjorts och det har vid Kulturrådets bidragsgivning tidigare inte reflekterats över ifall bidragsmottagaren haft full avdragsrätt för moms eller inte. Således har ambitionen om att undvika dubbelsubventionering (se punkt 3.2.1 ovan) tidigare inte präglat Kulturrådets bidragsgivning.

De institutioner/organisationer som har haft full avdragsrätt för moms redan före 2006, har som framgått inte påverkats av anpassningen av bidragen som gjorts med anledning av den ovan nämnda regeringsrättsdomen.

Kulturrådet har i flera sammanhang, bl.a. vid ett möte med branschföreträdare den 8 februari 2007, kunnat konstatera att den samlade scenkonstbranschen anser att det förhållandet att den nyss nämnda obalansen mellan institutionerna nu kommer att bestå inte är acceptabel.

Slutsatsen blir alltså att de institutioner som redan före 2006 haft full avdragsrätt för moms kan anses ha haft en gynnad ställning i förhållande till övriga institutioner/organisationer inom scenkonstområdet. Huruvida detta lett till en sådan orättvisa som bl.a. branschföreträdarna gett uttryck för har rådet svårt att ta ställning till. När det gäller regeringens direkta anslagstilldelning, kan rådet självfallet inte ha någon uppfattning och när det gäller rådets egen bidragsgivning vill rådet inte utesluta att någon institution/organisation till följd av skillnaderna i den skattemässiga behandlingen kan ha blivit gynnad jämfört med någon annan. Som framgår nedan (punkten 5.3) har emellertid frågan om avdragsrätt för moms inte beaktats vid rådets bidragsgivning.

4.1.3 Ränta

Kulturrådet kan kort konstatera att den anpassning av bidragen som Kulturrådet gjort med anledning av åter-

betalningen av den retroaktiva momsen inte omfattar eventuell ränta som den skattskyldige inhållit med anledning av den felaktigt inbetalda momsen.

4.2 Principbeslut och delutbetalning

Kulturrådets styrelse har i ett principbeslut den 31 januari 2007 beskrivit hur anpassningen för att neutralisera förändringarna i avdragsrätten för moms bör gå till. Beslutet bifogas som bilaga 2. Beredningen av ärendet pågick vid detta datum. Kulturrådet bedömde emellertid att det med hänsyn till institutionernas/organisationernas likviditet, fanns ett behov av att i avvaktan på den slutliga prövningen göra en delutbetalning. Beslutet avseende denna delutbetalning, daterat den 31 januari 2007 bifogas som bilaga 3. För att beräkna bidragsbeloppen vid denna delutbetalning använde Kulturrådet en preliminär kalkyl för att räkna fram ett belopp som motsvarar de framtida effekterna av förändringarna i avdragsrätten. Denna preliminära kalkyl innebär att beloppet avseende retroaktivt utbetald moms dividerades med det antal taxeringsår som utbetalningen avsåg.

4.3 Extern expertis

För att Kulturrådet skulle kunna göra den anpassning av bidragsgivningen som regleringsbrevet beskriver krävs en relativt komplicerad beräkning och bedömning. Kulturrådet kontaktade av denna anledning momsexperten med specialinriktning på kultur moms, vid revisionsföretaget Ernst & Young. Av bilagda rapport från Ernst & Young framgår uppdraget, Ernst & Youngs reflektioner och föreslagna beräkningsmodeller med anledning av Kulturrådets bidragsanpassning p.g.a. den förändrade avdragsrätten för moms, bilaga 4. Se vidare om beräkningsmodellen punkt 4.6 nedan.

4.4 Inkomstskatt

I ett brev från Skatteverket daterat den 24 januari 2007 till Svensk Scenkonst, bilaga 5, lämnade Skatteverket information avseende inkomstbeskattning av återbetalning av retroaktiv moms med anledning av den ovan nämnda domen från Regeringsrätten. Skatteverket fastslår för det första att oavsett om den skattskyldige har ansökt om återbetalning av ingående moms eller ej, så innehar den skattskyldige en sådan fordran som till sin helhet skall tas upp som en intäkt.

Vidare konstaterar Skatteverket att som huvudregel skall en sådan fordran tas upp som en intäkt för räkenskapsåret 2006, oavsett om den återbetalda momsen avser något eller några andra år. Om den skattskyldige särskilt begär det, kan Skatteverket göra en omprövning för att eventuellt komma fram till att en sådan fordran helt

eller delvis får hänföras till det år som den återbetalda momsen hänförs till. Kulturrådet har inte vid sin bidragsanpassning kunnat bedöma eventuella effekter som kan uppstå om Skatteverket gör en sådan omprövning.

Slutligen framhåller Skatteverket att fristen för omprövning på Skatteverkets initiativ löper ut vid utgången av det sjätte året efter att utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända. Detta innebär att av tidsmässiga skäl har Skatteverket inte möjlighet att ompröva mervärdesskattebeslut hänförliga till åren 1997 och 1998.

Eftersom den återbetalda retroaktiva momsen skall inkomstbeskattas med 28 procent har Kulturrådet tagit hänsyn till denna skatteeffekt vid sin bidragsanpassning, vilket innebär att den återbetalda retroaktiva momsen som betalas ut efter den 20 december 2006, vid bidragsanpassningen minskades med 28 procent. Ernst & Young har i sin rapport även pekat på att det ökade ekonomiska utrymmet kan bli föremål för inkomstskatt och skall minskas med 28 procent. Kulturrådet anser dock inte att det är troligt att det ökade ekonomiska utrymmet kommer att underkastas en inkomstbeskattning om 28 procent. Den verksamhet som Kulturrådet fördelar statsbidrag till är normalt inte vinstdrivande och kommer med all sannolikhet ha sådana kostnader som dras av innan eventuell vinst inkomstbeskattas. Med tanke på att bidragen skall minskas (anpassas) med motsvarande belopp som det framtida ökade ekonomiska utrymmet uppskattas till, torde även det innebära att verksamheten inte förväntas gå med vinst, trots det ökade ekonomiska utrymmet.

Kulturrådet anser alltså att vid anpassningen av bidragen avseende utbetalning av retroaktiv moms, skall en inkomstskatt om 28 procent beaktas. Vid anpassningen av bidragen med anledning av det ökade ekonomiska utrymmet, anser dock Kulturrådet att inkomstskatteeffekten inte bör beaktas.

Eftersom den återbetalda skatten i hög grad blir föremål för inkomstskatt med 28 procent torde av de 320 miljoner kr som betalats ut (eller förväntas betalas ut) en väsentlig del ha återgått till staten.

4.5 Insamlad information

För att kunna utföra regeringens uppdrag skickade Kulturrådet den 22 december 2006 ut en enkät och begärde in information från bidragstagarna inom anslag 28:4, 28:6 och 28:7 avseende dels Skatteverkets eventuella individuella återbetalning av retroaktiv moms, dels avseende hur den framtida fulla avdragsrätten beräknas påverka respektive institution, se bilaga 6. Enkäten skickades dels till Region Skåne (anslag 28:4), dels till samtliga institu-

tioner och deras huvudmän (anslag 28:6) samt till de fem teaternas under anslag 28:7 ap. 3. Region Skåne begärde i sin tur in upplysningar från de institutioner som berördes i Skåne. En förenklad enkät skickades också till de fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar (anslag 28:7 ap.1) som hade beviljats eller varit föreslagna bidrag för 2007. Informationen inkom till Kulturrådet den 15 januari 2007.

Kulturrådet inhämtade sedan, muntligen och via e-post, kompletterande uppgifter från ett stort antal institutioner och huvudmän. Dessa uppgifter låg till grund för Kulturrådets principbeslut den 31 januari 2007 om anpassning av bidrag (S 2007:12) samt beslut om delutbetalning (S 2007:14).

Inför den slutliga bedömningen av anpassningen av bidragen med anledning av förändringarna i avdragsrätten för moms utsändes, efter samråd med Ernst & Young, ett kompletterande formulär med frågor kring den ingående momsen som institutionen/organisationen haft avdragsrätt för, angivet per år från 2001 till 2006 samt om institutionen/organisationen under något av dessa år haft extraordinära investeringar. Formuläret innehöll även frågor om institutionen/organisationen haft full avdragsrätt före 2006, dess skattskyldighet samt hur stor del av den förväntade utbetalade retroaktiva momsen som förväntades inkomstbeskattas, se bilaga 7.

För att kvalitetssäkra att den tidigare insända dokumentationen var korrekt och fullständig gavs bidragsmottagarna möjlighet att verifiera all information som inkommit till rådet samt att komplettera eller korrigera densamma. Institutionerna/organisationerna ombads även att skicka in en kopia av Skatteverkets beslut angående återbetalning av retroaktiv moms.

Avslutningsvis kan konstateras att det arbete som här redovisas har skett under stark tidspress såväl hos Kulturrådet som hos berörda institutioner/organisationer.

4.6 Formel för beräkning av anpassningen av bidragen

Som beskrivits ovan har Ernst & Young tagit fram en modell för att beräkna de ekonomiska effekterna med anledning av förändringarna i avdragsrätten, som Kulturrådet använt vid anpassningen av bidragen. Denna beräkningsmodell innebär att alla organisationer/institutioner som har fått en ökad avdragsrätt för ingående moms skall ange den del av momsen som de inte tidigare har haft avdragsrätt för under exempelvis de senaste fem åren. Ett årligt genomsnitt av detta belopp anses enligt beräkningsmodellen utgöra de årliga ekonomiska effekterna (ökat ekonomiskt utrymme) med anledning av förändringarna i avdragsrätten. Ingående moms under år med exceptionella momskostnader (t.ex. vid stora investeringar) skall

inte tas med vid genomsnittsbereäkningen. Detta genomsnittliga belopp, som motsvarar det årliga ökade ekonomiska utrymmet, har tillsammans med den retroaktiva momsen som utbetalats eller förväntas utbetalas fr.o.m. den 21 december 2006 neutraliserats vid Kulturrådets bidragsgivning. Kulturrådet har även vid sin anpassning av bidragen tagit hänsyn till inkomstskatteeffekterna om 28 procent på den utbetalade retroaktiva momsen. Däremot har Kulturrådet, som ovan nämnts, inte ansett att hänsyn skall tas till de eventuella inkomstskatteeffekterna på det årliga ökade ekonomiska utrymmet.

4.6.1 Beräkning av ökat ekonomiskt utrymme

Som beskrivits kortfattat i punkten ovan, har Kulturrådet vid sin beräkning av varje enskild institutions/organisations ökade ekonomiska utrymme, använt ett genomsnittsbelopp av den ingående moms som inte varit avdragsgill under åren 2001–2005. Vissa år med extraordinära investeringar, dvs. exceptionellt hög ingående moms, t.ex. på grund av flytt av verksamheten till nya lokaler eller totalrenovering av befintliga lokaler, har Kulturrådet inte tagit med i beräkningen av genomsnittsbeloppet av den ingående momsen. Kulturrådet har även vid sin bedömning studerat de berörda institutionernas/organisationernas enskilda beslut från Skatteverket avseende återbetalning av retroaktiv moms för åren 2001–2005.

4.7 Särskilt om beräkningsmetodens osäkerhet

Kulturrådet har vid sin analys av uppdraget om anpassning av sina bidrag med anledning av den förändrade avdragsrätten konstaterat att det inte finns någon enhetlig och absolut metod för att fastställa det framtida ökade ekonomiska utrymmet.

Kulturrådet har vid sin tillämpning av den ovan redogjorda beräkningsmodellen ändå strävat efter att motverka risk för eventuellt godtycke, inte minst på grund av att antagandet om framtida ekonomiska effekter bygger på osäkra parametrar. Kulturrådet har därför som huvudregel valt att utgå från en beräkning som baseras på institutionens momshistorik, se under punkten ovan. Utöver vad som sägs i rapporten från Ernst & Young, har Kulturrådet i vissa fall ansett sig böra väga in andra omvärldsfaktorer, t.ex. om omfattningen av anlitade artister som är skattskyldiga för moms förutses minska och istället önskas kontrakteras via en anställning (ej moms). På så sätt har Kulturrådet sökt komma så nära det realistiska uppskattade ökade ekonomiska utrymmet som möjligt för respektive institution/organisation.

4.7.1 Ännu ej beslutad utbetalning av retroaktiv moms

Ett fåtal institutioner/organisationer har uppgett att de ansökt om och förväntas erhålla återbetalning av retroaktiv moms, men ej ännu fått något beslut från Skatteverket. Detta gäller fyra institutioner/organisationer och omfattar totalt cirka 13 miljoner kr. Kulturrådet har fattat beslut om anpassningen av bidragen till dessa fyra institutioner/organisationer efter användning av beräkningsmodellen med utgångspunkt i de preliminära siffror om förväntad återbetalning av retroaktiv moms som institutionen/organisationen har angivit. Bidragsgivningen har dock villkorats för det fall det senare visar sig att anpassningen av bidragen inte är korrekt och detta är till nackdel för bidragsmottagaren.

Kulturrådet ber därför att få återkomma till regeringen om anpassningen inte kommer att leda till ett innehållande av hela beloppet på drygt 55 miljoner kr.

4.7.2 Utbetalningsdatum

Enligt regleringsbrevet skall bidrag till den som erhåller retroaktiv ersättning fr.o.m. den 21 december 2006 anpassas så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för moms neutraliseras. Frågan är vad ordet innebär. Kulturrådets tolkning är att institutionen/organisationen erhållit den retroaktiva ersättningen vid den tidpunkt som beloppet finns tillgängligt på institutionens/organisationens skattekonto. När pengarna förts in på detta skattekonto har nämligen institutionen/organisationen möjlighet att fritt förfoga över dessa medel (med undantag för kvittning mot viss skatteskuld). Att pengarna förs över till t.ex. ett plusgirokonto vid ett senare tillfälle förändrar inte det faktum att ersättning erhöles redan vid överföringen till skattekontot.

4.8 Det totala belopp med vilket bidragen ska anpassas

Den totala summan av bidraganpassningen med anledning av utbetalning av retroaktiv moms fr.o.m. den 21 december 2006 tillsammans med det framtida ökade ekonomiska utrymmet med anledning av den förändrade avdragsrätten, uppgår till 51 750 000 kr. Av denna summa utgör utbetalning av retroaktiv moms fr.o.m. den 21 december 2006 drygt 18 miljoner kr (med avdrag för 28 procent inkomstskatt) och knappt 39 miljoner kr i ökat ekonomiskt utrymme, se bilaga 8. Enligt regleringsbrevet får högst 1 011 miljoner kr betalas ut, vilket innebär att 55 131 000 kr av anslagen skall hållas inne. Kulturrådet vill, med hänsyn till att den totala summan med anledning av bidraganpassningen inte uppgår till 55 131 000 kr, påpeka att regleringsbrevets limit borde korrigeras i enlighet härmed.

4.9 Särskilda frågor

4.9.1 Fria grupper och arrangörer – anslagspost 28:7 ap.1

Endast en mindre del av de fria teater- och dansgrupperna påverkas av förändringarna av avdragsrätten. Huvuddelen av organisationerna är ideella föreningar som inte är momsregistrerade. Bland dem som ändå är momsregistrerade är det flera som, enligt egen uppgift, inte påverkas av förändringarna i avdragsrätten.

Totalt sett har ett tital fria grupper erhållit retroaktiv återbetalning av moms före den 21 december 2006 till en summa av 5 200 000 kr, varav cirka hälften har tillfallit en enskild mottagare. Återbetalade medel har använts för att täcka underskott, investeringar, teknik eller löner.

Flera grupper har avvaktat med att ansöka om retroaktiv återbetalning, eftersom det dels är förenat med kostnader, och dels har det varit osäkert hur en eventuell återbetalning kommer att påverka respektive grupps bidragsnivå.

De fria musikgrupperna och de arrangerande musikföreningarna påverkas, enligt egen uppgift, inte alls av förändringarna i avdragsrätten. Huvuddelen av musikgrupperna är undantagen momsplikt eftersom det är fråga om utövande konstnärers framförande och de inte själva står för biljettförsäljningen. Vissa grupper representeras av produktionsbolag och har även sedan tidigare full avdragsrätt. De arrangerande musikföreningarna är i huvudsak ideella föreningar som inte är momsregistrerade.

4.9.2 Särskilt om kravet på oförändrade huvudmannabidrag

Av regleringsbrevet för 2007 framgår liksom tidigare, att en utgångspunkt för Kulturrådets och Region Skånes medelfördelning skall vara att huvudmannens motprestation skall ligga kvar på minst föregående års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas. Rådets tolkning av denna bestämmelse innebär att om en huvudman sänker sitt bidrag, skall som regel det statliga bidraget sänkas med motsvarande belopp. Denna utgångspunkt om oförändrat huvudmannabidrag i regleringsbrevet, uppställer Kulturrådet i sitt bidragsbeslut som en förutsättning för utbetalning och om villkoret inte uppfylls skall Kulturrådet begära hel eller delvis återbetalning av bidraget.

Egentligen hör frågan om oförändrat huvudmannabidrag inte ihop med frågan om anpassningen av bidragen med anledning av den förändrade avdragsrätten. Frågan om sänkta huvudmannabidrag har dock aktualiserats i samband med bidragsanpassningen då det under arbetet med rapporten har framkommit att några kommuner skulle kunna anses ha minskat sina verksamhetsbidrag

med belopp som motsvarat den återbetalade momsen.

Kulturrådets uppfattning är att föreskriften i regleringsbrevet fungerar som en effektiv spärr mot att huvudmännen sänker sina bidrag och Kulturrådet anser därför att det är en prioriterad uppgift att bevaka att villkoret också efterlevs. Samtidigt har rådet under arbetet funnit att föreskriften måste tolkas i ljuset av ändamålet med föreskriften, nämligen att säkerställa institutionernas resurser. I detta ligger enligt rådets mening att sådana åtgärder måste kunna vidtas som är ägnade att bidra till en effektiv och ändamålsenlig resursanvändning.

Mot den bakgrunden anser Kulturrådet att det, inte minst med hänsyn till behovet av att ge huvudmännen möjlighet att prioritera viss verksamhet, bör vara möjligt att acceptera en sänkning av ett huvudmannabidrag till en institution under förutsättning av att ett bidrag till någon annan bidragsberättigad institution inom kulturområdet och anslaget lämnas/höjs med ett motsvarande belopp. En sådan förändring måste emellertid föregås av en dialog med Kulturrådet och den måste ligga i linje med målen för den nationella kulturpolitiken. På samma sätt bör det vara möjligt att vid exceptionella förhållanden acceptera att huvudmannen periodiserar bidraget efter vad som framstår som mest ändamålsenligt för verksamheten, förutsatt att en utfästelse om att en i sak oförändrad bidragsnivå görs. Utgångspunkten bör vara en omsorg om att medlen används på det mest kostnadseffektiva sättet och att medlen används för de ändamål som finansieras inom anslaget.

Kulturrådet vill samtidigt framhålla att även i den typ av exceptionella fall som det nu är fråga om är viktigt att tillämpa villkoret om en oförändrad insats från huvudmannen.

Vid den nu aktuella prövningen uppfattade rådet av ett enkätsvar att det kunde tolkas som om Göteborgs kommunstyrelse under 2006 hade sänkt bidraget till Göteborgs stadsteater med cirka 24 694 000 kr. Vid ett möte med företrädare för stadens och regionens kanslier den 12 februari 2007 framkom att medel motsvarande den återtagna momsen kommer att antingen återföras till Göteborgs stadsteater alternativt betalas ut till någon annan bidragsberättigad institution under anslag 28:6 inom regionen, utan att detta skall påverka de framtida huvudmannabidragen. Enligt rådets mening kan, i linje med vad som sagts ovan, någon minskning av huvudmannabidraget jämfört med år 2005 inte anses ha skett.

Det har också noterats att huvudmännen för Norrlandsoperan, Västerbottens läns landsting och Umeå kommun, har beslutat att periodisera en del av driftsbidraget för 2006 under fem år framöver. Också här har huvudmännen lämnat en utfästelse att detta inte ska på-

verka framtida driftsbidrag eller ägartillskott. Inte heller detta kan med hänvisning till vad som sagts ovan anses som sänkning av huvudmannens motprestation.

Kulturrådet blev också uppmärksammat på att Helsingborgs kommun sänkt 2006 års bidrag till Helsingborg Stadsteater och Helsingborgs Konserthusbolag med sammanlagt 15 miljoner kr (motsvarande den återbetalda retroaktiva momsen). Efter samtal med företrädare för Region Skåne har Helsingborgs kommun nu utfäst sig att investera belopp i Helsingborgs Stadsteater och Helsingborgs Konserthus som t.o.m. överstiger den återbetalda retroaktiva momsen. Med hänvisning till denna information anser Kulturrådet att villkoret om oförändrade huvudmannabidrag är uppfyllt vad gäller Helsingborgs kommun.

Kulturrådet har även noterat att Malmö Stad reducerat 2006 års verksamhetsbidrag för Malmö Dramatiska Teater och Malmö Symfoniorkester med totalt cirka 22 917 000 kr med anledning av den återbetalda retroaktiva momsen. Diskussioner med anledning av detta pågår för tillfället mellan Kulturrådet och Malmö Stad. Kulturrådet avser att bevaka denna fråga och återkommer till regeringen.

4.10 Konsekvenser för den framtida bidragsgivningen

Kulturrådet noterar att ingen institution/organisation bör eller kan räkna med att få ett oförändrat statsbidrag år efter år. Kulturrådet strävar ändå efter att kunna erbjuda viss framförhållning vid sin bidragsgivning. Med anledning av att beskedet om att bidragen för 2007 skall anpassas med anledning av den förändrade avdragsrätten för moms kom så pass sent som i slutet av december 2006 har Kulturrådet inte kunnat uppfylla sin ambition om en dialog med de bidragsberättigade avseende framtida bidrag och den eftersträlvade framförhållningen. Detta har lett till problem för institutionerna/organisationerna som har lagt fast sina verksamhetsplaner med åtföljande kostnadsåtaganden långt innan besluten om statliga bidrag fattas.

Samtidigt illustrerar årets bidragshantering vikten av att regleringsbrevets slutliga innehåll inväntas innan Kulturrådet lämnar besked om kommande bidragsnivåer. Sådana besked kommer inte att kunna lämnas förrän en bit in på det verksamhetsår som bidraget avser. Detta är en följd av att riksdagen beslutar om storleken på kulturbudgeten på senhösten och att det först i regeringens regleringsbrev i slutet av december står klart vilka villkor som skall gälla för bidragsgivningen och hur stora anslagen blir.

Detta förhållande illustrerar också att institutionerna/organisationerna inte regelmässigt kan räkna med oför-

ändrade eller uppräknade bidrag. Kulturrådet inser att detta föranleder svårigheter för institutionernas verksamhetsplanering och en viktig uppgift för Kulturrådet blir givetvis att så långt det är möjligt ändå skapa möjlighet till framförhållning, något som förutsätter att rådet har en utvecklad och väl fungerade dialog med såväl institutionerna/organisationerna som huvudmännen.

4.10.1 Särskilt om utbetalad retroaktiv moms efter den 20 december 2006

Av de drygt 320 miljoner kr som betalats ut (eller i några fall enligt ovan förväntas betalas ut) i retroaktiv moms, är drygt 18 miljoner kr utbetalade eller förväntas betalas ut efter den 20 december 2006, och har således beaktats vid Kulturrådets bidragsgivning.

Kulturrådet har inte sett någon annan anledning till att utbetalning av retroaktiv moms som erhållits före den 21 december 2006 inte skall beaktas vid bidragsanpassningen, medan utbetalning som gjorts efter den 20 december 2006 skall beaktas, än att regleringsbrevet är daterat den 21 december 2006. Regleringsbrevet skickades ut (expedierades) först den 22 december 2006.

Gränsdragningen vid just den 21 december 2006 har lett till några olyckliga fall. Norrbottensteatern erhöll retroaktiv moms om cirka 3,2 miljoner kr den 21 december 2006, vilket alltså enligt regleringsbrevet innebär att Kulturrådet skall anpassa, dvs. sänka sitt bidrag för 2007 med motsvarande belopp (samt det ökade ekonomiska utrymmet). Hade Norrbottensteatern däremot erhållit den retroaktiva momsen t.ex. en dag tidigare, dvs. den 20 december, hade statsbidraget för 2007 inte sänkts med nästan 3,2 miljoner kr. Norrbottensteatern hade då haft ökade medel mot året innan med cirka 3,2 miljoner kr.

Göteborgs symfoniker (Göteborgs Konsert AB) ansökte om återbetalning i god tid (16 oktober 2006). Göteborgs symfoniker kompletterade därefter på begäran sin ansökan med vissa uppgifter. I samband med denna komplettering framfördes ursäkter från Skatteverket med anledning av den långa handläggningstiden. Runt lucia ägde en ny kontakt mellan Skatteverket och Göteborgs symfoniker rum och handläggaren vid det lokala skattekontoret frågade om det på grund av oro för överansträngning med anledningen av den höga arbetsbelastningen innan juledigheten, var möjligt att få Göteborgs symfonikers godkännande att handlägga ärendet färdigt först efter jul- och nyårshelgen. Göteborgs symfoniker accepterade detta och har ännu idag inte erhållit beslut eller utbetalning av den retroaktiva momsen. Göteborgs symfoniker har framhållit att i enlighet med gällande regelverk har fordran på retroaktiv moms dels tagits upp till beskattning under 2006, dels blivit föremål för sådana

bokslutsdispositioner som innebär att medlen inte kan användas för löpande verksamhet år 2007. Effekterna för verksamheten om bidraget minskas med detta belopp blir därför besvärliga.

Utöver dessa exempel är det främst de små institutionerna/organisationerna, exempelvis Moderna Dansteatern, Orienteatern, Strindbergsteatern och Cirkus Cirkör, som har små administrativa resurser, som erhållit eller förväntas erhålla sina utbetalningar av retroaktiv moms först efter den 21 december 2006. Det kan också nämnas att för dessa mindre institutioner/organisationer, innebär det relativt stora kostnader att anlita den expertis som behövs för att ansöka om den retroaktiva momsen. Följden av detta är att de genom Kulturrådets anpassning av bidragen, inte får några ökade medel för 2007, samtidigt som de har haft ökade kostnader för anlitandet av expertis.

Synpunkter framfördes tidigare från de mindre institutionerna/organisationerna om att det skulle vara ekonomiskt mer fördelaktigt att inte ansöka om utbetalning av den retroaktiva momsen. Med anledning av det ovan redovisade och bilagda brevet från Skatteverket daterat den 24 januari 2006, där det framgår att en institution/organisation innehar en fordran som skall beskattas med 28 procent inkomstskatt, oavsett om den skattskyldige ansökt om återbetalning av retroaktiv moms eller ej, verkar det dock inte längre vara fallet.

Att vissa organisationer/institutioner fått sina bidrag anpassade med anledning av utbetald retroaktiv moms, medan andra organisationer/institutioner inte fått det, beroende på om utbetalning gjorts före den 21 december eller efter den 20 december 2006, har Kulturrådet förstått framstår som en djup orättvisa inom scenkonstbranschen.

Kulturrådet kan samtidigt konstatera att oavsett om respektive institution/organisation faktiskt erhållit utbetalningen av den retroaktiva momsen eller ej, skall den, som ovan nämnts, hänföras till och beskattas år 2006. När det gäller inkomstbeskattningen av utbetalningen av den retroaktiva momsen görs således ingen skillnad om beloppet betalats ut före eller efter den 21 december 2006.

I debatten har även framförts synpunkter om att anpassningen av bidragen som betalas ut efter den 20 december 2006 får effekter som är desamma som vid otillåten retroaktiv beskattning. Eftersom det är ett bidrag som minskas och eftersom bidrag inte är en rättighet för en organisation/institution rör det sig dock inte om retroaktiv beskattning.

Kulturrådet konstaterar emellertid att det slumpmässiga utfallet av regleringsbrevets bestämmelse i det nu ak-

tuella avseendet innebär att lika fall inte behandlas lika och att resultatet sålunda inte kännetecknas av den förutsebarhet och likabehandling som bör prägla bidragsgivningen.

5 HISTORIK

5.1 Tidigare system för fördelning av statsbidrag till regionala och lokal teater-, dans- och musikinstitutioner inom 28:6.

Fram till år 1997 fördelades bidrag till de regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna enligt det så kallade grundbeloppssystemet. Detta system tog huvudsakligen sikte på respektive institutions personalkostnader. Avsikten var att varje bidragsberättigad institution skulle få lika många grundbelopp som institutionen hade årsverken.

I Kulturutredningen (SOU 1995:84) sammanfattades erfarenheterna av grundbeloppssystemets förtjänster och brister i ett konstaterande att systemet hade varit en effektiv form för att få fram gemensamma satsningar från staten och huvudmännen under ett uppbyggnadsskede men i en stagnerande ekonomi innebar systemet otillräcklig stimulans till turnerande, målgruppsinriktat arbete och konstnärlig förnyelse.

Regeringen delade vissa av utredningens förslag till förändringar men var inte beredd att biträda förslaget till sin helhet. I regeringens proposition Kulturpolitik (prop. 1996/97:3) föreslog regeringen ett nytt bidragssystem där bidrag skulle lämnas i ett nytt system av schablonbelopp, benämnda stödenheter. Kopplingen mellan bidrag och personalkostnader upphävdes och en bedömning av det statliga bidragsbehovet för respektive institution borde ske utifrån verksamheten. Det statliga bidraget fick inte avse lokalkostnader.

Regeringen ansåg vidare att de även fortsättningsvis borde fatta beslut om vilka institutioner som skulle vara stödberättigade. Antalet stödenheter per institution skulle dock fastställas av Kulturrådet. Det nya statliga bidragssystemet infördes fr.o.m. den 1 januari 1997. En förutsättning för bidrag var att verksamheten även stöddes av kommun eller landsting. (prop. 1996/1997:3 s 196-197).

5.2 Särskilt om bidraget till regional musikverksamhet

Bidraget till regional musikverksamhet ingick inte i grundbeloppssystemet. Fram till år 1997 fastställdes dessa bidrag genom överläggningar mellan staten och Landstingsförbundet.

Den nuvarande utformningen av bidraget till den regionala musikverksamheten fick sin slutgiltiga utformning genom de förslag som lämnades i budgetpropositionen (1997/98:1, KrU1). Detta beslut hade föregåtts av ett förslag i propositionen Kulturpolitik 1996/97:3 (s. 81) där regeringen hade uttalat att bidragsgivningen till regional musikverksamhet borde ingå i det reformerade stödsys-

temet till regionala kulturinstitutioner och att det borde skapas en jämnare balans mellan de insatser som staten gjorde regionalt på olika konstområden samt att bidraget till länsmusiken borde sänkas med 60 miljoner kr. Detta förslag antogs emellertid inte.

Efter ett Kulturrådet fått i uppdrag att utreda frågan närmare och olika intressenter lämnat sina synpunkter anförde regeringen i budgetpropositionen för 1998 att sänkningen borde begränsas till 50 miljoner kr. Vidare anfördes att det var Kulturrådets uppdrag att fördela bidragen, men för att lämna ett snabbt besked om vilka ekonomiska förutsättningar som skulle gälla för framtiden, angav regeringen fördelningen av bidrag till respektive landsting för åren 1997-1999. I sammanhanget underströk regeringen också vikten av att länsmusiken stärkte sitt engagemang vad gällde såväl ungdomars musiskapande som nya former av arrangörsskap med inriktning på en ung publik. Riksdagen följde regeringens förslag (prop. 1997/98:1 utg. 17 bet. 1997/98: KrU1) och det totala statliga stödet till länsmusiken minskades med ca 50 miljoner kr i två etapper under 1998 och 1999. Mellan åren 1997 och 1999 fastslog således regeringen vilka belopp som skulle lämnas till respektive landsting för länsmusikändamål.

5.3 Bidragsgivningen i det nya systemet

Som framgått var det Kulturrådet som fördelade antalet stödenheter till resp. institution i det nya bidragssystemet. Fram till år 2003 angavs dock i regleringsbrevet hur stor del av anslaget som skulle användas för teater-, dans- och musikinstitutioner respektive länsmusikverksamhet. Först år 2004 fördes dessa bidrag samman under en gemensam anslagspost. Anslaget rymde förutom verksamhetsbidrag även utvecklingsbidrag och stöd för samverkan med tonsättare vilka dock även fortsättningsvis angavs under separata anslagsposter. Fr.o.m. år 2006 ingår samtliga bidrag till de regionala institutionerna och länsmusiken i en och samma anslagspost och bidragen lämnas inte längre i form av stödenheter. Kulturrådet avgör hur stor del som kan lämnas till respektive ändamål inom anslaget.

Förändringarna i anslagsstrukturen har lett till att Kulturrådet successivt fått större frihet att göra prioriteringar. Exempelvis har länsteaterverksamhet i Jämtland och Sörmland kunnat finansieras och etableras som permanent verksamhet utan att ytterligare medel tillförts anslaget. Vidare har den prioritering av musikteaterverksamhet som inleddes 2002 kunnat fortsätta och under senare

år har rådet också skapat utrymme för att göra den satsning på dans som aviserats i handlingsprogrammet för dans. Kulturrådet har sedan ett par år deklarerat att det är en ambition att möta kulturpolitiska behov med ökade insatser förutsatt att det finns en stark lokal förankring. Genom förändringar i bidragssystemet har Kulturrådet kunnat utveckla en mer strategisk bidragsgivning med tydligare prioriteringar så att bidragsmedel kan användas för att matcha regionala prioriteringar.

Ambitionen är att de bidrag som Kulturrådet har till sitt förfogande skall användas proaktivt och på ett sådant sätt att de samlade insatserna ökar. Detta förutsätter en nära samverkan med regioner/landsting som visar intresse för att satsa på kulturen. Det är Kulturrådets bild att en stark lokal förankring ökar möjligheterna till långsiktighet och god kvalitet.

Även om de satsningar som gjorts varit betydelsefulla för den enskilda institutionen kan det konstateras att de

omfördelningar som har gjorts har varit förhållandevis begränsade och att de framför allt inskränks till det utrymme som uppräknings av anslaget gett upphov till. Det innebär att i praktiken har den viktigaste utgångspunkten för beräkningen av nästa års bidrag varit det innevarande årets belopp. En viktig parameter har dock hela tiden varit huvudmannens insats. Slutligen har rådet inför bidragsgivningen beaktat på vilket sätt institutionen bidragit till att uppnå målen för den nationella kulturpolitiken.

Däremot har det inte gjorts någon ingående granskning av verksamhetens ekonomiska situation. Institutionernas organisationsform, huruvida de har haft full eller begränsad avdragsrätt för moms, har inte beaktats vid bidragsgivningen. Inte heller har andra skatteaspekter legat till grund för bidragsnivån. Någon anpassning av bidragen har heller inte gjorts om en institution ändrat organisationsform.

6 BEDÖMNINGSPARAMETRAR

Kulturrådets tolkning av parametrarna; verksamhetsmässig prestation, ekonomisk situation och kulturpolitiska prioriteringar, har varit att principerna för bidragsgivningen skall utgå från den enskilda institutionen. Rådet har således inte funnit att utgångspunkten för bidragsgivningen bör vara jämförelser verksamheterna emellan. Detta skulle vara förenat med stora svårigheter inte minst som förutsättningarna är olika i olika delar av landet och att användbara nyckeltal saknas. Vissa delar av bedömningen kan emellertid utgå ifrån nyckeltal som t.ex. den statliga andelen av den offentliga finansieringen.

6.1 Ekonomisk situation

Av den lämnade redovisningen framgår att prövningen av den ekonomiska situationen framför allt tagit sikte på den totala finansieringen och huvudmännens insatser. På det området finns det också möjlighet att göra jämförande analyser och det kan konstateras att särskilt den regionala musikverksamheten fortfarande har en stor andel statlig finansiering och väsentligt större än andra scenkonstuttryck.

Men även den ekonomiska situationen och verksamhetens behov i övrigt har varit en del i bedömningen av sådana höjningar som blivit följden av ambitionen att möta kulturpolitiska satsningar från huvudmannen eller när det av andra skäl har funnits anledning att öka bidragen.

Rådet har också vid den reguljära prövningen fäst uppmärksamhet vid om det har förekommit avvikelser i fråga om behov, budget och ekonomiskt resultat jämfört med tidigare år. I bedömningen har också en värdering gjorts av rimligheten i planerade kostnader och intäkter. Att göra grundligare analyser av institutionens ekonomiska resultat har rådet dock funnit vara främst en fråga för huvudmannen.

Det kan också konstateras att det i dag saknas nyckeltal för att göra jämförande analyser och önskemål om att hitta metoder och mått för att mäta den ekonomiska situationen har framförts från olika håll. Ett exempel på det är projektet Redovisning inom scenkonsten – RIS – som teatrar tillsammans, genom Svensk Scenkonst, arbetar med i syfte att skapa förutsättningar för förbättrad redovisning och jämförbarhet genom utveckling av en enhetlig redovisningsstandard och definierade nyckeltal. Tanken är att resultatet ska kunna användas inom andra delar av scenkonstområdet. RIS-projektet kommer att vara ett sätt för institutionerna att kunna redovisa sina prestationer till Kulturrådet, både utifrån sin verksamhet

och utifrån sin ekonomi i enlighet med rådets uppdrag i regleringsbrevet för 2007.

6.2 Verksamhetsmässig prestation

Bidragsgivningen tar sikte på den verksamhet som respektive institution och huvudman beskriver i ansökan till Kulturrådet samt de behov som presenteras där. De mått som finns för att bedöma den verksamhetsmässiga prestationen är sådana kvantitativa mått som beskriver antal föreställningar, turnéer liksom publikutveckling. Dessa mått är emellertid svåra att använda i jämförande syfte. Hur jämför man publiksiffrorna i en glesbygds-teater med en storstadsscen? Hur jämför man föreställningsfrekvensen för en operaföreställning med en enmansföreställning? Och hur mäter man nyskapande och mångsidighet i verksamheten?

Också för detta saknas bra metoder och nyckeltal. Det är mot den bakgrunden som Kulturrådet för ett antal år sedan tog initiativ till projektet Bokslut för scenkonst. Resultatet blev en metod som kan tillämpas av teatrar för att själva utvärdera sin verksamhet. För att bidragsgivningen inte skulle komma i konflikt med de krav på respekt för den konstnärliga integriteten som måste ställas beslöt att den fortsatta utvecklingen av projektet skulle hanteras av Svensk Teaterunion och den Teatervetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. Rådet lämnar ekonomiskt stöd till projektet. Avsikten har emellertid inte varit att låta resultaten utgöra bedömningsgrund för enskilda institutioners verksamhetsmässiga prestation och bidrag. Den viktigaste funktionen, ur Kulturrådets perspektiv, skulle i stället vara att i framtiden kunna ta del av resultat på aggregerad nivå för att på så sätt följa utvecklingen inom teaterområdet.

Däremot bedömer Kulturrådet att det inom det nämnda RIS-projektet borde vara möjligt att hitta bra jämförande nyckeltal för de kvantitativa måtten. Samtidigt vill rådet framhålla att bedömningen och värderingen av den enskilda institutionens prestation kopplat till måluppfyllelse framför allt är en uppgift för huvudmannen som ju formulerar institutionernas mål och uppdrag.

Mot bakgrund av vad som redovisas ovan har Kulturrådets bedömning av den verksamhetsmässiga prestationen förutom de tillgängliga kvantitativa måtten, framför allt tagit sikte på huruvida några större avvikelser har skett under de senaste åren beträffande verksamhetens omfattning och inriktning samt hur verksamheten förhåller sig till de kulturpolitiska målen. Av omsorg om den konstnärliga frihet som måste präglade institutionernas

förhållande visavi den statliga bidragsgivaren har rådet inte låtit bidragsgivningen präglas av värderingar av den konstnärliga verksamheten. Att utveckla metoder som tillgodoser alla de nämnda aspekterna kräver noggranna analyser. Ekonomi, kvalitet, geografi och verksamhet låter sig inte jämföras i en och samma ekvation.

6.3 Kulturpolitiska prioriteringar

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet. Mot den bakgrunden tar Kulturrådets bidragsgivning främst sikte på tillgänglighet, insatser för barn och unga, att öka tillgänglighet till kultur för funktionshindrade, jämställdhet och mångfald i kulturutbudet.

För bidragsgivningen till de regionala och lokala teater-

, dans- och musikinstitutionerna tar det sig uttryck i bl.a. särskilda satsningar på vissa genrer inom scenkonsten, såsom dans och musikteater, insatser för att öka utbudet av kvalitativ scenkonst för barn och unga samt turnerande verksamhet. Målet att säkerställa ett kvalitativt utbud i hela landet gör att frågan om geografi får stor betydelse med särskilt fokus på glesbygd och de norra delarna av landet. Som tidigare nämnts tillmäts regionala insatser och prioriteringar stor betydelse för Kulturrådets egna prioriteringar. Ovan nämnda kulturpolitiska prioriteringar gäller även för fördelningen av stöd till övriga bidragsmottagare inom scenkonsten. Som tidigare nämnts är en avgörande utgångspunkt i detta arbete huvudmannens eget engagemang.

7 ANSLAG 28:4

7.1 Tillämplig reglering

Kulturrådets bidragsgivning till Region Skåne regleras genom förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Statsbidrag enligt denna förordning får fördelas mellan de regionala och lokala kulturinstitutioner i Skåne län som regeringen i särskilt beslut har förklarat berättigade till sådant stöd. Bidrag får dock endast lämnas till regionala och lokala institutioner vilkas verksamhet också finansieras av ett regionalt självstyrelseorgan, ett landsting, en kommun eller någon annan huvudman. Den del av statsbidraget som lämnas till teater-, dans- och musikinstitutioner skall syfta till att möjliggöra en mångsidig verksamhet av hög kvalitet.

Inom ramen för de medel som anges för anslagspost 28:4 fördelar Region Skåne bidrag till Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund, Malmö museer, AB Helsingborgs Stadsteater, Malmö Opera och Musikteater AB, Malmö Dramatiska Teater AB, Skånes Dansteater AB, Helsingborgs Nya Konserthus AB, Malmö Symfoniorkester AB, Stiftelsen Musik i Skåne samt Länsbiblioteket Skåne.

Av regleringsbrevet för 2007 framgår liksom tidigare att en utgångspunkt för medelsfördelning för Region Skåne, skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst föregående års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas. Rådets tolkning av denna bestämmelse är att om en huvudman sänker sitt bidrag, skall som regel det statliga bidraget sänkas med motsvarande belopp.

7.2 Anpassning av bidrag till Region Skåne

Av institutionerna under anslag 28:4 har alla de sju scenkonstinstitutionerna erhållit återbetalning av retroaktiv moms före den 21 december 2006 till ett totalt belopp om 88 228 000 kr. Det ökade årliga utrymmet för dessa institutioner har beräknats uppgå till 9 870 000 kr och skall enligt regeringens uppdrag anpassas vid Kulturrådets bidragsgivning till Region Skåne (för beräkning se bilaga 9).

Kulturrådets bidrag till Region Skåne uppgår för 2007, efter anpassningen för att neutralisera effekterna av den förändrade avdragsrätten, till 142 713 000 kr. I enlighet med regleringsbrevet är det sedan Region Skåne som skall pröva bidragen till institutionerna utifrån respektive bidragsberättigad institutions verksamhetsmässiga prestation och ekonomiska situation samt utifrån kulturpolitiska prioriteringar.

8 ANSLAG 28:6

8.1 Tillämplig reglering

Statsbidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt regional musikverksamhet regleras genom förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Syftet med det statliga bidraget är att möjliggöra en mångsidig verksamhet av hög kvalitet. Det statliga bidraget för regional musikverksamhet riktas till landsting/regioner som ett stöd i deras uppdrag för den musikpolitiska utvecklingen i länen. Uppdraget kan utföras av en eller flera organisationer/aktörer i länet.

Bidragen fördelas inom ramen för anslag 28:6. Anslagsposten skall även användas till institutionernas internationella kultursamarbete, särskilda utvecklingsbidrag samt bidrag till samarbete med tonsättare.

En utgångspunkt för Kulturrådets medelsfördelning skall vara att huvudmännens motprestation skall ligga kvar på minst föregående års nivå för att oförändrat statsbidrag skall kunna lämnas.

8.2 Anpassning av bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner

Inom ramen för anslaget 28:6 ryms 40 teater-, dans- och musikinstitutioner. Av institutionerna har 18 stycken erhållit återbetalning av retroaktiv moms före den 21 december 2006 till ett totalt belopp om 212 108 000 kr. Fyra institutioner har fått eller förväntas få utbetalade medel efter den 20 december 2006 med sammanlagt 14 653 000 kr före avdrag för inkomstskatt. Inom anslagsposten ryms även 20 bidrag till landstingen för regional musikverksamhet. Dessa har hela tiden haft full avdragsrätt. Däremot berörs några länsmusikorganisationer av den förändrade avdragsrätten. Det ökade årliga utrymmet inom anslagsposten beräknas totalt uppgå till 26 568 000 kr (anpassning per institution framgår av bilaga 10).

8.2.1 Konsekvenser av anpassade bidragsnivåer

Samtliga verksamheter inom anslaget har i sin planering för 2007 utgått från en ekonomisk situation som i förekommande fall innefattar det ökade utrymme som förändringarna i avdragsrätten för moms ger. En anpassning av bidragen kommer att för samtliga institutioner innebära en nödvändig anpassning av verksamhetens omfattning till den bidragsnivå som blir följden av neutraliseringen. I några fall där verksamheten lagts fast och där avtal eller utfästelser om framtida åtaganden gjorts får sänkningen av bidragsnivån självfallet konsekvenser som institutionen måste hantera. Några institutioner drabbas

också särskilt hårt av den slumpmässighet som lett till att utbetalningen av den retroaktiva momsen efter den 20 december skall påverka bidragsnivån (se vidare punkt 4.10.1). För dessa institutioner kommer de ekonomiska förutsättningarna för 2007 att i hög grad skilja sig från den nivå som institutionerna hade anledning att anta skulle vara gällande då planeringen av verksamheten för året lades fast.

8.3 Kulturrådets prövning av bidrag inom anslag 28:6

Den ekonomiska situationen har på grund av de tillkomna medlen i retroaktiv återbetalad moms förbättrats under 2006 för flera institutioner inom anslagsposten. I vissa fall har som framgått betydande belopp återbetalats till ett flertal institutioner. De återbetalda medlen har som också framgått använts för att på olika sätt konsolidera verksamheten. I vissa fall har medlen använts för investeringar i teknik och lokaler, nyanställningar eller för att öka det egna kapitalet. Det kan påpekas att flera institutioner av sina ägare fått direktiv om att inte använda den återbetalda momsen för ambitionsnivåhöjningar och det framgår således att de återbetalda medlen inte verkar ha lett till någon större ökning i omfattning av produktion (se även punkt 3.2.3).

När det gäller effekterna av anpassningen av det ökade ekonomiska utrymmet med anledning av förändringarna i avdragsrätten uppger flera organisationer att det kommer att innebära ett minskat utbud för nästkommande år. Det ökade utrymmet anges främst vara intecknat för produktions- och personalkostnader. I flera fall kommer produktioner av barn- och ungdomsföreställningar att utgå och planerade turnéer måste ställas in. Vårens produktioner är redan avtalade och ändringar kan främst göras i höstens repertoar. I många fall finns begränsade möjligheter att anpassa verksamheten i ett sent skede och minskade medel får underskott som följd. Vidare har några av institutionerna pekat på att det ökade utrymmet redan hade tagits i anspråk för att täcka kostnadsökningar för sedan 2005 ökade kostnader på grund av skatt på resor, traktamenten och boende.

Samtliga berörda institutioner pekar på att de förändringar av verksamheten som blir följden av att man har mindre medel att finansiera verksamheten med än vad man haft anledning att räkna med ger upphov till såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska konsekvenser. Det har även påtalats att det kan finnas en risk att gjorda investeringar hotas genom att besparingar endast kan göras på rörliga kostnader.

8.3.1 Kulturpolitiska prioriteringar inom anslag 28:6

Vid sin bedömning utifrån kulturpolitiska prioriteringar har Kulturrådet vägt samman institutionernas ekonomiska situation och den verksamhetsmässiga prestationen. Med detta som utgångspunkt har rådet gjort sina kulturpolitiska prioriteringar.

Sammanfattningsvis kan sägas att rådet i linje med tidigare års ambition valt att prioritera musikteaterverksamheten hos Folkoperan, Göteborgsoperan, Norrlandsoperan och Värmlandsoperan. Dessa institutioner har i och för sig alla fått retroaktivt återbetald moms, vilket kan sägas ha förbättrat den ekonomiska situationen. Samtidigt konstaterar rådet att musikteaterverksamhet är kostsam, att planeringshorisonten som regel är lång och att institutionerna vid sin planering redan tidigare utgick från det ökade utrymme som blev följden av den fulla avdragsrätten. Det kan konstateras att musikteaterverksamhet utanför Stockholmsområdet har visat sig ha en stark regional förankring och att respektive huvudman under åren har gjort stora åtaganden, något som Kulturrådet också vägt in vid sin bedömning. När det gäller Norrlandsoperan konstaterar rådet också dels att verksamheten där fått ökade kostnader till följd av att man i hög grad anlitar tillfälligt konstnärlig personal, dels att en ambitiös satsning på dans och samarbete med det fria kulturlivet kommit till stånd. Av nämnda skäl har rådet valt att prioritera samtliga musikteatrar i sin bidragsgivning och anpassningen av bidraget har därmed begränsats.

Med hänvisning till de högre kostnader som institutionerna i norra Sverige får vidkännas och till det förhållandet att de geografiska avstånden innebär att den eftersträfvade turnéverksamheten blir omfattande och kostsam har rådet vid årets bidragsgivning valt att också prioritera Länsteatern Jämtland/Härjedalen och Norrlands nätverk för Musikteater och Dans (NMD).

När det gäller Norrbottens kammarorkester har rådets strävan varit att något stärka grundfinansieringen av den verksamhet med en nutida konstmusikensemble som nu provas med starkt regionalt stöd och utvecklingsinsatser från Kulturrådet.

När det gäller Norrbottensteatern har rådet funnit att verksamheten utvecklats positivt och att den turnéverksamhet och merkostnader som blir följden härav bör föranleda att teaterns bidrag bör vara lika stort som året innan.

Kulturrådet har beträffande några institutioner konstaterat att huvudmännen gjort nya åtaganden för sådan kulturpolitiskt prioriterad verksamhet som tar sikte på barn- och ungdomsverksamhet. Det gäller bl.a. Folkteatern i Göteborg, Västmanlands länsteater, Östergötlands länsteater och Länsteatern i Örebro. Även i dessa fall har

rådet funnit det vara befogat att göra en prioritering genom att begränsa anpassningen.

Kulturrådet har vidare prioriterat två stadsteatrar, Stockholms Stadsteater och Göteborgs Stadsteater, som i sin verksamhet gör stora ansträngningar att nå nya publikgrupper, inte minst genom verksamhet utanför innerstaden. Också Cirkus Cirkör och Oktoberteatern, som arbetat aktivt med att nå nya publikgrupper samt verksamhet för barn och unga har prioriterats i bidragsgivningen.

Kulturrådet har slutligen funnit särskilda skäl att minska anpassningen med hänvisning till det ökade utrymmet för Göteborgs symfoniker. Enligt rådets mening bedriver institutionen en kulturpolitiskt väl motiverad verksamhet där en anpassning skulle kunna leda till att – inte minst mot bakgrund av att orkestrernas ekonomi kommer att drabbas av att bidraget minskas med den retroaktiva återbetalningen – orkestrerna inte kommer att kunna genomföra utvecklingsarbete och väsentliga satsningar.

Mot bakgrund av att möjligheten att söka stöd för tonsättarsamverkan fortsättningsvis även kan lämnas till mottagare under anslag 28:7 har rådet valt att avsätta ett större belopp än tidigare för detta ändamål vilket kommer musikområdet tillgodo. Rådet har även reserverat medel för att möjliggöra eventuella ökningar av verksamhetsbidragen i sådana fall där huvudmännen beslutar sig för att göra större investeringar och prioriteringar.

Kulturrådet har genomfört en generell minskning av bidragen till den regionala musikverksamheten med 2 procent i linje med det principbeslut som Kulturrådets styrelse fattade den 31 januari 2007 (S 2007:13, bilaga 11). Även för dessa verksamheter kommer självfallet en minskning av bidraget att få konsekvenser. Mot bakgrund av den höga andelen statlig finansiering finner dock Kulturrådet skäl att minska bidraget för år 2007 trots de negativa konsekvenser som kan komma att bli följden därav. Kulturrådet har, under en följd av år fört en dialog med representanter för länsmusiken om att den statliga andelen av bidraget är hög och att stödet till länsmusiken kommer att bli föremål för en omprövning. Institutionerna har däremot fått minst samma bidrag som året innan efter det att en eventuell anpassning genomförts.

Bidragens storlek till samtliga bidragsberättigade institutioner inom anslaget, efter anpassningen med hänvisning till den förändrade avdragsrätten och efter att rådet bedömt bidragens storlek utifrån institutionens/organisationens verksamhetsmässiga prestation, ekonomiska situation och kulturpolitiska prioriteringar, (enligt beskrivning ovan) framgår av bilaga 10.

9 ANSLAG 28:7 AP. 1

9.1 Tillämplig reglering

Statsbidrag till fria grupper regleras genom förordningen (1974:452) om statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper. Statsbidraget skall främja mångsidig verksamhet inom teater-, dans- och musikområdena. Bidragsgivningen bör särskilt riktas mot sådana ensembler och grupper, vilkas verksamhet kan bedömas vara av stort konstnärligt och kulturpolitiskt värde. Statsbidrag kan även lämnas till arrangörer för engagemang av fria grupper. Bidrag fördelas under anslag 28:7 anslagspost (ap.) 1.

9.2 Anpassning av bidrag till fria grupper och arrangörer

Som tidigare nämnts påverkas endast ett fåtal av de fria teater- och dansgrupperna/koreografer av förändringen i avdragsrätten. Fria musikgrupper och arrangerande musikföreningar berörs inte alls då de sällan är momsregistrerade eller har full avdragsrätt sedan tidigare.

Totalt sett har ett tiotal fria teater- och dansgrupper/koreografer erhållit retroaktiv återbetalning av moms före den 21 december 2006 till en summa av 5 202 000 kr. Moderna Dansteatern i Stockholm förväntas erhålla utbetalning av retroaktiv moms om ca 900 000 kr (utan avdragen inkomstskatt) och Kompani Raande-Voo i Örebro förväntas erhålla medel, efter den 20 december 2006.

De fria grupperna har överlag ytterst begränsade resurser för administration och med anledning av Kulturrådets uppdrag att anpassa bidragen så att effekterna av förändringarna i avdragsrätten för moms neutraliseras har flera fria grupper avvakat med att ansöka om retroaktiv återbetalning eftersom det är förenat med kostnader.

Flera organisationer har inte heller känt till möjligheten att ansöka om retroaktiv återbetalning av moms. Några av grupperna har även så kallad blandad verksamhet, och är inte skattskyldiga i sin helhet. Rådet har konstaterat att det råder olika meningar om huruvida den begränsade avdragsrätten kvarstår eller ej för dessa verksamheter. Mot bakgrund av detta har rådet inte vidtagit någon åtgärd beträffande de grupper som av sina lokala skattekontor fått uppgiften att de inte berörs av förändringarna i avdragsrätten.

Totalt berörs troligen 16 av de 101 grupper som beviljats stöd från Kulturrådet vid den första fördelningen för 2007 av regleringsbrevets föreskrift om anpassning. Övriga grupper är inte momsregistrerade eller har sedan tidigare full avdragsrätt. Några enstaka grupper som erhåller bidrag för enstaka produktioner inom ramen för

större verksamheter kan heller inte, enligt Kulturrådets mening, bedömas beröras av föreskriften. Det belopp som bidragen skall anpassas med utifrån det ökade utrymmet har totalt beräknats till cirka 1 410 000 kronor. Också här har den av Ernst & Young rekommenderade modellen använts i den mån det varit möjligt. I några fall har rådet också utgått från organisationernas egna uppskattningar. Det kan konstateras att det i många fall är svårt för grupperna att räkna ut det förväntade utrymmet då momskostnaderna avräknas en gång om året och verksamheternas omsättning kan variera väsentligt mellan åren.

9.2.1 Konsekvenser av anpassade bidragsnivåer

Kulturrådet kan konstatera att de fria grupperna således i relativt liten omfattning påverkats av förändringarna i avdragsrätten. Gruppernas begränsade ekonomi gör dock att även små ekonomiska förändringar får effekter på verksamheten. Det bör i sammanhanget även uppmärksammas att någon pris- och löneomräkning inte sker inom ramen för anslaget.

De fria grupperna står för en betydande del av landets föreställningar och Kulturrådet har i flera sammanhang framhållit de fria gruppernas betydelse dels ur ett tillgänglighetsperspektiv dels för scenkonstens utveckling. Enligt rådets mening leder anpassningen av bidragen för de enskilda organisationerna till besvärliga konsekvenser även om det i ekonomiska termer inte rör sig om betydande summor. För de enskilda grupperna rör sig det utökade utrymmet i de flesta fall om belopp mellan 50 000 kr och 100 000 kr.

De organisationer som erhöll eller förväntas erhålla retroaktiv moms efter den 20 december 2006 har, precis som andra organisationer i samma situation, planerat sin verksamhet utifrån den högre nivån. Detta är särskilt kännbart för Moderna Dansteatern där det förväntade återbetalda beloppet utgör ca 60 procent av bidraget. Av förklarliga skäl får detta allvarliga konsekvenser för verksamheten.

9.3 Kulturrådets prövning av bidrag inom anslag 28:7 ap. 1

Kulturrådets styrelse fattar beslut om bidrag till de fria teater- och dansgrupperna efter förslag från referensgrupper inom respektive område. Till grund för bedömningarna ligger riktlinjer för bidrag till fria teater- och dansgrupper/koreografer som beslutades av Kulturrådets styrelse den 15 mars 2002. Referensgruppens uppgift är

att göra en samlad bedömning av gruppernas konstnärliga kvalitet, kulturpolitiska aspekter samt ekonomiska villkor. Beslut om produktionsbidrag för fria teater- och dansgrupper vid det första fördelningstillfället för 2007 fattades den 5 december 2006. Beslutet gällde under förutsättning att Kulturrådet av regeringen i regleringsbrevet för 2007 anvisades erforderliga medel och att regeringens instruktioner i övrigt inte föranledde rådet att göra någon annan bedömning.

Kulturrådet avser att återkalla besluten för de grupper som för 2007 erhåller ett ökat ekonomiskt utrymme med anledning av förändringarna i avdragsrätten för moms för att anpassa bidragsnivån på det sätt som anges i regleringsbrevet.

Bidrag till arrangörer inom dansområdet bordlades med anledning av regeringens anvisningar i regleringsbrevet. Beslut om bidrag till Moderna Dansteatern har

ännu inte fattats. Moderna Dansteaterns verksamhet har sedan flera år varit en prioriterad verksamhet inom ramen för rådets bidragsgivning och verksamheten har under senare år utvecklats mot en allt större bredd. Under 2007 planeras delvis en ny satsning för barn och unga. Verksamheten ligger väl i linje med rådets prioriteringar och det finns skäl att öka bidraget. Någon möjlighet att öka bidragen i den omfattning som skulle vara önskvärd finns dock inte inom ramen för anslagsposten. Det är enligt rådets mening beklagligt att dansteatern i ett så sent skede skall tvingas till en stor omläggning av verksamheten på grund av rådets uppdrag att anpassa bidraget med det belopp som förväntas i återbetalning av retroaktiv moms efter den 20 december 2006. Det borde därför övervägas att ändra regleringsbrevet så att medel kan överföras mellan anslagen, se nedan.

10 ANSLAG 28:7 AP. 3

10.1 Tillämplig reglering

Bidrag till bl.a. viss teaterverksamhet fördelas under anslag 28:7 ap. 3. Anslagsposten skall fördelas till i regleringsbrevet namngivna teatrar och till Musikaliska Akademien, Eric Sahlström-institutet samt skådebane-verksamhet.

10.2 Anpassning av bidrag till viss teaterverksamhet

Inom ramen för anslagsposten 28:7 ap. 3 har alla, med undantag av Dalhalla, erhållit eller förväntas erhålla retroaktiv återbetalning av moms. Totalt uppgår det erhållna eller förväntade beloppet för retroaktiv återbetalad moms till 5 371 000 kr, och det förväntade utrymmet uppgår till totalt 907 000 kr (för beräkning se bilaga 12).

10.2.1 Konsekvenser av anpassade bidragsnivåer

Av de aktuella institutionerna berörs Strindbergsteatern, Vadstena-akademien, Confidencen och Orienteatern. De har samtliga planerat sin verksamhet utifrån en högre nivå på grund av ökat utrymme och i förekommande fall även för den förväntade återbetalningen av retroaktiv moms.

10.3 Kulturrådets prövning av bidrag inom anslag 28:7 ap. 3

Den ekonomiska situationen har på grund av de tillkomna medlen i retroaktiv återbetalad moms förbättrats för Vadstena-akademien och Confidencen. De har dock planerat sin verksamhet utifrån den högre nivå som ett ökat utrymme på grund av förändringar i avdragsrätten skulle ge och planerna för 2007 är lagda.

Orienteaterns verksamhet har ökat väsentligt under det senaste året. Antalet föreställningar på teatern har mer än fördubblats jämfört med föregående år, publik-siffrorna har ökat väsentligt och teatern har även turnerat i övriga delar av landet. Verksamheten är planerad utifrån en hög ambitionsnivå med utgångspunkt i den ekonomiska situation som teatern antog sig ha vid slutet av 2006, dvs. ett ökat utrymme med 347 000 kr och en förväntad återbetalning om 1 880 000 kr. Även om inte bindande avtal har träffats har sådana utfästelser gjorts som är ägnade att skada teaterns anseende om de inte kan fullföljas. Inriktningen på den planerade verksamheten av utvecklingskaraktär är i hög grad fokuserad på barn- och ungdomsverksamhet.

Även Strindbergsteatern har planerat sin verksamhet för 2007 med utgångspunkt i det ökade utrymmet och den förväntade retroaktiva momsen. Verksamheten om-

fattar ett flertal utvecklingsprojekt bl.a. till följd av teaterns 100-årsjubileum. Planerna för 2007 omfattar även en utveckling av teaterns barn- och ungdomsverksamhet vilken kommer att behöva anpassas efter de nya förutsättningar som en lägre bidragsnivå innebär.

10.3.1 Kulturpolitiska prioriteringar inom anslag 28:7 ap. 3

Kulturrådet har vid sin bedömning av bidragen inför 2007 funnit att både Orienteatern och Strindbergsteatern avser att genomföra kulturpolitiskt angelägna satsningar. Stockholms stad har inför 2007 även beslutat att öka sitt bidrag till Orienteatern med 250 000 kr. Mot den bakgrunden har Kulturrådet funnit skäl att prioritera dessa teatrar i sitt beslut om bidrag för att till del kompensera anpassningen av bidragen och på så sätt ge teatrarne bättre förutsättningar att fullfölja sina planer för år 2007.

Bidragens storlek efter anpassningen med hänvisning till den förändrade avdragsrätten och efter att Kulturrådet bedömt bidragens storlek utifrån institutionens/organisationens verksamhetsmässiga prestation, ekonomiska situation och utifrån kulturpolitiska prioriteringar (enligt beskrivning ovan) framgår av bilaga 12.

Enligt Kulturrådets bedömning är konsekvenserna av anpassningen trots den prioritering som gjorts alltför drastisk. Genom att anslaget som helhet saknar pris- och löneomräkning och att det inom ramen för anslagsposten inte finns något ytterligare utrymme att göra omprioriteringar kan Kulturrådet inte fullt ut göra den kulturpolitiska prioritering som är önskvärd. Mot den bakgrunden anser rådet att det bör skapas ett utrymme för Orienteatern och Strindbergsteatern att genomföra projektet/n genom att de får möjlighet att ansöka om utvecklingsmedel inom ramen för anslaget 28:6. Kulturrådet hemställer därför om en sådan ändring i Kulturrådets regleringsbrev för 2007. Om detta inte är möjligt förordar rådet att det görs en överföring från 28:6 till 28:7 med 1–2 miljoner kr och att beloppsbegränsningen under 28:7 ap. 3 tas bort.

Stockholm den 19 februari 2007

Kristina Rennerstedt
Generaldirektör

Bilaga A4.1.5

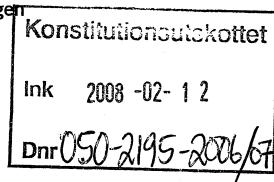
REGERINGSKANSLIET

2008-02-12

SB2008/603

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen**Konstitutionsutskottets granskningsärende 10**
Regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007

Härmed överlämnas en inom Kulturdepartementet upprättad promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-07

Kulturdepartementet*Expeditions- och rättschefen**Knut Weibull**Telefon 08- 405 35 66**Mobil 070- 637 04 13**E-post knut.weibull@culture.ministry.se***KU:s granskningsärende 10 Regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007**

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse den 22 januari 2008 ställt frågor om regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007. Som svar på frågorna vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. Vilket var skälet till att ändringen av tillämpningen av reglerna om mervärdesskatt till följd av Regeringsrättens dom inte togs upp i budgetpropositionen för 2007 ? På vilket sätt beaktades de ovan nämnda principerna i lagen om statsbudgeten – fullständighetsprincipen och bruttoprincipen – när förslagen i de delar som rör anslagen till Statens kulturråd beslutades av regeringen ?

När budgetpropositionen för 2007 beslutades fanns inte tillförlitliga uppgifter om hur stort årligt ökat ekonomiskt utrymme som Regeringsrättens dom i juni 2006 skulle innebära för de berörda institutionerna/organisationerna. Vidare togs budgetpropositionen fram på mycket kort tid. Regeringen hade således när budgetpropositionen beslutades inte tagit ställning till i vilken mån det skulle ske en neutralisering av effekterna av Regeringsrättens dom. Detta är skälen till att frågan inte berördes i budgetpropositionen. Mot denna bakgrund var det inte heller aktuellt att i detta sammanhang beakta de i frågan nämnda principerna.

Fråga 2. Inhämtade regeringen något yttrande eller några upplysningar från Statens kulturråd innan regleringsbrevet beslutades den 21 december 2006 ? Vilken beredning i övrigt ägde rum innan regleringsbrevet beslutades ?

Utkastet till regleringsbrev delades med Kulturrådet, vilket är den brukliga beredningen. Att det var aktuellt med någon form av neutralisering av effekterna av Regeringsrättens dom togs också upp vid ett möte i mitten av december 2006 mellan bl.a. dåvarande statssekreteraren i Utbildnings- och kulturdepartementet Johan

Tiedemann och generaldirektören i Statens kulturråd Kristina Rennerstedt. Under tiden den 19 december till dess att beslutet fattades den 21 december förekom också flera kontakter per telefon om utformningen av regleringsbrevet mellan den ansvarige huvudmannen i departementet och Kulturrådet.

Fråga 3. Vilka överväganden gjorde regeringen innan beslutet den 12 april 2007 om ändring av regleringsbrevet för Statens kulturråd fattades ? Vilken beredning föregick beslutet ? Av svaret på denna fråga bör framgå hur beslutet om ändring av regleringsbrevet förhöll sig till den budgetreglering som riksdagen hade beslutat om.

Uppdraget i regleringsbrevet innebar bl.a. att Statens kulturråd skulle lämna regeringen ett underlag inför ett slutligt ställningstagande till frågan om hur stort belopp på de berörda anslagen som inte skulle få användas. Regleringsbrevets bestämmelse att högst 1 011 miljoner kronor fick utbetalas innebar att 55 miljoner kronor inte fick användas. Av Kulturrådets rapport den 19 februari 2007 framgick bl.a. att det framtida ökade ekonomiska utrymme som uppkommit för de berörda institutionerna på grund av den förändrade avdragsrätten uppgick till sammanlagt knappt 39 miljoner kronor samt att Kulturrådet bedömde att effekterna av regleringsbrevets bestämmelse om neutralisering av vissa utbetalningar avseende retroaktiva medel var slumpmässiga och därmed oskäligen. Mot bakgrund av dessa uppgifter beslutade regeringen den 12 april 2007 att inga retroaktiva utbetalningar av moms skulle neutraliseras och att endast sammanlagt 39 miljoner kronor av anslagen inte skulle få användas.

Som nämnts låg Kulturrådets rapport till grund för regeringens beslut den 12 april 2007. Rapporten byggde bl.a. på uppgifter som inhämtats från de berörda institutionerna samt analyser och förslag från Ernst & Young. Under tiden från det att rapporten lämnades in till den 12 april 2007 förekom flera möten och telefonkontakter mellan Kulturdepartementet och Kulturrådet med anledning av rapporten. Kulturrådet fick också besked om innehållet i beslutet innan det fattades. Det fanns inte något behov att inhämta ytterligare upplysningar och synpunkter.

Fråga 4. Vilka kommentarer i övrigt föranleds av anmälningen och innehållet i denna promemoria ?

Det finns inga ytterligare kommentarer till innehållet i promemorian.

Bilaga A4.1.6

REGERINGSKANSLIET

2008-04-03

SB2008/603

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Konstitutit

tett

2008-04-03

050-2195-2006/67

Konstitutionsutskottets granskningsärende 10**Regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007**

Härmed överlämnas en inom Kulturdepartementet upprättad promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-19

Kulturdepartementet*Expeditions- och rättschefen
Knut Weibull***KU:s granskningsärende 10 – Regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007**

Konstitutionsutskottet (KU) ställde i en skrivelse den 22 januari 2008 frågor om regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007. Regeringskansliet överlämnade den 12 februari en skrivelse med svar på KU:s frågor.

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse den 13 mars 2008 ställt ytterligare en fråga om regeringens beslut om regleringsbrev för Statens kulturråd för år 2007. Som svar på frågan vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga: Ingår det som ett vanligt led i beredningen av ärenden om regleringsbrev att ytterligare upplysningar och yttranden inhämtas per telefon efter det att förslaget till regleringsbrev har delats skriftligen med myndigheten?

Den brukliga ordningen för beredning av regleringsbrev är att ett utkast av breven delas skriftligen med berörda myndigheter innan regeringen fattar sitt beslut. Under den tid som delningen pågår är det vanligt med telefonkontakter mellan myndigheterna och Regeringskansliet. Myndigheterna kan då framföra synpunkter på utkastet till regleringsbrev och det kan också ställas och besvaras frågor i båda riktningar.

Bilaga A4.2.1

EVA-LENA JANSSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -01- 3 1

Dnr 050-1595-2007/08

Stockholm 2008-01-31

Begäran om granskning av regeringens beredning av anslag för jämställdhet i 2007 års statsbudget.

I 2007 års statsbudget föreslog regeringen en kraftig ökning av anslag 24:2 på utgiftsområde 14, "Särskilda jämställdhetsåtgärder". Ett anslag på 416 miljoner äskades under 2007 jämfört med 5 miljoner 2006. Av ökningen var 400 miljoner till för insatser på jämställdhetsområdet, bland annat forskning om kvinnors hälsa och en handlingsplan för att minska våldet mot kvinnor.

Anslaget godkändes också av riksdagens borgerliga majoritet. Som riksdagsledamot utgick jag från att en så kraftig anslagsökning var väl underbyggd i form av underlag och planer för vad som skulle ske under 2007 på området.

Nu kan vi tyvärr konstatera att av de 400 miljonerna har bara som mest 240 använts, kanske så lite som 140 miljoner. Vad som är värre är att jämställdhetsminister Nyamko Sabuni antyder att bakom äskandet av de 400 extra miljonerna fanns egentligen ingenting av substans.

Så här sade hon i en interpellationsdebatt den 27 november 2007.

"Vi är fyra olika partier som regerar tillsammans. Inget av våra partier har krävt att vara minoritetsparti utan vi regerar tillsammans, och på jämställdhetsområdet hade vi inte ett gemensamt handlingsprogram som vi till exempel hade på skolområdet, vilket har gjort att vi har fått använda tiden till att faktiskt jobba ihop politiken."

Och så här i en interpellationsdebatt den 18 december 2007.

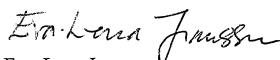
"Som jag har sagt tidigare fanns det inget alliansprogram på jämställdhetsområdet. Vi har fått jobba ihop ett program. Vi har fått bygga ett departement." "Året har gått åt till att formulera politiken och lägga fram viktiga strategiskt långsiktiga åtgärder."

Det är svårt att inte få intrycket att summan 400 miljoner i budgeten var en höftad siffra utan substantiellt beslutsunderlag. Konsekvensen av detta är att riksdagens beslut grundar sig på en gissning och förhoppning än ett verkligt underlag. I en del fall är det självklart att statsbudgeten måste innehålla ett visst mått av osäkerhet, t ex vid bedömningar av inkomster och utgifter som är beroende av människors konsumtion, hälsa, arbetsmarkandens utveckling och så vidare. Men här handlar det om pengar som departementet disponerar för att finansiera olika projekt. Då kan man kräva en betydligt bättre överensstämmelse mellan budget och utfall.

Enligt regeringsformen 9 kap. 3§ är det riksdagen som beslutar om budgetreglering, hur statens inkomster ska tas in och hur utgifterna ska fördelas till angivna ändamål. Men enligt samma kapitals 6§ ska regeringen avge förslag till statsbudget till riksdagen. I förarbetena till denna paragraf i regeringsformen anges att detta är regerings viktigaste årliga handlingsprogram och att den därmed är ett underlag också för oppositionspartiernas politik.

Det känns nu uppenbart för mig att de 400 miljonerna aldrig varit avsedda att användas för jämställdhetspolitik under 2007. Regeringen har, antagligen för att vinna politiska poäng, uppenbart vilselett riksdagen i samband med budgetpropositionen 2006/07.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar vilket underlag som fanns för äskandet av anslag 24.2 i budgetpropositionen 2006/07 och om underlaget stod i proportion till den äskade summan.

Eva-Lena Jansson

Bilaga A4.2.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-04

SB2008/1178

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-03-04

Dnr 050-1595-2007/08

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 41 Regeringens förslag till
anslag 24:2 i budgetpropositionen för 2007**

Härmed överlämnas en promemoria från Integrations- och
jämnställdhetsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och
rättschefen Cecilia Bergman, tfn 08-405 46 68.

Christina Weihe

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@primeminister.ministry.se

Besöksadress
Rosenbad 4

Telefax
08-723 11 71

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-25

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Jämställdhetsenheten

Angående granskningsärende 41 Regeringens förslag till anslag 24:2 i budgetpropositionen för 2007

I anmälan till konstitutionsutskottet den 31 januari 2008 begär Eva-Lena Jansson (s) att utskottet granskar vilket underlag regeringen hade för sitt äskande av anslag 24:2 Särskilda Jämställdhetsåtgärder i budgetpropositionen för 2007.

Konstitutionsutskottet har av denna anledning i en skrivelse den 12 februari begärt svar på tre frågor av Regeringskansliet.

Fråga 1. På vilket sätt bereddes beslutet om förslaget avseende anslag 24:2 i budgetpropositionen för 2007? Vilka beräkningar låg bakom förslaget till anslag?

Budgetpropositionen för 2007 bereddes enligt de krav som finns i regeringsformen vad avser regeringsärenden. Vad gäller beräkningsunderlaget har de områden som här nämns inte tidigare varit föremål för insatser finansierade av jämställdhetspolitikens anslag. Regeringen markerade i budgetpropositionen för 2007 att åtgärder inom dessa områden prioriteras. Resursbehovet baseras på en bedömning av behovet av de särskilda åtgärder som bl.a. behövs för att utveckla forskning kring kvinnors hälsa och ett samlat arbete för att bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Fråga 2. Hur stor del av anslaget 24:2 togs i anspråk under 2007? Vilka omständigheter gjorde att hela anslaget inte behövde användas, för det fall hela anslaget inte togs i anspråk under 2007? Var i sådant fall dessa omständigheter kända av regeringen när beslutet om budgetproposition för 2007 fattades?

Användning av 2007 års medel

Under 2007 fattades beslut om 148 miljoner kronor av 2007 års medel. Av dessa beslutade regeringen om uppdrag till myndigheter samt medel

till jämställdhetsprojekt som sammantaget uppgick till en summa av 48 miljoner kronor.

Vidare beslutade regeringen bevilja Sveriges Kommuner och Landsting 100 miljoner kronor för arbete med jämställdhetsintegrering i kommuner och landsting.

Anslagssparandet

I budgetpropositionen för 2008 lämnade regeringen en prognos för utfallet på anslaget om 243,5 miljoner kronor.

Skälen till den låga anslagsförbrukningen är följande:

- Jämställdhetsintegrering utgör strategin för genomförandet av jämställdhetspolitiken. Detta utesluter inte att särskilda medel används för att påskynda utvecklingen inom områden av särskild vikt för jämställdhetspolitiken, vilket anslaget 24:2 är avsett för. Den kraftiga anslagsökningen till jämställdhetspolitiken innebar en strukturomvandling av politikområdet, vilket i sin tur inneburit ett utvecklingsarbete som krävt tid.
- Den tvärssektoriella karaktären på jämställdhetspolitiken innebär att dess genomförande sträcker sig över flera politikområden. I genomförandet medverkar ofta flera departement, sektorer och myndigheter. Detta omfattande arbete är nödvändigt för att åstadkomma hög kvalitet på insatser och genomförande. Att använda medel innan insatserna bedömdes ha hög kvalitet vore närmast oansvarigt av regeringen.
- Regeringen hade när den tillträdde 2006 en gemensam uppfattning på jämställdhetsområdet, manifesterad i skrivningar i valmanifestet. Genom att skapa utrymme för breda jämställdhetsinsatser avsåg regeringen att markera vikten av ett aktivt jämställdhetsarbete. Trots att Sverige ligger långt fram på jämställdhetsområdet återstår stora jämställdhetsproblem, inte minst vad gäller mäns våld mot kvinnor. Med detta som utgångspunkt har konkreta förslag arbetats fram, vilket dock tagit längre tid än vad som först uppskattades.
- Handlingsplanen för att bekämpa mäns våld mot kvinnor är ett exempel på ett arbete som krävde ett års beredningstid för att den önskvärda kvaliteten skulle uppnås. Merparten av handlingsplanens åtgärder finansieras fr.o.m. 2008 års anslag, men en del insatser påbörjades redan under 2007.

Fråga 3. Vilka kommentarer i övrigt föranleds av granskningsanmälningen och innehållet i denna promemoria?

Ett antal beslut som fattats under 2007 kommer nu att genomföras under 2008. Dessutom har regeringen aviserat flera nya förslag som bland annat omfattar en handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt en strategi för jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet.

Bilaga A4.2.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-01

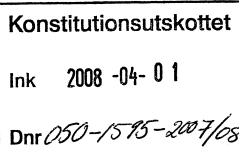
SB2008/1178

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Rättschefen

Riksdagen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 41 – Regeringens förslag till anslag 24:2 i budgetpropositionen för 2007

Härmed överlämnas en promemoria från Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

Christina Weihe

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@primeminister.ministry.se

Besöksadress
Rosenbad 4

Telefax
08-723 11 71

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-01

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Jämställdhetsenheten

Angående granskningsärende 41 Regeringens förslag till anslag 24:2 i budgetpropositionen för 2007

I anmälan till konstitutionsutskottet den 31 januari 2008 begär Eva-Lena Jansson (s) att utskottet granskar vilket underlag regeringen hade för sitt äskande av anslag 24:2 Särskilda Jämställdhetsåtgärder i budgetpropositionen för 2007. Konstitutionsutskottet har av denna anledning i en skrivelse den 12 februari begärt svar på tre frågor av Regeringskansliet. Regeringskansliet har i en promemoria den 4 mars besvarat frågorna.

Konstitutionsutskottet har i skrivelse den 11 mars begärt ytterligare svar på följande frågor:

Vilka planer på särskilda jämställdhetsåtgärder lades till grund för förslaget till anslaget 24.2 i budgetpropositionen för 2007? Vilket beredningsunderlag fanns för planerna?

Den tillträdande regeringens gemensamma uppfattning på jämställdhetsområdet framgår av Allians för Sveriges valmanifest. Genom att skapa utrymme för breda jämställdhetsinsatser avsåg regeringen att markera vikten av ett aktivt jämställdhetsarbete.

Trots att Sverige ligger långt fram på jämställdhetsområdet återstår stora jämställdhetsproblem, vilket även beskrivs i regeringens budgetproposition för 2007.

Resurstilldelningen till jämställdhetspolitiken baserades bland annat på en bedömning av behoven för att utveckla forskning om kvinnors hälsa och för ett samlat arbete för att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Även om dessa områden inte tidigare varit föremål för insatser finansierade av jämställdhetspolitiken, fanns det beredningsunderlag i form av utredningar och myndighetsuppdrag. Detta gällde i synnerhet för området mäns våld mot kvinnor, där det fanns flera utredningar som sammantaget beskriver omfattningen av problemet med mäns våld mot kvinnor och behovet av åtgärder för skydd och stöd till de utsatta samt

insatser riktade till våldsutövarna. Det fanns även ett antal myndighetsuppdrag. Här kan t. ex. studien *Mäns våldutövande – barns upplevelser* (se <http://www.regeringen.se/content/1/c6/06/76/02/761774ba.pdf>) och betänkandet *Slag i luften, en utredning om myndigheter, våldsbrott och makt* (SOU 2004:121) nämnas, liksom uppdrag till bl. a. länsstyrelserna (*Nationell rapport om skyddat boende m.m.* Länsstyrelsen i Stockholm 2004:16). Det fanns även underlag beträffande behovet av att utveckla forskning om kvinnors hälsa, t.ex. Socialstyrelsens rapport *Jämställd vård – könsperspektiv på hälso- och sjukvården* (se <http://www.socialstyrelsen.se/Publicerat/2004/5153/2004-103-3.htm>).

Bilaga A4.3.1

THOMAS ÖSTROS
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007-04-19

Dnr 050-2591-2006/67

Stockholm 2007-04-18

Begäran om granskning av regeringens handläggning av "Forska & väx"

När budgetpropositionen (2006/07:1) lades i höstas saknades anslaget till Vinnovas "Forska & väx"-program. Detta kom som en fullständig överraskning för alla, även den nyttillträdde borgerliga regeringen. Näringsminister Maud Olofsson deklarerade omedelbart att detta var ett misstag, begäret som en följd av den korta tid regeringen hade på sig att ta fram budgetpropositionen. Detta återkom näringsministern till ett flertal gånger under hösten, bland annat i riksdagsdebatter. I en interpellationsdebatt den 28 november 2006 sade näringsministern bland annat

"Vi har haft dialoger med Vinnova. Jag har också sett en utvärdering som de har gjort som vi är nöjda med. Vi har kommit överens om att vi ska kunna fortsätta den här satsningen. Vi kommer att återkomma i budgetarbete kring den finansieringen, men vi är helt klara över att detta ska fortsätta. Vinnova har också påbörjat utdelningen av pengar till den kölista som finns när det gäller de små och medelstora företagen."

och något senare i samma debatt

"Det är sant att företagen är väldigt intresserade av detta, och vi behöver ha både grundforskningen och instituten för att kunna stödja den här forskningen. Det är också därför regeringen prioriterar detta område. Vi har heller inte hört några rapporter från Vinnova om att man skulle tappa tempo, utan vi är helt överens om hur vi ska hantera den här situationen. Ni kan alltså vara alldeles lugna när det gäller vad som ska hända framöver."

Att Forska & väx skulle fortsätta under 2007 var också uppfattningen hos riksdagens näringsutskott som i sitt betänkande 2006/07:NU1 skrev:

"När det gäller anslaget till forskning och utveckling (26:2), som Vinnova hanterar, vill utskottet anföra att utskottet anser att programmet Forska & Väx är en typ av verksamhet som är värdefull för de små och medelstora företagen. Forskning och utveckling har en betydelsefull roll för att Sveriges konkurrenskraft ska kunna upprätthållas och förbättras. Utskottet anser alltså tvärt emot vad som sägs i budgetpropositionen att det nämnda programmet inte bör utgå. I stället bör finansieringen av programmet tills vidare ske inom ramen för anslaget till forskning och utveckling (26:2). Detta bör klargöras i regleringsbrevet till Vinnova. Regeringen bör vidare, som näringsminister Maud Olofsson meddelade i interpellationsdebatten, återkomma till riksdagen beträffande den fortsatta finansieringen."

SVERIGES
RIKSDAG

Detta yttrande låg sedan till grund för riksdagens beslut. Riksdagen förutsatte alltså i samband med beslutet om statsbudgeten dels att Forska & Vax skulle fortsätta under 2007, dels att det bortglömda anslaget skulle regleras under året. Det finns egentligen bara två tillfällen när detta kan ske; i samband med tilläggsbudgeten när vårpropositionen presenteras, eller i samband med tilläggsbudgeten när höstbudgeten presenteras.

När nu tilläggsbudgeten i samband med vårpropositionen presenteras finns inget sådant anslag med. Det finns heller ingen förklaring till hur regeringen avser att handlägga riksdagens tydliga viljeyttring i ärendet. I regeringsformens 9 kap. om finansmakten finns så tydliga skrivningar kring riksdagens finansmakt att regeringen, mot bakgrund av det ovan anförda, knappast helt kan bortse från skrivningarna i betänkandet 2006/07:NU1 utan att därmed bryta mot samma regeringsform. Det finns heller ingen logisk förklaring till att regeringen skulle vänta med att föreslå tilläggsanslag till budgetpropositionen i höst. Både riksdag och regering känner till förhållandena kring det uteblivna anslaget, bägge säger sig vilja ha anslaget till verksamheten och Vinnova har, med regeringens goda minne, redan börjat använda pengarna. I ett pressmeddelande från Vinnova 21:a november 2006 skriver Vinnova följande:

VINNOVA-programmet Forska&Vax får fortsatt finansiering...

...Tack vare ett positivt besked från näringsminister Maud Olofsson och statssekreterare Jöran Hägglund räknar vi med att minst 100 miljoner kronor tillförs VINNOVAs budget 2007 för Forska&Vax. Det är ett mycket glädjande och vi är ytterst tacksamma. Vi vill också rikta ett stort tack till alla som uppmärksammat betydelsen av Forska&Vax för tillväxt och nya jobb i små och medelstora företag, säger Per Eriksson, generaldirektör VINNOVA.

Detta innebär att VINNOVA nu tagit beslut efter den senaste utlysningen av Forska&Vax. Nästa utlysning planeras stänga den 2 april 2007 och beslut meddelas i mitten av maj 2007.

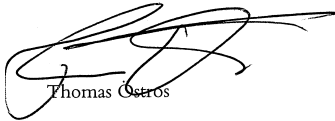
I ett annat pressmeddelande från Vinnova den 3:e april 2007 redogör Vinnova för resultatet av årets första utlysning:

366 företag söker 600 miljoner kronor - Forska&Vax möter stor efterfrågan
Svenska små och medelstora företag har gott om idéer för nya FoU-projekt. I VINNOVA-programmet Forska&Vax kom det till årets första utlysning in 366 förslag på sammanlagt mer än 600 miljoner kronor. Företagen är själva beredda att satsa minst lika mycket pengar. VINNOVA finansierar genom Forska&Vax forsknings- och utvecklingsprojekt i små och medelstora företag. Satsningen utgår från anslag på 100 miljoner kronor per år från regeringen.

I praktiken innebär regeringens agerande nu en fullständigt förryckt planering för hela verksamheten som inte blir mindre underlig mot bakgrund av att regeringen föreslår att anslaget ska återinföras från 2008. Det innebär också att andra delar av det av riksdagen beslutade anslaget till forskning och utveckling nu får betala för regeringens försumlighet i höstas. Detta var inte riksdagens avsikt när beslutet om statsbudgeten

fattades.

Regeringens hantering och speciellt näringsdepartementets beredning av anslaget till "Forska & väx", både i samband med höstens budget och i samband med avlämnandet av vårpropositionen, bör därför granskas av konstitutionsutskottet. Det bör även klargöras vilka besked som regeringen lämnat till Vinnova och utskottet bör i sammanhanget även beakta innehållet i de uttalanden som näringsministern gjort i frågan samt de uttalanden som Vinnovas generaldirektör gjort.

Thomas Östros

Bilaga A4.3.2

Näringsdepartementet

Regeringsbeslut

2006-12-21

I 37

N2006/10924/ITFoU
N2005/4580/ITFoU
N2006/409/ITFoU m.fl.
Se bilaga 1

Verket för innovationssystem
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 STOCKHOLM

Regeringsbrev för budgetåret 2007 avseende Verket för innovationssystem m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (rskr. 2006/07:62)

1 bilaga

Riksdagen har beslutat om Verket för innovationssystemets verksamhet för budgetåret 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 24, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62).

Regeringen beslutar att följande skall gälla under budgetåret 2007 för Verket för innovationssystem (Vinnova) och nedan angivna anslag.

VERKSAMHET

Politikområde	Verksamhetsområde	Verksamhetsgren
Forskningspolitik	Forskning och utveckling	Stöd till forskning och utveckling
		Kunskapsöverföring
		Strategi och analys
		Europaprogrammen
Näringspolitik	Innovation och förnyelse	Experimentell teknik

1 Verksamhetsstyrning

1.1 Politikområde Forskningspolitik

Mål

Sverige skall vara en ledande forskningsnation, där forskning bedrivs med hög vetenskaplig kvalitet.

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Jakobsgatan 26

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08-411 36 16

E-Post
registrator@industry.ministry.se

Återrapportering

Vinnova skall redovisa en samlad bedömning av hur myndighetens verksamhet bidragit till målet.

1.1.1 Verksamhetsområde Forskning och utveckling*Mål*

Den statliga organisationen för forskningsfinansiering skall vara ett effektivt verktyg för att främja de forskningspolitiska målsättningarna, stärka det svenska systemet för FoU samt öka forskningens bidrag till Sveriges internationella konkurrenskraft och en hållbar samhällsutveckling.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa en samlad bedömning av hur myndighetens verksamhet bidragit till målet och därvid särskilt bedöma insatsernas effekt avseende en hållbar tillväxt och insatsernas bidrag till att öka Sveriges internationella konkurrenskraft.

1.1.1.1 Verksamhetsgren Stöd till forskning och utveckling*Mål*

Vinnova skall stödja forsknings- och utvecklingsarbete av högsta kvalitet inom bl.a. områdena teknik, transport, kommunikation och arbetsliv och därmed främja förnyelse och hållbar tillväxt.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa

- hur behovet av förnyelse, kraftsamling och profilering inom angelägna forskningsområden med hög tillväxtpotential påverkat fördelningen av forskningsstödet,
- utfallet av genomförda utvärderingar av olika program och satsningar samt hur detta påverkat fördelningen av medel,
- vilka insatser som genomförts för att utveckla samverkan mellan forskningsutförare, avnämare och andra aktörer så att ny kunskap tas till vara och omsätts i produkter, processer, tjänster, arbetsorganisation och arbetsmiljö,
- de områden som identifierats tillsammans med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (FORMAS), inom vilka myndigheterna bedömt att gemensamma initiativ kan tas,
- hur Vinnova och FAS samarbetat om FoU inom arbetslivsområdet, avseende såväl informationsutbyte som annan samverkan,
- FoU-programmens antal och fördelning av medel mellan olika slag av insatser, områden och deltagarkategorier,

- insatser och resultat för samverkansprogram med näringslivet inom och utanför Programrådet för fordonsforskning (PFF),
- insatser, resultat och utgifter för de särskilda satsningar och verktyg som beslutats med anledning av budgetpropositionen för 2004 (prop. 2003/04:1, utg.omr. 24) samt i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80),
- den samverkan som skett kring satsningen på starka forskningsmiljöer och satsningen på ett forskningsprogram inom miljöteknik i enlighet med propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80),
- vilka insatser som genomförts för att främja utvecklingen av miljöteknik,
- hur myndigheten samverkat med Innovationsbron AB,
- antalet nyetablerade kunskapsintensiva företag respektive avknoppningar (varav från universitet respektive större företag),
- vilka insatser som genomförts för att främja mobilitet mellan universitet och högskola, institut och näringsliv, och
- vilka insatser som genomförts för att främja kunskapsutvecklingen i små och medelstora företag.

För institutssektorn skall myndigheten, med fördelning mellan instituten, särskilt redovisa

- kompetensutvecklingsmedlens fördelning enligt av myndigheten och IRECO Holding AB (IRECO) redovisade kriterier (dnr. N2006/9539/ITFoU),
- industriforskningsinstitutens deltagande i Vinnovas programsatsningar,
- övriga satsningar med inriktning på industriforskningsinstitutet för att utveckla deras roll i innovationssystemet, och
- industriforskningsinstitutens medverkan i internationella forskningsprogram.

Mål

Nydisputerade forskare skall ha goda förutsättningar att fortsätta sin karriär i högskola, institut, näringsliv eller som egna företagare.

Åttersrapportering

Vinnova skall redovisa

- hur och i vilken omfattning Vinnova bidragit till att ge nydisputerade forskare möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär.

Mål

Könsfördelningen bland Vinnovas mottagare av stöd samt inom den egna beredningsorganisationen skall vara jämn.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Av redovisningen skall framgå

- könsfördelningen inom myndighetens beredningsorganisation,
- könsuppdelad statistik om forskningsansökningar, beviljandegrad och FoU-stödets fördelning,
- vilka insatser som genomförts i förhållande till målet samt vilka framtida insatser myndigheten planerar utifrån en analys av hinder och möjlighet för ökad jämställdhet, och
- vilken hänsyn som tagits till jämställdhetsfrågor vid val av FoU-teman.

Mål

Ett genusperspektiv skall finnas i den FoU-verksamhet där det är möjligt.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera genomförda och planerade insatser i förhållande till målet.

Mål

Svenska forskare skall ha ett högt deltagande i europeiskt och internationellt FoU-samarbete och erfarenhetsutbyte. Vidare skall Sverige ha en hög beviljningsgrad av europeiska och internationella FoU-medel som en förstärkning av den nationella FoU-finansieringen.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Av redovisningen skall framgå

- myndighetens åtgärder för att främja deltagande i respektive delprogram i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling,
- berörda myndigheters insatser avseende genomförandet av sjunde ramprogrammet samt för att påverka arbetsprogrammets utformning,
- hur myndigheten medverkat till öppna samordningsmetoden (OMC) inom ramen för det arbete som genomförs inom CREST,
- aktiviteter inom rollen som koordinator för deltagande i EUREKA och COST samt statistik över svenskt deltagande,
- hur myndigheten arbetat för att öka samverkan med forskningsfinansiärer i andra länder och för att förstärka den nationella forskningsfinansieringen med europeiska och internationella forskningsmedel samt hur mycket forskningsmedel som berörts,
- hur myndigheten arbetat för att främja samarbeten inom ramen för FoU-avtalen med Japan, Kina och Indien, och
- hur myndigheten främjar industriella och tekniska fördelar av svensk medverkan i internationella forskningsanläggningar,

- hur myndigheten arbetat med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation.

1.1.1.2 Verksamhetsgren Kunskapsöverföring

Mål

Utförare och användare av FoU samt en intresserad allmänhet skall genom Vinnova ha god tillgång till information om FoU och FoU-resultat.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa

- vilka insatser som genomförts för att sprida information om forskning och utveckling till olika målgrupper, kostnaderna för dessa insatser samt en bedömning av insatsernas resultat,
- vilka särskilda insatser som genomförts för att stimulera till debatt om och popularisering av forskning, och
- hur myndighetens insatser samordnats med och kompletterar andra aktörers insatser.

1.1.1.3 Verksamhetsgren Strategi och analys

Mål

Analysen och utvärderingar av hög kvalitet skall vara ett underlag för Vinnovas strategier och bedömningar i frågor som rör FoU-verksamhet, FoU-politik samt utveckling av myndighetens egen verksamhet.

Åtterrapportering

Vinnova skall

- i samarbete med internationellt ledande aktörer och efter samråd med Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) och andra berörda myndigheter utnyttja och utveckla indikatorer och indikatorsystem för en förbättrad uppföljning av resultatet av insatser inom ovan nämnda områden,
- redovisa hur analysarbetet används i den egna verksamheten, och
- särskilt redovisa hur myndigheten arbetat med att utveckla indikatorer för att mäta förändringar i det svenska innovationssystemet på regional, sektoriell och nationell nivå.

1.1.1.4 Verksamhetsgren Europaprogrammen

Mål

Det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling skall vara högt och främjas genom information, rådgivning och analys.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa

- de insatser som gjorts inom områdena information respektive rådgivning och om möjligt analysera effekten av dessa,
- samordningsaktiviteter med andra nationella forskningsfinansiärer avseende främjande av deltagande i ramprogrammet,
- hur myndigheten arbetat för att främja samarbete med NCP-organisationer i andra länder,
- de insatser som gjorts för att främja industriellt deltagande i ramprogrammet, särskilt beträffande små och medelstora företags deltagande,
- verksamheten och kostnaden för kontoret i Bryssel,
- kostnaden för insatser som direkt kan relateras till uppgiften som Mobility Centre,
- de insatser som genomförts för att ta fram och sprida statistiskt underlag om det svenska deltagandet i EU:s ramprogram, och
- vilka andra myndigheter Vinnova samarbetat med för att genomföra analyser och översiktligt resultatet av dessa analyser.

1.2 Politikområde Näringspolitik

Mål

Främja en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning genom insatser för ökad konkurrenskraft och fler och växande företag.

1.2.1 Verksamhetsområde Innovation och förnyelse

Mål

Ökad kunskap och kompetens så att tillväxt, innovationer och företagsutveckling stimuleras.

1.2.1.1 Verksamhetsgren Experimentell teknik

Mål

Öka kompetensen inom området experimentell teknik i samverkan med andra forskningsaktörer och näringslivet, särskilt för små och medelstora företag.

Öka säkerhet och förbättra miljöegenskaper i material, processer och produkter främst genom utnyttjande av prenormativ forskning och standardisering, normgivning och expertfunktioner.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa

- insatser för kompetensökning inom experimentell teknik fördelat på forskningsaktörer, särskilt industriforskningsinstitut,
- insatser för kompetensökning inom experimentell teknik i näringslivet, särskilt för små och medelstora företag,
- medverkan i internationella forskningsprogram, och

- insatser som bidragit till ökad säkerhet och förbättrade miljöegenskaper i material, processer och produkter.

2 Övriga mål och återrapporteringskrav

Politikområde Energipolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Energipolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa till Statens energimyndighet (STEM) hur arbetet inom de samverkansprogram med näringslivet som delvis finansieras med energipolitiska medel bidragit till att uppnå målet för politikområde Energipolitik. Vinnova och STEM skall samråda om rapporteringens utformning.

Politikområde Transportpolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Transportpolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa till Vägverket hur arbetet inom de samverkansprogram med näringslivet som delvis finansieras med transportpolitiska medel bidragit till att uppnå målet för politikområde Transportpolitik. Vinnova och Vägverket skall samråda om rapporteringens utformning.

Politikområde Regional utvecklingspolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Regional utvecklingspolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet medverka till genomförandet av den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013 och dess prioriteringar. Myndighetens medverkan skall ske i samverkan med den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i länet. Vinnova skall när så bedöms relevant samverka med andra myndigheter i gemensamma insatser. Vinnova skall senast den 2 juli 2007 och i årsredovisningen redovisa följande till regeringen (Näringsdepartementet).

- vilka av den nationella strategins prioriteringar som myndigheten utgått från samt vilka av myndighetens verksamheter som berörts eller som bedöms komma att beröras,

- formerna för medverkan och samverkan med det organ som har det regionala utvecklingsansvaret i länet, och
- planerade och genomförda insatser med andra myndigheter.

Vinnova skall bistå förvaltningsmyndigheterna inom ramen för strukturfondsprogrammen med expertkompetens inom myndighetens ansvarsområde vid handläggningen av projektansökningar av strukturfondsmedel. Vidare skall Vinnova bistå Verket för näringslivsutveckling (Nutek) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2006 enligt närmare anvisningar från Nutek. Vinnova skall vid förfrågan från länens programansvariga redovisa beslutade och utbetalade belopp inom ramen för de regionala tillväxtprogrammen.

Övrig återrapportering

Vinnova skall i årsredovisningen och i delårsrapporten för samtliga sakanslag som får användas för samverkansprogram med näringslivet redovisa utgifterna för perioden per anslag och samverkansprogram.

Myndigheten skall redovisa utgiftsprognoser för 2007-2010 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket (ESV) den 23 januari, 7 mars, 2 maj, 2 augusti och 30 oktober 2007.

3 Organisationsstyrning

En årlig omprövning av verksamheten och dess inriktning skall ske genom att minst en fjärdedel av myndighetens verksamhet blir föremål för omprövning och nya beslut. Verksamheten i sin helhet skall ha omprövats under en fyraårsperiod.

Vinnova skall i samråd med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande identifiera områden inom vilka gemensamma initiativ kan tas. Myndigheterna skall vidare samverka kring satsningen på starka forskningsmiljöer i enlighet med propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80). Även med andra forskningsfinansiärer som t.e.x Rymdstyrelsen samt andra berörda myndigheter som Institutet för tillväxtpolitiska studier, Verket för näringslivsutveckling och Statens energimyndighet bör Vinnova identifiera områden där initiativ av gemensamt intresse kan tas.

Vinnova skall samverka med Innovationsbron AB vid likartade insatser inom verifieringsområdet.

Vinnova har ansvar för att Programrådet för fordonsforskning kan bedriva sin verksamhet i enlighet med ingångna avtal och regeringsbeslut. Verksamheten skall samordnas med angränsande satsningar vid Vägverket och Statens energimyndighet.

I frågor som berör främjande av svensk miljöteknik bör myndigheten samråda med Sveriges miljöteknikråd (SWENTEC).

Vinnova skall bistå Regeringskansliet vid Sveriges deltagande i internationellt samarbete, främst inom EU, Eureka, COST och OECD, bl.a. genom deltagande i kommittéarbete. Myndigheten skall bistå Regeringskansliet i förberedelser inför det svenska ordförandeskapet inom EU.

Vinnova skall bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation (2007 - 2013). Vinnova skall ha ett huvudansvar för delprogram 2 "IT", vilket bl.a. innebär att aktivt förbereda och delta i kommittéarbetet inklusive i utarbetandet av svenska ståndpunkter, främja svenskt deltagande i programmet samt följa upp och återrapportera verksamheten. Arbetet skall ske i samverkan med berörda myndigheter och organisationer exempelvis Nutek. Vinnova skall bistå med sin kunskap i genomförandet av ramprogrammets övriga delar.

Myndigheten skall bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) vid framtagandet av nationella strategier inom områden som berör myndighetens verksamhet.

Myndigheterna skall säkerställa att det finns underlag för att i efterhand kunna analysera huruvida kön, anställning eller dylikt haft betydelse för bedömning av forsknings- och forskartjänstansökningar.

Myndigheten skall sträva efter att utnyttja framsynsprocesser i sin verksamhet och därvid särskilt delta i motsvarande relevanta processer inom övriga EU.

Myndigheten skall främja kvalificerad IT-användning i sin myndighetsutövning och även i övrigt samverka med andra relevanta myndigheter för att målen för 24-timmarsmyndigheten skall uppfyllas.

4 Uppdrag

1. Vinnova skall tillsammans med Vetenskapsrådet analysera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Analysen bör innehålla förslag till insatser för att förbättra det svenska deltagandet i EU:s ramprogram. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 1 april 2007.

2. Vinnova skall redovisa en plan över de effekttvärderingar som avses genomföras t.o.m. år 2010. Planen skall inkludera en utförlig genomgång av de överväganden som ligger till grund för urvalet av insatser som utvärderas. Vinnova skall även redovisa en strategi för myndighetens hela utvärderingsverksamhet. Vidare skall en analys av möjligheten att genomföra en effektanalys av Vinnovas projektportfölj redovisas. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 1 juni 2007.

3. Vinnova skall genomföra minst två effekttvärderingar avseende olika insatser. De insatser som analyseras skall vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Effektanalyserna skall omfatta beräkningar av de effekter i form av hållbar tillväxt och förnyelse som FoU-stödet från myndigheten och eventuellt dess företrädare medfört. Myndigheten skall också analysera hur insatsformer och bedömningskriterier påverkat resultaten. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

4. Vinnova skall redovisa genomförda insatser och pågående arbete inom ramen för de branschvisa strategiprogrammen. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

5. Vinnova skall rapportera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Rapporten skall redovisa och kommentera statistiska uppgifter om det svenska deltagandet fördelat på program och organisationstillhörighet samt beskriva förändringen över tid. Speciellt skall universitets- och högskolors deltagande redovisas. Där så är möjligt skall finansiella uppgifter och uppgifter om Sveriges mest frekventa samarbetsländer redovisas. Rapporten skall stödja regeringens arbete med EU:s forskningssamarbete. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

6. Vinnova skall inom sitt ansvarsområde bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med att ta fram underlag för regeringens handlingsplan för regelförenkling i enlighet med regeringsbeslut den 30 november 2006 dnr N2006/10426/NL. Handlingsplanen syftar till att uppnå regeringens mål att företagens administrativa kostnader till följd av samtliga statliga regelverk skall minska med minst 25 procent till år 2010. Vinnova skall i ett första steg redovisa underlag till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 19 februari 2007. Underlaget skall närmare beskriva inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som myndigheten bedriver och avser att bedriva. Redovisningen kan också innehålla förslag till förändringar i lagar och förordningar som skulle kunna minska företagens administrativa kostnader. Vinnova skall i ett andra steg senast den 19

oktober 2007 ta fram ett kompletterande underlag och redovisa genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt till Regeringskansliet (Näringsdepartementet), inklusive vidareutveckling och konkretisering av tidigare planerade åtgärder.

7. Vinnova skall tillsammans med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Statens energimyndighet genomföra en effektutvärdering av tidigare relevanta ramprogram för forskning och teknisk utveckling inom EU. En delrapport skall lämnas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet, Jordbruksdepartementet och Miljödepartementet) senast den 22 februari 2008. Uppdraget skall slutredovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet, Jordbruksdepartementet och Miljödepartementet) senast den 22 september 2008.

FINANSIERING

5 Anslag

5.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 24 Näringsliv

26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader (Ramanslag)

<i>Disponeras av Verket för innovationssystem</i>		132 288
ap.1	Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader (ram)	132 288

Villkor för anslag 26:1

ap.1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

Anslagsposten disponeras av Vinnova för finansiering av förvaltningskostnader.

26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (Ramanslag)

<i>Disponeras av Verket för innovationssystem</i>		1 399 974
ap.1	Verket för innovationssystem (ram)	1 399 974
<i>Disponeras av regeringen</i>		5 000
ap.3	Till regeringens disposition (ram)	5 000

Villkor för anslag 26:2***ap.1 Verket för innovationssystem***

Anslagsposten disponeras av Vinnova för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystemet, programanknutna kostnader och annan därtill relaterad verksamhet.

Under anslagsposten har beräknats totalt 145 miljoner kronor för finansiering av det program för kompetensutveckling vid industriforskningsinstitutet som Vinnova genomför i samverkan med IRECO Holding AB. Myndigheten ansvarar för att medlen för finansiering av kompetensutveckling vid industriforskningsinstitutet används i enlighet med villkoren för medlens tilldelande.

Vinnova bör, inom ramen för sitt uppdrag, under 2007 särskilt tillse att industriforskningsinstitutet ges förutsättningar för att klara sina åtaganden i EU:s ramprogram för FoU.

Enligt aktieägaravtalet avseende Innovationsbron AB av den 18 februari 2005 skall Vinnova till Innovationsbron AB överföra medel till bolagets nationella inkubatorprogram.

Anslagsposten får användas för resekostnader i samband med Sveriges deltagande i Internationella Frysinstitutets arbete.

Stipendier för doktorander som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan studiefinansiering får inte finansieras via anslaget.

5.3 Finansiella villkor**5.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter*****Utgiftsområde 24 Näringsliv***

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2007	Indrag av anslagsbelopp
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader			
ap.1	3 969	3 %	0
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling			
ap.1	41 937	3 %	0
ap.3	0	3 %	0

Belopp angivna i tkr

5.3.5 Bemyndiganden

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Anslag/ap	2007 Bemyndiganderam	2008 Infriade förpliktelser	2009 -	
			Infriade förpliktelser	Slutår
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling				
ap.1	1 700 000	950 000	750 000	2011

Belopp angivna i tkr

6 Övriga villkor

6.1 Låneram och krediter

Låneram (enl 20 § budgetlagen)	10 000
Räntekontokredit (enl 21 § budgetlagen)	13 300
Övriga kreditramar (enl 23 § budgetlagen)	

Belopp angivna i tkr

6.2 Utbetalningsplan

Till Verket för innovationssystem's räntekonto i Riksgäldskontoret överförs enligt detta regleringsbrev medel enligt följande tabell:

Utbetalningsdatum	Belopp
2007-01-25	11 024
2007-02-25	11 024
2007-03-25	11 024
2007-04-25	11 024
2007-05-25	11 024
2007-06-25	11 024
2007-07-25	11 024
2007-08-25	11 024
2007-09-25	11 024
2007-10-25	11 024
2007-11-25	11 024
2007-12-25	11 024

Belopp angivna i tkr

Räntebärande anslag/anslagsposter som står till Verket för innovationssystem's disposition enligt detta regleringsbrev är:

26:1 ap.1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

På regeringens vägnar

Maud Olofsson

Anki Bystedt

Kopia till

Riksdagen, Näringsutskottet
Riksdagen, Utbildningsutskottet
Regeringskansliets Förvaltningsavdelning, RK Ekonomi
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/ESA
Socialdepartementet/SK
Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet/E
Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet/Hm
Utbildnings- och kulturdepartementet/F
Utbildnings- och kulturdepartementet/UH
Jordbruksdepartementet/LB
Näringsdepartementet/ADM
Näringsdepartementet/ARM
Näringsdepartementet/AU
Näringsdepartementet/BS
Näringsdepartementet/NL
Näringsdepartementet/RUT
Näringsdepartementet/TP
Internrevisionen SB
Riksrevisionen
Ekonomistyrningsverket
Riksgäldskontoret
Vetenskapsrådet
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Verket för näringslivsutveckling
Institutet för tillväxtpolitiska studier
Statens energimyndighet
Länsstyrelserna
Naturvårdsverket
Vägverket
Banverket
IRECO Holding AB
Innovationsbron AB

Bilaga 1 till Regeringsbeslut I 37, 2006-12-21**Diarienummerförteckning**

N2006/10924/ITFoU

N2005/4580/ITFoU

N2006/409/ITFoU

N2006/3426/ITFoU

N2006/9091/ITFoU

N2006/11945/BS(delvis)

Bilaga A4.3.3

Näringsdepartementet

Regeringsbeslut

I 3

2007-01-18

N2007/474/ITFoU
N2006/11945/BS(delvis)

Verket för innovationssystem
Mäster Samuelsgatan 56
101 58 STOCKHOLM

Regleringsbrev för budgetåret 2007 avseende Verket för innovationssystem m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (rskr. 2006/07:62)

Riksdagen har beslutat om Verket för innovationssystemets verksamhet för budgetåret 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 24, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62).

Regeringen beslutar att följande skall gälla under budgetåret 2007 för Verket för innovationssystem (Vinnova) och nedan angivna anslag.

VERKSAMHET

Politikområde	Verksamhetsområde	Verksamhetsgren
Forskningspolitik	Forskning och utveckling	Stöd till forskning och utveckling
		Kunskapsöverföring
		Strategi och analys
		Europaprogrammen
Näringspolitik	Innovation och förnyelse	Experimentell teknik

1 Verksamhetsstyrning

1.1 Politikområde Forskningspolitik

Mål

Sverige skall vara en ledande forskningsnation, där forskning bedrivs med hög vetenskaplig kvalitet.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa en samlad bedömning av hur myndighetens verksamhet bidragit till målet.

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel/
08-405 10 00

E-Post
registrator@industry.ministry.se

Besöksadress
Jakobsgränd 26

Telefax
08-411 36 16

1.1.1 Verksamhetsområde Forskning och utveckling

Mål

Den statliga organisationen för forskningsfinansiering skall vara ett effektivt verktyg för att främja de forskningspolitiska målsättningarna, stärka det svenska systemet för FoU samt öka forskningens bidrag till Sveriges internationella konkurrenskraft och en hållbar samhällsutveckling.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa en samlad bedömning av hur myndighetens verksamhet bidragit till målet och därvid särskilt bedöma insatsernas effekt avseende en hållbar tillväxt och insatsernas bidrag till att öka Sveriges internationella konkurrenskraft.

1.1.1.1 Verksamhetsgren Stöd till forskning och utveckling

Mål

Vinnova skall stödja forsknings- och utvecklingsarbete av högsta kvalitet inom bl.a. områdena teknik, transport, kommunikation och arbetsliv och därmed främja förnyelse och hållbar tillväxt.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa

- hur behovet av förnyelse, kraftsamling och profilering inom angelägna forskningsområden med hög tillväxtpotential påverkat fördelningen av forskningsstödet,
- utfallet av genomförda utvärderingar av olika program och satsningar samt hur detta påverkat fördelningen av medel,
- vilka insatser som genomförts för att utveckla samverkan mellan forskningsutförare, avnämare och andra aktörer så att ny kunskap tas till vara och omsätts i produkter, processer, tjänster, arbetsorganisation och arbetsmiljö,
- de områden som identifierats tillsammans med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (FORMAS), inom vilka myndigheterna bedömt att gemensamma initiativ kan tas,
- hur Vinnova och FAS samarbetat om FoU inom arbetslivsområdet, avseende såväl informationsutbyte som annan samverkan,
- FoU-programmens antal och fördelning av medel mellan olika slag av insatser, områden och deltagarkategorier,
- insatser och resultat för samverkansprogram med näringslivet inom och utanför Programrådet för fordonsforskning (PFF),
- insatser, resultat och utgifter för de särskilda satsningar och verktyg som beslutats med anledning av budgetpropositionen för 2004 (prop.

2003/04:1, utg.omr. 24) samt i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80),

- den samverkan som skett kring satsningen på starka forskningsmiljöer och satsningen på ett forskningsprogram inom miljöteknik i enlighet med propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80),
- vilka insatser som genomförts för att främja utvecklingen av miljöteknik,
- hur myndigheten samverkat med Innovationsbron AB,
- antalet nyetablerade kunskapsintensiva företag respektive avknoppningar (varav från universitet respektive större företag),
- vilka insatser som genomförts för att främja mobilitet mellan universitet och högskola, institut och näringsliv, och
- vilka insatser som genomförts för att främja kunskapsutvecklingen i små och medelstora företag.

För institutssektorn skall myndigheten, med fördelning mellan instituten, särskilt redovisa

- kompetensutvecklingsmedlens fördelning enligt av myndigheten och IRECO Holding AB (IRECO) redovisade kriterier (dnr. N2006/9539/ITFoU),
- industriforskningsinstitutens deltagande i Vinnovas programsatsningar,
- övriga satsningar med inriktning på industriforskningsinstitutet för att utveckla deras roll i innovationssystemet, och
- industriforskningsinstitutens medverkan i internationella forskningsprogram.

Mål

Nydisputerade forskare skall ha goda förutsättningar att fortsätta sin karriär i högskola, institut, näringsliv eller som egna företagare.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa

- hur och i vilken omfattning Vinnova bidragit till att ge nydisputerade forskare möjlighet att fortsätta sin forskarkarriär.

Mål

Könsfördelningen bland Vinnovas mottagare av stöd samt inom den egna beredningsorganisationen skall vara jämn.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Av redovisningen skall framgå

- könsfördelningen inom myndighetens beredningsorganisation,
- könsuppdelad statistik om forskningsansökningar, beviljandegrad och FoU-stödets fördelning,

- vilka insatser som genomförts i förhållande till målet samt vilka framtida insatser myndigheten planerar utifrån en analys av hinder och möjlighet för ökad jämställdhet, och
- vilken hänsyn som tagits till jämställdhetsfrågor vid val av FoU-teman.

Mål

Ett genusperspektiv skall finnas i den FoU-verksamhet där det är möjligt.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera genomförda och planerade insatser i förhållande till målet.

Mål

Svenska forskare skall ha ett högt deltagande i europeiskt och internationellt FoU-samarbete och erfarenhetsutbyte. Vidare skall Sverige ha en hög beviljningsgrad av europeiska och internationella FoU-medel som en förstärkning av den nationella FoU-finansieringen.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa och kommentera sina insatser i förhållande till målet. Av redovisningen skall framgå

- myndighetens åtgärder för att främja deltagande i respektive delprogram i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling,
- berörda myndigheters insatser avseende genomförandet av sjunde ramprogrammet samt för att påverka arbetsprogrammets utformning,
- hur myndigheten medverkat till öppna samordningsmetoden (OMC) inom ramen för det arbete som genomförs inom CREST,
- aktiviteter inom rollen som koordinator för deltagande i EUREKA och COST samt statistik över svenskt deltagande,
- hur myndigheten arbetat för att öka samverkan med forskningsfinansiärer i andra länder och för att förstärka den nationella forskningsfinansieringen med europeiska och internationella forskningsmedel samt hur mycket forskningsmedel som berörts,
- hur myndigheten arbetat för att främja samarbeten inom ramen för FoU-avtalen med Japan, Kina och Indien, och
- hur myndigheten främjar industriella och tekniska fördelar av svensk medverkan i internationella forskningsanläggningar,
- hur myndigheten arbetat med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation.

1.1.1.2 Verksamhetsgren Kunskapsöverföring

Mål

Utförare och användare av FoU samt en intresserad allmänhet skall genom Vinnova ha god tillgång till information om FoU och FoU-resultat.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa

- vilka insatser som genomförts för att sprida information om forskning och utveckling till olika målgrupper, kostnaderna för dessa insatser samt en bedömning av insatsernas resultat,
- vilka särskilda insatser som genomförts för att stimulera till debatt om och popularisering av forskning, och
- hur myndighetens insatser samordnats med och kompletterar andra aktörers insatser.

1.1.1.3 Verksamhetsgren Strategi och analys

Mål

Analys och utvärderingar av hög kvalitet skall vara ett underlag för Vinnovas strategier och bedömningar i frågor som rör FoU-verksamhet, FoU-politik samt utveckling av myndighetens egen verksamhet.

Återrapportering

Vinnova skall

- i samarbete med internationellt ledande aktörer och efter samråd med Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) och andra berörda myndigheter utnyttja och utveckla indikatorer och indikatorsystem för en förbättrad uppföljning av resultatet av insatser inom ovan nämnda områden,
- redovisa hur analysarbetet används i den egna verksamheten, och
- särskilt redovisa hur myndigheten arbetat med att utveckla indikatorer för att mäta förändringar i det svenska innovationssystemet på regional, sektoriell och nationell nivå.

1.1.1.4 Verksamhetsgren Europaprogrammen

Mål

Det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling skall vara högt och främjas genom information, rådgivning och analys.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa

- de insatser som gjorts inom områdena information respektive rådgivning och om möjligt analysera effekten av dessa,

- samordningsaktiviteter med andra nationella forskningsfinansiärer avseende främjande av deltagande i ramprogrammet,
- hur myndigheten arbetat för att främja samarbete med NCP-organisationer i andra länder,
- de insatser som gjorts för att främja industriellt deltagande i ramprogrammet, särskilt beträffande små och medelstora företags deltagande,
- verksamheten och kostnaden för kontoret i Bryssel,
- kostnaden för insatser som direkt kan relateras till uppgiften som Mobility Centre,
- de insatser som genomförts för att ta fram och sprida statistiskt underlag om det svenska deltagandet i EU:s ramprogram, och
- vilka andra myndigheter Vinnova samarbetat med för att genomföra analyser och översiktligt resultatet av dessa analyser.

1.2 Politikområde Näringspolitik

Mål

Främja en hållbar tillväxt och en ökad sysselsättning genom insatser för ökad konkurrenskraft och fler och växande företag.

1.2.1 Verksamhetsområde Innovation och förnyelse

Mål

Ökad kunskap och kompetens så att tillväxt, innovationer och företagsutveckling stimuleras.

1.2.1.1 Verksamhetsgren Experimentell teknik

Mål

Öka kompetensen inom området experimentell teknik i samverkan med andra forskningsaktörer och näringslivet, särskilt för små och medelstora företag.

Öka säkerhet och förbättra miljöegenskaper i material, processer och produkter främst genom utnyttjande av prenormativ forskning och standardisering, normgivning och expertfunktioner.

Åtterrapportering

Vinnova skall redovisa

- insatser för kompetensökning inom experimentell teknik fördelat på forskningsaktörer, särskilt industriforskningsinstitut,
- insatser för kompetensökning inom experimentell teknik i näringslivet, särskilt för små och medelstora företag,
- medverkan i internationella forskningsprogram, och
- insatser som bidragit till ökad säkerhet och förbättrade miljöegenskaper i material, processer och produkter.

2 Övriga mål och återrapporteringskrav

Politikområde Energipolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Energipolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa till Statens energimyndighet (STEM) hur arbetet inom de samverkansprogram med näringslivet som delvis finansieras med energipolitiska medel bidragit till att uppnå målet för politikområde Energipolitik. Vinnova och STEM skall samråda om rapporteringens utformning.

Politikområde Transportpolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Transportpolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall redovisa till Vägverket hur arbetet inom de samverkansprogram med näringslivet som delvis finansieras med transportpolitiska medel bidragit till att uppnå målet för politikområde Transportpolitik. Vinnova och Vägverket skall samråda om rapporteringens utformning.

Politikområde Regional utvecklingspolitik

Mål

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet bidra till att målet för politikområde Regional utvecklingspolitik uppfylls.

Återrapportering

Vinnova skall inom ramen för sin verksamhet medverka till genomförandet av den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013 och dess prioriteringar. Myndighetens medverkan skall ske i samverkan med den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i länet. Vinnova skall när så bedöms relevant samverka med andra myndigheter i gemensamma insatser. Vinnova skall senast den 2 juli 2007 och i årsredovisningen redovisa följande till regeringen (Näringsdepartementet).

- vilka av den nationella strategins prioriteringar som myndigheten utgått från samt vilka av myndighetens verksamheter som berörts eller som bedöms komma att beröras,
- formerna för medverkan och samverkan med det organ som har det regionala utvecklingsansvaret i länet, och
- planerade och genomförda insatser med andra myndigheter.

Vinnova skall bistå förvaltningsmyndigheterna inom ramen för strukturfondsprogrammen med expertkompetens inom myndighetens ansvarsområde vid handläggningen av projektansökningar av strukturfondsmedel. Vidare skall Vinnova bistå Verket för näringslivsutveckling (Nutek) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2006 enligt närmare anvisningar från Nutek. Vinnova skall vid förfrågan från länens programansvariga redovisa beslutade och utbetalade belopp inom ramen för de regionala tillväxtprogrammen.

Övrig återrapportering

Vinnova skall i årsredovisningen och i delårsrapporten för samtliga sakslag som får användas för samverkansprogram med näringslivet redovisa utgifterna för perioden per anslag och samverkansprogram.

Myndigheten skall redovisa utgiftsprognoser för 2007-2010 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes enligt instruktion från Ekonomistyrningsverket (ESV) den 23 januari, 7 mars, 2 maj, 2 augusti och 30 oktober 2007.

3 Organisationsstyrning

En årlig omprövning av verksamheten och dess inriktning skall ske genom att minst en fjärdedel av myndighetens verksamhet blir föremål för omprövning och nya beslut. Verksamheten i sin helhet skall ha omprövats under en fyraårsperiod.

Vinnova skall i samråd med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande identifiera områden inom vilka gemensamma initiativ kan tas. Myndigheterna skall vidare samverka kring satsningen på starka forskningsmiljöer i enlighet med propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80). Även med andra forskningsfinansiärer som t.ex. Rymdstyrelsen samt andra berörda myndigheter som Institutet för tillväxtpolitiska studier, Verket för näringslivsutveckling och Statens energimyndighet bör Vinnova identifiera områden där initiativ av gemensamt intresse kan tas.

Vinnova skall samverka med Innovationsbron AB vid likartade insatser inom verifieringsområdet.

Vinnova har ansvar för att Programrådet för fordonsforskning kan bedriva sin verksamhet i enlighet med ingångna avtal och regeringsbeslut. Verksamheten skall samordnas med angränsande satsningar vid Vägverket och Statens energimyndighet.

I frågor som berör främjande av svensk miljöteknik bör myndigheten samråda med Sveriges miljöteknikråd (SWENTEC).

Vinnova skall bistå Regeringskansliet vid Sveriges deltagande i internationellt samarbete, främst inom EU, Eureka, COST och OECD, bl.a. genom deltagande i kommittéarbete. Myndigheten skall bistå Regeringskansliet i förberedelser inför det svenska ordförandeskapet inom EU.

Vinnova skall bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation (2007 - 2013). Vinnova skall ha ett huvudansvar för delprogram 2 "IT", vilket bl.a. innebär att aktivt förbereda och delta i kommittéarbetet inklusive i utarbetandet av svenska ståndpunkter, främja svenskt deltagande i programmet samt följa upp och återsrapportera verksamheten. Arbetet skall ske i samverkan med berörda myndigheter och organisationer exempelvis Nutek. Vinnova skall bistå med sin kunskap i genomförandet av ramprogrammets övriga delar.

Myndigheten skall bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) vid framtagandet av nationella strategier inom områden som berör myndighetens verksamhet.

Myndigheterna skall säkerställa att det finns underlag för att i efterhand kunna analysera huruvida kön, anställning eller dylikt haft betydelse för bedömning av forsknings- och forskartjänstansökningar.

Myndigheten skall sträva efter att utnyttja framsynsprocesser i sin verksamhet och därvid särskilt delta i motsvarande relevanta processer inom övriga EU.

Myndigheten skall främja kvalificerad IT-användning i sin myndighetsutövning och även i övrigt samverka med andra relevanta myndigheter för att målen för 24-timmarsmyndigheten skall uppfyllas.

4 Uppdrag

1. Vinnova skall tillsammans med Vetenskapsrådet analysera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Analysen bör innehålla förslag till insatser för att förbättra det svenska deltagandet i EU:s ramprogram. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 1 april 2007.

2. Vinnova skall redovisa en plan över de effektutvärderingar som avses genomföras t.o.m. år 2010. Planen skall inkludera en utförlig genomgång av de överväganden som ligger till grund för urvalet av insatser som utvärderas. Vinnova skall även redovisa en strategi för myndighetens hela utvärderingsverksamhet. Vidare skall en analys av möjligheten att genomföra en effektanalys av Vinnovas projektportfölj redovisas. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 1 juni 2007.

3. Vinnova skall genomföra minst två effektutvärderingar avseende olika insatser. De insatser som analyseras skall vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Effektanalyserna skall omfatta beräkningar av de effekter i form av hållbar tillväxt och förnyelse som FoU-stödet från myndigheten och eventuellt dess företrädare medfört. Myndigheten skall också analysera hur insatsformer och bedömningskriterier påverkat resultaten. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

4. Vinnova skall redovisa genomförda insatser och pågående arbete inom ramen för de branschvisa strategiprogrammen. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

5. Vinnova skall rapportera det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling. Rapporten skall redovisa och kommentera statistiska uppgifter om det svenska deltagandet fördelat på program och organisationstillhörighet samt beskriva förändringen över tid. Speciellt skall universitets- och högskolors deltagande redovisas. Där så är möjligt skall finansiella uppgifter och uppgifter om Sveriges mest frekventa samarbetsländer redovisas. Rapporten skall stödja regeringens arbete med EU:s forskningssamarbete. Uppdraget skall redovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 22 februari 2008.

6. Vinnova skall inom sitt ansvarsområde bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med att ta fram underlag för regeringens handlingsplan för regelförenkling i enlighet med regeringsbeslut den 30 november 2006 dnr N2006/10426/NL. Handlingsplanen syftar till att uppnå regeringens mål att företagens administrativa kostnader till följd av samtliga statliga regelverk skall minska med minst 25 procent till år 2010. Vinnova skall i ett första steg redovisa underlag till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 19 februari 2007. Underlaget skall närmare beskriva inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som myndigheten bedriver och avser att bedriva. Redovisningen kan också innehålla förslag till förändringar i lagar och förordningar som skulle kunna minska företagens administrativa kostnader. Vinnova skall i ett andra steg senast den 19

oktober 2007 ta fram ett kompletterande underlag och redovisa genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt till Regeringskansliet (Näringsdepartementet), inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare planerade åtgärder.

7. Vinnova skall tillsammans med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Statens energimyndighet genomföra en effektutvärdering av tidigare relevanta ramprogram för forskning och teknisk utveckling inom EU. En delrapport skall lämnas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet, Jordbruksdepartementet och Miljödepartementet) senast den 22 februari 2008. Uppdraget skall slutredovisas till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet, Jordbruksdepartementet och Miljödepartementet) senast den 22 september 2008.

FINANSIERING

5 Anslag

5.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 24 Näringsliv

26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader (Ramanslag)

<i>Disponeras av Verket för innovationssystem</i>		132 288
ap.1	Verket för innovationssystem:	132 288
	Förvaltningskostnader (ram)	

Villkor för anslag 26:1

ap.1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

Anslagsposten disponeras av Vinnova för finansiering av förvaltningskostnader.

26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (Ramanslag)

<i>Disponeras av Verket för innovationssystem</i>		1 399 974
ap.1	Verket för innovationssystem	1 399 974
	(ram)	
<i>Disponeras av regeringen</i>		5 000
ap.3	Till regeringens disposition	5 000
	(ram)	

Villkor för anslag 26:2*ap.1 Verket för innovationssystem*

Anslagsposten disponeras av Vinnova för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystemet, programanknutna kostnader och annan därtill relaterad verksamhet.

Programmet Forska&Väx skall finansieras från anslagsposten.

Under anslagsposten har beräknats totalt 145 miljoner kronor för finansiering av det program för kompetensutveckling vid industriforskningsinstituterna som Vinnova genomför i samverkan med IRECO Holding AB. Myndigheten ansvarar för att medlen för finansiering av kompetensutveckling vid industriforskningsinstituterna används i enlighet med villkoren för medlens tilldelande.

Vinnova bör, inom ramen för sitt uppdrag, under 2007 särskilt tillse att industriforskningsinstituterna ges förutsättningar för att klara sina åtaganden i EU:s ramprogram för FoU.

Enligt aktieägaravtalet avseende Innovationsbron AB av den 18 februari 2005 skall Vinnova till Innovationsbron AB överföra medel till bolagets nationella inkubatorprogram.

Anslagsposten får användas för resekostnader i samband med Sveriges deltagande i Internationella Frysinstitutets arbete.

Stipendier för doktorander som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan studiefinansiering får inte finansieras via anslaget.

5.3 Finansiella villkor**5.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter***Utgiftsområde 24 Näringsliv*

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2007	Indrag av anslagsbelopp
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader			
ap.1	3 969	3 %	0
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling			
ap.1	41 937	3 %	0
ap.3	0	3 %	0

Belopp angivna i tkr

5.3.5 Bemyndiganden

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Anslag/ap	2007 Bemyndiganderam	2008 Infriade förpliktelser	2009 -	
			Infriade förpliktelser	Slutår
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling				
ap.1	1 700 000	950 000	750 000	2011

Belopp angivna i tkr

6 Övriga villkor

6.1 Låneram och krediter

Låneram (enl 20 § budgetlagen)	10 000
Räntekontokredit (enl 21 § budgetlagen)	13 300
Övriga kreditramar (enl 23 § budgetlagen)	

Belopp angivna i tkr

6.2 Utbetalningsplan

Till Verket för innovationssystem's räntekonto i Riksgäldskontoret överförs enligt detta regleringsbrev medel enligt följande tabell:

Utbetalningsdatum	Belopp
2007-01-25	11 024
2007-02-25	11 024
2007-03-25	11 024
2007-04-25	11 024
2007-05-25	11 024
2007-06-25	11 024
2007-07-25	11 024
2007-08-25	11 024
2007-09-25	11 024
2007-10-25	11 024
2007-11-25	11 024
2007-12-25	11 024

Belopp angivna i tkr

Räntebärande anslag/anslagsposter som står till Verket för innovationssystem's disposition enligt detta regleringsbrev är:

26:1 ap.1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader

På regeringens vägnar

Maud Olofsson

Anki Bystedt

Kopia till

Riksdagen, Näringsutskottet
Riksdagen, Utbildningsutskottet
Regeringskansliets Förvaltningsavdelning, RK Ekonomi
Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/ESA
Socialdepartementet/SK
Miljödepartementet/Hm
Jordbruksdepartementet/LB
Utbildningsdepartementet/F
Utbildningsdepartementet/UH
Näringsdepartementet/ADM
Näringsdepartementet/ARM
Näringsdepartementet/AU
Näringsdepartementet/BS
Näringsdepartementet/NL
Näringsdepartementet/RUT
Näringsdepartementet/TP
Näringsdepartementet/E
Internrevisionen SB
Riksrevisionen
Ekonomistyrningsverket
Riksgäldskontoret
Vetenskapsrådet
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Verket för näringslivsutveckling
Institutet för tillväxtpolitiska studier
Statens energimyndighet
Länsstyrelserna
Naturvårdsverket
Vägverket
Banverket
IRECO Holding AB
Innovationsbron AB

Bilaga A4.3.4

REGERINGSKANSLIET

2008-02-12

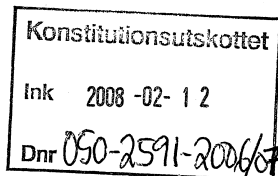
SB2008/605

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 12 Regeringens handläggning av
anslaget till Verket för innovationssystem (Vinnova) för år 2007

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet
Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-07

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren

Jöran Hägglund

KU:s granskningsärende 12 Regeringens handläggning av anslaget till Verket för innovationssystem (Vinnova) för år 2007

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets frågor i rubricerade ärende.

Fråga 1. Vilken beredning föregick besluten om regleringsbrev för Vinnova för 2007? Varför nämndes inte programmet Forska&Väx i regleringsbrevet som beslutades den 21 december 2006?

Regeringsbeslutet den 21 december 2006 föregicks av sedvanlig gemensam beredning inom Regeringskansliet. På grund av ett förbiseende nämndes inte programmet Forska&Väx i regleringsbrevet som beslutades den 21 december 2006. Med anledning av detta beslutade regeringen en ändring av regleringsbrevet redan den 18 januari 2007.

Fråga 2. Vilka besked om programmet Forska&Väx har regeringen lämnat till Vinnova?

Det besked som regeringen lämnat till Vinnova om Forska&Väx framgår av det beslut om ändring av regleringsbrev som fattades den 18 januari 2007. Under rubriken villkor för anslag 26:2 anges att "Programmet Forska&Väx skall finansieras från anslagsposten". Före regeringens beslut informerades Vinnova muntligen om innehållet i det nedan nämnda utskottsbetänkandet och om den ändring av regleringsbrevet som planerades.

Fråga 3. Vad var skälen till att regeringen föreslog en höjning av anslaget till Vinnova först från och med 2008?

En utökning av resurserna för ett ändamål under innevarande budgetår kräver omprioriteringar. Detta kan göras såväl mellan verksamheter som finansieras från olika anslag, som genom omprioritering mellan verksamheter som finansieras från samma anslag. Regeringen valde att låta programmet Forska&Väx finansieras inom ramen för Vinnovas anslag under 2007. Detta är också vad utskottet anförde i betänkandet

2006/07:NU1, där följande angavs på s. 51: "I stället bör finansieringen av programmet tills vidare ske inom ramen för anslaget till forskning och utveckling (26:2)". I 2007 års ekonomiska vårproposition (prop. 2006/07:100) aviserades en utökning av anslaget med 100 miljoner kr per år för Forska&Väx. Därigenom klarlades regeringens syn på hur programmet långsiktigt skulle finansieras.

4. Vilka kommentarer i övrigt föranleds av anmälningen och av innehållet i denna promemoria?

Inga särskilda kommentarer föranleds.

Bilaga A4.3.5

REGERINGSKANSLIET

2008-03-11

SB2008/605

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-03-11

Dnr 050-2591-2006/07

2006/07 Kw

Konstitutionsutskottets granskningsärende 12 – Regeringens handläggning
av anslaget till Verket för innovationssystem (Vinnova) för år 2007

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet
Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-05

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren

Jöran Hägglund

KU:s granskningsärende 12 – Regeringens handläggning av anslaget till Verket för innovationssystem (Vinnova) för år 2007

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets kompletterande fråga i rubricerade ärende.

Fråga. Gjorde regeringen någon konsekvensanalys beträffande omprioriteringar inom Vinnovas anslag innan regeringen beslutade regleringsbrevet den 18 januari 2007?

I Vinnovas regleringsbrev anges regelmässigt att "En årlig omprövning av verksamheten och dess inriktning ska ske genom att minst en fjärdedel av myndighetens verksamhet blir föremål för omprövning och nya beslut. Verksamheten i sin helhet ska ha omprövats under en fyraårsperiod."

Verksamhetsbudgeten för 2007 för det aktuella anslaget uppgick till drygt 1,4 miljarder kronor.

Utifrån detta, och mot bakgrund av att regleringsbrevsändringen gjordes i början av året, bedömdes att Vinnova väl kunde hantera den aktuella omprioriteringen.

Det kan i sammanhanget konstateras att den lösning som regeringen valde var den som näringsutskottet anvisade i betänkandet 2006/07:NU1, där följande angavs på s. 51: "I stället bör finansieringen av programmet tills vidare ske inom ramen för anslaget till forskning och utveckling (26:2)".

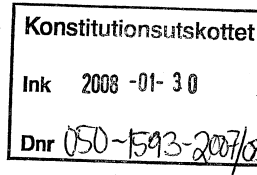
Bilaga A4.4.1

TINA EHN
Riksdagsledamot (mp)

PER BOLUND
Riksdagsledamot (mp)

Stockholm 2008-01-30

SVERIGES
RIKSDAG

Jordbruksminister Eskil Erlandsson och fiskeförhandlingar

Vi anmäler härmed jordbruksminister Eskil Erlandsson för närmare granskning av konstitutionsutskottet för underlåtenhet att vidta erforderliga åtgärder för att genomföra riksdagens intention, såsom den kommit till uttryck (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:MUJ2, rskr. 2006/07:67 2006/07:68) angående inriktningen för det svenska agerandet i förhandlingar om fiskerätter.

Bakgrund

I budgetpropositionerna för 2007 och 2008 står att "Sveriges linje i de internationella förhandlingarna angående fiskekvoter ska vara i enlighet med den biologiska rådgivningen från ICES."

Samma formulering har stått i budgetpropositioner sedan proposition 2003/04:1.

EU:s fiskeripolitik har i mångt och mycket varit ett rejält misslyckande. Bestånden är plundrade, kontrollen usel, bidragen höga. Goda beslut på en övergripande nivå följs inte upp mer konkret. Så kan till exempel ministerrådet fatta beslut om kvoter som står i strid med långsiktiga planer som antagits av samma ministerråd – utan att någon reagerar. De kan göra det därför att kommissionen och de ministrar som ställt sig bakom de ofta enhälliga besluten försvarar besluten utåt. De kan göra det för att frågan uppmärksammas alltför lite av medierna och allmänheten, att det är främst näringen som följer frågorna ingående och kontinuerligt, att en liten grupp näringsföreträdare får allt för stor inverkan över förvaltningen av det som borde vara en gemensam, förnybar resurs.

I praktiken sker mycket av förhandlingar på tjänstemannanivå. Kommissionen stämmer av sina förslag med medlemsstater långt innan förslagen fastställs och formellt läggs fram. Så lade kommissionen fram en "non-paper" med grunddragen i en ny långsiktig plan för Östersjötorsken som diskuterades med medlemsstaterna redan sommaren 2005. Ett formellt förslag kom först juli 2006. Planen antogs sedan i juni 2007.

Det är enbart de frågor som inte lösts på lägre nivå som kommer upp till minister-rådsnivå. Och det är enbart sådana frågor som regeringen vill att riksdagen ska få möjlighet att påverka. Riksdagen kommer in i diskussionen på ett väldigt sent skede. Detta inskränker riksdagens möjlighet att påverka.

I ett mindre antal viktigare frågor, som utgångspunkten för Sveriges förhandlingar i fiskekvoter, finns uttalanden i regeringspropositioner och riksdagsbeslut om vilket ställningstagande Sverige ska ha redan i de tidigare skedena i EU-förhandlingarna. Det är viktigt att dessa riktlinjer följs.

Jordbruksministerns agerande

Uttalanden från jordbruksministern Eskil Erlandsson tyder dock på att så inte varit fallet vid överläggningar inom EU om fiskekvoterna. Efter besluten har också jordbruksministern regelmässigt förklarat sig nöjda resultaten. Till och med efter det senaste beslutet om torskfisket i Kattegatt har enligt uppgifter i pressen "den svenska regeringens förhandlare" sagt sig vara "hyfsat nöjda" med resultatet. Det verkar som om Sverige i praktiken numera går in i förhandlingarna med utgångspunkten att den vetenskapliga rådgivningen inte behöver eller kommer att följas.

Således skrev jordbruksdepartementet i den kommenterade dagordningen som skickades till riksdagens miljö- och jordbruksutskott och EU-nämnd inför ministerrådsmötet i november bland annat att

"Sveriges övergripande målsättning har varit att tillse att den gemensamma fiskeripolitikens regelverk följs. Det gäller inte minst grundförordningens målsättning och principer om försiktighetsansatsens tillämpning baserat på välgrundade vetenskapliga råd och gradvist införande av ekosystemansatsen. Det innebär i praktiken att ICES (Internationella Havsforskningsrådet) rådgivning ska vara vägledande för förvaltningsbesluten".

Vid diskussionen i EU-nämnden fredagen den 23 november 2007 påtalade bland annat Miljöpartiet de Gröna att den förhandlingsinriktning som beskrevs i departementets underlag till nämnden var svagare än vad som rimligen bör uttolkas av skrivningen i budgetmotionen. Jordbruksministern anförde då:

"Ja, Ices rådgivning är vägledande. Det är utgångspunkten. Den kan och får, enligt min uppfattning, inte vara styrande. Då blir det så att vi är utan förhandlingsposition från svensk sida. Vi har sett vad det har lett till under tidigare regimer."

Den förra regeringen hanterade frågan, utifrån samma skrivningar i budgetpropositioner och riksdagsbeslut, på så sätt att Sveriges utgångspunkt i förhandlingar om förvaltning om fiskebestånd var att den biologiska rådgivningen skulle följas. Regeringen kunde göra avsteg från detta om Sveriges röst var avgörande för att få konkreta förbättringar som annars inte hade kommit till stånd. Så skedde också i vissa fall. Till exempel röstade Sverige 2003 för beslutet om torskkvoterna i Östersjön och för den nya planen för Nordsjötorsken som trädde i kraft 2004, men (tillsammans med Tyskland) mot kvoterna som bestämdes för Nordsjötorsken. Året därpå röstade Sverige återigen för ett i och för sig dåligt förslag på kvoterna för Östersjötorsken för

SVERIGES
RIKSDAG

2005 eftersom Sveriges röst var avgörande för att få bättre regler för fiskerikontrollen av mindre fartyg, som är särskilt vanliga bland annat Polen.

Jordbruksministerns uttalanden ger vid handen att han backar från denna förhandlingslinje, en förhandlingslinje som således framgick av budgetpropositioner och flera riksdagsbeslut. Han har också själv ett otal gånger offentligt – också i riksdagen, och i likhet med bland annat näringsministern – betonat skillnaden mellan hans och den förra regeringens förhållningssätt i förhandlingarna.

Decemberförhandling

Diskussionen i EU-nämnden i november 2007 handlade om de då pågående överläggningarna med Norge om fisket i Nordsjön. Dessa utgjorde en grund för ministerrådets beslut om EU:s fiskekvoter i december. Detta beslut avsåg också bland annat torskfisket i Kattegatt. I regeringens underlag till riksdagen (kommenterad dagordning 2007 12 10) står vid punkten om "Förslag till rådets förordning om fastställande för år 2008 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskebestånd och grupper av fiskebestånd i gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs" följande:

Förslag till svensk ståndpunkt

Sveriges övergripande målsättning är att tillse att den gemensamma fiskeripolitikens regelverk följs. Det gäller inte minst grundförordningens målsättning och principer om försiktighetsansatsens tillämpning baserat på vetenskapliga råd och gradvist införande av ekosystemansatsen.

Ett fåtal enskilda frågor återstår för Sveriges del. Det gäller främst en fördelning av den ofördelade kvoten på tobis för att öka förutsebarhet och underlätta förvaltningen. Sveriges historiska andel av denna kvot är cirka 98%. Dessutom är det viktigt att öka incitamenten för att använda selektiva redskap bl.a. för att undvika utkast av torsk.

Hänvisningen till ICES rådgivning hade således ytterligare försvagats sedan diskussionen i EU-nämnden inför novemberrådet. Bland det "fåtal enskilda frågor som återstår för Sveriges del" fanns frågan om fisket i Kattegatt, som inte avgjordes i samband med Norgeavtalet.

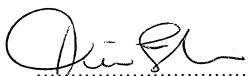
Som bekant hade ICES föreslagit en totalstopp för torskfisket i Kattegatt. Kommissionen föreslog en minskning med 25 procent jämfört med föregående år. Ministerrådet minskade kvoterna med enbart 8 procent. Det har ifrågasatts om detta ens är förenligt med den långsiktiga återhämtningsplan för torsk som antogs så sent som 2004. Efter mötet har dock de svenska förhandlarna som nämnts sagt sig vara nöjda med överenskommelsen.

Problem

Alltmer av beslutsfattandet på miljö-, jordbruks- och fiskeområdet förs över till EU-nivå. Riksdagens möjligheter att påverka regeringens agerande är mycket begränsade. Enligt den nuvarande ordningen kommer riksdagen normalt in i ett väldigt sent skede av förhandlingarna. Det är därför särskilt viktigt att riksdagsbeslut om inriktningen av Sveriges förhandlingar respekteras. Det har inte jordbruksministern gjort vid förhandlingar om fiskekvoter.

Jordbruksministerns underlåtenhet

Jordbruksministern och jordbruksdepartementet har vid förhandlingar om fiske-rättigheter frångått den inriktning som regering och riksdag lagt fram i samband med behandlingen av successiva budgetpropositioner. Jordbruksministern är ansvarig. Detta bör konstitutionsutskottet granska.

Tina Ehn
Riksdagsledamot (mp)

Per Bolund
Riksdagsledamot (mp)

Bilaga A4.4.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-06

SB2008/1272

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -03- 0 6

Dnr 050-1543-2007/08

KU:s granskningsärende 39 Jordbruksminister Eskil Erlandssons åtgärder i samband med fiskeförhandlingar

Härmed överlämnas en promemoria från Jordbruksdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Mats Wiberg, tfn 08-405 10 74.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-27

Jordbruksdepartementet

KU:s granskningsärende 39: Jordbruksminister Eskil Erlandssons åtgärder i samband med fiskeförhandlingar

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse den 14 februari 2008 begärt svar på tre frågor med anledning av en anmälan rörande jordbruksminister Eskil Erlandssons agerande i samband med de förhandlingar om fiskekvoter som sker i EU:s ministerråd. Jordbruksdepartementet lämnar följande upplysningar.

1.

Konstitutionsutskottet har begärt svar på vilken betydelse som ska tillskrivas ett visst uttalande i budgetpropositionen för 2008. Det framgår inte om det är uttalandets formella betydelse eller faktiska innebörd som i första hand avses.

Såvitt avser den formella betydelsen bör inledningsvis erinras att det uttalande som avses i skrivelsen från konstitutionsutskottet återfinns under rubriken politikens inriktning i budgetpropositionen för 2008. Under denna rubrik redovisar regeringen sin syn på i respektive avsnitt aktuella frågor. Det aktuella uttalandet utgör inte en del av regeringens övervägande till grund för budgetförslaget - dessa redovisas i ett senare avsnitt - och är inte direkt föremål för riksdagens ställningstagande i samband med behandlingen av budgetpropositionens förslagsdelar. I miljö- och jordbruksutskottets betänkande som riksdagen biföll den 17 december 2007 (2007/08:MJU2, rskr. 2007/08:93) synes inte uttalandet läggas till grund för något ställningstagande eller uttalande av utskottet.

Regeringen företräder Sverige i Europeiska unionens råd. Regeringen ska underrätta EU-nämnden om frågor som ska beslutas i rådet. Regeringen ska också rådgöra med nämnden om hur förhandlingarna i rådet ska föras inför besluten i rådet. Som framgår redan av den redogörelse som återfinns i utskottets skrivelse så har jordbruksministern redogjort för regeringens intentioner i EU-nämnden samt agerat inom de ramar som EU-nämnden ställt sig bakom.

Såvitt avser det aktuella uttalandets faktiska innebörd hänvisas till vad som anförs med anledning av utskottets andra fråga.

2.

Som framgått ovan har regeringen i budgetpropositionen för 2008 redovisat inriktningen på sin politik såvitt avser internationella förhandlingar om fiskekvoter. Jordbruksminister Eskil Erlandsson har vid förhandlingarna i ministerrådet under hösten 2007 agerat för att uppnå så stora begränsningar av fiskekvoterna för här relevanta fiskebestånd som möjligt, men inte avvisat alla kompromisser som inneburit högre kvoter än vad som direkt följer av ICES rådgivning.

Avgörande för om den svenska ståndpunkten i kvotförhandlingarna ska anses överensstämma med den inriktning som angetts i budgetpropositionen synes främst vara om uttalandet i budgetpropositionen ska tolkas som att den svenska ståndpunkten i alla situationer ska vara den att ICES rådgivning ska följas fullt ut och att Sverige därmed ska rösta nej till alla förslag som inte exakt motsvarar ICES rådgivning. Att ge uttalandet den innebörden är felaktigt.

Först bör konstateras att det aktuella uttalandet avser politikens inriktning och vilken linje Sverige bör ha i förhandlingarna. Det är således inte fråga om att närmare ange hur Sverige exakt ska agera i olika förhandlingsituationer, vilken taktik som ska väljas eller vilket förhandlingsresultat som kan accepteras. Uttalandet är snarare ett angivande av mål och riktning. Som framgått ovan ska regeringen rådgöra med EU-nämnden om hur förhandlingarna ska föras inför besluten i rådet i enlighet med vad som föreskrivs i 10 kap. 6 § riksdagsordningen.

För att få gehör för sin politik är det av största vikt att Sverige agerar aktivt under förhandlingsprocessen i EU och därmed har möjlighet att påverka övriga medlemsstater i en för Sverige förmånlig riktning. Detta måste bygga på ett aktivt och drivande engagemang men också på att Sverige inte i praktiken ställs utanför förhandlingen genom att inta förhandlingspositioner som inte har förutsättningar att vinna gehör.

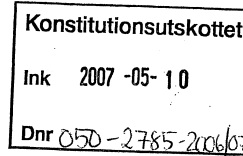
Ett konstruktivt agerande i förhandlingen är avgörande för möjligheterna att rädda inte bara torskbestånden, utan många av de fiskebestånd som i dag är hotade. Tyvärr är engagemanget för fisken inte lika starkt överallt. Kunskapen, debatten och opinionen som finns i Sverige lyser med sin frånvaro i många av våra grannländer. Flertalet av länderna i EU driver allt som oftast ökade kvoter, också av torskfisket.

Regeringens ståndpunkt i förhandlingarna om fiskekvoter i ministerrådet under hösten 2007 har således varit i överensstämmelse med den inriktning som angetts i budgetpropositionen för 2008, dvs. förhandlingslinjen att så långt som möjligt verka för minskade fiskekvoter har varit i enlighet med ICES rådgivning.

3.

Sammanfattningsvis kan sägas att regeringen i budgetpropositionen för 2008 har redogjort för inriktningen av politiken såvitt avser fiskekvoter, att regeringen har rådgjort med EU-nämnden om sin ståndpunkt i kvotförhandlingarna, att denna ståndpunkt varit i överensstämmelse med den inriktning som angetts i budgetpropositionen samt slutligen att regeringen har erhållit stöd i EU-nämnden för sin ståndpunkt och i förhandlingarna agerat i enlighet med denna. Den linje regeringen intagit har bl.a. bidragit till att Sverige de senaste två åren kunnat vara med och påverka att kvoterna för torsk i Östersjön minskat till 60 000 ton för 2008, en minskning med närmare 25% på två år.

Bilaga A5.1

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

2007-05-10

Granskningsanmälan beträffande försäljning av vissa statligt ägda företag (prop. 2006/07:57)

Vi begär härmed att konstitutionsutskottet skall granska i anmälan angivna frågor gällande utförsäljningen av delar av statens innehav i Telia Sonera.

Tidigare liknande ärenden som granskats av konstitutionsutskottet.

I proposition 2002/2003:24 Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB föreslog regeringen att riksdagen skulle godkänna att samtliga aktier i det helstatliga bolaget Svenska Skogsplantor AB överläts på det likaså helstatliga bolaget Sveaskog AB. Regeringen ansåg att frågan om överlåtelse var av sådan karaktär att det inte förelegat behov av att inhämta yttranden och upplysningar från några myndigheter, sammanslutningar eller enskilda. Ledamöter från samtliga allianspartier gjorde en anmälan till konstitutionsutskottet och påtalade att det i propositionen inte fanns något beslutsunderlag som angav varför den av regeringen föreslagna aktieöverlåtelsen var att föredra framför kapitaltillskott från ägaren, likvidation eller konkurs. Oavsett vilken lösning som var att föredra borde riksdagen enligt anmälarna givetvis ha förelagts ett komplett beslutsunderlag.

Ett enigt näringsutskott hade uttalat att propositionen inte motsvarat de krav som riksdagen normalt bör ställa vad gäller underlagsmaterial från regeringen. Utskottet saknade en redovisning av regeringens analys av tänkbara, alternativa lösningar. Enligt utskottets mening borde regeringen ha inhämtat remissynpunkter i ärendet.

Konstitutionsutskottet ansåg för sin del att regeringen i detta fall inte uppfyllt kraven på beredning i 7 kap 2 § RF.

Det nu aktuella ärendet

1. Konstitutionsutskottet bör granska om beredningen av utförsäljningen uppfyllt kraven i 7 kap 1 och 2 §§ regeringsformen.

I budgetpropositionen för 2007 aviserade regeringen att den avsåg genomföra en genomgång av alla statligt ägda företag där argument för och emot ett statligt ägarengagemang vägdes emot varandra. I propositionen saknas en sådan genomgång. Däremot förekommer märkliga påståenden som att de företag som berörs verkar på marknader som är helt kommersiella och därmed präglas av fritt tillträde och fri konkurrens. Regeringen har inte heller i något annat sammanhang presenterat någon genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang och en vägning av argumenten mot varandra.

Regeringen har i den aktuella propositionen förklarat att den ansåg att det vid ärendets beredning inte var nödvändigt att inhämta yttranden från myndigheter, sammanslutningar och enskilda. Någon motivering till detta ställningstagande lämnas inte. Regeringsformen föreskriver i 7 kap 2 § att vid beredningen av regeringsärenden skall behövliga upplysningar inhämtas från berörda myndigheter. I den omfattning som behövs skall tillfälle lämnas sammanslutningar och enskilda att yttra sig. Ärendet är av stor praktisk och principiell betydelse. Försäljning av statligt ägda företag beräknas ske för motsvarande 50 miljarder kronor per år under tre år, totalt 150 miljarder kronor. Det är därför av yttersta vikt att regeringsformens beredningskrav uppfylls.

I propositionen anför en rad argument för försäljning som svårigheter för staten att tillföra företagen kapital för expansion och en ökad effektivitet, förbättrad lönsamhet, ökade investeringar och en starkare sysselsättningsutveckling vid minskat statligt ägande. I propositionen ges dock ingen antydning om vad dessa bedömningar grundas på.

2. Konstitutionsutskottet bör granska om regeringen uppfyllt budgetlagens krav på affärsmässighet vid försäljningen

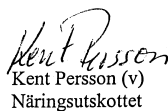
Enligt § 29 budgetlagen skall försäljning av statens egendom genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar emot det. Med affärsmässighet avses att priset blir så fördelaktigt som möjligt för staten och att försäljning till underpris inte sker. I författningskommentaren sägs att "avsteg från principen om affärsmässighet inte bör göras utan riksdagens godkännande vid försäljning av egendom som har ett betydande värde." Regeringen har inte begärt något sådant godkännande.

Regeringen gör ingen skillnad mellan inhemska och utländska köpare. Hänsyn tas inte till att framtida skatteintäkter försvinner med en utländsk köpare. Framtida vinster kommer nämligen att beskattas i ett annat land än Sverige. För medborgarna kan det därför vara mer lönsamt att bolaget säljs till inhemska köpare även om priset skulle bli lägre. Dessutom riktar regeringen försäljningen endast till institutionella placerare.

Vid försäljningen erlades 50 kr per aktie för statens aktier i Telia Sonera. Stängningskursen senaste börsdagen före försäljningen var 54,75 kr per aktie. Regeringen har inte redovisat vilka överväganden den gjort om storleken på den rabatt som givits vid försäljningen, ej heller varför budgivningen avbrutits i förtid trots att erbjudandet var övertecknat.

3. Konstitutionsutskottet bör granska om regeringens handläggning av utförsäljningen skett korrekt med avseende på att försäljningen genomförts den 3 maj 2007, innan Post- och Telestyrelsens utredning om säkerställande av icke-diskriminering och transparens i drift, underhåll och tillhandahållande av kopparnätet redovisats, vilket skall ske senast 15 juni 2007.

Marianne Berg (v)
Konstitutionsutskottet

Kent Persson (v)
Näringsutskottet

Bilaga A5.2

THOMAS ÖSTROS
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -05- 2 9

Dnr 050-2982-2006/07

Stockholm 2007-05-25

Begäran om granskning av regeringens beredning av ärendet om utförsäljning av statliga bolag

Regeringen har som mål att till 2010 sälja statliga företag till ett värde av 200 miljarder kronor. I en särskild proposition (2006/07:57) identifieras de sex företag, Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Vasakronan och Vin& Sprit, som regeringen avser att sälja ut i ett första steg. Vi socialdemokrater motsätter oss dessa av regeringen planerade utförsäljningar.

Riksrevisionen var, via riksrevisor Lennart Grufberg, redan på ett mycket tidigt stadium av försäljningsprocessen intresserade av att följa utförsäljningsprocessen. Riksrevisionen har därför begärt att få ta del av olika handlingar från näringsdepartementet. Departementet har dock varit synnerligen ovilligt att lämna ut dem. Först efter ett mycket skarpt brev från riksrevisorn fick man tillgång till visst material. Denna typ av obstruktion mot att riksdagsorgan utövar sin kontrollmakt är givetvis mycket anmärkningsvärd.

När riksrevisionen sedan gått igenom önskat material visar det sig varför departementet varit ovilliga att lämna ut det. På punkt efter punkt underkänns hela hanteringen av utförsäljningen. Så här skriver riksrevisionen i sin sammanfattning:

" Den försäljning som förbereds är av stor betydelse för statsfinanserna och samhällsekonomin på kort och lång sikt. Det finns enligt internationell erfarenhet av försäljning av statliga företag risk för väsentliga fel i försäljningsprocessen och brister i beslutsunderlaget.

Riksrevisionen har granskat om regeringen för vart och ett av de sex bolag som regeringen avser sälja, genomfört den genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang som aviserades i budgetpropositionen för 2007. Granskningen har även avsett om regeringen har berett propositionen 2006/07:57, såvitt avser denna genomgång, på ett tillfredsställande sätt och om beredningen dokumenterats.

Riksrevisionens bedömning är att beredningen av ärendet inte uppfyller regeringsformens beredningskrav, bl.a. eftersom regeringen inte inhämtat synpunkter från myndigheter med expertkunskap. Riksrevisionens granskning visar att regeringen för de sex aktuella bolagen inte har gjort en genomgång enligt vad som aviserades i budgetpropositionen. Regeringen har till riksdagen och allmänheten förmedlat en oklar bild av vilken genomgång som ligger till grund för valet av de sex bolagen för försäljning.

Riksrevisionen konstaterar att den begränsade analys som regeringen har gjort inte har baserats på områdeskunskap från t.ex. myndigheter, och att den inte har omfattat relevanta områden för respektive bolag och de marknader de verkar på. Riksrevisionens bedömning är att det underlag regeringen har tagit fram inför riksdagens beslut, därmed inte är ett tillräckligt heltäckande underlag

för bedömningen av förutsättningar för försäljning. Bristen på dokumentation av regeringens genomgång har gjort det svårt att i efterhand granska regeringens agerande och viktigahändelseförlopp som avser ägarförvaltningen. Riksrevisionens slutsats är att dokumentationen vid Näringsdepartementet inte uppfyller de krav på dokumentation som konstitutionsutskottet uttalat.”

Detta är en unikt hård kritik kring ett ärende där det efter färdigt riksdagsbeslut och genomförd försäljning inte finns någon ångervecka. Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar hur regeringens agerande kring utförsäljningen av statliga bolag står i överensstämmelse med bestämmelserna i regeringsformen bland annat om hur ärenden ska beredas och dokumenteras. Granskningen bör omfatta inte bara det som riksrevisionen granskat utan hur hela ärendet hanterats mot bakgrund av bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordning, till exempel hur näringsdepartementet hanterat frågan om att se till att riksrevisionen fått tillgång till dokument och annan information som de begärt.

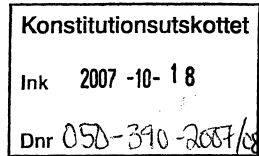
Thomas Östros

Bilaga A5.3

ALF ERIKSSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-10-18

Anmälan om granskning av regeringens handläggning av utförsäljningen av statliga företag

Utförsäljningen av sex statliga företag är ett projekt som, när det väl är genomfört, inte går att återkalla. Själv är jag i sak motståndare till utförsäljningarna, men argumentationen i sak får förs redan i annan ordning. Med tanke på de mycket stora värden som de statliga företagen representerar blir minsta snedsteg mycket kostsamt för statskassan. Det är därför avgörande att utförsäljningarna när de nu genomförs också handläggs på ett mycket grannliga sätt av regeringen. Mycket tyder dock på att så hittills inte skett.

Den 14 december 2006 beslutade regeringen att Mats Odell skulle sköta utförsäljningen av de statliga företagen. "Vi har skapat en väldigt bra organisation för detta" sade Mats Odell vid en presskonferens samma dag. "Det är oerhört viktigt att den sker på ett grannliga och bra sätt" fortsatte han. "Det är viktigare att det sker på ett bra, noggrant och genomtänkt sätt än att det går fort" fortsatte Odell. Med vid presskonferensen var även vice statsminister Maud Olofsson.

Nu, drygt 10 månader senare, har hela den organisation som Mats Odell och regeringen skapat för att sköta utförsäljningarna helt rasat samman. Riksrevisionen har dömt ut hanteringen av ärendet som grundlagsvidrig och nyckelpersoner i tjänstemannaorganisationen har avgått då de upplevt att regeringens agerande gjort det omöjligt för dem att kunna sköta sitt uppdrag på ett seriöst sätt. En investmentbank som fått uppdrag att sälja två av bolagen har dessutom hoppat av sitt uppdrag. Att hela utförsäljningsprocessen är illa skött från den politiska ledningen i regeringskansliet är uppenbart för alla.

Frågan är dessutom om utförsäljningsprojektet är handlagt med tillräcklig omsorg ur konstitutionell synvinkel. Redan när Riksrevisionen i maj varnade för att regeringen bröt mot grundlagen blev den delen av ärendet anmält till konstitutionsutskottet för granskning. När det sedan uppdagades att finansdepartementet kringgått gällande ramavtal för PR-tjänster i samband med försäljningen blev också detta anmält. Även den försäljning av TeliaSonera aktier som skedde i våras har anmälts för granskning. Men det finns tyvärr ytterligare frågetecken som är relaterade till hur utförsäljningsärendet hanterats i regeringskansliet.

När finansinspektionen den 27 september i år kom med sin rapport avseende granskningen av investmentbanken Carnegie blev det uppenbart för alla att

verksamheten där inte fullt ut bedrivits i enlighet med gällande lagar och regler. I den organisation som inrättats på regeringskansliet för sköta om utförsäljningen av de statliga bolagen ingick den 27 september både den förre VD:n på Carnegie Karin Forseke och Urban Funered, med tidigare ansvar för regelefterlevnad på Carnegie. Karin Forseke var ordförande för de råd som skulle bistå Mats Odell i försäljningarna och Urban Funered var nyutnämnd statssekreterare hos Odell med ansvar för utförsäljningarna. Efter finansinspektionens rapport valde de dock snabbt att avgå från sina uppdrag och Carnegie hoppade av det försäljningsuppdrag man fått tidigare under våren. Mats Odells var som ansvarigt statsråd fullständigt passiv under dessa dagar.

Hela denna händelseutveckling väcker en rad frågor ur en rent konstitutionell synvinkel:

- Hur har upphandlingen av investmentbanker som ska sköta om utförsäljningen gått till? Speciellt bör granskas om de tidigare anställda på Carnegie varit delaktiga i handläggningen av de uppdrag som Carnegie fått och i vad mån ansvarigt statsråd känt till och sanktionerat detta.
- Det bör också granskas på vilka kriterier det råd som tillsatts på finansdepartementet för utförsäljningarna utsetts. Med den sammansättning rådet har finns kopplingar som gör att intressekonflikter har uppstått och kan komma att uppstå. Här är frågan om ansvarigt statsråd vidtagit tillräckliga mått och steg för att försäkra sig om att rådets medlemmar är opartiska i sin gärning och att jävssituationer inte kan uppstå samt om detta varit ett kriterium i samband med rekryteringen.
- Vilken kännedom om Finansinspektionens utredning fanns i regeringskansliet vid tidpunkten för Urban Funereds utnämning och hur påverkade detta regeringens beslut att utnämna honom till statssekreterare? På vilket sätt försäkrade sig ansvarigt statsråd om att regeringsärendet om anställning av statssekreterare Urban Funered var berett i tillräcklig omfattning.
- De tre punkterna ovan bör självklart också granskas ur den aspekten att även näringsdepartementet med ansvarigt statsråd och regeringen som helhet varit delaktiga i hanteringen av frågorna. Utnämningen av en statssekreterare sker på ett regeringssammanträde det är därför relevant att granska regeringens beslutsunderlag inför anställningen av Urban Funered som statssekreterare. Särskilt statsministerns delaktighet i utnämningen av Funered bör bli föremål för granskning. Detta då Mats Odell själv i Kristdemokraten den 12 oktober 2007 hävdar att utnämningen samordnades i regeringskansliet och att Funereds "...cv skickades som sig brukligt är till statsrådsberedningen. Ingen i regeringskansliet ifrågasatte utnämningen."

I ljuset av vad som hänt de senaste veckorna vore det underligt om inte konstitutionsutskottet granskade utförsäljningsärendet även ur de aspekter som angivits ovan. Frågan om att bredda granskningen i denna riktning har väckts redan i mitten av september i konstitutionsutskottet av dess socialdemokratiska ledamöter. Den borgerliga majoriteten har i dag avvisat dessa förslag.

SVERIGES
RIKSDAG

Därför begär jag att konstitutionsutskottet granskar statsrådet Mats Odells och hela regeringens tjänsteutövning i samband med utförsäljningen av de sex statliga företagen Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Vasakronan och Vin& Sprit och handläggningen av samtliga de regeringsärenden som hör samman med försäljningen och den organisation som skapats för den.

Alf Eriksson

Bilaga A5.4

KRISTINA ZAKRISSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -09- 12

Dnr 050-3808-1006/07

Stockholm 2007-09-10

Begäran om granskning av statsrådet Mats Odells handläggning av upphandlingen av pr-tjänster i samband med utförsäljning av statliga bolag.

Enligt tidningsuppgifter har regeringen genom ansvarigt statsråd Mats Odell kringgått lagen om offentlig upphandling när pr-tjänster skulle upphandlas för utförsäljningar av de statliga bolagen. I stället för att låta dessa uppdrag gå via regeringskansliet, som gjorde en upphandling av pr-tjänster 2006, har man valt att lägga ut upphandlingen av dessa uppdrag på investmentbankerna som ska sköta om utförsäljningen. Detta har gjort att bolag som i konkurrensupphandling har fått ramavtal med regeringen blivit nekade att utföra just dessa uppdrag, då det formellt inte är regeringen som upphandlar.

Lagen om offentlig upphandling är en hörnsten i arbetet med att skapa system för de offentliga inköpen som ger rätt kvalitet till rätt pris, minskar riskerna för korruption och ger en sund konkurrens på marknaden. Med det sätt som regeringen hanterat denna fråga på satts detta system ur spel. En annan konsekvens blir att offentlighetsprincipen sätts ur spel. När investmentbankerna gör upphandlingen kan ingen kräva att få ta del av villkoren på samma sätt som sker när regeringen gör upphandlingarna.

Det är anmärkningsvärt att regeringen medvetet väljer att snedvrida konkurrensen och frånga offentlighetsprincipen i detta ärende. Regeringen borde tvärtom vara det främsta föredömet när det gäller att följa de lagar riksdagen stiftar. När regeringen nu väljer att kringgå lagen genom att anlita bulvaner för upphandlingen bör lämpligheten i ett sådant förfarande granskas av konstitutionsutskottet.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar statsrådet Mats Odells handläggning av upphandlingen av pr-tjänster i samband med utförsäljningen av statliga bolag.

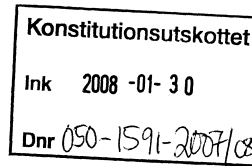

Kristina Zakrisson

Bilaga A5.5

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-30

KU anmälan av f.d. statsrådet Jörgen Andersson

Det kan knappast ha undgått någon hur ledande företrädare från socialdemokratin under en tid har sökt misstänkliggöra den innevarande regeringens försäljning av statliga bolag. I en anmälan av Thomas Östros till utskottet från den 25 maj 2007 begär ledamoten att konstitutionsutskottet granskar huruvida den innevarande regeringen har följt regeringsformens beredningskrav såsom det är uttryckt i 7 kapitlet 2 §.

Trots att vi personligen är av uppfattningen att innevarande regering har uppfyllt regeringsformens beredningskrav ser vi fram emot konstitutionsutskottets bedömning av beredningskravets omfattning avseende bemyndiganden att försälja statliga bolag. För att få en fullständig bild av rutinerna avseende beredningen kring bemyndiganden om försäljning av statliga bolaget bör konstitutionsutskottets granskning inte endast omfatta den innevarande regeringens beredning av ärenden. Då tidigare regeringar, socialdemokratiska som borgerliga, har hanterat beredningen av ärendena på ett likvärdigt sätt bör detta belysas.

Vi begär härmed att konstitutionsutskottet granskar näringsminister Jörgen Anderssons och den dåvarande socialdemokratiska regeringens beredning av ärenden avseende försäljning av statliga bolag.

I proposition 1995/96:141 bad den dåvarande regeringen om riksdagens bemyndigande att försälja hela aktieinnehavet i Lantbrukskredit AB, SAQ Kontroll AB, SBL Vaccin AB, Pharmacia & Upjohn och Enator AB. Utöver detta bad man om bemyndigande att försälja samtliga B-aktier i Celsius och förnyade bemyndigandena att sälja samtliga aktier i Nordbanken, Securum och Retriva. Av vad som är möjligt att utläsa av propositionen har samtliga dessa bemyndiganden begärts utan att regeringen sänkt förslaget på remiss eller på annat sätt inhämtat synpunkter från organisationer eller enskilda.

Karin Pilsäter
Ordförande näringsutskottet

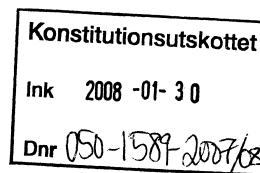

Mauricio Rojas
Ledamot konstitutionsutskottet

Bilaga A5.6

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-30

KU anmälan av f.d. statsrådet Björn Rosengren

Det kan knappast ha undgått någon hur ledande företrädare från socialdemokratin under en tid har sökt misstänkliggöra den innevarande regeringens försäljning av statliga bolag. I en anmälan av Thomas Östros till utskottet från den 25 maj 2007 begär ledamoten att konstitutionsutskottet granskar huruvida den innevarande regeringen har följt regeringsformens beredningskrav såsom det är uttryckt i 7 kapitlet 2 §.

Trots att vi personligen är av uppfattningen att innevarande regering har uppfyllt regeringsformens beredningskrav ser vi fram emot konstitutionsutskottets bedömning av beredningskravets omfattning avseende bemyndiganden att försälja statliga bolag. För att få en fullständig bild av rutinerna avseende beredningen kring bemyndiganden om försäljning av statliga bolaget bör konstitutionsutskottets granskning inte endast omfatta den innevarande regerings beredning av ärenden. Då tidigare regeringar, socialdemokratiska som borgerliga, har hanterat beredningen av ärendena på ett likvärdigt sätt bör detta belysas.

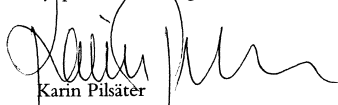
Vi begär härmed att konstitutionsutskottet granskar näringsminister Björn Rosengren och den dåvarande socialdemokratiska regeringens beredning av ärenden avseende försäljning av statliga bolag.

I proposition 1998/99:99 behandlas sammanslagningen av Telia AB och Telenor AS. Av vad som kan utläsas av propositionen tycks ärendet inte ha remissbehandlats eller varit föremål för inhämtande av synpunkter från organisationer eller enskilda innan det förelades för riksdagen, detta trots att propositionen avsåg en omfattande transaktion med Telia AB i sin helhet.

Proposition 1999/00/84 behandlar börsintroduktionen av Telia AB där staten avsåg sälja aktier i bolaget. Regeringen avsåg behålla kontrollen över minst 51 procent av bolaget. Av propositionen framgår inte heller denna gång om ärendet remitterats eller varit föremål för inhämtande av synpunkter från organisationer eller enskilda.

SVERIGES
RIKSDAG

Proposition 2001/02:39 inkluderar en begäran om bemyndigande för regeringen att försälja samtliga aktier i Svenska Lagerhusaktiebolaget AB. . Av propositionen framgår inte heller denna gång om ärendet remitterats eller varit föremål för inhämtande av synpunkter från organisationer eller enskilda.

Karin Pilsäter
Ordförande näringsutskottet

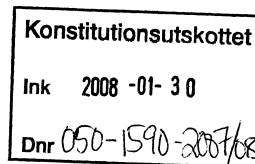

Mauricio Rojas
Ledamot konstitutionsutskottet

Bilaga A5.7

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-30

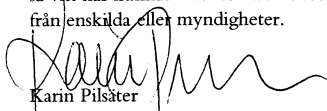
KU anmälan av f.d. statsrådet Thomas Östros

Det knappast ha undgått någon hur ledande företrädare från socialdemokratin under en tid har sökt misstänkliggöra den innevarande regeringens försäljning av statliga bolag. I en anmälan av Thomas Östros till utskottet från den 25 maj 2007 begär ledamoten att konstitutionsutskottet granskar huruvida den innevarande regeringen har följt regeringsformens beredningskrav såsom det är uttryckt i 7 kapitlet 2 §.

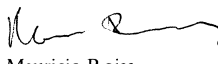
Trots att jag personligen är av uppfattningen att innevarande regering har uppfyllt regeringsformens beredningskrav ser jag fram emot konstitutionsutskottets bedömning av beredningskravets omfattning avseende bemyndiganden att försälja statliga bolag. För att få en fullständig bild av rutinerna avseende beredningen kring bemyndiganden om försäljning av statliga bolaget bör konstitutionsutskottets granskning inte endast omfatta den innevarande regerings beredning av ärenden. Då tidigare regeringar, socialdemokratiska som borgerliga, har hanterat beredningen av ärendena på ett likvärdigt sätt bör detta belysas.

Jag begär härmed att konstitutionsutskottet granskar näringsminister Thomas Östros och den dåvarande socialdemokratiska regeringens beredning av ärenden avseende försäljning av statliga bolag.

Särskilt bör utskottet undersöka det ärende i mars 2005 då den svenska regeringen sålde aktier i Nordea Bank AB till ett värde av 1.84 miljarder kronor. Inför denna försäljning sökte den dåvarande regeringen inte något särskilt bemyndigande från Sveriges riksdag utan förlitade sig på ett bemyndigande som givits 91/92. Detta skedde så vitt har kunnat utrönas utan remissrunda eller annan inhämtning av upplysningar från enskilda eller myndigheter.

Karin Pilsäter
Ordförande näringsutskottet

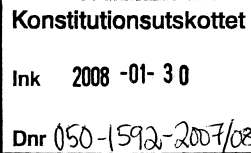

Mauricio Rojas
Ledamot konstitutionsutskottet

Bilaga A5.8

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-30

KU anmälan av f.d. statsrådet Leif Pagrotsky

Det kan knappast ha undgått någon hur ledande företrädare från socialdemokratien under en tid har sökt misstänkliggöra den innevarande regeringens försäljning av statliga bolag. I en anmälan av Thomas Östros till utskottet från den 25 maj 2007 begär ledamoten att konstitutionsutskottet granskar huruvida den innevarande regeringen har följt regeringsformens beredningskrav såsom det är uttryckt i 7 kapitlet 2 §.

Trots att vi personligen är av uppfattningen att innevarande regering har uppfyllt regeringsformens beredningskrav ser vi fram emot konstitutionsutskottets bedömning av beredningskravets omfattning avseende bemyndiganden att försälja statliga bolag. För att få en fullständig bild av rutinerna avseende beredningen kring bemyndiganden om försäljning av statliga bolaget bör konstitutionsutskottets granskning inte endast omfatta den innevarande regerings beredning av ärenden. Då tidigare regeringar, socialdemokratiska som borgerliga, har hanterat beredningen av ärendena på ett likvärdigt sätt bör detta belysas.

Vi begär härmed att konstitutionsutskottet granskar näringsminister Leif Pagrotsky och den dåvarande socialdemokratiska regeringens beredning av ärenden avseende försäljning av statliga bolag.

I proposition 2002/03:117 begär regeringen riksdagen om bemyndigande att försälja statens aktie i SAKAB AB. I propositionen anför regeringen som argument att

"SAKAB är alltså inte längre ensam om att hantera farligt avfall utan agerar på en konkurrensutsatt marknad. Regeringen anser därför att det inte längre finns några skäl för fortsatt statlig insyn i företaget. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att sälja statens aktie i Sydskraft SAKAB AB."

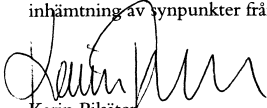
Av propositionen framgår intet som antyder att frågan om bemyndigande har remissbehandlats eller att regeringen på annat sätt skulle ha inhämtat synpunkter från organisationer eller enskilda.

I proposition 2003/04:127 avseende bemyndigande att sälja Green Cargo AB, anför regeringen följande motivering till varför ärendet inte har förelagts remissbehandling eller inhämtning av synpunkter från organisationer eller enskilda.

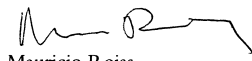
"Ärendet innefattar hantering av affärskänslig information och ett offentliggörande skulle innebära risk för betydande ekonomisk skada för staten och bolaget. Mot denna bakgrund har vid ärendets beredning yttranden från myndigheter, sammanslutningar eller enskilda inte inhämtats. Däremot har underlag inhämtats från ekonomiska och juridiska rådgivare. Propositionen bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen, vänsterpartiet och miljöpartiet de gröna."

Utskottet har i tidigare uttalanden noterat att uppgörelser som presenterats för väljarna i valrörelser inte i sig själv kan anses uppfylla kraven på beredning enligt regeringsformen 7 kapitlet 2 §. Mot denna bakgrund bör utskottet utreda om det är rimligt att anse att uppgörelser mellan regeringsparti och stödpartier inför lyckta dörrar, vilka presenteras för allmänheten först då proposition sänds till riksdagen, i sig är att anse som tillräcklig beredning enligt RF 7:2.

I proposition 2004/05:1 (UO24) begär regeringen ett bemyndigande att öka, reducera eller avyttra statens ägande i OMHEX. Av propositionen framgår inte att frågan om detta bemyndigande skulle ha varit föremål för vare sig remissbehandling eller annan inhämtning av synpunkter från organisationer eller enskilda.

Karin Pilsäter
Ordförande näringsutskottet

Mauricio Rojas
Ledamot konstitutionsutskottet

Bilaga A5.9

REGERINGSKANSLIET

2007-11-22

SB2007/7513

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 - 11 - 22

Dnr 050-390-2007/08

Konstitutionsutskottet
Riksdagen**Konstitutionsutskottets granskningsärende Försäljningen av vissa statliga bolag**

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Dag Ekman, tfn 08-405 12 20.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2007-11-20

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren
Urban Karlström

**KU:s granskningsärende Försäljningen av vissa statliga bolag,
050-2785-2006/07, 050-2982-2006/07,
050-3808-2006/07 samt 050-390-2007/08**

Jag får härmed lämna följande underlag för svar till
konstitutionsutskottet.

Frågor

1. I budgetpropositionen för år 2006 angavs att regeringen avsåg att genomföra en genomgång av alla statligt ägda företag där argumentet för och emot ett statligt ägarengagemang vägs mot varandra. Innefattades de nu aktuella bolagen i denna föresats? Hur avsågs genomgången utföras? Innefattades inhämtande av upplysningar enligt 7 kap. 2 § regeringsformen?

Regeringen gjorde hösten 2006 bedömningen att ägandet av sex företag kunde avvecklas. Det var samma bedömning och förslag som Allians för Sverige tydligt hade redovisat för väljarna före valet. Den genomgång av företagen som regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007, omfattade alltså inte dessa sex företag. Dessutom hade riksdagen redan givit regeringen bemyndigande att sälja tre av dessa företag.

2. Avviker de nu aktuella ärendena om försäljning av statliga bolag från andra ärenden om försäljning av statliga bolag när det gäller behovet av att inhämta upplysningar i enlighet med 7 kap. 2 § regeringsformen?

Nej.

3. Om den aviserade genomgången inte avsågs gälla de nu aktuella bolagen, vad var skälen för detta? Om skälet var att försäljningen utlovats i valrörelsen, innebär det att upplysningar från myndigheter, sammanslutningar och enskilda inte ansågs behövliga?

Skälet för att den aviserade genomgången inte avsågs gälla de nu aktuella företagen framgår av svaret på fråga 1. Regeringen gjorde bedömningen att upplysningar från myndigheter, sammanslutningar och enskilda inte

var behövliga i den principiella frågan om att försälja de nu aktuella företagen.

4. Hur avsågs den aviserade genomgången redovisas?

Den aviserade genomgången av de övriga företagen pågår för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringen återkommer senare med besked i frågan om den redovisningen.

5. Vilka av aviserade beredningsåtgärder avsågs vidtas före respektive efter det att riksdagen beslutat om bemyndigande till regeringen?

De i budgetpropositionen aviserade beredningsåtgärderna avser alla företag med statligt ägande förutom de nu aktuella. Som följer av föregående svar hade de aviserade åtgärderna inte något samband med riksdagens bemyndigande ifråga om de sex företagen. Den genomgång av förutsättningarna för försäljning av dessa företag, som nu pågår, är alltså inte den som aviserades i budgetpropositionen.

6. Propositionen 2006/07:57 Försäljning av vissa statligt ägda bolag lades fram den 1 mars 2007. Vad var skälen till att upplysningar från bl.a. myndigheter då inte inhämtats?

I den principiella frågan om att företagen skulle säljas ansåg regeringen att det saknades anledning att ta in upplysningar.

7. Om brådska var ett skäl för att inte inhämta upplysningar, av vilka skäl brådska de frågan?

Brådska var inte ett skäl till att inte inhämta upplysningar.

8. Av vilka skäl inhämtades upplysningar från Försvarmakten, Stabiliseringsrådet samt Post- och telestyrelsen först efter det att propositionen lagts fram?

I den principiella frågan om att företagen skulle säljas ansåg regeringen att det saknades anledning att ta in upplysningar.

Beredningsunderlag från myndigheter m.fl. kan i den mån det anses behövt komma att inhämtas under försäljningsarbetet.

Uppdraget till Post- och telestyrelsen att utreda frågan om vertikal separation föranleddes inte av propositionen angående försäljning av företagen.

9. I vilken utsträckning har upplysningar från bl.a. myndigheter inhämtats inför tidigare propositioner om försäljningar av statligt ägda företag och liknande regeringsärenden?

- Enligt de uppgifter som Regeringskansliet har tillgång till är det ovanligt att myndigheter eller organisationer hörts i ärenden som avser transaktioner med statligt ägda företag. Det skedde inte i samband med den proposition som låg till grund för försäljningarna av företag under mandatperioden 1991-94 (prop. 1991/92:69, Privatisering av statligt ägda bolag m.m.) och inte heller i något av följande ärenden:
- Bemyndigande att sälja aktier i Nordbanken (prop. 1991/92:21 Teckning av aktier m.m. i Nordbanken)
- Bildandet av Sveaskog AB (prop. 1998/99:1, budgetpropositionen 1999, utgiftsområde 24)
- Sammanslagning av Telia och Telenor (prop. 1998/99:99, Sammanslagning av Telia AB och Telenor AS)
- Börsnoteringen av Telia AB (prop. 1999/2000:84, Börsintroduktion av Telia AB)
- Sveaskogs förvärv av aktier i AssiDomän AB (prop. 2001/02:39, Förvärv av aktier i AssiDomän AB m.m.)
- Försäljning av hela eller delar av aktieinnehavet i Svenska Lagerhusaktiebolaget (prop. 2001/02:39 Förvärv av aktier i AssiDomän AB m.m.)
- Sveaskogs förvärv av samtliga aktier i AB Svenska skogsplantor (prop. 2002/03:24, Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB)
- Statens förvärv av aktier i AB Svensk Exportkredit (prop. 2002/03:142, Vissa ägarfrågor m.m. rörande AB Svensk Exportkredit)
- Bemyndigande att sälja aktierna i OMHX (prop. 2004/05:1 budgetpropositionen 1999, utgiftsområde 24)

10. Vilka rutiner för dokumentation i fråga om ärenden om statligt ägda bolag gäller efter det att Riksrevisionens rapport publicerades och vilka förändringar innebär det i förhållande till tidigare rutiner? Vilka riktlinjer gäller?

Riktlinjer för dokumentation av Regeringskansliets bolagsförvaltning, som avser dokumentation av ägarstyrning av bolag med statligt ägande, antogs den 30 mars 2006. Dokumentation av beredning av propositioner omfattas inte av dessa riktlinjer.

Regeringskansliet har beaktat Riksrevisionens rapport och inte funnit anledning att ändra gällande riktlinjer avseende ägarstyrning.

11. Vilken dokumentation finns i ärendet om proposition 2006/07:57 Försäljning av vissa statligt ägda bolag? Finns all dokumentation samlad i en akt? Om annan dokumentation finns var finns den?

Dokumentationen i ärendet om proposition 2006/07:57 finns samlat i en akt och består av själva propositionen.

12. Hur hanterades Riksrevisionens begäran om tillgång till dokument och upplysningar?

Riksrevisionen fick tillgång till de handlingar de efterfrågade. De fick utöver detta även intervjua tjänstemän samt statsråden Olofsson och Odell.

13. Hur bestämdes priset vid försäljningen av Teliaaktier den 3 maj 2007? Vilka affärsmässiga överväganden gjordes? Vad förklarar de skillnader i pris som påtalas i granskningsanmälningen av Marianne Berg och Kent Persson?

Priset bestämdes slutligt den 3 maj 2007 av marknaden. Den 2 maj 2007 aviserade staten att man inlett en försäljning av aktier i TeliaSonera. Den 3 maj 2007 hade ett intresse noterats för att köpa aktier motsvarande ett totalt värde om cirka 18 miljarder kronor till en kurs av 50 kronor per aktie. Beslutet att sälja till det priset fattades av statsrådet Odell den 3 maj 2007. Eftersom aktien handlas på en auktoriserad marknadsplats varierar priset, men i varje transaktion är priset alltid resultatet av tillgång och efterfrågan för en viss volym. Regeringskansliet var säljare av en stor volym. Det noterade marknadspriset som anmälarna pekar på var priset för en betydligt mindre volym. För att hitta efterfrågan till en stor volym måste säljaren anpassa sin prisnivå. Det pris som erhöles var det högsta pris som kunde erhållas för en post av den storlek som var till salu den 3 maj 2007.

14. Hur blev Carnegie Investment Bank involverat i försäljningen? Om det var som underentreprenör till de två företag som avropats, vilka kontakter förekom mellan de båda företagen och Regeringskansliet i frågan? Fattades ett formellt dokumenterat beslut i Regeringskansliet? Om frågan föredrogs vem var närvarande vid föredragningen? Var någon person som tidigare varit anställd hos Carnegie involverad i Regeringskansliets ställningstagande eller närvarande i diskussionerna? Hade statsrådet Mats Odell kännedom om Carnegies medverkan och om vilka inom Regeringskansliet som var delaktiga eller närvarande vid Regeringskansliets ställningstagande?

De två anlitade bankerna UBS Limited och Deutsche Bank AG föreslog att ytterligare en bank, i enlighet med avtalet, skulle anlitas som så kallad selling agent för att utföra del av det uppdrag som UBS och Deutsche Bank kontrakterats för. UBS och Deutsche Bank föreslog att Carnegie skulle agera som försäljningskanal mot huvudsakligen vissa nordiska institutioner. Avtalen mellan Regeringskansliet och UBS samt Deutsche Bank anger att UBS och Deutsche Bank har rätt att anlita underleverantör efter godkännande av Regeringskansliet. UBS och Deutsche Bank föreslog Carnegie som selling agent. Statsrådet Mats Odell godkände Carnegie som underleverantör den 1 maj 2007 genom

att underteckna avtal. Ärendet hade föredragits för statsrådet Odell vid beredning den 26 april 2007, deltagande var expeditionschef, enhetschef, politisk sakkunnig samt handläggare.

Vid ställningstagande till Carnegie som underleverantör, eller diskussioner om underleverantör, deltog ingen person som tidigare varit anställd vid Carnegie. Statsrådet Odell hade kännedom om Carnegies medverkan och om vilka som varit deltagande eller närvarande vid valet av Carnegie.

15. Vilka uppgifter hade Carnegie i sin egenskap som selling agent? Ingick strategiska informations- och kommunikationstjänster? Om så är fallet varför avropades inte dessa tjänster från de ramavtal om strategiska informations- och kommunikationstjänster som slöts i mars 2007?

Carnegies uppdrag bestod i att identifiera köpare och inhämta bud från köpare. Inga strategiska informations- eller kommunikationstjänster ingick i uppdraget till Carnegie.

16. Fanns i Regeringskansliet vid tidpunkten för utnämningen av Urban Funered kännedom om vad som kommit fram i Finansinspektionens utredning? Togs någon kontakt med Finansinspektionen i frågan? I vilken mån beaktades att Carnegie var föremål för Finansinspektionens utredning?

Utöver vad som framkommit i medias rapportering var det vid tidpunkten för utnämningen av Urban Funered inte känt i Regeringskansliet vad som kommit fram i Finansinspektionens utredning. Utredningen hade tillkommit på Finansinspektionens initiativ. Den utgjorde ett led i Finansinspektionens tillsynsverksamhet och det togs från Regeringskansliets sida ingen kontakt med Finansinspektionen i frågan under utredningstiden. Däremot blev statsrådet Odell upprörd av Finansinspektionens generaldirektör Ingrid Bonde den 18 augusti 2007 i ett annat ärende. I samband därmed gav Ingrid Bonde översiktlig information om tidsplanen för Finansinspektionens granskning av Carnegie. Det framkom inget om granskningens innehåll som inte var känt i media.

Det hade inte framkommit någonting i media eller på annat sätt som gav Regeringskansliet anledning att tro att utredningen skulle resultera i någonting som kunde påverka anställningsärendet negativt.

17. Hur försäkrade sig ansvarigt statsråd om att ärendet om utnämningen av Urban Funered till statssekreterare var tillräckligt berett? Vilket beslutsunderlag fanns i regeringsärendet? Fick statsministern särskild information?

Urban Funered anställdes den 2 maj 2007 som ämnessakkunnig i Regeringskansliet, med placering vid Näringsdepartementet, där han

arbetade med frågor som rörde försäljningen av statliga företag. Han var således redan känd i Regeringskansliet när han utnämndes till statssekreterare. Det skriftliga beslutsunderlag som fanns i regeringsärendet utgjordes av Urban Funereds meritförteckning, av vilket framgick att han hade både sådan formell kompetens och sådan arbetslivserfarenhet som bedömdes vara värdefull för en statssekreterare med det aktuella ansvarsområdet. Anställningsbeslutet bereddes inom Regeringskansliet på sedvanligt sätt med statsministerns statssekreterare. Statsrådet Odell informerade statsministern om den tilltänkta anställningen.

18. Vilka kriterier sattes upp inför valet av ledamöter i Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande? Hur bedömdes risken för jäv? Ingick sådana bedömningar i underlaget för tillsättningsbeslutet?

Kriterier för att utse ledamöter av Rådet för försäljning av aktier i företag med statligt ägande var att en ledamot ska ha stor personlig integritet, ha erfarenhet av bolagstransaktioner, ha en god förankring i näringslivet, ha erfarenhet av statsförvaltningen och att rådet som helhet ska representera ett brett spektrum av det svenska näringslivet. Utifrån dessa kriterier stod det klart att en eller flera av rådets ledamöter skulle komma att vara jäviga vid behandling rörande vissa företag. Rådet sattes därför samman på ett sådant sätt att beslutsförmåga skulle kunna garanteras vid varje givet fall.

19. Vilka kommentarer i övrigt föranleder anmälningarna?

Anmälningarna föranleder inga övriga kommentarer.

Bilaga A5.10

REGERINGSKANSLIET

2008-01-15

SB2007/7513

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Konstitutionsutskottet
Ink 2008-01-15
Dnr 150-390-2007/08

Konstitutionsutskottets granskningsärende Försäljningen av vissa statliga bolag

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expeditions- och rättschefen Dag Ekman, tfn 08-405 12 20.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-01-09

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren
Urban Karlström

**KU:s granskningsärende Försäljningen av vissa statliga bolag,
050-2785-2006/07, 050-2982-2006/07,
050-3808-2006/07 samt 050-390-2007/08**

Jag får härmed lämna följande underlag för svar till
konstitutionsutskottet.

Frågor

1. (a) Varför angavs inte särskilt i budgetpropositionen för 2007 att genomgången av alla statligt ägda företag inte avsåg de nu aktuella bolagen? (b) Avses med hänvisningen till Allians för Sveriges redovisningar före valet i Näringsdepartementets promemoria den 20 november 2007 att den behövliga genomgången därmed genomförts? (c) Avsågs med begreppet genomgång också beredning enligt 7 kap. 2 § regeringsformen?

a) Det är möjligt att propositionen kunde ha givit en tydligare bild av försäljningsprocessen.

b) Alla åtgärder som var behövliga för att kunna begära riksdagens bemyndigande att minska ägandet i tre företag samt bl.a. utöka bemyndigandet för tre övriga företag bedömdes ha vidtagits innan propositionen överlämnades till riksdagen.

c) Det bedömdes att det inte var behövligt att inhämta synpunkter från myndigheter, sammanslutningar eller enskilda.

2. I promemorian den 20 november 2007 från Näringsdepartementet anges att det enligt de uppgifter som Regeringskansliet har tillgång till är ovanligt att myndigheter och organisationer hörs i ärenden som avser transaktioner med statligt ägda företag. Har det förekommit under de senaste 20 åren att myndigheter eller organisationer har hörts i sådana ärenden? I vilka fall har det i så fall skett?

Det har inte varit praktiskt möjligt för Regeringskansliet att ta fram ett heltäckande underlag för att kunna besvara denna fråga. Efter en genomgång av propositioner och skrivelser som regeringen lämnat till riksdagen avseende företag med statligt ägande från riksdagsåret 1994/95 och framåt, kan dock ytterligare ett antal ärenden nämnas. Vid beredningen av följande propositioner har upplysningar från myndigheter och organisationer inte inhämtats.

- Minskat ägande i AssiDomän AB, Celsius AB, Enator AB, Pharmacia & Upjohn, SAQ Kontroll AB, AB Svensk Exportkredit, SBL Vaccin AB, Teracom Svensk Rundradio AB samt Lantbruksskredit AB (prop. 1995/96:141 Aktiv förvaltning av statens företagande).
- Försäljning av aktie i Sydkraft SAKAB AB (prop. 2002/03:117 Ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp).
- Avyttra hela eller delar av aktieinnehavet i Green Cargo AB (prop. 2003/04:127 Ett stärkt Green Cargo AB för hållbara transportlösningar).

I följande tre ärenden har beredningen av propositionen innefattat inhämtande av synpunkter från myndigheter och organisationer.

I den ovan nämnda propositionen 1995/96:141 Aktiv förvaltning av statens företagsägande, föreslogs bemyndigande att vidta åtgärder för att Apoteksbolaget, numera Apoteket AB, skulle bli helägt av staten. Förslaget hade behandlats av Utredningen om den svenska läkemedelsförsörjningen i SOU 1994:110 Omsorg och konkurrens samt i Ds 1995:82 Apoteksbolagets framtida roll.

Det andra ärendet avser regeringens förslag angående Värdepapperscentralen (VPC) i prop. 1996/97:150, 1997 års ekonomiska vårproposition, vari begärdes bemyndigande att dels sälja, byta eller på annat sätt helt eller delvis avyttra statens innehav i bolaget, dels få disponera ersättningen till förvärv av aktier i eller bildande av bolag verksamma på den finansiella marknaden. Del av köpeskillingen kom att stanna i statens ägo genom att dessa medel investerades i OM Gruppen, efter samgående med Helsingforsbörsen, numera OMX AB.

Det tredje ärendet avser bemyndigande att få avyttra hela eller delar av innehavet i Imego AB till ny huvudman, prop. 2004/05:80 Forskning för ett bättre liv. Utredaren hade föreslagit att bolaget genom samgående skulle stanna i statens ägo.

I dessa tre ärenden behandlades flera olika frågor, bl. a. förändringar inom den sektor där bolagen var verksamma. Bemyndigandefrågan utgjorde alltså bara en del av det remitterade förslaget.

Tilläggs kan att prop. 1991/92:69 Privatisering av statligt ägda bolag, omfattade förslag till bemyndiganden avseende transaktioner i 36 bolag.

Den genomgång som gjorts ger vid handen att vid beredningen av propositioner avseende 56 bolag har regeringen inte inhämtat synpunkter från myndigheter och organisationer, medan sådana yttranden inhämtats avseende tre bolag.

3. *Finns det i Regeringskansliet skriftligt underlag för proposition 2006/07:57 i form av analyser, synpunkter utifrån eller dylikt utöver vad som redovisats i propositionen?*

Nej.

Det finns dock material hänförligt till den löpande förvaltningen av bolagen, men detta material har inte legat till grund för propositionsarbetet.

4. *Riksrevisionen har kritiserat bristen på dokumentation. Är skälet för avsaknaden av dokumentation endast att någon genomgång eller beredning enligt 7 kap. 2 § regeringsformen inte genomförts? Vilka kommentarer föranleder i övrigt denna kritik från Riksrevisionen?*

När det gäller frågan om dokumentation hänvisas till svaret på fråga 11 i Näringsdepartementets promemoria den 20 november 2007.

Det bör här förtydligas att det är viktigt att göra åtskillnad på krav på dokumentation av styrning och förvaltning av bolagen samt frågan om att bereda och besluta propositioner. Riksrevisionens bedömning i sin rapport RiR 2007:8 *Regeringens beredning av förslag om försäljning av sex bolag*, om regeringen uppfyllt regeringsformens beredningskrav synes grunda sig på konstitutionsutskottets betänkande angående dokumentation av bolagsstyrning och förvaltning, 2005/06:KU10. Detta betänkande avser inte beredning av propositioner utan frågan om Regeringskansliets dokumentation av styrning och förvaltning av bolag med statligt ägande.

5. *Under tiden före utnämningen av Urban Funered förekom i bl.a. tidningar uppgifter som tydde på att Finansinspektionen skulle kunna komma med allvarlig kritik mot Carnegie. Vilken betydelse för utnämningen tillmättes dessa uppgifter? Av vilket skäl avvaktades inte Finansinspektionens beslut?*

Bedömningen gjordes att Urban Funereds arbetsuppgifter hade varit sådana att han inte skulle beröras av den kritik som Finansinspektionen kunde komma att rikta mot Carnegie.

6. Av vilka skäl avvaktades inte Finansinspektionens beslut innan Karin Forseke utsågs till ordförande i Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande?

Utifrån den information som fanns tillgänglig fanns ingen anledning att anta att Finansinspektionens rapport skulle kunna leda till att Karin Forseke kunde bedömas olämplig som ordförande i rådet.

7. I vilken form redovisas om jäv förekommit vid utlåtande av Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande? Vad innebär rådets beslut?

Enligt rådets direktiv, Dir. 2007:130, ska dess bedömning bidra till att kravet på objektivitet och sakkunskap i fråga om försäljning av statlig egendom tillgodoses, och rådets ledamöter ska i kraft av egen kompetens och oberoende kunna bedöma förslag om försäljning.

Myndigheter, däribland Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande, har en skyldighet enligt 1 kap. 9 § regeringsformen att iaktta saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. Det ankommer på respektive myndighet att självständigt fastställa rutiner för att undvika att intressekonflikter och jävsituationer uppstår. Vanligtvis anges i beslut om någon person i beslutsfattande ställning bedömts jävig och därför inte deltagit i beslutet.

Rådets beslut är ett utlåtande om en i visst fall föreslagen försäljning av aktier eller annan avyttring av ett statligt ägt bolag, särskilt i fråga om pris och övriga villkor, innebär att avyttringen genomförs affärsmässigt och efter erforderlig analys av möjliga handlingsalternativ.

8. (a) Anlitade/anlitar de investmentbanker som har uppdrag från regeringen i fråga om försäljningen av statligt ägda företag kommunikationsföretag som underentreprenörer? (b) Om så är fallet är det fråga om kommunikationsföretag som har ramavtal med Regeringskansliet? (c) Om det är fråga om andra kommunikationsföretag vad är skälet till att tjänsterna inte avropades från något av de ramavtal som slutits i mars 2007 för informations- och kommunikationstjänster?

a) Ja, i vissa försäljningsprojekt har kommunikationskonsulter anlitats som underleverantörer.

b) Nej.

c) Enligt de uppdragsavtal som Regeringskansliet har med investmentbankerna ska, om Regeringskansliet så begär, investmentbanken anlita en kommunikationskonsult med gedigen erfarenhet av sådana finansiella transaktioner som avtalet omfattar. Bankerna ska stå för samtliga kostnader för anlitandet av en sådan konsult.

Investmentbankernas uppdrag har omfattat samtliga tjänster som varit förenade med uppdraget som rådgivare till Regeringskansliet, dvs. även kommunikationstjänster. Detta tydliggörs bl.a. i förfrågningsunderlaget genom att kommunikationskonsulten ska vara en underentreprenör till banken och att banken ska stå för samtliga kostnader.

Regeringskansliet har därför inte haft anledning att anlita egna kommunikationskonsulter.

9. Saknade frågan om vertikal separation betydelse för bedömningen av frågan om försäljningen av TeliaSonera och vilka är i så fall skälen för detta?

Frågan saknade betydelse vad gäller beredning och beslut angående proposition 2006/07:57 eftersom regeringen redan hade riksdagens bemyndigande att sälja hela statens innehav i TeliaSonera. Avseende försäljningen den 3 maj 2007 av åtta procent av aktierna i TeliaSonera saknade frågan också betydelse eftersom försäljningen inte ledde till att staten förlorade sitt huvudägarskap. Staten har alltså fortfarande kvar huvudägarskapet med full kontroll över framtida strategiska beslut bland annat gällande det fasta telenätet och en eventuell framtida strukturaffär.

Bilaga A5.11

REGERINGSKANSLIET

2008-03-03

SB2007/7513

Statsrådsberedningen*Rättschefen*

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-03-04

Dnr 050-390-2007/08

Konstitutionsutskottets granskningsärenden 14, 15, 19, 24 och 35-38
Försäljningar av statliga bolag

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Dag Ekman, tfn 08-405 12 20.
Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-28

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

*Expeditionschefen**Dag Ekman***KU:s granskningsärenden 14, 15, 19, 24 och 35-38 Försäljningar av statliga bolag**

Näringsdepartementet får härmed lämna följande underlag för svar till konstitutionsutskottet.

1. Vilken beredning föregick försäljningen av aktier i Nordea AB i mars 2005?

Riksdagen har bemyndigat regeringen att avyttra statens aktier i Nordea Bank AB (prop. 1991/92:21, bet.1991/92: NU4, rskr.1991/92:8, prop.1991/92:153, bet. 1991/92: NU36, rskr.1991/92:352, prop.1992/93:135, bet. 1992/93: NU16, rskr.1992/93:155, prop. 1995/96:141, bet. 1995/96: NU26, rskr.1995/96: 302 samt prop. 1995/96:220, bet.1996/97: KU3, rskr. 1996/97:27).

Den 22 december 2004 bemyndigade regeringen dåvarande chefen för Näringsdepartementet, statsrådet Östros, att besluta om försäljning av maximalt 27 miljoner av statens aktier i Nordea Bank AB samt vidta erforderliga åtgärder för försäljningen.

2. Vilka närmare överväganden har legat bakom att inhämtande av upplysningar och yttranden från myndigheter och organisationer i allmänhet inte ansetts behövliga när det gäller försäljningar och andra transaktioner i fråga om statliga företag?

Som svar på frågan hänvisas till konstitutionsutskottets betänkande 2003/04:KU20, del 2, s. 152–154.

3. Vilka övriga kommentarer föranleder anmälningarna i ärendet och innehållet i denna promemoria?

Anmälningarna och promemorian ger inte anledning till ytterligare kommentarer.

Jörgen Andersson, Leif Pagrotsky, Björn Rosengren och Thomas Östros har underrättats om granskningsärendena och innehållet i denna promemoria.

Bilaga A5.12

REGERINGSKANSLIET

2008-04-17

SB2007/7513

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Rättschefen

KU:s granskningsärenden 14, 15, 19, 24 och 35-38 – Försäljningar av statliga bolag

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expeditiionschefen Dag Ekman, tfn 08-405 12 20.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-17

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren

Urban Karlström

KU:s granskningsärenden 14, 15, 19, 24 och 35-38 – Försäljningar av statliga bolag

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på KU:s kompletterande frågor i rubricerade ärenden.

Frågor

1. I månadsskiftet november/december 2004 slöts ramavtal med finansiella rådgivare – Enskilda Securities AB, Deutsche Bank AG London, Carnegie Investment AB, Goldman Sachs International, JP. Morgan PLC, Merrill Lynch International, Morgan Stanley Co Limited, svenska Handelsbanken AB och USB Ltd. – avseende tjänster i anslutning till genomförande av transaktioner med medelstora och större företag. Avtalen förlängdes i oktober 2006 i ytterligare tolv månader. I april slöts efter förfrågan till vissa rådgivare avtal med Deutsche Bank AG och UBS Investmentbank om bl.a. analys, rådgivning, rekommendationer och utlåtanden i samband med försäljning av aktier i Telia-Sonera. Är de senare avtalen i april 2007 att anse som avrop från ramavtalen? Om så inte är fallet vilka är skälen för att ramavtalen inte utnyttjades?

Avtalen är inte att anse som avrop från ramavtalen. Regeringskansliet valde att inte utnyttja ramavtalen av följande skäl.

I ramavtalen saknades, för flertalet av de tjänster som Regeringskansliet önskar köpa i samband med överlåtelse av företag, tydliga prisangivelser. Att tillämpa de befintliga ramavtalen med avrop som krävde nya priser bedömdes kunna medföra en risk för att avropen skulle ifrågasättas. Den bedömningen gjordes mot bakgrund av de nya regler om ramavtal som intagits i direktivet 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfaranden vid offentlig upphandling av byggtreprenader och tjänster (klassiska direktivet). Arbetet med att genomföra direktivet pågick när Regeringskansliet stod i begrepp att göra de i ärendet aktuella upphandlingarna.

2. Enligt ett pressmeddelande den 22 oktober 2007 har regeringen introducerat ett nytt anmälningsförfarande för finansiella rådgivare som ersätter de ovannämnda ramavtalen. Den nya modellen innebär att alla finansiella rådgivare kan anmäla sitt intresse att erbjuda tjänster. Detta kan göras via en länk på Regeringskansliets hemsida. Vilka grunder och överväganden – också i fråga om upphandlingslagen bestämmelser – ligger bakom den nya ordningen?

Vid tillfället för upphandling av de finansiella rådgivarna var lagen (1992:1528) om offentlig upphandling tillämplig (LOU). Av 5 kap 1 § andra stycket 5 p. LOU framgår att reglerna i 5 kap. LOU inte skulle tillämpas på finansiella tjänster i samband med utgivning eller omsättning av värdepapper och andra finansiella instrument (nedan Undantaget). Av Regeringsrättens praxis framgår att sådana upphandlingar som enligt 5 kap. 1 § andra stycket undantas från tillämpningen av 5 kap. LOU inte heller omfattas av reglerna för förenklad upphandling i 6 kap. LOU (RÅ 1998 ref. 16).

För att bestämma Undantagets tillämpningsområde har ledning hämtats från bakomliggande direktiv (92/50/EG). I direktivet anges att direktivet inte omfattar ”kontrakt avseende finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överförande av värdepapper eller andra finansiella instrument samt centralbankstjänster”.

Nämnden för offentlig upphandling har i ett tillsynsärende ansett att Undantaget inte är begränsat till att avse endast tjänster som rör förvaltningen av statsskulden (NOU:s ärende 2001/0185-26).

Konstitutionsutskottet har i bet. 2000/01:KU20, Del 1, s. 79-104, särskilt s. 100-102, granskat Undantagets tillämpning.

I artikel 16 i det klassiska direktivet (2004/18/EG) anges följande ”Detta direktiv skall inte tillämpas på sådana offentliga tjänstekontrakt som avser (...)

d) finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, särskilt transaktioner för att förse de upphandlande myndigheterna med pengar eller kapital, samt centralbankstjänster.”

Undantaget kvarstår således i huvudsak med tillägget att det även avser transaktioner för att förse de upphandlande myndigheterna med pengar eller kapital.

Regeringskansliet har, efter övervägande av nu angivna omständigheter, kommit till slutsatsen att Undantaget är tillämpligt vid köp av finansiella tjänster i samband med överlåtelse av aktier i de statliga bolagen.

För de tjänster som är undantagna enligt bestämmelsen gäller dock de för offentlig upphandling grundläggande principerna om likabehandling, icke-diskriminering, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Den nya upphandlingsmodellen har tagits fram för att tillgodose dessa krav.

Vid utarbetandet av modellen har viss vägledning hämtats från andra medlemsstater i EU som tillämpar liknande modeller.

När beslutades den nya ordningen och av vem?

Den nya ordningen föredrogs för och godkändes av statsrådet Mats Odell i oktober 2007.

3. Enligt 7 kap. 5 § regeringsformen är departementschefen vid regeringssammanträde föredragande i ärende som rör hans departement. Statsministern kan dock förordna att ärende eller grupp av ärenden som hör till visst departement ska föredras av annat statsråd än departementschefen. Statsrådet Mats Odell fick den 11 januari 2007 statsministerns förordnande enligt 7 kap. 5 § regeringsformen att i chefens för Näringsdepartementet ställa föredra förvaltningsärenden som rör Nordea Bank AB, OMX Aktiebolag, Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB, TeliaSonera Aktiebolag, Civitas Holding Aktiebolag och V & S Vin och Sprit Aktiebolag. Samtidigt uppdrog regeringen åt statsrådet Odell eller den han sätter i sitt ställe att föra talan och utöva rösträtt för staten som aktieägare i dessa bolag. Vilka andra regeringsbeslut finns i frågor som rör dessa försäljningar?

Regeringen har i sitt beslut om att sälja aktier i TeliaSonera AB bemyndigat statsrådet Mats Odell eller den han sätter i sitt ställe att vidta nödvändiga åtgärder och underteckna nödvändiga handlingar för att genomföra försäljning, se *bilaga 1*. Liknande beslut finns beträffande avyttring av aktier i OMX AB och V&S Vin & Sprit AB, se *bilaga 2–3*. Dessutom finns två regeringsbeslut enligt vilka regeringen beslutat om undantag från LOU vid upphandling av finansiella rådgivare, se *bilaga 4–5*.

Vem har för regeringens räkning undertecknat avtalen med finansiella rådgivare, advokatbyråer och revisionsbyråer eller meddelat godkännanden i de aktuella ärendena?

Chefen för enheten för statligt ägande i Näringsdepartementet har undertecknat avtalen.

Anses sådana ingående av avtal respektive godkännanden falla inom ramen för förordnanden enligt 7 kap. 5 § regeringsformen? Om så är fallet vilka är skälen?

Frågor om sådana avtal som avses i föregående fråga prövas genom beslut av Regeringskansliet. Bestämmelser om rätt att besluta i sådana frågor på Regeringskansliets vägnar finns i arbetsordningen för Regeringskansliet och i arbetsordningarna för departementen.

7 kap. 5 § regeringsformen tar sikte på föredragning av regeringsärenden vid regeringssammanträden. Med uppgiften att föredra ett regeringsärende följer också ansvaret för beredningen av ärendet.

Ett förordnande enligt 7 kap. 5 § regeringsformen hindrar inte att beslutsregler som finns i arbetsordningarna tillämpas.

Bilagor

- 1) Beslut den 26 april 2007 (N2007/1433/SÄ) [delvis]
- 2) Beslut den 31 januari 2008 (N2007/1431/SÄ) [delvis] och (N2004/9908/SAM) [slutligt]
- 3) Beslut den 30 mars 2008 (N2007/2978/SÄ) [delvis]
- 4) Beslut den 10 april 2007 (N2007/1433/SÄ) [delvis]
- 5) Beslut den 24 april 2007 (N2007/4924/SÄ)

Näringsdepartementet

Utdrag
Protokoll

vid regeringssammanträde

2007-04-26

IV 1 B

N2007/1433/SÄ
(delvis)

Försäljning av viss del av svenska statens aktier i TeliaSonera AB (publ)

Ärendet

Svenska staten äger 2 033 547 131 aktier i TeliaSonera AB (publ) uppgående till cirka 45,3 procent av aktiekapitalet. Riksdagen har tidigare bemyndigat regeringen att utan begränsningar förändra statens ägande i Telia AB, numera TeliaSonera AB (publ), (prop. 1999/2000:84, bet. 1999/2000:NU18, rskr. 1999/2000:204, bet. 2000/01:NU11, rskr. 2000/01:272).

Regeringen anser att det statliga ägandet av företag, däribland TeliaSonera AB (publ) skall minska. Regeringen avser därför att under våren 2007 sälja viss del av statens aktieinnehav i TeliaSonera AB (publ).

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att under våren 2007 sälja aktier i TeliaSonera AB (publ). Efter genomförd försäljning skall svenska statens aktieinnehav uppgå till minst 34 procent av samtliga aktier i bolaget.

Försäljningslikviden skall inlevereras på inkomstitel efter avdrag för försäljningskostnader.

Regeringen bemyndigar statsrådet Odell, eller den han sätter i sitt ställe, att vidta nödvändiga åtgärder och underteckna nödvändiga handlingar för att genomföra försäljning av viss del av statens aktieinnehav i TeliaSonera AB (publ).

Postadress
103 33 Stockholm
Ruckebuschstrasse

Telefonväxel
08-405 10 00
T. 1. 1. 1.

E.post: registrator@enterprise.ministry.se

Näringsdepartementet

Utdrag

Protokoll

III 1

vid regeringssammanträde

2008-01-31

N2007/1431/SÄ

(delvis)

N2004/9908/SAM

(slutligt)

bilaga 2

Svenska statens aktier i OMX AB (publ)

(1 bilaga)

Ärendet

Svenska staten äger 7 993 466 aktier i OMX AB (publ) uppgående till cirka 6,6 procent av aktiekapitalet. Borse Dubai Limited har, genom sitt helägda dotterbolag BD Stockholm AB, lämnat ett offentligt uppköpserbjudande till samtliga aktieägare i OMX AB, däribland svenska staten.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att avyttra aktieinnehavet i OMHEX AB, numera OMX AB, (prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:NU1, rskr. 2004/05:117, prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att avyttra statens aktier i OMX AB (publ). Avyttringen genomförs genom att acceptera det offentliga uppköpserbjudandet enligt bilaga.

Regeringen bemyndigar statsrådet Odell, eller den han sätter i sitt ställe, att vidta nödvändiga åtgärder och underteckna nödvändiga handlingar för att genomföra avyttringen.

Försäljningslikviden inlevereras på inkomsttitel efter avdrag för försäljningskostnader.

Utdrag till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet
Finansdepartementet
Näringsdepartementet

Utdraget stämmer med originalet

Postadress
103 33 StockholmTelefonväxel
08-405 10 00E-post: registrator@enterprise.ministry.seBesöksadress
Luköbsgatan 26Telefax
08-411 36 16

bilaga 3

Protokoll III 1 B
vid regeringssammanträde
2008-03-30 N2007/2978/SÄ (delvis)

Näringsdepartementet

Försäljning av svenska statens aktier i V&S Vin & Sprit AB (publ)
(1 bilaga, hemlig, förvaras i akten)

Ärendet

Svenska staten äger samtliga aktier i V&S Vin & Sprit AB (publ), (V&S). Riksdagen har bemyndigat regeringen att helt eller delvis avyttra statens aktier i V&S, att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra transaktionen samt att avräkna de kostnader som uppkommer för staten i samband med försäljningen mot försäljningsintäkterna (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217).

Regeringen har inhämtat bud på samtliga aktier i V&S. Det för staten mest fördelaktiga budet har avgivits av Pernod Ricard S.A. Regeringen bedömer, att genom att acceptera detta bud genomförs försäljningen affärsmässigt.

Ett förslag till överlåtelseavtal har upprättats mellan staten och Pernod Ricard S.A. Förslaget har den lydelse som framgår av *bilagan*. Enligt överlåtelseavtalet mottar staten, före eller i samband med avyttringen, aktier i Beam Global Spirits & Wine, Inc. (Beamaktierna). Efter mottagandet ska dessa aktier avyttras i enlighet med gällande avtal.

Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande har den 29 mars 2008 lämnat ett yttrande angående avyttringen. Rådet anser att anbudet från Pernod Ricard S.A. är det från affärsmässiga utgångspunkter mest förmånliga bland de avgivna anbudet för svenska staten som säljare av aktierna i V&S.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att avyttra statens aktier i V&S genom att underteckna överlåtelseavtal i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget.

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Isakbergsgatan 26

Telefonvärd
08 405 10 00
Telefax
08 411 36 16

E-post: registret@enterpriseministry.se

2008-04-17
 Stampat här.
 Originalet förslas på illis.
 Utdrag
 Protokoll IV 1 B
 vid regeringssammanträde

2007-04-10

N2007/1433/SÅ
(delvis)

Näringsdepartementet

Denna handling är konfidentiell och innehåller information som kan omfattas av lag (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument. N/SÅ har därför upprättat en insiderlista, till vilken alla namn på personer som får kännedom om promemorians innehåll skall anmälas. Enligt nämnda lag kan det vara brottsligt att bland annat röja sådan information som återfinns i promemorian eller att för egen eller annans räkning förvärva eller avyttra sådana finansiella instrument som informationen rör.

Denna handling innehåller uppgifter som kan vara hemliga enligt sekretesslagen (1980:100) 6 kap. 2 § första stycket.

Undantag från lagen (1992:1528) om offentlig upphandling vid upphandling av finansiella rådgivare

Ärendet

Regeringen har för avsikt att under våren 2007 försälja viss del av statens aktieinnehav i TeliaSonera Aktiebolag (publ).

Regeringskansliet har som ett led i försäljningen behov av att upphandla finansiella rådgivare avseende tjänster för att genomföra denna försäljning.

De handlingar som upprättas för genomförande av upphandlingen av dessa tjänster innehåller uppgifter som omfattas av sekretess med hänsyn till det allmännas intressen enligt 6 kap. 2 § första stycket sekretesslagen (1980:100).

Regerings beslut

Med stöd av 6 kap. 17 § första stycket 1. lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) beslutar regeringen om undantag från bestämmelserna om annonsering i 6 kap. LOU vid den upphandling av finansiella rådgivare för försäljningen som görs under våren 2007.

Näringsdepartementet

2008-04-17

Strängberg

Omgivning
NäringslivetKU
DS

Utdrag
Protokoll
vid regeringssammanträde

IV 1 B

2007-04-24

N2007/4924/SÄ

Denna handling är konfidentiell och innehåller information som kan omfattas av lag (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument. N/SA har därför upprättat en insiderlista, till vilken alla namn på personer som får kännedom om promemorians innehåll skall anmälas. Enligt nämnda lag kan det vara brottsligt att bland annat röja sådan information som återfinns i promemorian eller att för egen eller annans räkning förvärva eller avyttra sådana finansiella instrument som informationen rör.

Denna handling innehåller uppgifter som kan vara hemliga enligt sekretesslagen (1980:100) 6 kap. 2 § första stycket.

Undantag från lagen (1992:1528) om offentlig upphandling vid upphandling av finansiella rådgivare

Ärendet

Regeringen har för avsikt att under 2007 försälja upp till hela statens aktieinnehav i OMX Aktiebolag (publ).

Regeringskansliet har som ett led i försäljningen behov av att upphandla finansiella rådgivare avseende tjänster för att genomföra denna försäljning.

De handlingar som upprättas för genomförande av upphandlingen av dessa tjänster innehåller uppgifter som omfattas av sekretess med hänsyn till det allmännas intressen enligt 6 kap. 2 § första stycket sekretesslagen (1980:100).

Regeringens beslut

Med stöd av 6 kap. 17 § första stycket 1. lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) beslutar regeringen om undantag från bestämmelserna om annonsering i 6 kap. LOU vid den upphandling av finansiella rådgivare för försäljningen som görs under våren 2007.

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@enterprise.ministry.se

Besöksadress

Telefax

Bilaga A6.1.1

EVA-LENA JANSSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007-06-20

Dnr 070-3242-2006/07

Stockholm 2007-06-20

Begäran om granskning av statsrådet Åsa Torstenssons uttalande angående Post- och Telestyrelsens allmänna råd.

I september 2005 gav Post- och Telestyrelsen (PTS) ut allmänna råd som bland annat innehöll rekommendationer kring att postutdelningen i flerfamiljshus senast 2011 skulle ske i boxar i trapphuset i stället för som nu vid dörren. I en skrift från oktober 2006 kallad "Postservice i Sverige - en kartläggning och bedömning av servicenivån samt tillämpning av PTS allmänna råd om utdelning av post" följde man upp detta råd och beskrev då situationen så här:

"Statistiken över installerade fastighetsboxar visar att antalet installationer har ökat sedan PTS allmänna råd trätt i kraft. Detta är enligt PTS bedömning ett direkt resultat framförallt av det arbete som med stöd av det allmänna rådet bedrivs av Forum för fastighetsboxar, samt att Posten lokalt arbetar för att främja en övergång till fastighetsboxar. De centrala fastighetsägarorganisationerna synes dock genom en negativ inställning till fastighetsboxar ha bidragit till att många lokala fastighetsbolag har avvaktat med att installera fastighetsboxar. PTS står emellertid fast vid att övergången till fastighetsboxar bör genomföras till 1 januari 2011."

Här finns en tydlig konflikt mellan hur myndigheten, PTS, och enskilda fastighetsägare ser på postutdelningen i framtiden. För en del fastighetsägare innebär övergången från utdelning vid lägenhetsdörr till postboxar i trappuppgången ombyggnationer till betydande kostnader. Kostnaden för att installera en postbox är enligt PTS ca 700 kronor och enligt Fastighetsägarna ca 1000 kronor per lägenhet. Det är mot den bakgrunden inte svårt att förstå att fastighetsägarna inte är nöjda med de allmänna råd i detta som PTS gett. Branschorganisationer har också rekommenderat sina medlemmar att inte följa de allmänna råden.

Konflikter kring hur postutdelning ska ske är dock ingen nyhet. PTS rekommendationer, också från skriften som citeras ovan, i sådana fall är följande:

"Under förutsättning att Posten håller sig inom ramen för gällande regelverk kan följden av att samförstånd inte nås mellan postoperatören, fastighetsägaren och postmottagaren bli att berörd postmottagare hänvisas till att hämta ut sina försändelser på utlämningsställe som Posten anvisar."

PTS tolkning av postlagen har alltså varit att den ger möjligheter att lösa den här typen av konflikter genom att ersätta utdelning vid dörr med att posten finns att

hämta på postkontor eller liknande. Detta har också praktiserats utan att Postens möjlighet att göra så ifrågasatts.

Infrastrukturminister Åsa Torstensson lägger sig den 9 juni i Expressen i denna konflikt genom att uttala följande:

"Flyttar inte fastighetsägarna brevlådorna eller samlar brevlådorna på bottenvåningen så har varje lägenhetsinnehavare rätt till posten och till leverans till dörren"

VD:n för fastighetsägarna Per-Åke Eriksson välkomnar beskedet med orden
"Detta är väldigt klargörande".

Med sitt uttalande den 9 juni anser jag att infrastrukturministern på ett sätt som inte är förenligt med grundlagen lagt sig i Post- och Telestyrelsens myndighetsutövning gentemot enskilda. Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar ärendet.

Eva-Lena Jansson

Bilaga A6.1.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-06

SB2008/1269

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Rättschefen

Riksdagen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -03- 0 6

Dnr 050-3242-2006/7

Konstitutionsutskottets granskningsärende 17 – Begäran om granskning av statsrådet Åsa Torstenssons uttalande angående Post- och telestyrelsens allmänna råd

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-28

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren

Leif Zetterberg

KU:s granskningsärende 17 – Begäran om granskning av statsrådet Åsa Torstenssons uttalande angående Post- och telestyrelsens allmänna råd

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets fråga i rubricerat ärende.

Fråga. Vilka kommentarer ger anmälan och innehållet i denna promemoria anledning till.

Näringsdepartementet vill inledningsvis kortfattat beskriva de delar av den rättsligt bindande regleringen på postområdet som är relevanta i det nu aktuella ärendet.

Av 1 § postlagen (1993:1684) framgår att det ska finnas en samhällsomfattande posttjänst i hela landet som bl.a. innebär att alla kan ta emot brev och andra adresserade försändelser som väger högst 20 kilo. I 4 § postlagen finns en bestämmelse som innebär att tillstånd krävs för att bedriva postverksamhet i postlagens mening. Tillståndet att bedriva postverksamhet får enligt 5 b § första stycket 1 postlagen förenas med villkor om skyldighet för tillståndshavare att tillhandahålla en samhällsomfattande posttjänst. Av 8 § postförordningen (1993:1709) framgår vilka krav dessa tillståndsvillkor ska innehålla.

Enligt de tillståndsvillkor som Post- och telestyrelsen (PTS) har utfärdat är det Posten AB (publ) (Posten) som i Sverige ska tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten. Det innebär att bolaget bl.a. ska samla in och dela ut försändelser som omfattas av den samhällsomfattande posttjänsten varje helgfri måndag till fredag. Vidare innebär det att utdelning ska ske påföljande arbetsdag oavsett var i landet försändelserna lämnats in. Posten ska således tillhandahålla postservice till alla hushåll, företag och organisationer i hela landet fem dagar i veckan.

Operativa beslut, dvs. hur postservicen i landet praktiskt ska vara utformad avgörs av Posten, med beaktande av gällande regler och efter samråd med berörda postmottagare medan PTS, som tillståndsmyndighet, granskar att reglerna på postområdet efterlevs.

För att förtydliga kraven på den som utför en samhällsomfattande posttjänst har PTS utfärdat de aktuella allmänna råden, vilka trädde i kraft den 1 oktober 2005. Sådana allmänna råd är inte rättsligt bindande.

Infrastrukturministerns avsikt med att uttala sig i Expressen den 9 juni 2007 var att lämna klargöranden i följande avseenden:

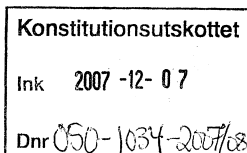
- vilka rättsligt bindande regler som finns på postområdet när det gäller den samhällsomfattande posttjänsten,
- att en myndighets allmänna råd inte är rättsligt bindande,
- att PTS allmänna råd är riktade till den postoperatör som tillhandahåller den samhällsomfattande posttjänsten, dvs. Posten och inte är tvingande gentemot fastighetsägarna, samt
- att det finns rättsligt bindande krav på en samhällsomfattande posttjänst med daglig utdelning till alla i hela landet.

Infrastrukturministerns uttalande innebar inte att hon har bestämt eller avsett att bestämma hur PTS ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot enskild. Avsikten med hennes uttalande har inte heller varit att lämna direktiv till PTS att förfara på ett visst sätt.

Bilaga A6.2.1

Siv Holma
Riksdagsledamot (v)

2007-12-07

KU

Begäran hos Konstitutionsutskottet om granskning av utbildningsministern Jan Björklunds uttalande om att Forum för levande historia ska samarbeta med en organisation

Konstitutionsutskottet bör utreda om utbildningsministern Jan Björklund bröt mot Regeringsformen 11:7 § när han kräver att Forum för levande historia ska samarbeta med organisationen Upplysning om kommunismen (UOK)

Kravet framfördes enligt massmedia i anslutning till invigningen 15 november 2007 av utställningen "Kriget efter kriget". Forum för levande historia var inte med i arrangemanget trots inbjudan från organisationen UOK

På regeringskansliets hemsida framgår att ministerstyre är förbjudet i Sverige. Regeringen får inte i något fall styra över hur en myndighet ska tillämpa en lag eller besluta i ett enskilt ärende som rör myndighetsutövningen.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Siv Holma".

Siv Holma
Riksdagsledamot (v)

Bilaga A6.2.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-11

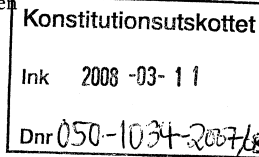
SB2008/1371

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 27 – Utbildningsminister Jan Björklunds uttalande om att Forum för levande historia ska samarbeta med organisationen UOK

Härmed överlämnas en inom Utbildningsdepartementet upprättad promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och rättschefen Nils Cederstierna, tfn 08-405 46 21.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-03

Utbildningsdepartementet*Expeditions- och rättschefen Nils Cederstierna***Konstitutionsutskottets granskningsärende 2007/08:27 Utbildningsminister Jan Björklunds uttalande om att Forum för levande historia ska samarbeta med organisationen UOK**

Utbildningsdepartementet får härmed lämna följande kommentarer i granskningsärendet.

Vad först gäller uppdraget för Forum för levande historia (FLH) bör noteras, att den nuvarande regeringens beslut, att utvidga uppdraget till att jämväl avse kommunismens brott mot mänskligheten, fattades redan den 21 december 2006 (således inte 2007 som anges i granskningspromemorian, s. 1).

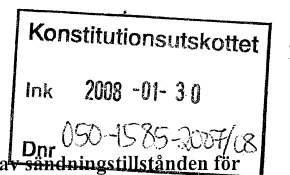
För regeringen framstod det som en given utgångspunkt att FLH, vid genomförandet av sitt uppdrag, skulle ha ett brett samarbete med berörda organ i sitt arbete, däribland andra myndigheter samt institutioner och organisationer av betydelse i sammanhanget. I anslutning till den i granskningspromemorian (s. 2) angivna invigningsceremonin uppkom diskussion och tveksamhet om FLH:s uppdrag och med vilka myndigheten skulle samarbeta. Mot denna bakgrund inleddes en beredning med inriktningen att förtydliga att FLH ska samarbeta även med berörda enskilda organisationer. Regeringen beslöt därefter (den 13 december 2007) att myndigheten ska genomföra sitt uppdrag ”i nära kontakt med organisationer och föreningar, vars verksamhet rör liknande frågor”.

Statsrådet Björklunds uttalande, som är korrekt angivet i anmälan, bör ses mot den nu angivna bakgrunden. Statsrådets avsikt med uttalandet har inte varit att uttala något direktiv till FLH. Uttalandet är i stället att se som ett inlägg i den allmänna debatt som följde med anledning av den diskussion och tveksamhet som uppstått angående myndighetens uppdrag.

I anmälan anges att det bör utredas om statsrådet brutit mot bestämmelsen i 11 kap. 7 § regeringsformen, dvs. den bestämmelse som tillförsäkrar myndigheter självständighet gentemot regeringen i ärenden

som rör myndighetsutövning mot enskild eller mot kommun eller som rör tillämpning av lag. Det kan konstateras att uttalandet av statsrådet inte berör det område som omfattas av denna bestämmelse. Det kan vidare konstateras att statsrådets uttalande i sak ligger i linje med innebörden av regeringens efterföljande beslut, varigenom myndighetens uppdrag kom att förtydligas vad gäller samverkan med organisationer och föreningar.

Bilaga A6.3.1

Till Konstitutionsutskottet

Anmälan om granskning av Leif Pagrotskys hantering av sändningstillstånd för digital-TV under hans tid som utbildnings- och kulturminister.

Den 3 oktober 2007 återfanns en artikel i Dagens Nyheters kulturdel med rubriken "Fria tv-kanaler ska få ta betalt av tittarna". Brödtexten inleddes på följande sätt: "Förre kulturministern Leif Pagrotsky var noga med att få flera gratis tv-kanaler i marknätet. De kommersiella TV 6 och TV 7 är exempel på kanaler som fick sina sändningstillstånd mot att de sände gratis."

I prop 2002/03:72 *Digitala TV-sändningar* ville den dåvarande regeringen ha riksdagens stöd för vidgade befogenheter vad gäller sändningsvillkoren och tillgängligheten i det digitala marknätet för TV. I propositionen hette det: "För de programföretag som även har tillstånd för analoga marksändningar, dvs. för SVT, UR och TV 4, innebär tillstånden att sända i det digitala marknätet att sändningarna skall kunna tas emot utan villkor om särskild betalning. För övriga tillståndshavare finns inga motsvarande tillståndsvillkor." Regeringen ville alltså ha riksdagens stöd för vidgad befogenhet vad gäller okryterade sändningar och tillståndsvillkor.

Konstitutionsutskottet och sedermera riksdagen avslog regeringens begäran. I 2002/03:KU33 hette det: "Konstitutionsutskottet vill framhålla att de digitala TV-sändningarna i marknätet bör bli så lättillgängliga för TV-konsumenterna som möjligt. Utskottet vill dock peka på det utskottet anförut ovan om att mervärdet i de digitala sändningarna måste vara så konstruerat att det ger bärkraft åt utbyggnaden. Problem som kan vara förenade med krav på okryterade sändningar bör enligt utskottets mening i detta sammanhang belysas ytterligare. Innan riksdagen tar slutlig ställning till hur tillgängligheten till de digitala sändningarna kan förbättras och i vilka avseenden detta bör ske anser utskottet därför att mer utförliga överväganden såväl ur ett marknadsperspektiv som från konsumentsynpunkt behöver göras och redovisas från regeringens sida, bl.a. när det gäller frågan om kryptering. Utskottet vill framhålla att de konsumenter som t.ex. bara vill se på public service-kanalerna inte skall behöva teckna abonnemang och betala för programkort.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet regeringens förslag om tillgänglighet till de digitala TV-sändningarna och anser att riksdagen bör ge regeringen till känna vad som nu anförs."

Även i fråga om tillståndsgivningen ansåg utskottet att regeringen borde återkomma med ett nytt förslag.

Utskottets text byggde på en överenskommelse mellan fem av riksdagens partier. Bland annat var en av utgångspunkterna i överenskommelsen att de kommersiella kanalerna själva skulle få avgöra om de skulle vara betal-kanaler eller fri-tv-kanaler.

Det dåvarande statsrådet Leif Pagrotsky skickade den 8 september 2005 ut ett pressmeddelande om nya sändningstillstånd. Ett TT-telegram återges den 9 sep i Dagens Nyheter med rubriken "Pagrotsky vill ha mer gratis digitalteve". I det uppgavs att statsrådet försöker locka med en morot: den som sänder gratis får förtur i kön. "Jag tar nu ett initiativ för att få fram ett bredare utbud och fler gratiskanaler" citeras pressmeddelandet i TT-telegrammet.

Bilden bekräftas av presskonferensen den 23 februari 2006 då de nya tillstånden presenterades. Enligt flera olika medieuppgifter påstås Pagrotsky då ha sagt att han ville prioritera kanaler som man kan se gratis.

Statsrådets uttalande hösten 2005 om fri-tv-tillstånden torde ha påverkat marknaden. Det uppfattades sannolikt som om möjligheterna att få sändningstillstånd skulle vara bättre om bolagen deklarerade att man skulle sända fritt.

Konstitutionsutskottet bör därför granska om förra statsrådet Leif Pagrotsky i detta ärende agerat utifrån gällande regelverk och utifrån kraven på saklighet och opartiskhet (RF 1:9).

Stockholm den 30 januari 2008

Ingvar Svensson
Riksdagsledamot (kd)

Bilaga A6.3.2

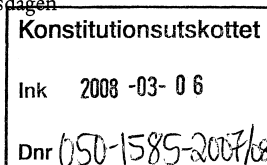
REGERINGSKANSLIET

2008-03-06

SB2008/1271

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 34 Leif Pagrotskys hantering av sändningstillstånden för digital-TV under hans tid som utbildnings- och kulturminister

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-26

Kulturdepartementet

Expeditions- och rättschefen
Knut Weibull

Konstitutionsutskottets granskningsärende 34 Leif Pagrotskys hantering av sändningstillstånd för digital-TV under hans tid som utbildnings- och kulturminister

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 14 februari 2008 begärt svar på vissa frågor om Leif Pagrotskys hantering av sändningstillstånd för digital-TV under hans tid som utbildnings- och kulturminister. Som svar på frågorna vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. Har regeringen beslutat att gratiskanaler ska prioriteras?

Regeringen beslutade den 8 september 2005 om utlysning av sändningstillstånd för digital marksänd TV. I beslutet anges att Radio- och TV-verket i sitt förslag till regeringen ska ange vilka företag som har för avsikt att sända okrypterat i det digitala marknätet.

Okrypterade sändningar kan tas emot utan programkort och abonnemang. Mottagningen blir därmed kostnadsfri för allmänheten.

Fråga 2. Hur förhåller sig f.d. statsrådets ovan nämnda uttalanden om gratiskanaler till det regeringsbeslut som ligger till grund för uppdraget åt Radio- och TV-verket?

Uttalandet den 8 september grundas på regeringsbeslutet enligt vilket Radio- och TV-verket ska ange vilka programföretag som vill sända okrypterat (se svaret på fråga 1). Berörda företag torde redan av regeringsbeslutet kunna dra slutsatsen att programtjänster som är tillgängliga utan kostnad kan ha en fördel i tillståndprocessen.

Övriga citerade uttalanden anger det föredragande statsrådets viljeinriktning inför ett kommande beslut om sändningstillstånd. Eftersom de har fällt efter det att Radio- och TV-verket har avgett sitt förslag torde de inte kunnat påverka vare sig verket eller någon sökande.

Fråga 3. Vilka kommentarer ger anmälningen och innehållet i denna promemoria anledning till?

Enligt 3 kap. 2 § 16 radio- och TV-lagen (1996:844) i den lydelse den hade i februari 2006 får ett sändningstillstånd som meddelas av regeringen förenas med villkor som avser skyldighet att utforma sändningarna på sådant sätt att de inte endast kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet. Enligt förarbetena till bestämmelsen avser villkoret förbud mot kryptering (se prop. 1995/96:160, s. 85 och 165).

I propositionen Digitala TV-sändningar (prop. 2002/03:72) föreslogs att sändningar som ska kunna tas emot utan villkor om särskild betalning ska sändas okrypterat i det digitala marknätet. Att riksdagen avlog regeringens förslag hindrade dock inte regeringen från att ställa villkor om okrypterade sändningar.

Förslagen i propositionen avsåg endast SVT, UR och TV 4. Av propositionen framgår också att SVT och UR hade rätt att sända okrypterat i det digitala marknätet från och med år 2003 och att de använde sig av den rätten. Regeringen beslutade den 18 december 2003 att alla digitala sändningar från SVT och UR samt programtjänsten TV 4 ska sändas okrypterat.

Leif Pagrotsky är informerad om innehållet i detta svar.

Bilaga A6.3.3

12/02/2008 10:37 46 8 216813
08 02/12 09:45 FAX 46 8 216813

KULTURDEPARTEMENTET

001

REGERINGSKANSLIET

Kulturdepartementet

Rättssekreterariatet
Registrator
Lola Lindholm
Telefon 08/405 35 30
Telefax 08/21 68 13
E-post registrator@culture.ministry.se

Fax

Sidor inklusive denna: 1

2008-02-12

U2005/924/Me m.fl

Niklas Bolin

fax nr: 786 61 75

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -02- 12

Dnr 050-1585-2007/08

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Ordningsgatan 15

Telefonväxlar
08-405 10 00
Telefax

E-post: registrator@culture.ministry.se

Utbildnings- och kulturdepartementet

Regeringsbeslut

I:6

2005-09-08

U2005/924/Me
U2005/3990/Me
U2005/5702/Me
U2005/6049/MeRadio- och TV-verket
Box 123
136 22 HANINGEUttlysning av sändningstillstånd för digital marksänd TV

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Radio- och TV-verket

att i enlighet med 4 § förordningen (1997:894) om marksänd digital TV informera om möjligheten att få tillstånd för nationella digitala TV-sändningar,

att bereda de företag som för närvarande har tillstånd för digitala TV-sändningar tillfälle att meddela om de önskar att sändningstillstånden förlängs till utgången av 2007 och om de önskar någon förändring i övrigt av sändningstillstånden, och

att bereda de sökande från ansökningstillfället sommaren 2003 som ännu inte har beviljats tillstånd tillfälle att meddela om ansökningarna fortfarande är aktuella samt att lämna kompletterande upplysningar.

Regeringen överlämnar ansökningar om sändningstillstånd från Dagens Industri AB, Eurosport SA, AB Sportexpress och TV 4 AB till Radio- och TV-verket.

Radio- och TV-verket skall senast den 21 november 2005 avge förslag till regeringen om fördelning av tillstånd i enlighet med 9 § förordningen (1997:894) om marksänd digital TV. Förslaget skall omfatta fem programtjänster utöver det antal som bedöms kunna meddelas tillstånd med hänsyn till tillgängligt sändningsutrymme. Uppgifter enligt 9 § första stycket p. 1 behöver inte lämnas för programföretag som för närvarande har sändningstillstånd eller för företag som ingår i samma koncern som sådana företag eller för programföretag vars ansökan har överlämnats till Radio- och TV-verket av regeringen.

Radio- och TV-verket skall ange vilka företag som har för avsikt att sända okrypterat i det digitala marknätet respektive tillhandahålla interaktiva tjänster baserade på den öppna standarden MHP.

2

Ärendet

Regeringen har vid olika tillfällen, senast den 22 juni 2005, beslutat om nya eller förlängda tillstånd att sända marksänd television med digital teknik. För närvarande har följande företag tillstånd att sända, nämligen Sveriges Television AB, Sveriges Utbildningsradio AB, TV 4 AB (publ), Kanal 5 AB, C More Entertainment AB, Länkomedia AB, Skånekanalen AB, DTU Television AB, Eurosport SA, MTV Europe, Discovery Communications Europe, NonStop Television AB, BBC World Limited, The Walt Disney Company Limited, NonStop Television 2.0 AB, Viastat Broadcasting UK Limited, Lokal-TV Öst AB, Turner Entertainment Networks International Limited, ByTV Jämtland AB och Lokal-TV Väst AB. Tillståndet för Lokal-TV Öst AB kommer att förlängas till utgången av år 2005 om sändningarna har inletts före utgången av september 2005. Övriga tillstånd gäller till utgången av år 2005.

Efter beslut av regeringen den 18 juni 2003 utlyste Radio- och TV-verket tillstånd att sända TV med digital teknik. I skrivelse den 11 november 2003 lämnade verket förslag till fördelning av sändningstillstånden. Regeringen har meddelat sändningstillstånd för vissa av de programtjänster som föreslogs av Radio- och TV-verket. För övriga föreslagna programtjänster har sändningstillstånd inte meddelats.

I skrivelser till regeringen eller i skrivelser som Radio- och TV-verket har överlämnat till regeringen har Dagens Industri AB, Eurosport SA, AB Sportexpress och TV 4 AB ansökt om sändningstillstånd för nya programtjänster. Radio- och TV-verket har den 17 februari 2005 yttrat sig över ansökan från Dagens Industri AB.

Skälen för regeringens beslut

I delbetänkandet Nytt regelverk för marksänd digital-TV (SOU 2004:39) har Radio- och TV-lagsutredningen (Ku 2000:01) lämnat förslag om ett fristående operatörsföretag och en ny ordning för tillståndsgivningen för digital marksänd TV. Betänkandet har remissbehandlats och ärendet bereds i Regeringskansliet. Förslag med anledning av betänkandet kan läggas fram tidigast så att sändningar med stöd av nya regler skulle kunna inledas i början av år 2008. Med hänsyn härtill behöver sändningstillstånd enligt nuvarande regler meddelas för åren 2006 och 2007.

Regeringen bedömer att det finns utrymme för ytterligare nationella programtjänster. Med hänsyn till den tid som har gått sedan föregående ansökningsfall anser regeringen att en ny utlysning bör genomföras.

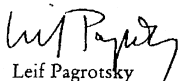
De företag som för närvarande har tillstånd att sända digital marksänd TV bör beredas tillfälle att meddela om de önskar att sändningstillstånden förlängs till utgången av 2007 och om de önskar någon förändring i övrigt av sändningstillstånden.

De företag som ansökte om sändningstillstånd vid föregående ansökningstillfälle bör beredas tillfälle att meddela om deras ansökningar fortfarande är aktuella. De bör också få möjlighet att lämna kompletterande upplysningar.

Radio- och TV-verket bör lämna ett förslag till fördelning av sändningstillstånd som omfattar fem programtjänster utöver det antal som bedöms kunna meddelas tillstånd med hänsyn till tillgängligt sändningsutrymme. Uppgifter om de sökandes tekniska och finansiella förutsättningar behöver inte lämnas för programföretag som för närvarande har sändningstillstånd eller för företag som ingår i samma koncern som sådana företag eller för programföretag vars ansökan överlämnas till Radio- och TV-verket av regeringen. På så sätt kan kostnaderna för prövningen begränsas.

Ansökningarna från Dagens Industri AB, Eurosport SA, AB Sportexpress och TV 4 AB överlämnas till Radio- och TV-verket för att tas med i verkets prövning.

På regeringens vägnar

Leif Pagrotsky

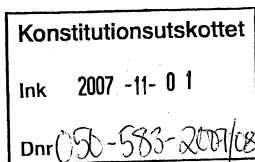

Lars Marén

Kopia till

Justitiedepartementet (L6)
Finansdepartementet (BA)
Näringsdepartementet (ITFoU och SÅ)
Post- och telestyrelsen
Granskningsnämnden för radio och TV
Digital-TV-kommissionen
Radio- och TV-lagsutredningen
AB Sportexpress
Boxer TV-Access AB
ByTV Jämtland AB
C More Entertainment AB
Canal Digital Sverige AB
Com Hem AB
Dagens Industri AB
Discovery Communications Europe
DTU Television AB
Eurosport SA
Eurosport Television AB
Kanal 5 AB
Lokal-TV Väst AB
Lokal-TV Öst AB
Länkomedia AB
Modern Times Group MTG AB
MTV Europe
NonStop Television AB
Skånekanalen AB
Sveriges Television AB
Sveriges Utbildningsradio AB
Telenor Plus AB
Teracom AB
Turner Entertainment Networks International Limited
TV 4 AB
UPC Sverige AB
Viasat Broadcasting UK Limited

Bilaga A7.1.1

PETER ERIKSSON
Riksdagsledamot (mp)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-11-01

Statsministerns ansvar för krishantering i statsrådsberedningen

Riksdagens Konstitutionsutskott bör granska hur ansvaret för krishantering såg ut tisdagen den 23 oktober 2007.

Det är även viktigt att bringa klarhet i hur statsrådsberedningen planerat för en krishantering fram till dess att ett kansli för krishantering upprättats i statsrådsberedningen.

Jag vill att KU ska granska regeringens krisorganisation under den aktuella kvällen och hur statsministern agerade för att krishantering skulle ha fungerat i händelse av en kris.

A handwritten signature in black ink, appearing to be "P. Eriksson", written over a dotted line.

Peter Eriksson
Riksdagsledamot (mp)

Bilaga A7.1.2

REGERINGSKANSLIET

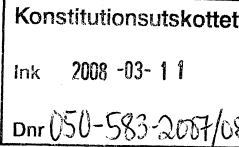
2008-03-11

SB2008/1370

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 25 – Statsminister Reinfeldts ansvar för krishanteringen i Statsrådsberedningen

Härmed överlämnas en promemoria från Statsrådsberedningen.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är ämnesrådet Jonas Stertman, tfn 08-405 47 08.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-11

Statsrådsberedningen

Granskningsärende 25 – Statsminister Reinfeldts ansvar för krishanteringen i Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse till Regeringskansliet begärt svar på följande frågor.

Hur var det opolitiska jour- och beredskapssystemet respektive det politiska systemet på flera departement organiserat vid den för anmälan aktuella tidpunkten, dvs. den 23 oktober 2007, som statsministern hänvisade till vid frågestunden den 1 november 2007?

Vilken roll och vilket ansvar hade statssekreterare Ulrica Schenström i regeringens krisberedskap den aktuella kvällen den 23 oktober 2007?

Vilken information och utbildning hade Ulrica Schenström och övriga personer i den pool av personer i Regeringskansliet som hade jour och beredskap under kvällen den 23 oktober 2007 fått om de krav som uppdraget ställer?

Vilka förändringar, om några, har vidtagits efter den 23 oktober beträffande regeringens krisberedskap?

Vilka kommentarer i övrigt ger anmälan och innehållet i denna promemoria anledning till?

Regeringskansliet väljer att besvara frågorna i ett sammanhang och på ett sådant sätt att uppgifterna inte bedöms omfattas av sekretess. För det fall utskottet önskar detaljerad information om hur jour- och beredskapssystemets alla delar i Regeringskansliet var uppbyggt vid den aktuella tidpunkten, ber Regeringskansliet att få återkomma med sådana uppgifter i annan form.

Allmänt om krishanteringssystemet

Regeringens ansvar vid en kris utgår från regeringens uppgift att styra riket och som en del av detta vidta nödvändiga åtgärder för att åstadkomma nationell samordning. Regeringskansliet är i detta avseende regeringens stabsgör. Det operativa ansvaret för ledning och samordning av åtgärder på nationell nivå ligger hos respektive myndighet. Detta i enlighet med ansvarsprincipen som redogörs för nedan.

Liksom varje annan statlig myndighet har Regeringskansliet ett ansvar för sin egen säkerhet, beredskap och krishantering för att skydda individer, information och funktionalitet. Dessutom är Regeringskansliet, inom ramen för utrikesrepresentationen, myndighetsutövare när det gäller att lämna hjälp och bistånd till svenskar utomlands.

Det svenska krishanteringssystemet har i flera sammanhang beskrivits för riksdagen. Systemet bygger på de ordinarie förvaltningsstrukturerna och på principen att den som har ansvaret för en verksamhet i normala situationer också så långt möjligt har motsvarande ansvar under kris (ansvarsprincipen). Denna princip används även vid fördelningen av arbetsuppgifter avseende krishantering inom Regeringskansliet.

Jour- och beredskapssystemet inom Regeringskansliet den 23 oktober 2007

I enlighet med ansvarsprincipen svarar varje departement för att det finns tillräckliga resurser och förmåga att hantera allvarliga händelser inom det egna ansvarsområdet. Vid en omfattande och allvarlig händelse kan, beroende på händelsens art, flera departement bli berörda. Med det system som gällde den 23 oktober 2007, och som gäller till och med den 30 mars 2008, ansvarar det departement som främst är berört av en kris också för samordningen av övriga departement som kan beröras av samma kris. Statsrådsberedningen klargör, när så behövs, ansvarsförhållanden mellan berörda departement i en krissituation. Förvaltningsavdelningen ansvarar för de gemensamma resurserna, såsom lokaler, teknik, telefonväxel, säkerhet och psykosocialt krisstöd. En statssekreterargrupp kan bildas vid behov för att svara för samordningen inom Regeringskansliet.

Inom Statsrådsberedningen finns sedan 2006 en enhet för beredskap och analys (EBA). Detta kom till uttryck i Regeringskansliets instruktion per den 1 januari 2007. Enheten bedriver omvärldsbevakning dygnet runt. Vid allvarliga händelser ska enheten kunna stödja beslutsfattare med lägesrapporter och analyser. Enheten lämnar information och/eller larmar berörda i Regeringskansliet om det inträffar en allvarlig händelse som kan medföra behov av att regeringen eller Regeringskansliet agerar. Vid varje departement, inklusive Statsrådsberedningen och förvaltnings-

avdelningen, ska det finnas en opolitisk tjänsteman nåbar dygnet runt för att kunna ta emot ett sådant larm.

Några departement, inklusive Statsrådsberedningen och förvaltningsavdelningen, har i dag och hade vid den aktuella tiden, ett formaliserat jour- och beredskapssystem. Statsrådsberedningen har tjänstemän som kan nå dygnet runt. Vid exempelvis Utrikesdepartementet finns en vakthavande tjänsteman, konsulär beredskap och en cheftjänsteman i beredskap, vid Försvarsdepartementet finns en läges- och beredskapsfunktion, inklusive jourhavande tjänsteman, och i förvaltningsavdelningen (FA) finns FA-chef i beredskap.

För sådana händelser som kan beröra Regeringskansliets eller medarbetarnas egen säkerhet finns i varje departement, inklusive Statsrådsberedningen och förvaltningsavdelningen, säkerhetschefer. För varje kvarter finns samordnande säkerhetschefer. Därutöver finns dygnet runt en jourhavande säkerhetschef för hela Regeringskansliet. Inom förvaltningsavdelningen finns säkerhetscentralen som, liksom Statsrådsberedningens enhet för beredskap och analys, är bemannad dygnet runt. Regeringskansliets telefonväxel är omkopplad till säkerhetscentralen under icke kontorstid.

Som nämnts används ansvarsprincipen även vid fördelningen av arbetsuppgifter avseende krishantering inom Regeringskansliet. Detta innebär att även politiska tjänstemän ingår i Regeringskansliets jour- och beredskapssystem. I departementens krisledningsgrupper ingår t.ex. ofta statssekreterare och pressekreterare. Som framgår av ovanstående kan statssekreterare vid krishantering också komma att ingå i en statssekreterargrupp.

Statsministerns statssekreterare ansvarar närmast under statsministern för ledning och fördelning av arbetet i Statsrådsberedningen (2 § Regeringskansliets föreskrifter med arbetsordning för Statsrådsberedningen, RKF 2007:14). Denna funktion har statsministerns statssekreterare även vid krishantering. Statsministerns statssekreterare ska också kunna leda en statssekreterargrupp. Den statssekreterare som är jourhavande statssekreterare i Statsrådsberedningen ska kunna utöva denna roll och detta ansvar.

Systemet med en jourhavande statssekreterare som är nåbar dygnet runt, har funnits i Statsrådsberedningen sedan lång tid tillbaka. Under den tid som gått sedan systemet infördes, fram till i dag, har det emellertid tillkommit jour- och beredskapsfunktioner i Regeringskansliet. Bildandet av enheten för beredskap och analys med kontaktpersoner till enheten i samtliga departement, inklusive Statsrådsberedningen, innebär att larm och annan kritisk information i första hand nås, bedöms och tas om hand av andra funktioner än jourhavande statssekreterare i

Statsrådsberedningen. Den statssekreterarens operativa roll har därmed minskat.

Den dåvarande statsministerns statssekreterare var jourhavande statssekreterare i Statsrådsberedningen den aktuella kvällen. Därutöver fanns i beredskap i Statsrådsberedningen ytterligare ett par funktioner i enlighet med vad som redogjorts för ovan.

Information och utbildning

Som framgår ovan svarar Statsrådsberedningen, varje departement och förvaltningsavdelningen för att det finns förmåga att hantera allvarliga händelser inom det egna ansvarsområdet. Det innebär även att Statsrådsberedningen, departementen och förvaltningsavdelningen svarar för att de personer som ingår i deras jour- och beredskapssystem har tillräcklig information och utbildning på det området.

I samband med att regeringen tillträdde i oktober 2006 informerades den politiska ledningen om Regeringskansliets krishanterings- och säkerhetsorganisation. Som exempel kan nämnas att det togs upp i samband med allmän information till statsråden och statssekreterarna i direkt anslutning till tillträdet. Vid Statsrådsberedningen och vid departementen lämnades information till den politiska ledningen om respektive departements jour- och beredskapsorganisation.

I november 2006 deltog statsråden i en pandemiövning i seminarieform. Inför denna hölls ett särskilt informationstillfälle för närmast berörda statssekreterare om regeringens och Regeringskansliets roller m.m. i händelse av kris eller allvarliga händelser. De flesta statssekreterare deltog som bisittare vid övningen. I mars 2007 hölls därtill en pandemiövning för politiska och opolitiska tjänstemän i Regeringskansliet. Flertalet statssekreterare deltog i övningen. Vid båda övningarna informerades om regeringens och Regeringskansliets roller m.m. i händelse av en kris.

I slutet av april 2007 hölls samverkansövningen Samö07, en övning i vilken regeringen och Regeringskansliet deltog. Inför övningen hölls en genomgång med de flesta statssekreterare med särskild tonvikt på individuellt beslutsfattande under en kris. Övningen Samö07 innebar att det bildades krisledningsgrupper i de flesta departement och att flertalet statsråd och statssekreterare berördes och övades.

Beslutade förändringar efter den 23 oktober 2007 avseende krisberedskapen

Redan i början av 2007 beslutade regeringen att det skulle tas fram ett förslag till en ny krishanteringsfunktion i Regeringskansliet. I oktober samma år presenterades förslaget, som innebär att det ska inrättas ett kansli för krishantering i Statsrådsberedningen. Regeringen har därefter, i februari 2008, beslutat om ändringar i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet. Ändringarna träder i kraft den 31 mars 2008 och innebär i huvudsak följande.

Regeringens ansvar vid en kris utgår från regeringens uppgift att styra riket och som en del av detta vidta nödvändiga åtgärder för att åstadkomma nationell samordning. Regeringskansliet är i detta avseende regeringens stabsgör. För att samordna krishanteringen i Regeringskansliet i funktionen som stabsgör inrättas ett kansli för krishantering med placering i Statsrådsberedningen. Kansliet ska ledas av en chefstjänsteman för krishantering, vilken ska ansvara för utveckling, samordning och uppföljning av krishanteringen i Regeringskansliet samt nödvändiga förberedelser för detta. Chefstjänstemannen får i det syftet ge ut riktlinjer och annat material (11 b–c §§). Vidare anges att det ska finnas en grupp för strategisk samordning, bestående av de statssekreterare som berörs av en allvarlig händelse eller en uppkommen situation (11 d §).

Principen att chefen för varje departement ansvarar för krishanteringsförmågan i departementet införs uttryckligen i förordningen. Vidare föreskrivs det att departementschefen ska uppdraga åt en chefstjänsteman i departementet att närmast under departementschefen ansvara för att departementet har en krishanteringsplan och en krishanteringsorganisation (11 a §).

Vidare anges att till Försvarsdepartementets ansvarsområde hör frågor om samordning av samhällets krisberedskap inklusive totalförsvaret (bilagan till instruktionen). Samtidigt föreskrivs det att förvaltningschefen i Statsrådsberedningen har ett ansvar för att Regeringskansliet som en myndighet och organisation ska kunna fortsätta att fungera även under en allvarlig händelse (11 e–f §§).

Ett kansli för krishantering

En etableringsgrupp under ledning av den tilltänkta chefstjänstemannen för krishantering i Statsrådsberedningen arbetar för närvarande med inrättandet i Statsrådsberedningen av ett kansli för krishantering.

Kansliet kommer att ledas av chefstjänstemannen. Kansliet ska alltid vara bemannat och utgöra en central kontaktpunkt för Regeringskansliet dygnet runt, året om. I beredskapen ingår att löpande kunna lämna stöd till och hålla den statssekreterare som har beredskap informerad om läget avseende händelser eller situationer som kan komma att föranleda krishanteringsinsatser.

Den verksamhet som i dag bedrivs vid enheten för beredskap och analys kommer att föras över till kansliet. Vidare förs det övergripande ansvaret för frågor som rör Regeringskansliets utbildnings- och övningsverksamhet avseende krishantering över från Försvarsdepartementet till kansliet i samband med dess inrättande.

Övrigt

I slutet av 1980-talet togs det fram en s.k. jourpärm till stöd för personer som ingick i Statsrådsberedningens jourorganisation. Ett arbete med att göra om pärmens innehåll och struktur påbörjades under slutet av den förra mandatperioden. Arbetet medförde inte några påtagliga förändringar före regeringsskiftet. Efter regeringsskiftet upprättades en förkortad version av jourpärmerna. Den innehåller telefonlistor, checklistor, krisdagsboksblad och promemorior om jourorganisation i Statsrådsberedningen, hot och säkerhetsskydd samt en förteckning över jourhavande i Statsrådsberedningen.

Varken pärmerna eller den förkortade versionen återspeglar fullt ut Statsrådsberedningens funktion inom Regeringskansliets krisberedskap den 23 oktober 2007. Inom ramen för arbetet med att inrätta kansliet för krishantering tas det fram nya former av checklistor m.m.

Bilaga A7.1.3

Bertil
Wennberg/KU/Riksdagen
2008-05-08 08:40

Till Britt-Marie Rehn Henriksson/KU/Riksdagen@Riksdagen
Kopia
Blank
Ärende Vb: Svar

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-05-08

Dnr 150-583-2007/68

"Ulrica Schenström"
<ulrica.schenstrom@moderat.se>
2008-05-08 08:17

Till Bertil Wennberg/KU/Riksdagen@Riksdagen
Kopia
Ärende Svar

Bertil, här kommer mina svar. mvh/U

1. Vilken information eller utbildning fick du av Regeringskansliet i samband med tillträdet som statssekreterare, när det gäller vad som förväntades av dig som högste ansvarige tjänsteman vad avser krisberedskapen? Inhämtade du kunskap eller erfarenhet från något annat håll för att kunna fullgöra dina åligganden vad avsåg krisberedskapen?

Inför det att jag tillträdde min post tog jag del av arbetsordningar och instruktioner för arbetet på Regeringskansliet. Redan dagen efter regeringen tillträdde så tog jag del av information om bland annat krishanterings- och säkerhetsorganisationen i samband med ett möte med regeringen och vissa statssekreterare. Det följdes sedan upp med löpande informationstillfällen där dessa frågor berördes. Annan information hämtade jag bland annat från de erfarenheter som öppet dokumenterats i samband med granskningen av regeringen Perssons agerande i samband med flodvågskatastrofen i december 2004.

2. Vilka instruktioner fick du av statsministern i fråga om hur du skulle fullgöra detta ansvar?

Tillsammans med statsministern förde jag samtal om arbetsordningar och instruktioner för Regeringskansliet. Det gav mig en god bild av ansvaret som följde med befattningen.

3. Hur försäkrade sig statsministern om att du tillgodogjort dig denna information?

Genom samtal och kontinuerlig information oss emellan.

4. Av svaren på skriftliga frågor till Regeringskansliet framgår det att det under din tid som statssekreterare hölls tre krisövningar i regeringskansliet. Ledde du, eller deltog du i, någon eller några av dessa övningar?

Jag deltog vid förberedelser, utbildningar, genomförande och ledning vid samtliga krisövningar som avhölls under min tid som statssekreterare. Därtill höll jag mig kontinuerligt informerad om krisberedskapen inom Regeringskansliet. Frågor som berörde krishanteringsförmågan i Regeringskansliet var ständigt levande under min tid som statssekreterare, dels mot bakgrund av de övningar som genomfördes och dels mot bakgrund av det utvecklingsarbete av krisberedskapen som inleddes vid regeringsskiftet.

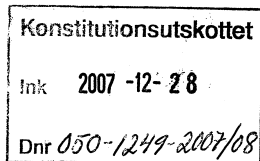
5. När du tjänstgjort som högste ansvarige tjänsteman för krisberedskapen, har det vid något tillfälle inträffat en kris som gjort att du fått träda i tjänst? I så fall, upplevde du då att den

utbildning och träning du fått var tillräcklig för att lösa din uppgift i krissituationen?

Jag var väl införstådd med vad som följde av befattningen som jourhavande statssekreterare i Statsrådsberedningen. Regeringskansliets föreskrifter med arbetsordning (2 § Regeringskansliets föreskrifter med arbetsordning för Statsrådsberedningen, RKF 2007:14) föreskrev att statsministerns statssekreterare ansvarar närmast under statsministern för ledning och fördelning av arbetet i Statsrådsberedningen. Denna funktion hade statsministerns statssekreterare även vid krishantering. Statsministerns statssekreterare skulle då även kunna leda en statssekreterargrupp. Den statssekreterare som var jourhavande statssekreterare i Statsrådsberedningen skulle kunna utöva denna roll och detta ansvar. Under min tid som jourhavande statssekreterare i Statsrådsberedningen inträffade det inte någon kris av det slag frågan berör.

Bilaga A7.2.1

MARYAM YAZDANFAR
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-12-27

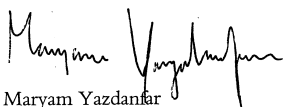
Begäran om granskning av upphandling av rekryterare för generaldirektör till Banverket

Offentlighetsprincipen gäller vid rekryteringar i staten. Det innebär att alla sökande till en utannonserad tjänst ska vem som helst kunna ta del av. Offentligheten är grundlagsskyddad.

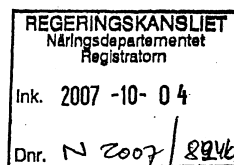
När näringsdepartementet i höstas skulle rekrytera generaldirektör för Banverket anlätades en extern konsult för detta. Det avtal kring rekryteringen som träffats mellan departementet och rekryteringsfirman bygger på den offert som ingivits. I offerten anges som första fördel med att anlita företaget att de erbjuder "en konfidentiell sökprocess" och vidare i offerten anges att företaget "förutsätter att uppdragsgivaren också behandlar personuppgifterna konfidentiellt". Offert och bekräftelse av uppdraget godkänd och signerad av departementet bifogas.

I upphandlingen har näringsdepartementet uppenbarligen inte ställt krav på att offentlighetsprincipen ska gälla. Vad värre är, man har genom avtalet försökt kringå den. Det måste vara ansvarig minister och/eller departementschefen som har ansvar för att lagar följs vid upphandlingar, speciellt grundlagarna. I detta fall, när det handlar om ett nytt sätt att rekrytera generaldirektörer, måste det ha utgått någon form av politiska direktiv för hur ärenden ska hanteras.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar vilken roll Åsa Torstensson, som ansvarig minister, och Maud Olofsson, som departementschef, har haft i samband med upphandlingen av rekryteringsföretag för generaldirektör till Banverket.

Maryam Yazdanfar

Departementsrådet Elisabeth Deuschl

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm 2007-09-10

BEKRÄFTELSE: REKRYTERING AV NY GD TILL BANVERKET

Vi tackar för förtroendet och bekräftar härmed uppdraget att medverka vid rekryteringen av ny GD till Banverket enligt arbetsbeskrivningen i vår offert av 2007-08-30.

Enligt dagens överenskommelse ändras affärsvillkoren för detta projekt på två punkter jämfört med offerten:

- Hortons arvode på 200.000 kr är ett fast totalpris som inte får överskridas och som inkluderar kostnader för konsulternas resor, hotell och måltider samt övriga kostnader i direkt anknytning till uppdraget
- Om av oss föreslagen kandidat slutar sin anställning inom 12 månader från dess början medverkar vi utan arvode för att söka ersättare, under förutsättning att orsaken till uppsägningen är personliga förhållanden som inte har framkommit i vår presentation

Vi ser fram emot att få arbeta med Er i detta projekt och kommer att göra allt vi kan för att Ni ska bli nöjda med resultatet.

Med vänlig hälsning

Godkännes

Horton International Sweden AB

Näringsdepartementet

Lennart Cagnell

Elisabeth Deuschl

PERSONLIGT OCH KONFIDENTIELLT

Departementsrådet Elisabeth Deuschl

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm 2007-08-30

OFFERT: REKRYTERING AV GENERALDIREKTÖR TILL BANVERKET

Vi refererar till samtal med Dig, Hans Brändström och Ann-Marie Wedberg den 29 augusti och tackar för möjligheten att få offerera våra tjänster i samband med rekryteringen av generaldirektör till Banverket.

Vi föreslår att rekryteringen genomförs med hjälp av "executive search-metoden".

Varför executive search?

Det finns flera fördelar med att använda denna metod vid chefsrekrytering. Exempel:

- Det är en konfidentiell sökprocess
- Man når kandidater som inte själva söker
- Vår uppdragsgivare spar arbetstid
- Den möjliggör total kostnadskontroll
- Vår uppdragsgivare träffar enbart "rätt" kandidater

Beskrivning av metoden

Verksamhetsbeskrivning och Kravprofil

Vi inhämtar information rörande den aktuella tjänsten, verksamheten (nuläge och planer) och omvärlden (den kommersiella och politiska) genom intervjuer med statssekreteraren, styrelseordföranden, övriga involverade personer hos Er samt chefer och fackliga organisationer på Banverket.

Ett dokument "Verksamhetsbeskrivning och kravprofil" utarbetas av Horton.

Presentation av detta dokument för Er. Efter Ert godkännande och eventuell revidering startas sök- och urvalsprocessen.

Sök- och urvalsprocess

Vi fastställer sökområden. Detta görs genom interna möten, men även till stor del utifrån synpunkter från vår uppdragsgivare.

Researcharbetet baseras på sökning i tillsammans med Er definierade områden, utvalda organisationer, myndigheter och företag, i egna kandidatregister, i externa register samt genom aktivering av vårt breda kontaktnät. Vi söker på detta vis aktivt och inriktat mot rätt grupp av människor för den aktuella tjänsten. Kandidater från vårt sökarbete plus kandidater från Er annonsering formar en bruttolista, som kan omfatta ett stort antal namn.

Telefonkontakter tas med de mest intressanta potentiella kandidaterna. Telefonintervjuer.

De bästa kandidaterna kallas till djupintervjuer. Dessa föregås av en sk PLUS-analys, där kandidaterna över nätet besvarar ett antal beteendefrågor av multiple choicekaraktär. PLUS-analysen ger oss – inför djupintervjun - en preliminär kandidatprofil i dimensionerna Socialt -, Team-, Operativt - och Administrativt beteende.

Djupintervjun syftar till att förstå kandidatens kompetens, beteendeprofil, personlighet, starka och svaga sidor samt motivation och drivkrafter, generellt och till just detta jobb. Sökande intervjuas med beteendefrågor som utformas speciellt med hänsyn till de krav den aktuella tjänsten ställer. Frågor kan vara av typen: "kan du ge ett exempel på en situation där du fick någon att ändra sig", eller "kan du ge ett exempel på en situation där du varit i konflikt med en annan person och hur du hanterat detta?", "kan du ge exempel på en situation där du involverat dina medarbetare i planeringen av en strategiskt viktig fråga?".

Kandidatpresentation

Horton presenterar de 2-4 mest lämpliga kandidaterna för tjänsten eller så många som

Horton International
MANAGEMENT CONSULTANTS - EXECUTIVE SEARCH

uppdragsgivaren önskar träffa.

Kandidaterna kallas till personlig presentation för uppdragsgivaren där vi gärna bistår.

Säkerställande av rätt val genom fördjupade referenskontroller (vi intervjuar kandidatens egna referenser plus ett antal referenspersoner som vi själva letar upp). Normalt tar vi också en bankupplysning (en UC"), för att kontrollera att kandidaten inte har något otalt med kronofogden/skattemyndigheten.

Anställning / introduktion / uppföljning

Anställning och introduktion görs av uppdragsgivaren.

Besked till alla kandidater genom Hortons försorg.

Horton följer upp resultatet av rekryteringen genom intervjuer med såväl tillsatt kandidat som uppdragsgivare efter sex och tolv månader.

Arvode

För genomförande av ovan beskrivna uppdrag debiterar Horton 200.000:- kr exkl moms.

Garanti

Om uppdragsgivare eller kandidat inom 6 mån från anställningens början önskar avbryta anställningen, och detta beror på något som vi borde uppmärksammat under rekryteringsprocessen så medverkar vi utan arvode till att rekrytera en ersättare.

Etiska regler, affärsvillkor mm

Horton's etiska regler, grundläggande principer för genomförande av executive searchuppdrag samt våra affärsvillkor bifogas.

Horton ställer upp med ett team bestående av undertecknad (projektledare och ansvarig konsult) och Rickard Thorgren (researcher). Vi ser fram emot att få arbeta med Er i detta projekt och kommer att göra allt vi kan för att Ni ska bli nöjda med resultatet.

Med vänlig hälsning

Godkännes

Horton International Sweden AB

Näringsdepartementet

Lennart Cagnell

Elisabeth Deutschl

Bilagor

Principer för genomförande av Rekryteringsuppdrag

1. **Kontaktperson**
För varje uppdrag som genomförs av oss utses en ansvarig konsult. Vid behov förutsätter vi att uppdragsgivaren utser en ansvarig kontaktperson.
2. **Kandidater**
När uppdrag har lämnats till oss deltar interna kandidater i vår utvärdering tillsammans med de externa.
3. **Vårt informationsbehov**
Det är väsentligt för vårt uppdrag att vi får ta del av all relevant information om verksamheten, organisationen och aktuell befattning. Vi förutsätter också att vi kan ha en öppen och förtroendefull diskussion om förutsättningar och förväntningar kring befattningen.
4. **Uppdragsbekräftelse med sökprofil**
Baserat på den information vi får enligt punkt 3 ovan lämnar vi vår uppdragsbekräftelse med beskrivning av de förutsättningar som vi har uppfattat skall gälla för vår sökning och utvärdering. Beskrivningen består av tre delar: Företaget, Befattningen samt Kravprofil avseende önskemål angående kompetens, erfarenhet och personlighet. Efter godkännande från uppdragsgivaren med eventuella justeringar påbörjar vi uppdraget.
5. **Konfidentiell behandling**
Information om såväl uppdragsgivare som kandidater till befattningen behandlas med största möjliga diskretion. Endast tänkbara och intresserade personer får relevant information om befattningen och företaget. Vi förutsätter att uppdragsgivaren också behandlar personuppgifterna konfidentiellt.
6. **Utvärdering av lämpliga personer**
Kandidater som vi föreslår är noggrant utvärderade av oss genom intervjuer och referenser och har därvid bedömts som anställningsbara. De har även ett uttalat intresse för befattningen.
7. **Presentation av kandidater**
Vi presenterar våra kandidater muntligt samt med utförliga person- och meritbeskrivningar jämte relevanta betygskopior. Vi håller kontakt med såväl uppdragsgivaren som kandidater så länge anställningsdiskussioner pågår. Vanligen presenterar vi två till tre kandidater per uppdrag men vår medverkan pågår till dess att överenskommelse om anställning har träffats.
8. **Avslutning och uppföljning**
Efter att överenskommelse om anställning har träffats ger vi besked till samtliga kandidater och administrerar ärendets avslutning. Alla handlingar på ej anställda presenterade personer skall återlämnas till oss. Efter sex och tolv månader tar vi uppföljningskontakt med såväl uppdragsgivare som anställd.
9. **Exklusivitet**
Vi åtar oss endast uppdrag som är exklusivt för oss.

Etiska regler

1. Horton tillämpar här nedan beskrivna etiska regler. De motsvarar de regler som branschföreningen ESK har i sina stadgar och är i vissa stycken strängare.
2. Varje människa har rätt till respekt för sin integritet och skydd för densamma. I sin yrkesroll skall konsulten värna om integriteten.
3. Konsulten förbinder sig till strikt konfidentialitet beträffande förhållanden som kommer till dennes kännedom i samband med uppdrag.
4. Konsulten skall på förhand till uppdragsgivaren ange såväl arbetsmetoder som ekonomiska villkor.
5. Uppdrag tas enbart gentemot arbetsgivare/organisation eller dylikt och konsult tar ej emot någon form av ersättning från potentiella kandidater.
6. Uppdraget skall förberedas genom en analys av uppdragsgivarens situation med avseende på ekonomi, organisation, affärsidé etc. samt genom en noggrann analys av den aktuella befattningen som skall mynna ut i en med uppdragsgivaren överenskommen sökprofil.
7. Konsulten är skyldig att till potentiella kandidater ge en saklig, balanserad och så objektiv bild som möjligt av uppdragsgivaren och befattningen.
8. Konsulten skall sträva efter att hålla kandidaten informerad om läget i rekryteringsprocessen.
9. Konsulten får ej medverka i någon form av sökning av kandidater hos nuvarande eller tidigare uppdragsgivare. Undantag från denna huvudregel kan endast göras om det är uppenbart att någon klientrelation inte föreligger sedan minst två år.

Horton International
MANAGEMENT CONSULTANTS - EXECUTIVE SEARCH

Affärsvillkor för genomförande av Rekryteringsuppdrag

1. **Faktureringsvillkor**
Överenskommet fast konsultarvode för uppdraget debiteras i tre lika delar enligt följande:
 1. När överenskommelse om uppdraget har träffats,
 2. När minst två kandidater per befattning har presenterats,
 3. När överenskommelse om anställning har träffats eller 30 dagar efter presentation av kandidater.
2. **Debitering av kostnader**
Kostnader för konsultens och kandidaters resor, hotell och måltider samt övriga faktiska och verifierade kostnader i direkt anknytning till uppdraget, debiteras vid varje arvodesfaktureringsomgång. Innan vi arrangerar utlandsresor eller andra större kostnadsutlägg inom uppdraget inhämtar vi uppdragsgivarens godkännande.
3. **Debitering vid anställning utöver uppdrag**
Om mer än en av föreslagna kandidater anställs av uppdragsgivaren eller närstående organisation inom 12 månader från presentationen debiterar vi ytterligare 60 % av överenskommet arvode per person.
4. **Debitering vid avbrutet uppdrag**
Om vår medverkan i ett uppdrag avbryts av uppdragsgivaren av någon anledning debiterar vi efter hur långt vi kommit i arbetsprocessen.
5. **Omstart av uppdrag**
I händelse av att ett avbrutet eller fryst uppdrag omstartas, debiteras följande:
Om uppdraget startas igen efter 1 mån, debiteras ytterligare 20 % av ursprungligt arvode.
Om uppdraget startas igen efter 2 mån, debiteras ytterligare 50 % av ursprungligt arvode.
Om uppdraget startas igen efter 3 mån, debiteras som nytt uppdrag.
6. **Uppdragsansvar**
Om av oss föreslagen kandidat slutar sin anställning inom sex månader från dess början medverkar vi utan arvode för att söka ersättare, under förutsättning att orsaken till uppsägningen är personliga förhållanden som inte har framkommit i vår presentation. Endast våra direkta kostnader enligt punkt 2 debiteras i sådant fall.
7. **Betalningsvillkor**
Betalningsvillkor för våra fakturor är 15 dagar netto. Därefter debiteras 2 % dröjsmålsränta per månad. Lagstadgad mervärdesskatt tillkommer.

Bilaga A7.2.2

RK Lediga tjänster

Sida 1 av 1

Stäng

Regeringen söker Generaldirektör och chef till Banverket

Banverket är en central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar för hela järnvägstransportsystemet i Sverige. Det innefattar att driva, underhålla och utveckla statens järnvägsanläggningar samt att ansvara för den operativa trafikledningen inklusive säkerhetsfrågor för spårtrafik. Verket ska också initiera, planera och stödja samhällsmotiverad forskning och utveckling inom sitt område.

Banverket har ca 6800 anställda och huvudkontoret ligger i Borlänge.

Vi söker dig som har:

Erfarenhet

- Erfarenhet av att leda stora, kapitaltunga organisationer
- Bakgrund från näringslivet
- Erfarenhet av kundorienterade verksamheter
- Erfarenhet av att leda organisationers förändrings-/utvecklingsarbete
- Erfarenhet av internationellt samarbete

Kompetens

- En strateg med mycket goda ledaregenskaper
- Utvecklad samarbetsförmåga
- Stark marknads- och kundorientering
- Stor kommunikativ och pedagogisk förmåga

I den här rekryteringen samarbetar vi med Horton International, där Lennart Cagnell, tfn 08-587 604 11, mobil 073-960 14 83, eller Rickard Thorgren, tfn 08-587 604 41, mobil 070-676 36 63, svarar på dina frågor om såväl ansökningsprocessen som tjänsten.

Mer information om anställningen lämnas av statssekreteraren Lief Zetterberg, tfn 08-405 33 22, och styrelseordförande Mats Hulth, tfn 08-762 74 01.

Välkommen med din skriftliga intresseanmälan inklusive CV senast den 26 oktober 2007. Skicka den till Regeringskansliet, Näringsdepartementet, 103 33 Stockholm eller med e-post till jobb@enterprise.ministry.se. Märk intresseanmälan med ref.nr N2007/8206/ADM. Din ansökan blir offentlig handling.

Regeringen
103 33 STOCKHOLM

Regeringen

Svensk statsförvaltning består i dag av cirka 225 myndigheter som lyder omedelbart under regeringen. Regeringen anställer myndighetscheferna och beslutar om deras anställningsvillkor. Lönen är individuell och bestäms mot bakgrund av de krav som ställs på befattningen och chefsens kvalifikationer och erfarenheter.

De flesta myndighetschefer anställs för en bestämd tid – normalt är den första anställningsperioden sex år. Endast den som är svensk medborgare kan utnämnas till myndighetschef.

Bilaga A7.2.3

REGERINGSKANSLIET

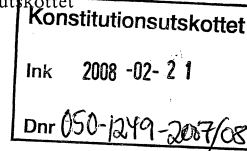
2008-02-21

SB2008/867

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 29 – Regeringens upphandling
av rekryteringsföretag för rekryteringen av en generaldirektör för Banverket**

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet
Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-14

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreterarna

Jöran Hägglund

Leif Zetterberg

KU:s granskningsärende 29 – Regeringens upphandling av rekryteringsföretag för rekrytering av en generaldirektör för Banverket

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets frågor i rubricerade ärende.

Fråga 1. Hur har offentlighetsprincipen beaktats när Regeringskansliet anlitade ett rekryteringsföretag för rekryteringen av en ny generaldirektör för Banverket?

Inför rekrytering av chef till Banverket gjordes bedömningen att ett lämpligt tillvägagångssätt var att såväl annonsera ut tjänsten, som att i processen anlita en rekryteringskonsult. I samband med upphandlingen av en sådan konsult klargjordes tydligt för tilltänkta konsulter att offentlighetsprincipen var tillämplig på ärendet och hur intresseanmälningar skulle hanteras.

Rekryteringskonsultens uppdrag var att med utgångspunkt från en fastställd kravprofil föreslå en eller flera lämpliga kandidater för den lediga tjänsten genom att välja bland personer som dels kommit in med intresseanmälningar till departementet dels valts ut vid konsultens egen research. Förfarandet har tidigare tillämpats vid chefsrekrytering till departementet. Det slutliga urvalet bland kandidaterna görs inom departementet.

Inkomna intresseanmälningar samt övriga allmänna handlingar i ärendet har diarieförts i departementets diarium.

Fråga 2. Vilken innebörd har det att näringsdepartementet godkände det som anges i offerten om "konfidentiell sökprocess" och om att företaget "förutsätter att uppdragsgivaren också behandlar personuppgifterna konfidentiellt"?

I samband med ett research-uppdrag brukar konsulten välja ut ett antal presumtiva kandidater, som inte formellt har anmält sitt intresse för tjänsten. Uppgifter om sådana kandidater presenteras muntligen av konsulten för departementet. Det förekommer också möten hos konsulten med presumtiva kandidater, där departementet har möjlighet

att informera om den utannonserade anställningen och kandidaten får träffa företrädare för departementet för att därefter eventuellt anmäla sitt intresse. Om kandidaten väljer att anmäla sitt intresse, görs detta skriftligen i en anmälan som ges in till departementet och diarieförs där.

Fråga 3. På vilket sätt har regeringen tillsett att de framställningar som inkommer till Regeringskansliet om att ta del av allmänna handlingar i rekryteringsärendet hanteras på ett korrekt sätt från offentlighetssynpunkt?
De framställningar som inkommit till departementet om att ta del av allmänna handlingar i ärendet har behandlats enligt sedvanliga rutiner för sådana framställningar. Därigenom har de behandlats på ett korrekt sätt ur offentlighetssynpunkt.

Fråga 4. Vilka synpunkter i övrigt föranleds av granskningsanmälningen och innehållet i denna promemoria?
Inga särskilda kommentarer föranleds.

Bilaga A7.2.4

REGERINGSKANSLIET

2008-03-27

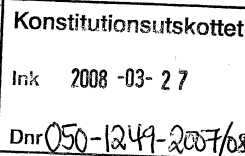
SB2008/867

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottets granskningsärende 29 – Regeringens upphandling
av rekryteringsföretag för rekryteringen av en generaldirektör för Banverket

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet
Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.
Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-19

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreterarna
Jöran Hägglund
Leif Zetterberg

**KU:s granskningsärende 29 Regeringens upphandling av rekryteringsföretag
för rekryteringen av en generaldirektör för Banverket**

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets kompletterande frågor i rubricerade ärende.

Fråga 1. I promemorian anges i svaret på fråga 1 att i samband med upphandlingen av en konsult klargjordes tydligt för tilltänkta konsulter att offentlighetsprincipen var tillämplig på ärendet och hur intresseanmälningar skulle hanteras. Hur kan detta förenas med formuleringarna i den av Näringsdepartementet godkända offerten om en "konfidentiell sökeprocess" och om att företaget "förutsätter att uppdragsgivaren också behandlar personuppgifterna konfidentiellt"?

Formuleringen syftar på konsultens generella arbetsmetodik i rekryteringsärenden och återspeglar ett allmänt förhållningssätt. Formuleringen avser inte hur konsulten uppfattat Näringsdepartementets klargörande om offentlighetsprincipens tillämplighet i det aktuella ärendet, där det var tydligt bl.a. hur intresseanmälningar skulle hanteras och hur konsulten skulle agera om någon vände sig till denne med en begäran om utlämnande av allmänna handlingar.

Fråga 2. Vilket statsråd var ansvarigt för rekryteringen av en ny generaldirektör till Banverket?

Ansvarigt statsråd för beredningen av ärendet om rekrytering av generaldirektör till Banverket var infrastrukturminister Åsa Torstensson.

Bilaga A7.2.5

REGERINGSKANSLIET

2008-04-28

SB2008/867

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -05- 0 2

Dnr 050-1244-2007/08

Kopia inkom 28/4

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 29 – Upphandling av
rekryteringsföretag för rekrytering av en generaldirektör till Banverket**

Härmed överlämnas en promemoria från Näringsdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet
Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-24

Näringsdepartementet

Statssekreterarna

Jöran Hägglund

Leif Zetterberg

Konstitutionsutskottets granskningsärende 29 Upphandling av rekryteringsföretag för rekrytering av en generaldirektör till Banverket

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag för svar på konstitutionsutskottets kompletterande fråga i rubricerade ärende.

Vilket statsråd var ansvarigt för upphandlingen av Horton International Sweden AB och för innehållet i avtalet med nämnda företag i ärendet om ny generaldirektör för Banverket?

Den tjänsteman som är administrativ chef i Näringsdepartementet ingick avtalet på Regeringskansliets vägnar. Hon gjorde detta med stöd av de regler om ekonomiadministrativ beslutsordning som departementschefen hade beslutat om och som i sin tur grundade sig på det bemyndigande att meddela föreskrifter om bl.a. upphandling som finns i 2 § arbetsordningen för Regeringskansliet.

Att upphandlingen var ett led i beredningen av ett regeringsärende och att statsrådet Åsa Torstensson ansvarade för beredningen av det ärendet, hindrade inte att de nämnda ekonomiadministrativa reglerna tillämpades.

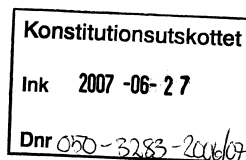
Bilaga A7.3.1

SUSANNE EBERSTEIN
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-06-26

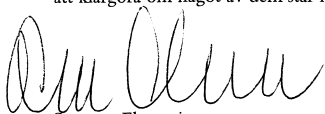
Begäran om granskning av Carl Bildts uppdrag

I Konstitutionsutskottets utfrågning av utrikesminister Carl Bildt den 8 maj fick utrikesministern vid flertalet tillfällen frågor om sina uppdrag i olika organisationer. Bildt hävdade att han avvecklat sina uppdrag i alla organisationer utom tre stycken, Europe's World, Russia in Global Affairs och Turkish Policy Quarterly, där han fortfarande sade sig finnas som hedersmedlem i redaktionsråden för dessa tidskrifter.

Efter utfrågningen genomförde Sveriges Radios Eko-redaktion en ny undersökning där man - vilket Bildt också uppmanade till i utfrågningen - ringde runt och kontrollerade Bildts uppdrag i de organisationer som han sade sig ha av sagt sig uppdragen i. Det visade sig då att Carl Bildt fortfarande inte av sagt sig fem uppdrag, något som organisationernas chefer bekräftade. Flertalet av dessa organisationer är tankesmedjor, där en svensk utrikesministers engagemang kan diskuteras.

Enligt Regeringsformens 6 kap, 9 § får ett statsråd inte inneha uppdrag eller utöva verksamhet som kan rubba förtroendet för honom. Jag vill därför att konstitutionsutskottet återigen granskar vilka uppdrag Carl Bildt verkligen innehar för att klargöra om något av dem står i strid med Regeringsformens 6 kap, 9 §.

Susanne Eberstein
Riksdagsledamot
Socialdemokraterna

Bilaga A7.3.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-04

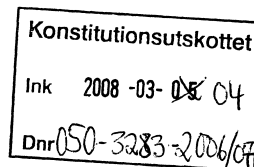
SB2008/1173

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Rättschefen

Riksdagen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 18 - Utrikesminister Carl Bildts
uppdrag i organisationer**

Härmed överlämnas en inom Utrikesdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är rättschefen Carl Henrik
Ehrenkrona, tfn 08-405 50 53.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET
Utrikesdepartementet**Promemoria**

2008-02-25

Rättschefen
*Carl Henrik Ehrenkrona***Konstitutionsutskottets granskningsärende 2007/08 nr 18, Utrikesminister
Carl Bildts uppdrag i organisationer**

Med anledning av en anmälan till konstitutionsutskottet i rubricerade ärende har utskottet begärt svar från Regeringskansliet på ett antal frågor. Frågorna rör Carl Bildts uppdrag/ledamotskap i följande institutioner: CEPOS, CSPTV, Friends of Europe, Fundación Euroamérica och tidskriften The Globalist samt DCAF och Trilateral Commission.

Regeringskansliet får med anledning härav anföra följande.

Frågorna behandlas i ett sammanhang.

I samband med regeringsbildningen hösten 2006 avsåg sig utrikesministern de uppdrag som enligt hans bedömning kunde riskera att vara oförenliga med uppdraget som statsråd i enlighet med 6 kap. 9 § regeringsformen. Avsägelseerna skedde i de flesta fall muntligen och i några fall skriftligen.

Vad gäller de sammanslutningar som utskottet nu frågar om har utrikesministern inget att tillägga utöver vad som redan framgår av utskottets PM. Utrikesministern har i något fall muntligen informerat om att han inte kan utföra något uppdrag för dem så länge han är statsråd. Där detta inte har bedömts nödvändigt, därför att det inte har varit fråga om uppdrag av den art som avses i 6 kap. 9 § regeringsformen, har någon sådan kontakt ej tagits.

Ett sådant fall är CSPTV, knutet till University of St Andrews, där utrikesministern är hedersdoktor. Rådet har aldrig sammanträtt med Carl Bildt närvarande och medlemskapet har av honom betraktats som en följd av den ursprungliga hedersbevisningen.

2008-02-25

Ett annat fall är The Globalist, en ideellt baserad webbtidning som publicerar artiklar i samhällsfrågor med ett globalt perspektiv. Carl Bildt stödde hemsidan med sitt namn när den startade för åtskilliga år sedan och medverkade senast 2003 med någon artikel. Att utgivaren därefter har valt att behålla Carl Bildts namn i ett råd där Carl Bildt aldrig har varit närvarande är knappast att betrakta som ett uppdrag.

Detsamma gäller CEPOS – en dansk think-tank som grundades och drivs av medlemmar i det danska näringslivet, tänkare och kulturpersonligheter – och Friends of Europe, som genomför informella debattkvällar och Policy Maker's Dinner dit kommissionärer och europaparlamentariker och media bjuds in.

Carl Bildt upptecknas alltjämt som medlem i CEPOS och Friends of Europe's rådgivande råd. Carl Bildt har vad han kan erinra sig aldrig deltagit i något möte med dessa råd och har betraktat medlemskapet som hedersbevisningar.

Utrikesministern har inte av sagt sig rena medlemskap som i Trilateral Commission, eftersom medlemskap i en sammanslutning inte kan anses vara detsamma som att inneha ett uppdrag.

Vad gäller DCAF är utrikesministern suspenderad så länge han är regeringsmedlem.

Fundación Euroamerica har informerats om att utrikesministern inte kan delta i dess arbete.

Utskottet förefaller ha utgått ifrån uppgifter i medierna vilka inte gör någon åtskillnad mellan uppdrag i den mening som avses i regeringsformen och medlemskap och hedersbevisningar. De uppdrag och medlemskap som utskottets frågor berör är inte av sådan art att de aktualiserar en tillämpning av 6 kap. 9 § regeringsformen.

Utrikesministern har i alla händelser inte utfört något uppdrag för eller uppburit någon form av ersättning från någon av dessa organisationer sedan han tillträdde som utrikesminister.

Bilaga A7.4.1

MARGARETA ISRAELSSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -09- 2 6

Dnr 050-147-2007/68

Stockholm 2007-09-26

Begäran om granskning av kulturministerns agerande i samband med lanseringen av SF:s "Smultronstället"

Under helgen den 22 och 23 september kunde biobesökare på SF:s biografer runt om i landet se en inspelning med kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. Kulturministern säger då följande:

"Kära filmvänner! Det gläder mig att SF Bio nu gör denna satsning, Smultronstället – ett passande namn, väcker positiva associationer både till filmen och till det som vi tycker är viktigt att hitta – ett alldeles eget Smultronställe.

SF Bio har ju en väldigt stark ställning på marknaden och det betyder också att man har ett alldeles extra stort ansvar, inte minst för att värna det som vi kallar för den smala filmen eller kvalitetsfilmen, som kanske inte alltid når igenom i det brus när marknadsföringsbudgetarna får styra såsom de gör.

Så jag hoppas nu att väldigt många kommer att hitta till just det här Smultronstället, hitta den film som väcker nya tankar, känslor, associationer, och jag hoppas att ni får en riktigt trevlig filmupplevelse!"

Inspelningen sändes mellan reklamfilmerna och den ordinarie spelfilmen. I Sveriges Radio den 25 september förklarade kulturministern att inspelningen var avsedd att ersätta ett invigningstal och att hon själv inte hade kontroll på hur den användes på biograferna.

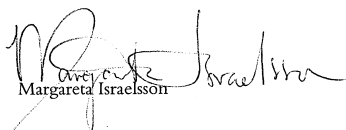
Det inträffade väcker en mängd frågor. I Regeringsformens 6 kap. 9§ anges att *"(statsråd) får ej heller inneha uppdrag eller utöva verksamhet som kan rubba förtroendet för honom"*. Denna bestämmelse är enligt förarbetena oprecis och måste bedömas från fall till fall. Mig veterligt har konstitutionsutskottet aldrig prövat ett ärende där ett statsråd har medverkat i en inspelning och gjort positiva uttalanden om ett kommersiellt företags produkter, inte i generella termer, utan med en direkt marknadsföring av en av företagets produkter. Det torde heller inte tidigare ha förekommit att ett statsråd medvetet gjort framträdanden på ett sådant sätt att konsumenterna förleds tro att det är ett inslag i en kommersiell reklamkampanj. Både det statsrådet säger i förhoppningen om att många ska gå på SF:s biografer och det sammanhang hon säger det i, nämligen då biopubliken förväntar sig reklamfilm, gör att allmänheten torde uppfatta det hela som ett ställningstagande från regeringen genom ansvarigt statsråd till förmån för SF. Eftersom SF, trots sin monopolliknande ställning, verkar på kommersiella villkor på en konkurrensutsatt marknad sker därmed ett av regeringen sanktionerat ingrepp i den

SVERIGES
RIKSDAG

marknaden. Detta är extra märkligt eftersom kulturministern när vi socialdemokrater tidigare uttryckt farhågor för den närmast monopolliknande ställningen som SF skaffat sig svarat att det är upp till marknaden själv att lösa det problemet.

Kulturministerns uttalande är heller inte fällt i hastigt mod eller som svar på en fråga från journalist, utan är tvärtom skrivet av ministern själv innan inspelningen och därefter inspelat med möjligheter till redigering och eftertanke kring det sagda

Frågan kring hur långt ett statsråd får gå innan förtroendet är rubbat är av stor principiell betydelse. Eftersom det mig veterligt saknas vägledning i ett fall som detta och bestämmelsen ska provas från fall till fall vill jag att konstitutionsutskottet granskar kulturministerns agerande och ger vägledning om lämpligheten av agerandet.

Margareta Israelsson

Bilaga A7.4.2

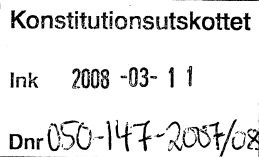
REGERINGSKANSLIET

2008-03-11

SB2008/1369

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen**Konstitutionsutskottets granskningsärende 20 – Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths agerande i samband med lanseringen av SF:s "Smultronstället"**

Härmed överlämnas en promemoria från Kulturdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och rättschefen Knut Weibull, tfn 08-405 35 66.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-26

Kulturdepartementet

*Expeditions- och rättschefen**Knut Weibull**Telefon 08- 405 35 66**Mobil 070- 637 04 13**E-post knut.weibull@culture.ministry.se***Konstitutionsutskottets granskningsärende 20 Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths agerande i samband med lanseringen av SF:s "Smultronstället".**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 19 februari 2008 till Regeringskansliet begärt svar på vissa frågor om kulturministerns agerande i samband med lanseringen av SF:s "Smultronstället". Som svar på KU:s frågor vill Kulturdepartementet framföra följande.

Fråga 1. Vilka överväganden gjorde statsrådet inför deltagandet vid invigningen av SF:s koncept "Smultronstället"? Vilka överväganden gjorde statsrådet inför inspelningen av den film som kom att ersätta invigningstalet och som kom att visas på olika håll i landet?

Efter Astoria Cinemas konkurs i juli 2007 hade det förts en debatt om kvalitetsfilmens ställning. Debatten utgick i hög grad från SF Bios stärkta ställning på biografmarknaden och hur den skulle påverka filmutbudet. SF Bio hade å sin sida sagt att man ämnade ta sitt ansvar för kvalitetsfilmen med satsningen "Smultronstället". I ett kulturpolitiskt perspektiv är sådana initiativ välkomna och bör kunna uppmuntras.

Kulturministern fick en förfrågan från SF Bio om att inviga satsningen på SF:s biograf i Råsunda, där Roy Anderssons film "Du levande" skulle ha svensk premiär. När kulturministern p.g.a. andra åtaganden inte kunde medverka på plats föreslog SF Bio att kulturministerns tal i stället skulle filmas för att visas vid invigningen. Förslaget godtogs. Det var inte kulturministerns avsikt att filmen med talet skulle visas vid något annat tillfälle än vid invigningen på biografen i Råsunda den 21 september. Frågan om filmen skulle kunna visas på fler SF-biografer vid fler tillfällen togs över huvud taget aldrig upp av SF Bio.

Fråga 2. Har statsrådet vidtagit några åtgärder när det stod klart att inspelningen visades på olika håll i landet?

När Kulturdepartementet via media blev varse att filmen visats på flera SF-biografer i landet under helgen den 22-23 september ringde

kulturministerns pressekreterare SF Bio och bad dem upphöra med visningarna, vilket också skedde.

Fråga 3. Vilka kommentarer i övrigt ger anmälan och innehållet i denna promemoria anledning till?

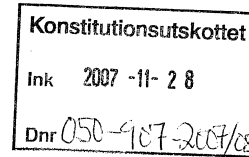
Syftet med kulturministerns invigningstal, som alltså var avsett att visas på en biograf vid ett enda tillfälle, var att lyfta fram ett initiativ för ökad mångfald och mer kvalitetsfilm i filmutbudet på bio. Invigningstal av detta slag är en naturlig del av uppdraget om kulturminister och det kan inte anses utgöra ett otillbörligt gynnande av SF Bio.

Det har förekommit tidigare att statsråd har uppmärksammat olika initiativ och framhållit dem som positiva exempel. Som exempel kan nämnas att dåvarande kulturministern Leif Pagrotsky i november 2005 offentligt bjöd Elgiganten och Emitor på champagne för att de var först ut på marknaden med en digital-TV-box som kostade mindre än 500 kronor.

Bilaga A7.5.1

LUCIANO ASTUDILLO
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

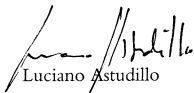
Stockholm 2007-11-28

**Begäran om granskning av näringsminister Maud Olofssons
hantering av utredare av trygghetssystem för företagare.**

Den 21 november 2007 presenterade näringsminister Maud Olofsson en ny utredare av trygghetssystem för företagare. I samband med detta gavs en beskrivning av den förre utredarens bakgrund som gav en helt felaktig bild av honom. Han framställdes som en person utan kunskaper om eget företagande och som valarbetare åt den fackliga organisationen SEKO i valet 2006. Eftersom mannen inte arbetat för SEKO och drivit egna företag i åtta år var uppgifterna gravt vilseledande. De officiella motiv näringsministern gav för att byta ut honom stämde alltså inte.

Senare under dagen kom ett muntligt besked från Maud Olofssons pressekreterare att det skett ett missförstånd kring den tidigare utredaren. Trots detta ligger, i skrivande stund, en inspelning från presskonferensen den 21 november med de felaktiga uppgifterna kvar på regeringens hemsida och ingen rättelse av de felaktiga uppgifterna finns.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar näringsministerns agerande i denna fråga, dels vad avser beredningen av regeringsärendet kring att byta utredare för trygghetssystem för företagare, dels vad avser det faktum att näringsministern låtit gravt felaktiga uppgifter om enskilda ligga kvar på regeringens hemsida trots att hon varit medveten om felaktigheterna.

Luciano Astudillo

Bilaga A7.5.2

REGERINGSKANSLIET

2008-02-21

SB2008/866

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -02- 21

Dnr 050-907-2007/8

Konstitutionsutskottets granskningsärende 26 – Näringsminister Maud Olofssons hantering av utredare av trygghetssystem för företagare

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementsrådet Fredrik Ahlén, tfn 08-405 36 37.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-15

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Statssekreteraren

Jöran Hägglund

KU:s granskningsärende 26 – Näringsminister Maud Olofssons hantering av utredare av trygghetssystem för företagare

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag till svar på konstitutionsutskottets frågor i rubricerade ärende.

Fråga 1. Vilken beredning föregick beslutet att entlediga Lars-Olof Pettersson från uppdraget som särskild utredare? Av redogörelsen bör framgå vad som föranledde att näringsministern vid presskonferensen den 22 november 2007 omnämnde en person som inte är involverad i uppdraget.

Lars-Olof Pettersson förordnades som särskild utredare genom ett regeringskanslibeslut i Näringsdepartementet den 20 juni 2006. Förordnandet gällde från och med den 14 augusti 2006, dvs. i nära anslutning till valet 2006. Enligt direktiven (dir. 2006:37) var uppdraget att se över företagarnas försäkringsvillkor i trygghetssystemen och lämna förslag till hur regelverket kunde göras tydligare och bättre.

Efter valet 2006 gjordes i Näringsdepartementet en genomgång av samtliga departementets utredningar inom ramen för kommittéväsendet. Syftet med genomgången var att bedöma om uppdragen låg i linje med den nya alliansregeringens intentioner och prioriteringar i näringspolitiska frågor. Genomgången avsåg såväl uppdragens innehåll i sak som bemanningen av utredningarna.

Vid genomgången konstaterades det att utredningen Trygghetssystem för företagare (N 2006:11) avsåg ett viktigt område nämligen hur försäkringssystemen skulle kunna moderniseras i syfte att främja ett ökat ny- och småföretagande. Allianspartierna hade i oppositionsrollen klargjort att man ville ha mer ändamålsenliga regler för företagare. De ursprungliga direktiven innebar endast justeringar av befintliga regler.

När det gäller bemanningen av utredningen informerades departementsledningen samtidigt om den förordnade Lars-Olof Petterssons bakgrund, dvs. att han bl. a. varit politiskt sakkunnig och

planeringschef i Regeringskansliet, arbetat i Statsrådsberedningen och i Näringsdepartementet, varit utredningschef i Byggnads och att han sedan år 2000 driver egen konsultverksamhet.

Näringsministerns samlade bedömning blev att utredningsarbetet borde bedrivas mer offensivt utifrån ett företag- och entreprenörskaps-perspektiv och att utredningen därför borde ledas av en person med stort förtroende i företagsvärlden byggt på gedigna kunskaper om företagets erfarenheter av trygghetssystemen. Slutsatsen blev att en ny utredare skulle utses. Lars-Olof Pettersson informerades av statssekreteraren Jöran Hägglund vid ett sammanträffande den 30 oktober 2006 om näringsministerns ställningstagande och grunderna för detta. Lars-Olof Pettersson entledigades från uppdraget genom ett regeringskanslibeslut den 21 december 2006.

I ärendets fortsatta beredning övervägdes hur regeringens intentioner i sakfrågan närmare skulle tydliggöras. Den 22 november 2007 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv (dir. 2007:136). Vid en presskonferens samma dag presenterades de nya utredningsdirektiven och den nye utredaren Alf Eckerhall. Alf Eckerhall, som är jurist och under lång tid arbetat på Svenskt Näringsliv som expert på arbetsmarknads-, socialförsäkrings- och avtalsförsäkringsfrågor, förordnades som utredare genom ett regeringskanslibeslut samma dag.

Syftet med presskonferensen den 22 november 2007 var dels att närmare kommentera utredningens förändrade inriktning, dels att presentera den person som utsetts att fullgöra det nya uppdraget. Att den tidigare utredaren Lars-Olof Pettersson entledigats och grunderna för det beslutet hade vid tidpunkten för presskonferensen varit känt sedan december 2006. Avsikten var därför inte att närmare kommentera detta på nytt. I ljuset av detta kom underlaget om den tidigare utredaren av misstag att avse uppgifter om fel person nämligen en person med samma namn (Lars-Olov Pettersson) som den tidigare utredaren. I likhet med utredaren hade även den personen utredningserfarenhet och facklig bakgrund. För detta misstag framförde departementsledningen i Näringsdepartementet senare samma dag offentligt ett beklagande och sina ursäkter.

Fråga 2. Vilken beredning föranledde att den skrivning som citeras ovan, från den 6 december 2007, tillfogades i anslutning till den inspelade presskonferensen på regeringens hemsida.

Som framgår av KU:s promemoria spelas presskonferenser i Regeringskansliet in och ligger i regel kvar sex månader på regeringens webbplats genom en länk till inspelningen. I omedelbar anslutning till att det stod klart att felaktiga uppgifter lämnats på den inspelade presskonferensen övervägdes inom Näringsdepartementet olika åtgärder i syfte att begränsa fortsatt spridning av felaktigheterna. Beredningen tog

sin utgångspunkt i att inspelningar från presskonferenser är allmänna handlingar och således arkiveras som andra handlingar i Regeringskansliet. Det var därför olämpligt att ta bort inspelningen från webbplatsen. Regeringskansliet skulle ha varit skyldigt att lämna ut handlingen till den som begärde det. Eftersom det naturliga sättet att få tillgång till inspelningen är att söka via länken på regeringens webbplats, gjordes bedömningen att det mest effektiva sättet att rätta felet var att låta länken till inspelningen finnas kvar på webbplatsen och samtidigt förse denna med samma dementi som tidigare framförts muntligen av näringsministern. På grundval av denna bedömning kompletterades webbplatsen den 6 december 2007 med den citerade skrivningen.

Fråga 3. Vilka kommentarer i övrigt ger innehållet i denna promemoria anledning till?

Det kan konstateras att beslutet om att entlediga Lars-Olof Pettersson har fattats på ett relevant och riktigt beredningsunderlag. Att information om den tidigare utredaren vid en senare presskonferens blev felaktig är ytterst olyckligt och kan bara återigen beklagas.

Bilaga A7.6.1

FOLKPARTIET LIBERALERNA

RIKSDAGSKANSLIET

Carl B Hamilton
Riksdagsledamot (fp)

SVERIGES
RIKSDAG

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-01-18

Dnr 050-1416-2007/08

Stockholm 2008-01-18

KU-anmälan av f. statsråden Thomas Östros och Hans Karlsson för missbruk av offentlig maktutövning i form av politiskt motiverade hot om repressalier mot enskild med konsekvensen övergrepp i rättsak (Vaxholmsfallet).

Bakgrunden till denna anmälan är uppgifter i media, bland annat i Svenska Dagbladet den 8 januari 2008, om påtryckningar och direkta hot från dåvarande näringsminister Thomas Östros och arbetsmarknadsminister Hans Karlsson riktade mot Svenskt Näringsliv.

Jag begär härmed att konstitutionsutskottet granskar om statsråden använt sin offentliga makt över allmän egendom – dvs. ägandet av statliga företag – för otillbörliga och rent politiskt motiverade hot om repressalier med rättsvidrig verkan. Hoten kunde ha resulterat i ett de facto övergrepp i rättsak genom att förmena en part i en rättsprocess – Laval, ett lettiskt byggföretag – dess möjlighet att få sin sak prövad i domstol i Sverige och EU.

Enligt uppgifter i bl. a media skall Jan-Peter Duker, verkställande direktör vid Svenskt Näringsliv i början av juni 2005 vid två tillfällen ha kallats upp till Näringsdepartementet och hotats med politiska åtgärder mot hans organisation om den inte avbröt sitt stöd till det lettiska företaget Laval i en pågående domstolsprocess mellan företaget och svenska byggnadsfacket m.fl.

Utskottet behandlade delvis frågan under 2004/05 (KU20) med anledning av en anmälan från Mats Odell (kd). Utskottet behandlade vid detta tillfälle statsrådets agerande i förhållande till 11 kap. 2 § regeringsformen och statsrådets agerande i en EG-rättslig kontext. Jag menar att de nya uppgifterna motiverar en ny och fördjupad granskning.

Vid sammanträdet på Näringsdepartementet ska regeringens företrädare enligt uppgifter, som inte på minsta vis dementerats, ha hotat med att ägaren – staten – skulle tvinga de statliga bolagen att lämna Svenskt Näringsliv om inte organisationen avbröt sitt stöd till det lettiska företaget i den aktuella rättsprocessen. Hotet framfördes enligt uppgift av de båda statsrådets statssekreterare.

SVERIGES
RIKSDAG

Detta skulle bli ha inneburit en ekonomisk förlust för Svenskt Näringsliv om uppskattningsvis 60 miljoner kronor om året. Det skulle dessutom ha varit oönskat för de statliga företagen, och därmed till nackdel för dessa, och inneburit att staten skulle ha belagt dem med en icke affärsmässigt motiverad restriktion på sätt som skulle ha gjort de statliga företagen mindre lönsamma än eljest, statens utdelning från företagen mindre än eljest och statens förmögenhet mindre än eljest; allt detta till nackdel för skattebetalare och medborgare i Sverige.

Domstolsväsendets oberoende är en grundbult i alla demokratier och en förutsättning för vår rättsstat. Det är oacceptabelt om politiska beslutsfattare försöker använda sina befogenheter som statsråd för att otillbörligen söka påverka utfallet i enskilda rättegångar.

Enligt principen om illojal maktutövning skall den offentliga maktens befogenheter inte utövas för att främja ett annat syfte än vad som avsetts med befogenheten. Att regeringen av Sveriges riksdag givits befogenhet att förfoga över statens ägande i vissa bolag, som enligt sina statuter, bolagsordningar, och årliga skrivelser till riksdagen ska drivas strikt affärsmässigt, kan inte tolkas som att riksdagen därmed implicit givit sitt samtycke till att enskilda statsråd använder bolagen för att rikta politiskt motiverade hot uttryckligen avsedda att påverka en oberoende organisations handlande i en pågående rättsprocess.

Enligt regeringsformen 9 kap. 8 § står statens medel och dess övriga tillgångar till regeringens disposition. Mot den bakgrunden är det anmärkningsvärt om omfattande beslut avseende statliga företags medlemskap i Svenskt Näringsliv inte varit föremål för beslut i regeringskretsen utan fallit på enskilda statsråd. Mot den bakgrunden vill jag att utskottet undersöker om de hot som statsråden riktat mot svenskt näringsliv varit grundade i beslut i regeringen enligt 7 kap 3 § regeringsformen efter en fullödig beredning enligt 7 kap 2 § regeringsformen.

Jag vill i detta avseende att konstitutionsutskottet utreder vilka konsekvensanalyser för de specifika bolag och deras marknader som låg till grund för statsrådets agerande. Att hota med att vidta så långtgående åtgärder mot en enskild organisation, särskilt i den komplicerande kontexten av att sagda organisation var involverad i en pågående rättsvist borde inte ske utan en nogsam analys av situationen. Detta blir särskilt tydligt i och med att EG-domstolen givit Laval och Svenskt Näringsliv och det aktuella företaget rätt i den aktuella domstolsprocessen.

I anslutning till detta bör utskottet även utreda om de båda statsrådets fackliga bakgrund vid något tillfälle har kunnat medföra risk för jäv i besluten att hota Svenskt Näringsliv med politiska åtgärder om de inte avbröt sitt stöd till det lettiska företag som i domstol processade mot flera svenska fackföreningar.

17 kap. 10§ brottsbalken föreskriver vidare att

Den som med våld eller hot om våld angriper någon för att denne gjort anmälan, fört talan, avlagt vittnesmål eller annars vid förhör avgett utsaga hos en domstol eller annan myndighet eller för att hindra någon från en sådan åtgärd, döms för övergrepp i rättsak till fängelse i högst fyra

är eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma skall gälla, om man med någon annan gärning, som medför lidande, skada eller olägenhet, eller med hot om en sådan gärning angriper någon för att denne avlagt vittnesmål eller annars avgett utsaga vid förhör hos en myndighet eller för att hindra honom från att avge en sådan utsaga.

Svenskt Näringsliv var visserligen inte part i det aktuella rättsfallet men utan deras stöd till det lettiska företaget hade deras möjlighet att avge vittnesmål eller utsaga påverkats mycket menligt. Särskilt mot beaktande att det lettiska företaget då den juridiska frågan nu avgjorts till företagets fördel hade fått möjligheterna att få upprättelse i domstol kraftigt begränsade är statsrådets agerande mycket allvarligt.

Jag vill att konstitutionsutskottet granskar om statsrådets agerande kan anses falla under ovanstående definition av övergrepp i rättssak.

11 kap. 2 § regeringsformen garanterar domstolarnas oberoende från övriga myndigheter. Då utskottet redan har uttalat sig i detta ärende i betänkande KU20 (2004/05) anser jag att utskottet vad gäller detta kan begränsa sina uttalanden till sådant som är av relevans mot bakgrund av den nya informationen.

11 kap 7 § regeringsformen föreskriver principen att ingen myndighet får besluta i ärende som rör myndighetsutövning mot enskild eller mot kommun eller som rör tillämpning av lag. Även om statsråd omfattas av yttrandefrihet måste de naturligtvis även beakta att deras uttalanden inte uppfattas som s.k. ministerstyre i strid med RF 11:7. I ställningstagandet i KU20 (2004/05) berörs endast frågan om otillbörlig påverkan på domstolen. Jag önskar därför att utskottet undersöker i vilken omfattning de statliga bolagen kan ha uppfattat statsrådets uttalanden som otillbörlig styrning av bolagen, samt om det i detta ärende har förekommit direkta kontakter mellan de statliga bolagen och statsråden eller statsrådets medarbetare som kan ha varit ägnade att uppfattas som utövande av den offentliga makten mot dessa bolag i detta ärende.

Statsrådets hot mot Svenskt Näringsliv bör även granskas mot bakgrund av yttrandefrihetsgrundlagens regleringar. Informationen om att Svenskt Näringsliv haft för avsikt att stödja företaget i den aktuella rättstvisten hade rapporterats i svensk media vilka faller under YGL:s skydd. I 1 kap 4 § Yttrandefrihetsgrundlagen stadgas att

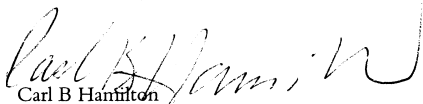
"Myndigheter och andra allmänna organ får inte utan stöd i denna grundlag ingripa mot någon på grund av att han i ett radioprogram eller en teknisk upptagning har missbrukat yttrandefriheten eller medverkat till ett sådant missbruk. Inte heller får de utan stöd av denna grundlag av sådan anledning göra några ingripanden mot programmet eller upptagningen. Lag (1998:1439)."

Statsrådets hot mot Svenskt Näringslivs företrädare må ha varit primärt avsett att få dem att avbryta sitt stöd till en av parterna i en rättsprocess men utgör icke desto mindre troligen en reaktion på uttalanden av Svenskt Näringsliv i grundlagsskyddade medier. Jag vill att konstitutionsutskottet granskar huruvida statsråden i och med sitt uppträdande överskridit regleringarna i yttrandefrihetsgrundlagen och agerat på ett

SVERIGES
RIKSDAG

sådant sätt att det går att göra gällande att de haft för avsikt att avskräcka företrädare från Svenskt Näringslivs att ge uttryck för de åsikter som uttryckts av det lettiska företag man stöttat i den aktuella rättsprocessen. Det vore mycket besvärande om svenska statsråd hotat att nyttja sin maktutövning för att med politiska motiv bestraffa en organisation som inte agerat och uttryckt sig på ett sätt som ligger i linje med statsrådets politiska och ideologiska preferenser.

Stockholm, dag som ovan

Carl B Hamilton

Riksdagsledamot (fp)

Bilaga A7.6.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-06

SB2008/1270

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -03- 0 6

Dnr 050-1416-2007/08

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 31 – Före detta statsråden
Thomas Östros och Hans Karlssons agerande i samband med den s.k.
Vaxholmstvisten**

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expediteschefen Dag
Ekman, tfn 08-405 12 20.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-03

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

Expeditionschefen
Dag Ekman

KU:s granskningsärende 31 - F. statsråden Thomas Östros och Hans Karlssons agerande i samband med den s.k. Vaxholmstvisten

3 bilagor

Härmed lämnas följande underlag för svar till konstitutionsutskottet.

1. Har något regeringsbeslut fattats i frågan om de statliga bolagens medlemskap i Svenskt Näringsliv under den aktuella tidsperioden? Hur har beslutet i så fall beretts, och vilka konsekvensanalyser har gjorts?

Den 27 april 2006 bemyndigande regeringen chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en särskild kontaktperson för att pröva alternativ till de statligt ägda företagens medlemskap i arbetsgivar- och branschorganisationer, däribland sådana som är anslutna till Svenskt Näringsliv. Enligt regeringsbeslutet skulle utredningsarbetet vara slutfört vid utgången av år 2006.

Med stöd av detta bemyndigande beslutade chefen för Näringsdepartementet den 2 maj 2006 att utse Anders Sundström att fr.o.m. den 2 maj 2006 t.o.m. den 31 december 2006 vara särskild kontaktperson för att pröva statligt ägda bolags anslutning till bransch- och arbetsgivarorganisationer.

Den 2 november 2006 beslutade regeringen att uppdraget skulle upphöra.

Dessa beslut bereddes enligt gängse rutiner.

Besluten finns som *bilagor* till denna PM.

2. Har något sådant möte mellan företrädare för Svenskt Näringsliv och statssekreterare på Näringsdepartementet som anges i anmälan ägt rum? Vad förekom vid detta möte? Vilka kommentarer finns till påståendet i anmälan om hot?

Det finns i Regeringskansliet inte några uppgifter eller någon som har upplysningar om vad som förekom vid ett sådant möte.

3. Vilka kommentarer i övrigt ger anmälan och denna promemoria anledning till?

Anmälan och promemorian ger inte anledning till ytterligare kommentarer.

Thomas Östros och Hans Karlsson har underrättats om granskningsärendet och innehållet i denna promemoria.

Utdrag

Protokoll

I 1

vid regeringssammanträde

2006-04-27

N2005/3671/SÄ

Näringsdepartementet**Bemyndigande att utse en särskild kontaktperson för att pröva statligt ägda bolags anslutning till bransch- och arbetsgivarorganisationer****Regeringens beslut**

Regeringen bemyndigar chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en särskild kontaktperson för att pröva alternativ till de statligt ägda företagens medlemskap i arbetsgivar- och branschorganisationer, däribland sådana som är anslutna till Svenskt Näringsliv.

Uppdraget

De bolag som staten äger aktier i är regelmässigt medlemmar i en arbetsgivarorganisation och/eller en branschförening. Eftersom flertalet arbetsgivarorganisationer och branschföreningar är medlemmar i Svenskt Näringsliv är de statligt ägda bolagen inte sällan därmed indirekt medlemmar i Svenskt Näringsliv.

Den frågeställning som skall prövas är om de bolag som staten äger skall vara medlemmar i Svenskt Näringsliv och aktuella arbetsgivar- eller branschorganisationer. Alternativ för statligt ägda företag skall tas fram och prövas i detta avseende.

Ett underlag som innebär att olika alternativ slutligen kan prövas bör tas fram. Ett underlag bör tas fram i två etapper, först en kartläggning som bland annat behandlar bolagens organisationstillhörighet, syfte med respektive bolags medlemskap, behoven av medlemskap och i vilken utsträckning dessa behov tillgodoses av respektive organisation etc. Därefter skall en analys med utveckling av förslag till möjliga handlingsalternativ och åtföljande konsekvensbeskrivning genomföras.

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-411 36 16

E-post: registrator@industry.ministry.se

REGERINGSKANSLIET

Utdrag

Protokoll

§ 1

2006-05-02

N2006/3659/ADM

Näringsdepartementet**Förordnande av Anders Sundström som särskild kontaktperson**

Med stöd av regeringens bemyndigande den 27 april 2006 beslutar chefen för Näringsdepartementet, statsrådet Östros, att utse Anders Sundström att fr.o.m. den 2 maj 2006 t.o.m. 31 december 2006 vara särskild kontaktperson för att pröva statligt ägda bolags anslutning till bransch- och arbetsgivarorganisationer.

Anders Sundström skall under denna tid erhålla ett fast belopp av 6 000 kronor per månad för sitt uppdrag.

Utdraget stämmer med
originalet

Utdrag till

Anders Sundström
FA AG Lön (2)
N/SÄ

Postadress
103 33 Stockholm

Reskontakadress
Långgatan 76

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08 411 06 16

E-post: register@industryindustry.se

Utdrag

Protokoll

I:19

vid regeringssammanträde

2006-11-02

N2006/9512/SÄ

Näringsdepartementet**Återkallande av uppdrag att pröva statligt ägda bolags anslutning till
bransch- och arbetsgivarorganisationer****Regeringens beslut**

Regeringen beslutar att uppdraget att pröva alternativ till de statligt ägda företagens medlemskap i arbetsgivar- och branschorganisationer, däribland sådana som är anslutna till Svenskt Näringsliv, skall upphöra. Regeringen bemyndigar chefen för Näringsdepartementet att vidta de åtgärder som krävs med anledning av detta beslut.

Bakgrund

Regeringen bemyndigande den 26 april 2006 för chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en särskild kontaktperson för att pröva alternativ till de statligt ägda företagens medlemskap i arbetsgivar- och branschorganisationer, däribland sådana som är anslutna till Svenskt Näringsliv. Arbetet skulle fortlöpande avrapporteras till chefen för Näringsdepartementet och vara slutfört vid utgången av år 2006. Departementschefen förordnade Anders Sundström att vara kontaktperson för uppdraget.

Regeringen ser nu inget behov av ett underlag om alternativ i detta avseende.

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08-411 16 16

E-post: registrator@industry.ministry.se

Bilaga A7.6.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-02

SB2008/1270

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet	
Ink	2008 -04- 02 1416
Dnr	250- 222 -2007/08

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 31 – Före detta statsråden
Thomas Östros och Hans Karlssons agerande i samband med den s.k.
Vaxholmstvisten**

Härmed överlämnas en inom Näringsdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditionschefen Dag
Ekman, tfn 08-405 12 20.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-31

Näringsdepartementet

Statsrådsberedningen

*Expeditionschefen**Dag Ekman***Konstitutionsutskottets granskningsärende 31 – F.d. statsråden Thomas Östros och Hans Karlssons agerande i samband med den s.k. Vaxholmstvisten**

Med anledning av Statsrådsberedningens begäran lämnas här underlag för svar på konstitutionsutskottets kompletterande skrivelse av den 13 mars 2008 i rubricerade ärende.

I en skrivelse till Regeringskansliet den 14 februari 2008 begärde konstitutionsutskottet svar på vissa frågor, bl.a. om något sådant möte mellan företrädare för Svenskt Näringsliv och statssekreterare på Näringsdepartementet som anges i anmälan ägt rum, vad som förekom vid detta möte samt vilka kommentarer som finns till påståendet i anmälan om hot. I en promemoria den 3 mars 2008 svarade Regeringskansliet att det i kansliet inte finns några uppgifter eller någon som har upplysningar om vad som förekom vid ett sådant möte. I promemorian angavs dessutom att Thomas Östros och Hans Karlsson hade underrättats om granskningsärendet och innehållet i det svar som lämnades till utskottet.

Av konstitutionsutskottets kompletterande skrivelse framgår att utskottet vid sitt sammanträde den 13 mars 2008 noterat att Regeringskansliets svar på den aktuella frågan inte ger sådant underlag för fortsatt granskning i ärendet som behövs och som sedvanligen ges. Vidare framgår att utskottet därför beslutade att genom en ny skrivelse till Regeringskansliet begära att frågorna besvaras. Utskottet konstaterar därvid att detta innebär att närmare kontakter med eller hänvändelser till tidigare statsråd och andra som inte längre arbetar inom Regeringskansliet kan vara nödvändiga.

Med anledning av konstitutionsutskottets kompletterande skrivelse har kontakt tagits med Thomas Östros och Hans Karlsson. De har därvid förklarat att de har för avsikt att själva vända sig direkt till utskottet i ärendet.

Bilaga A7.6.4

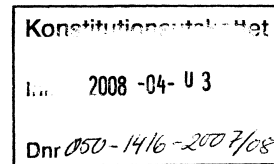
Thomas
Östros/LED/S/Riksdagen
2008-04-03 10:16

Till Bertil Wennberg/KU/Riksdagen@Riksdagen
Kopia
Blank
Ärende

Historik: Meddelandet har vidarebefordrats.

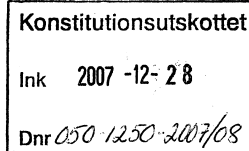
Mötet mellan statssekreterare Sven-Erik Söder, statssekreterare Anders Teljebäck och representant för Svenskt Näringsliv gjordes på uppdrag av statsråden Östros och Karlsson. Syftet med mötet var att informera sig om Svenskt näringsliv syn på de frågor som restes med anledning av konflikten i Waxholm. Dessutom informerades Svenskt näringsliv om de offentliga uttalanden som statsrådet Östros gjort där han aviserat att en översyn av statliga bolags medlemskap i Svenskt näringsliv bör göras. Dessa uttalanden har tidigare behandlats av KU. Givetvis fanns inget hot om repressalier med varken i uppdraget eller utförandet av detsamma.

Thomas Östros
Hans Karlsson

Bilaga A7.7.1

MONICA GREEN
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-12-28

Begäran om granskning av socialminister Göran Hägglunds styrning av Apoteket AB.

Styrningen av de statliga företagen skiljer sig på många sätt från hur styrningen av myndigheter sker. De statliga företagen lyder under aktiebolagslagens bestämmelser för hur styrning ska ske. Det finns ett antal formella sätt för ägare att styra bolag på, oavsett om de är statligt ägda eller inte. Tillsättandet av en styrelse med förtroende och mandat är det viktigaste. Styrelsens främsta uppgift är sedan att se till att det finns en kompetent företagsledning som förmår att operativt driva bolaget i enlighet med lagar och förordningar mot de mål som satts upp. Till detta kommer att ägarna på bolagsstämman fattar beslut om bolagsordning och ägardirektiv.

För att styra de statliga bolagen finns det dessutom ett policydokument kallat Statens ägarpolitik. Där anges ett antal generella riktlinjer för hur de olika departementen ska förhålla sig till de bolag man har ansvar för. Detta är de formella dokument som finns för styrning av statliga bolag. Utöver detta finns en s.k. formlös styrning som tidigare hårt kritiserats av de borgerliga partierna. Den formlösa styrningen består framför allt av samtal mellan berört departement och bolagsföreträdare. Formlös styrning har både fördelar och nackdelar.

Sedan valet 2006 har det funnits en uttalad vilja från den nya regeringen att tillåta privata aktörer att sälja läkemedel till allmänheten. Detta påverkar det statligt helägda bolaget Apoteket AB:s verksamhet. Detta har också avspeglats i hur Apoteket AB har arbetat. I den senaste årsredovisningen för Apoteket anges på sidan 69 både att styrelsens sammansättning förändrats för att möta den nya situationen och att styrelsen diskuterat hur Apotekets framtida verksamhet till följd av en förändrad marknadssituation kan se ut.

På bolagsstämman 2007 tog ägaren inte några initiativ till förändringar av vare sig bolagsordning eller ägardirektiv. Det fanns därför ingen formell materia för bolaget att rätta sig efter i hur man skulle hantera den kommande konkurrenssituationen.

Den 9 augusti 2007 tog Apoteket fram ett förslag till hur man skulle kunna möta den nya situationen. Det skulle ske genom ett samarbete med det amerikanska företaget Medco Health Solutions Inc. Förslaget fanns sedan med på dagordningen till styrelsemötet den 8 oktober i Apoteket AB men veckan innan mötet läckte planerna ut till socialdepartementet. Den 9 oktober kunde man sedan läsa följande uttalande från socialminister Göran Hägglund till TT:

"Jag har påmint om vår utgångspunkt, och vad vi förväntar oss av bolaget för att vi ska nå det mål vi har, och att de inte ska använda tiden på ett sådant sätt att det försvårar en omreglering av marknaden."

Frågan är vilket mål Hägglund talar om och vilka förväntningar som regeringen har på bolaget. De finns i alla fall inte tillgängliga i några av de officiella styrdokument som Apoteket har att följa. Bolaget och dess ledning hamnar självklart i en mycket besvärlig situation när den förväntas följa mål som inte är anhängigjorda bolaget i korrekt ordning. I värsta fall riskerar ledningen att bryta mot aktiebolagslagen. Till Dagens Nyheter säger Göran Hägglund, också den 9 oktober: *"Vi har från departementets sida haft kontakt med Apotekets styrelseordförande och då förstått att styrelsen inte har för avsikt att fatta beslut i detta ärende på styrelsemötet."*

I ljuset av hur Apoteket hanterat ärendet så långt är det svårt att tolka Hägglunds uttalande på annat sätt än att departementet sagt åt bolaget att lyfta bort ärendet från dagordningen. Detta sätt att styra bolag på är inte bra för verksamheten och det konstitutionellt riktiga av ett sådant förfarande behöver prövas.

Mot bakgrund av detta vill jag att utskottet prövar om Göran Hägglund sätt att styra Apoteket AB i ärendet gällande bolagets samarbetsplaner med Medco är i enlighet med gällande lagar och styrdokument.

Monica Green

Bilaga A7.7.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-11

SB2008/1372

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008-03-11

Dnr 050-1250-2007/08

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister Göran
Häggblunds styrning av Apoteket AB**

Härmed överlämnas en promemoria från Socialdepartementet.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditons- och
rättschefen Marianne Jenryd, tfn 08-405 33 79.
Christina WeihePostadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Rosenbad 4Telefonväxel/
08-405 10 00
Telefax
08-723 11 71E-post: registrator@primeminister.ministry.se

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-04

Socialdepartementet

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister
Göran Hägglunds styrning av Apoteket AB**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 19 februari 2008 till Regeringskansliet begärt svar på vissa frågor som återfinns i en till skrivelsen bifogad promemoria daterad den 8 februari 2008. Som svar på KU:s begäran framför Socialdepartementet följande.

1. Kontakter

Kontakter, där frågor om samarbetet med det amerikanska företaget Medco har berörts, har vid flera tillfällen förekommit mellan styrelseordföranden för Apoteket AB, Per Båtelson, och statssekreterare Dan Ericsson. I möte den 4 september 2007 informerade Båtelson om att frågan skulle tas upp vid ett styrelsemöte i oktober och att styrelsen önskade återkoppling från ägaren i denna fråga. I telefonsamtal mellan Båtelson och Ericsson den 8 oktober 2007 framfördes bl.a. att ägaren ville göra en bredare analys av frågan utifrån målen med omregleringen av apoteksmarknaden och även utifrån ett samhällsperspektiv där frågor om bl.a. tillgänglighet och säker läkemedelshantering skulle gås igenom. Vid ett nytt telefonsamtal den 9 oktober 2007 informerade Båtelson om att han och VD fått styrelsens uppdrag att diskutera med ägaren om receptgranskningsfunktion (DUR) och samarbetet med Medco. Den 12 oktober 2007 träffade socialminister Göran Hägglund Per Båtelson. Under mötet avstämde bl.a. hur arbetet med DUR och samarbetet med Medco fortgick.

2. Kommentarer i övrigt

Svenska staten äger 100 procent av aktierna i Apoteket AB. Regeringen tillsatte den 21 december 2006 en särskild utredare (S 2006:08, dir 2006:136) med uppgift att lämna förslag till hur apoteksmarknaden kan

öppnas för konkurrens. Ett betänkande lämnades till Socialdepartementet den 8 januari 2008. I departementet pågår för närvarande arbetet med en proposition om vissa omstruktureringsåtgärder rörande Apoteket AB och ändringar i avtalet med Apoteket AB om bolagets verksamhet.

Med hänvisning till den lämnade redogörelsen under punkten 1 kan konstateras att det på Apoteket AB:s initiativ förts en dialog med ägaren om det planerade samarbetet med Medco. Det finns samband mellan denna fråga och den planerade omregleringen av apoteksmarknaden. De kontakter som i den aktuella frågan har tagits mellan staten (företräd av Socialdepartementet) som ende ägare och bolagsledningen i Apoteket AB har syftat till att ge Apoteket AB sådan vägledning som efterfrågats.

Bilaga A7.7.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-03

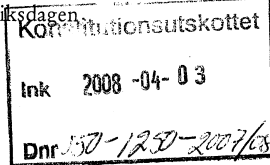
SB2008/1372

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister Göran
Hägglunds styrning av Apoteket AB**

Härmed överlämnas en promemoria från Socialdepartementet.

Christina WeihePostadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Rosenbad 4Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-723 11 71E-post: registrator@primeminister.ministry.se

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-03-28

Socialdepartementet

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister
Göran Hägglunds styrning av Apoteket AB**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 13 mars 2008 till Regeringskansliet begärt svar på några ytterligare frågor som återfinns i en till skrivelsen bifogad promemoria daterad den 13 mars 2008. Som svar på KU:s begäran framför Socialdepartementet följande.

1. Förväntningar och mål i uttalandet

I Göran Hägglunds uttalande den 9 oktober 2007 avses med mål regeringens mål med omregleringen av apoteksmarknaden. Vilka dessa mål och riktlinjer är framgår av kommittédirektiven till Apoteksmarknadsutredningen (dir. 2006:136). Målen är bl.a. effektivisering, bättre tillgänglighet för konsumenterna, prispress samt en säker och ändamålsenlig läkemedelsanvändning. Utredarens förslag ska möjliggöra även för andra aktörer än Apoteket AB att bedriva detaljhandel med receptbelagda och receptfria läkemedel. Regeringens förväntningar innebär att Apoteket AB i sin egenskap av statligt monopolbolag ska notera och beakta dessa mål för att omregleringen av marknaden inte ska försvåras.

2. Tydliggörande av utgångspunkten

Regeringens mål med omregleringen och tillhörande riktlinjer framgår av ovannämnda kommittédirektiv och har således varit väl kända av Apoteket AB. Som framfördes i Socialdepartementets svar till KU den 4 mars 2008 har det vid flera tillfällen under 2007 förekommit kontakter mellan Apoteket AB:s ledning och regeringen, där målen med omregleringen har berörts.

Bilaga A7.7.4

Apoteks-affären närmar sig socialministern

Apotekets planer på att begränsa den framtida konkurrensen börjar nu belasta även socialdepartementet. Nya uppgifter om statssekreteraren **Karin Johanssons** (kd) roll kommer fram i den nyhetsartikel som Dagens Medicin i dag publicerar (se sidan 6).

Det blir allt mer uppenbart att Karin Johansson tagit aktiv del i Apotekets planer på ett affärsmässigt samarbete med det amerikanska gigantföretaget **Medco**. Ett sådant samarbete skulle kunna säkra en fortsatt dominans för Apoteket, även efter avmonopoliseringen den 1 januari 2009.

När Apotekets planer först blev kända, i **Dagens Nyheter** och i **Dagens Medicin**, förnekades de av Apotekets ledning. Det hette också att regeringen inte blivit informerad.

Till bilden som nu växer fram hör en aktiv medverkan från socialdepartementets sida. Statssekreteraren Karin Johansson åkte i februari till USA och mötte där företagsledare för just Medco. När Dagens Medicin först frågade henne om USA-resan hade hon påtagligt svårt att

Stefan Carlsson

Per Båtelson

Karin Johansson

Göran Hägglund

minnas vilka hon träffat. Nu visar det sig att hon träffat åtminstone två personer som sitter allra högst upp i Medcos företagsledning. På mötet deltog också en representant för Apoteket.

Statssekreteraren menar att mötet syfte var att ge henne en bild av datoranvändningen i amerikansk läkemedelsdistribution. Det är en klen förklaring. Framför allt är det inte särskilt troligt att Medco

FOTO: JERRY GUNDELIS

APOTEKSAFFÄR. Apoteket har förnekat att man planerar ett samarbete med amerikanska Medco. Nu visar det sig att även socialdepartementet träffat företrädare för Medco.

skulle sätta av personer ur den allra högsta företagsledningen om det enbart rörde sig om information om datoranvändning. Ett troligare syfte var att lägga grunden för en storaffär.

Karin Johanssons närmaste chef heter **Göran Hägglund** (kd), socialminister. Vad visste han? Vill han att Apoteket ska dra nytta av nuvarande monopol för att begränsa framtida konkurrens?

Bilaga A7.7.5

Statssekreterare med då Apoteket mötte Medco

Socialminister Göran Hägglunds statssekreterare och Apoteket AB har tillsammans träffat toppchefer på det amerikanska miljöföretaget som Apoteket vill samarbeta med för att hävda sig i den framtida konkurrensen.

Apoteket AB har de senaste veckorna kritiserats för att ha utnyttjat sin unika ställning för att skaffa sig ett ointagligt försprång när marknaden avregleras. Dagens Medicin har tidigare rapporterat hur långtgående planer presenterats för företagets styrelse som går ut på att göra Apoteket till en helhetslösning för läkemedelshantering, se Dagens Medicin nr 14 och 15/07.

Företaget skulle förhandla direkt med läkemedelsföretagen, förpacka, distribuera och sälja läkemedlen till egna och andras apotek samt direkt till kund. Det skulle, enligt kritiker inom läkemedelsindustrin och framtida konkurrenter, ge Apoteket en oönskad ställning på marknaden.

För bilden är det amerikanska storföretaget Medco som i fjol omsatte nära 300 miljarder kronor.

Apoteket har bland annat skickat

MÖTTE MEDCO. Statssekreterare Karin Johansson (kd) säger att hennes träff med Medco inte hade med Apoteket att göra.

över 10 000 recept ur receptregistret till Medco för att testa dess data-system. Samarbetet, som Apoteket motvilligt har bekräftat, har hittills inte lett till något formellt avtal.

Socialminister Göran Hägglund (kd) hävdar att han varken kände till samarbetet eller, i nuläget, ser några problem med det.

Men nu visar Dagens Medicins efterforskningar att Göran Hägglunds närmaste medarbetare, statssekreteraren Karin Johansson (kd),

tillsammans med Apotekets logistikdirektör Michael Camitz har träffat fyra toppchefer för Medco vid ett möte på svenska ambassaden under en USA-resa i månads skiftet februari/mars. Michael Camitz har en viktig roll i Apotekets planer inför framtiden.

Möte med enbart Medco

Syftet med Karin Johanssons resa till USA var att träffa sin amerikanska motsvarighet och ta del av kunskap om främst IT-lösningar i vården.

Det enda mötet om läkemedels-hantering var med Medco. Enligt statssekreteraren var mötet ett rent informationsutbyte och skälet att träffa just Medco var att företaget står för en stor del av distributionen av läkemedel på recept.

Vad visste du då om det planerade eller pågående samarbetet mellan Apoteket och Medco?

– Besöket med Medco var helt baserat på att jag ville lära mig om hur det fungerade på den amerikanska marknaden. Det hade ingenting att göra med Apoteket.

Men du kände till att de hade en relation?

– Nej, jag hade inte någon kunskap om att de satt i affärsrelationer.

Det var bara en slump?

– Ja, det var det.

Inte heller Apotekets Michael Camitz ser mötet som ett affärsmöte. Han beskriver sin roll som en mellanhand som förmedlade kontakt.

Konkurrensverket följer fallet

Socialminister Göran Hägglund uppger att han inte ser någon risk att mötet kan ses som att staten otillbörligt gynnar Apoteket och att det är legitimt för företaget att beakta sina intressen.

Vid Konkurrensverket säger avdelningschef Göran Karreskog att myndigheten följer utvecklingen kring Apoteket noga och överväger att inleda ett ärende.

Karin Johansson har tidigare kritiserats för att hon hade en avgörande roll i att ta fram direktiv till utredningen om framtidens apotekssystem, samtidigt som hennes make Per Egon Johansson jobbat för Apoteket som konsult.

Konsultarbetet pågår fortfarande, men både Apoteket och Per Egon Johansson uppger att de internationellt inriktade uppdragen inte har med Medco att göra.

– Mitt jobb är att hitta möjliga affärer i Europa, säger Per Egon Johansson.

Christina Kennedy 08-545 123 1
christina.kennedy@dagensmedicin.se

DAGENS MEDICIN 16/2007 • onsdag 18 april

Bilaga A7.7.6

REGERINGSKANSLIET

2008-05-08

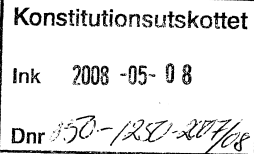
SB2008/1372

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister Göran
Häggglunds styrning av Apoteket AB**

Härmed överlämnas en promemoria från Socialdepartementet.

Christina Weihe

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Rosenbad 4

Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-723 11 71

E-post: registrator@primeminister.ministry.se

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-25

Socialdepartementet

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 30 – Socialminister
Göran Hägglunds styrning av Apoteket AB**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 17 april 2008 till Regeringskansliet begärt svar på några ytterligare frågor som återfinns i en till skrivelsen bifogad promemoria daterad den 10 april 2008. Som svar på KU:s begäran framför Socialdepartementet följande.

1. Stämmer det att statssekreterare Karin Johansson inledningsvis tagit aktiv del i Apotekets planer på ett affärsmässigt samarbete med det amerikanska företaget Medco?

Nej, vid tidpunkten för Karin Johanssons USA-resa, då hon bl.a. träffade representanter för Medco, kände hon inte till något affärsmässigt samarbete mellan Medco och Apoteket AB.

Enligt uppgifter från Apoteket AB som senare kommit departementet till del påbörjade bolaget för ca 10 år sedan, d.v.s. i slutet av 1990-talet, att undersöka möjligheterna att utveckla olika PBM-tjänster (Pharmacy Benefit Management) – varav automatiserade läkemedelsgenomgångar (DUR) är en sådan tjänst. Enligt uppgift gjorde Apoteket vid den tidpunkten en genomgång av lämpliga samarbetspartners och bolagets bedömning var då att Medco var den mest framstående. Apoteket gjorde en förnyad bedömning år 2005, också den gången till Medcos fördel. I vilken utsträckning den dåvarande politiska ledningen vid Socialdepartementet, bl.a. genom sin styrelserepresentant Mikael Sjöberg, tog aktiv del i Apoteket AB:s planer och bedömningar är inte känt.

2. Har det förekommit några ytterligare kontakter mellan å ena sidan statssekreteraren och/eller socialminister Göran Hägglund eller andra företrädare för Regeringskansliet och å andra sidan Medco? Om så är fallet, vad har innehållet i dessa kontakter bestått av?

I februari 2008 anordnade Sveriges ambassad i Washington DC tillsammans med Swecare och Socialdepartementet ett arrangemang för erfarenhetsutbyte och kunskapsinhämtning kring frågor rörande hälso- och sjukvårdssektorn. Till detta arrangemang inbjöds ca 500 amerikanska representanter för företag och organisationer inom sektorn, däribland fanns representanter från Medco.

Socialminister Göran Hägglund har vid ett enda tillfälle mött representanter för Medco. Det var vid en mottagning hos ambassadören under vistelsen i Washington DC där två representanter för Medco kort hälsade på ministern i närvaro av ca 150 andra inbjudna gäster.

3. Vilka kommentarer i övrigt föranleder innehållet i artiklarna och denna promemoria?

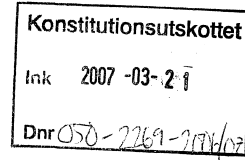
Inga kommentarer i övrigt.

Bilaga A7.8.1

LUCIANO ASTUDILLO
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2007-03-21

Begäran om granskning av statsrådet Tobias Billström.

Den 4 januari i år skickade migrationsminister Tobias Billström ut ett brev där det är visserligen är oklart vem som är mottagare, men av innehållet i brevet går det att förstå att det är den lokala organisationen av moderater i Malmö. Brevet, som är författat i en mycket familjär ton, innehåller en betraktelse över hur det är att vara minister samt ett besked till de lokala moderaterna i Malmö att Tobias Billström inte står till förfogande för omval till de partiuppdrag han innehaft. Det är undertecknat Tobias Billström, migrationsminister.

När jag fick ta del av brevet fann jag det anmärkningsvärt att skrivandet och sändandet av ett sådant brev kunde vara en del av uppdraget som statsråd och jag ställde därför en skriftlig fråga till statsministern om det fanns någon policy för hur ministrar sköter sina partiinternas kontakter. Statsministern valde att lämna över frågan till Tobias Billström att svara på. Svaret gjorde mig ännu mer förundrad. Tobias Billström skriver bland annat:

"Jag sände brevet i egenskap av ordförande i Malmömoderaterna med anledning av min utnämning till statsråd. I brevet meddelade jag bland annat att jag med anledning av utnämningen till statsråd inte kan fortsätta som ordförande för Malmömoderaterna."

Tobias Billström påstår här att han inte **kan** fortsätta som ordförande. Detta är felaktigt. Det finns många exempel på statsråd som innehar tunga uppdrag i sin partiorganisation, av del partier anses det till och med som önskvärt. Detta är heller inget som strider mot regeringsformens bestämmelser om vad statsråd får göra. Att Tobias Billström **väljer** att avgå har formellt ingenting med hans uppdrag att göra utan mer med hans privata bedömningar.

Billström uppger också att han skrev brevet i egenskap av ordförande i Malmömoderaterna. Det låter rimligt med tanke på dess innehåll. Men varför är det då undertecknat av Billström i egenskap av migrationsminister?

En annan fundering är vem som egentligen betalat för tryckning och distribution av brevet. Om det är skrivet i Tobias Billströms egenskap som ordförande i Malmömoderaterna är det väl den organisationen som ska stå för kostnaden?

SVERIGES
RIKSDAG

Jag vill därför att konstitutionsutskottet närmare granskar lämpligheten i Tobias Billströms agerande i samband med det ovan nämnda brevet.

Luciano Astudillo
Riksdagsledamot
Socialdemokraterna

Bilaga A7.8.2

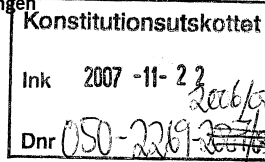
REGERINGSKANSLIET

2007-11-22

SB2007/7512

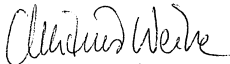
Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen**Konstitutionsutskottets granskningsärende Migrationsminister Tobias
Billströms agerande rörande ett partiinternt brev**

Efter sammanställning i Statsrådsberedningen överlämnas härmed en
promemoria från Statsrådsberedningen, Justitiedepartementet och
Förvaltningsavdelningen.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är ämnesrådet
Jonas Stertman, tfn 08-405 47 08.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2007-11-22

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet
Förvaltningsavdelningen

KU:s granskningsärende Migrationsminister Tobias Billströms agerande rörande ett partiinternt brev

3 bilagor

Fråga 1. Hur många brev ingick totalt i Tobias Billströms utskick från den 4 januari 2007 till medlemmarna i den moderata lokalorganisationen i Malmö?

Antalet brev i utskicket uppgick till 1 393 stycken. En kopia av brevet bifogas (bilaga 1).

Fråga 2. Skickades breven i statsrådet Tobias Billströms utskick från den 4 januari med tjänstepost? Trycktes de aktuella breven på Regeringskansliets brevpapper?

Svaret är ja på båda frågorna.

Fråga 3. Vilken var, ifall sådan kostnad uppstod, den totala kostnaden (i kronor) för Regeringskansliet med anledning av statsrådet Tobias Billströms utskick från den 4 januari 2007?

Kostnaden uppskattas till 8 255 kronor.

Fråga 4. Vilka riktlinjer/bestämmelser/upphandlingskontrakt finns inom Regeringskansliet med avseende på tjänstepost?

Regeringskansliet avropade förmedling av brevsändningar och andra tjänster från det ramavtal som Riksskatteverket tecknat med Posten AB fram till den 31 mars 2007. Numera avropas motsvarande tjänster från det ramavtal som Skatteverket tecknat med Posten Meddelande AB.

Fråga 5. Vilka riktlinjer/bestämmelser finns inom Regeringskansliet, utöver de som nämns i kanslipromemoria, med avseende på statsrådets användning av brevpapper och brevkuvert inom Regeringskansliet?

Regeringskansliet har inga särskilda riktlinjer eller regler som styr hur statsråden får använda myndighetens brevpapper och kuvert.

Fråga 6. Vilka riktlinjer/bestämmelser finns inom Regeringskansliet med avseende på statsrådets kontakter med sina egna partiorganisationer?

Förvaltningschefen har den 12 april 2002 beslutat riktlinjer beträffande resekostnader för statsråd och politiskt anställda i Regeringskansliet (bilaga 2). Av riktlinjerna framgår bl.a. att en resa som ett statsråd företar för att framträda i egenskap av statsråd alltid är en tjänsteresa oavsett vem som exempelvis arrangerar ett möte eller syftet med mötet i övrigt. Regeringskansliet svarar då för resekostnader och övriga kostnader som hör till en sådan tjänsteresa. Även framträdande som sker vid ett partievenemang, t.ex. under en valrörelse ska betraktas som en tjänsteresa.

Förvaltningschefen har vidare den 7 november 2006 beslutat riktlinjer för resa med statsrådsbil (bilaga 3).

Fråga 7. Vilka kommentarer i övrigt ger innehållet i denna promemoria anledning till?

Syftet med breven var att informera om att Tobias Billström med anledning av sin utnämning till statsråd inte kunde fortsätta som ordförande för Malmömoderaterna. I breven informeras om regeringens mål inom migrationspolitiken, bl.a. den kommande lagstiftningen om arbetskraftsinvandring. Breven är en följd av att Tobias Billström hade utnämnts till migrationsminister.

2007-01-08

Justitiedepartementet
Migrationsministern

Kära vänner!

Det har nu gått lite mer än tre månader sedan jag tillträdde som migrationsminister och mycket har hunnit hända på den tiden.

Varje dag på departementet har i princip inneburit en omvälvning då det varit så mycket nytt att sätta sig in i, vilket väl oftast är fallet på ett nytt arbete eller uppdrag. Även om jag sedan tidigare kunde frågorna och förstod hur beredningsprocesserna inom Regeringskansliet fungerade teoretiskt, har det tagit en stund att förstå hur det går till i praktiken. Det är dock ganska mycket som trots allt varit som jag hade tänkt mig att det skulle vara. Tjänstemännen är mycket pålitliga och kunniga och arbetet med de första propositionerna är i full gång!

En annan sak är att jag som minister måste ha lång framförhållning i mitt arbete. Sveriges ordförandeskap i EU 2009 är till exempel något som vi måste arbeta med aktivt redan nu, det är faktiskt inte lång tid kvar innan vi skall hålla i klubban i Bryssel. Jag känner en stor ödmjukhet inför den uppgiften.

Den största frågan på migrationsområdet 2007 kommer tveklöst vara den om arbetskraftsinvandring där regeringen nu planerar omfattande reformer i syfte att göra det möjligt att komma till Sverige och arbeta. Detta kommer att vara helt avgörande för en mer mångdimensionell migrationspolitik och ett stort steg framåt för hela politikområdet.

Det är viktigt att man ser de här frågorna i ett större perspektiv och inte bara i asyltermer. Migrationsfrågorna kan bli ett vinnarområde inför valet 2010. Detta är inte en självklarhet, långt därifrån. Men med bland annat arbetskraftsinvandringen så tror jag att vi kan få politikområdet att uppfattas mer positivt och inte bara förknippat med problem.

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registralor@justice.ministry.se

Besöksadress
Rosenbad 4

Telefax
08-20 27 34

Telex
178 20 PREMIER S

Det finns givetvis också orosmoln, bland annat det osäkra världsläget med stora flyktingströmmar som följd och utvecklingen i Irak. Detta är frågor som måste bevakas noggrant och bedömas sakligt och korrekt från politiskt håll.

Den nya instans- och processordningen (NIPU) som trädde i kraft i mars i år innebär att utlänningsnämnden har ersatts med överprövning i tre förvaltningsdomstolar med kammarrätten som prejudikatinstans. Det känns därför som ett helt naturligt steg i utvecklingen att samla rättsväsendets alla uppgifter på Justitiedepartementet där jag nu blivit statsråd.

Det känns också viktigt att behålla min bas i Malmö, det är faktiskt invånarna här som röstade in mig i riksdagen. Därför kommer jag också att bo kvar hemma i vår stad och veckopendla upp till Rosenbad. Jag tror att det är bra att inte alla i regeringen bor i Stockholm. Jag kommer att delta i partiaktiviteter och finnas till hands – det är viktigt att inte glömma sitt ursprung. Det här brevet är det första i raden av flera som jag kommer att skicka hem till er om vad som händer på departementet.

Däremot kommer jag nu vid kretsstämman att lämna ordförandeskapet för Malmömoderaterna. Efter fyra år och en valseger känner jag att det är dags för någon annan att ta vid och leda vår organisation. Man skall ju som bekant sluta när det är som bäst. Jag är dessutom övertygad om att min efterträdare kommer att göra ett bra jobb.

För mig är det också viktigt att inse att dygnet bara har 24 timmar och att leda partiet i Malmö med fjärrkontroll från Rosenbad vore dömt att misslyckas på förhand. Man måste koncentrera sig på en uppgift i taget. Redan i oktober efter statsministerns förordnande så anmälde jag därför att jag inte längre stod till valberedningens förfogande för omval.

Så jag vill tacka alla i Malmömoderaterna för det uppdrag och förtroende som jag har haft oavbrutet från 2003 då jag tillträdde. Det har varit en tid med stora framgångar för vårt parti och vi har nu ett regeringsansvar att förvalta till 2010. Då skall vi på nytt vinna väljarnas förtroende och visa att borgerliga regeringar har kapacitet att sitta mer än en period!

Ha en bra fortsättning på det nya året!

Tobias Billström
Migrationsminister

REGERINGSKANSLIET

Utdrag
Protokoll

RK § 58

bilaga 2

2002-04-12

FA2002/583/SERV

Förvaltningsavdelningen

Riktlinjer beträffande resekostnader för statsråd och politiskt anställda i Regeringskansliet

Förvaltningschefen beslutar följande riktlinjer beträffande resekostnader för statsråd och politiskt anställda i Regeringskansliet. För resor som företas med bil från Regeringskansliets körcentral (s.k. statsrådsbilar) finns särskilda regler.

1 Inledning

I lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter finns regler om tjänsteresor. I tillämpningsföreskrifterna till denna lag finns definitioner på vad som skall betraktas som tjänsteresa. De regler som gäller för riksdagens ledamöter bör användas som utgångspunkt för bedömningen av vad som gäller för statsråd och politiskt anställda i Regeringskansliet. För traktamenten och andra kostnadsersättningar gäller samma regler som för övriga anställda i Regeringskansliet.

2 Statsråd

I uppdraget som statsråd ingår att i olika sammanhang framträda och redovisa regeringens politik. Ett statsråd är skyldigt att alltid fullgöra sin funktion som statsråd. En resa som ett statsråd företar för att framträda i egenskap av statsråd är alltid en *tjänsteresa* oavsett vem som exempelvis arrangerar ett möte eller syftet med mötet i övrigt. Regeringskansliet svarar då för resekostnader och övriga kostnader som hör till en sådan tjänsteresa.

Det innebär att även framträdande som sker vid ett partievenemang, t.ex. under en valrörelse skall betraktas som en tjänsteresa, på samma sätt som gäller för Riksdagens ledamöter i enlighet med lagen (1994:1605) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och tillämpningsföreskrifter till denna lag.

Postadress
103 33 STOCKHOLM

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefonväxel
08-405 10 00

Telefax
08-24 46 31

E-post: registrator@adm.ministry.se
X400: S=Registrator; O=ADM; P=Ministry; A=SIL; C=SE

2

Ofta innehåller dessa resor både offentliga framträdanden (pressträffar, arbetsplatsbesök, telefonväkteri, osv.) och aktiviteter av partiintern karaktär. När ett statsråd redovisar regeringens politik skall resan anses vara en tjänsteresa, även om statsrådet under samma resa deltar i andra arrangemang.

3 Tjänstemän som följer med ett statsråd på en resa

När en politiskt anställd i Regeringskansliet, t.ex. en pressekreterare eller en politiskt sakkunnig, följer med ett statsråd på en resa enligt punkt 2 skall även den medföljandes resa behandlas som en tjänsteresa.

4 Tjänstemän som reser på egen hand

När statssekreterare - eller andra politiskt anställda tjänstemän - reser på egen hand, d.v.s. utan att syftet med resan är att biträda ett statsråd, bör gränsen mellan tjänsteresor och andra resor dras med ledning av samma överväganden som när icke politiskt anställda reser på egen hand. Det innebär bl.a. att Regeringskansliet inte bekostar resor för tjänstemän som medverkar i en valrörelse i egenskap av eget politiskt engagemang.

5 Ikraftträdande och upphävande av bestämmelser

Dessa riktlinjer skall tillämpas från och med dagens datum.

Genom detta beslut upphävs förvaltningschefens i Statsrådsberedningen beslut den 18 augusti 1998 (FA98/520/STAB).

Utdraget stämmer med originalet

Utdrag till

samtliga departement

Utdrag
Protokollbilaga 3
RK § 214

2006-11-07

FA2006/1676/JA

Förvaltningsavdelningen**Riktlinjer för resa med statsrådsbil**

Riksdagen har genom en ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) beslutat att ett statsråds förmån av resa med statsrådsbil inte skall tas upp till beskattning (11 kap. 10 a §). I skatteutskottets betänkande (2005/06:SkU38) anges att utskottet förutsätter att Regeringskansliet utfärdar anvisningar om hur det faktiska utnyttjandet av statsrådsbilarna och rutinerna däromkring skall hanteras i den praktiska tillämpningen.

Förvaltningschefen beslutar på Regeringskansliets vägnar följande riktlinjer för användningen av statsrådsbilar.

Vem får använda statsrådsbil?

Statsråd får använda s.k. statsrådsbil. Med statsrådsbil avses personbil med chaufför som Regeringskansliet ställer till förfogande för statsråd.

Förvaltningschefen kan besluta att en tjänsteman i Regeringskansliet får använda statsrådsbil.

För vilka resor kan statsrådsbil användas?

Statsråd får använda statsrådsbil för resor i tjänsten och för regelbundet återkommande privata resor, bl.a. resor mellan bostad och arbetsplats.

Om det behövs med hänsyn till säkerheten kan förvaltningschefen besluta att statsrådsbil får användas för även andra privata resor.

Utdrag till:

Utdraget överensstämmer
med originaletSamtliga departement
RK SOLPostadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Fredsgatan 8Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-24 46 31E-post: registrator@adm.ministry.se

Bilaga A7.8.3

REGERINGSKANSLIET

2008-01-15

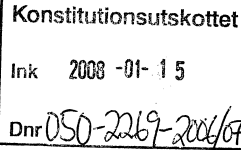
SB2007/7512

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

**Konstitutionsutskottets granskningsärende Migrationsminister Tobias
Billströms agerande rörande ett partiinternt brev**

Härmed överlämnas en promemoria från Justitiedepartementet och en
annan från Statsrådsberedningen.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är
rättssakkunniga Angelica Jonsson, tfn 08-405 40 78.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-01-09

Justitiedepartementet*Enheten för migrationsrätt**Enheten för migration och asylpolitik**Grundlagsenheten*

Underlag för besvarande av granskningsärende rörande Tobias Billström

Fråga 1: Nej, breven är inte diarieförda.

Fråga 2: Nej, inga andra brev har skickats.

Fråga 3 och 4: Justitiedepartementet saknar kännedom om liknande brev har skickats av andra statsråd till t.ex. lokala partiorganisationer, fackliga organisationer eller näringslivsorganisationer.

Bilaga A7.8.4

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-01-15

Statsrådsberedningen

Rättschefens kansli

Handläggare:

Angelica Jonsson

Telefon 08 - 405 40 78

KU:s granskningsärende Migrationsminister Tobias Billströms agerande rörande ett partiinternt brev

Konstitutionsutskottet har i en skrivelse den 13 december 2007 begärt svar på ett antal frågor. Regeringskansliet lämnar följande svar på fråga 3 och 4 i utskottets promemoria.

Såvitt kunnat utredas har det inte tidigare brukat förekomma att statsråd skickat liknande brev till lokala partimedlemmar eller till organisationer.

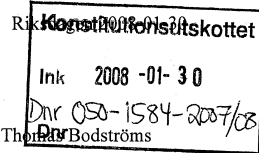
Svaret grundar sig på en förfrågan som rättschefens kansli i Statsrådsberedningen har ställt till departementen med anledning av konstitutionsutskottets frågor. De undersökningar som har vidtagits sträcker sig olika lång tid tillbaka i tiden. Något mer bestämt svar kan inte avges i dag. Regeringskansliet är givetvis berett att utreda saken ytterligare om utskottet så önskar.

Bilaga A7.9.1

Ulrika Karlsson
Riksdagsledamot

Till Riksdagens Konstitutionsutskott

Anmälan till Konstitutionsutskottet om granskning av f. statsrådet Thomas Bodström om styrning av polisen.

Bakgrunden till denna anmälan är uppgifter i media, bland annat i Aftonbladet och TT den 7 december 2007, då Thomas Bodström uppgett att han och hans dåvarande statssekreterare fick ägna halva sin arbetstid åt att styra polisen.

Citat från Aftonbladet den 7 december 2007:

"Den före justitieministern uppper att han och hans dåvarande statssekreterare fick ägna halva sin arbetstid åt att styra polisen.

- Med den hierarkiska och stora organisation som polisen är, så går det inte att lämna över det. Man måste styra, jämka och kompromissa. Det är ett enormt arbete och verkligen inte lätt."

Förhållandet mellan regeringen och myndigheterna regleras bl.a. i regeringsformens 11 kap. 6 § första stycke. Med andra ord är det gentemot regeringen som myndigheterna har lydnadsplikt (SOU 2007:75 s. 13). Enligt Grundlagsberedningen (SOU 1972:15 s. 195) innebär det att en enskild minister inte har någon befälsrätt över myndigheterna.

Regeringen som kollektiv kan ge direktiv om en förvaltningsmyndighets faktiska handlande i särskilt fall i den mån det inte rör sig om lagtillämpning eller myndighetsutövning mot enskild eller kommun (1997/98:KU25). Att meddela förvaltningsmyndighet direktiv tillkommer således inte enskilt statsråd. Sådana direktiv skall anges genom beslut av regeringen (2002/03:KU30 s. 152). Med andra ord skulle ministerstyre innebära att regeringen inte fattat beslut, utan att en minister har instruerat en myndighet.

Det finns ett stort behov av informella kontakter mellan förvaltningsmyndigheterna och Regeringskansliet. De informella kontakterna innebär dock vissa risker för ministerstyre och därför borde dessa vara mer inriktade på information än styrning (1986/87:KU29 s.13).

Med anledning av det ovan anförda begär jag att konstitutionsutskottet granskar om f. statsrådet ägnat sig åt ministerstyre då han enligt egen uppgift ägnat halva sin arbetstid åt att styra polisen. Regeringens och myndigheternas relationer är reglerade i regeringsformen och konstitutionsutskottet bör därför granska f. justitieministerns styrande av polisen och om detta är förenligt med bestämmelsen i regeringsformens 11 kapitel.

Ulrika Karlsson

Bilaga A7.9.2

REGERINGSKANSLIET

2008-03-04

SB2008/1174

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -03- 04

Dnr 050-1584-2007/8

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 33 – Före detta statsrådet
Thomas Bodströms styrning av polisen**

Härmed överlämnas en inom Justitiedepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementssekreteraren
Andreas Kvarnängen, tfn 08-405 11 42.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-26

Justitiedepartementet*Enheten för polisfrågor samt allmän ordning och säkerhet**Andreas Kvarnängen**Telefon 08-405 11 42**Mobil 070-542 44 91***Underlag inför granskningsärende 33: Före detta justitieminister Thomas Bodströms styrning av polisen**

Den formella styrningen av polisorganisationen

Polisorganisationen¹ styrs enligt samma principer som övriga myndigheter. Utöver att föreslå lagstiftning på polisens område och fatta beslut om utnämningar av de högsta cheferna inom polisen, är regeringens mest framträdande styrinstrument den ekonomiska styrningen. Ett viktigt verktyg i denna del av styrningen är regleringsbrevet. Där framgår målen för polisens tre verksamhetsgrenar *brottsförebyggande arbete, utredning och lagföring* samt *service*. I regleringsbrevet återfinns också en rad återrapporteringskrav som är kopplade dels till respektive verksamhetsgren, dels till frågor om organisation och ekonomi.

Måluppfyllelse och återrapporteringar från regleringsbrevet redovisas i huvudsak i polisens årsredovisning. Denna följs upp med en mål- och resultatdialog där departementsledningen och rikspolischefen för en diskussion om i vilken utsträckning målen har uppfyllts samt vilka åtgärder som kan och bör vidtas för att förbättra verksamhetens resultat. Mål- och resultatdialoger hålls normalt ca två månader efter att årsredovisningen inkommit till departementet.

I Rikspolisstyrelsens ansvar att vara central förvaltningsmyndighet för polisväsendet ingår att utveckla och precisera de mål och riktlinjer som riksdagen och regeringen lägger fast för polisverksamheten. Regeringen styr således polismyndigheterna främst genom Rikspolisstyrelsen. Verksamheten vid polismyndigheterna är dock av avgörande betydelse för att målen i regleringsbrevet ska kunna uppfyllas.

Mot den bakgrunden gjordes under 2006 försök till resultatdialoger med fokus på polismyndigheterna i de tre storstadslänen. I likhet med den

¹ Rikspolisstyrelsen, de 21 polismyndigheterna samt Statens kriminaltekniska laboratorium

ordinarie mål- och resultatdialogen hölls dessa samtal mellan förre statssekreteraren Dan Eliasson och rikspolischefen, med den skillnaden att länspolismästaren i aktuellt län också deltog. Frågeställningarna som diskuterades vid dessa resultatdialoger var av samma karaktär som vid mål- och resultatdialogen med Rikspolisstyrelsen, men med inriktning på situationen i respektive län.

Informell dialog mellan Justitiedepartementet och Rikspolisstyrelsen

Utöver den formella myndighetsdialogen träffades rikspolischefen och förre statssekreteraren Dan Eliasson regelbundet. Syftet med dessa möten var att utbyta information. Rikspolischefen informerade t.ex. om polisens finansiella situation och andra frågor som var aktuella i verksamheten. Statssekreteraren gavs samtidigt ett utrymme att löpande återkoppla regeringens syn i centrala kriminalpolitiska frågor som berörde polisens verksamhet. Därutöver lämnades information till rikspolischefen rörande läget i budgetprocessen, aktuella lagstiftningsprojekt m.m.

Statssekreterarens regelbundna möten med ledningen för Rikspolisstyrelsen kvarstår oförändrade efter regeringsskiftet 2006.

Utöver vad som nämnts ovan kan personliga kontakter ha förekommit mellan förre justitieministern och rikspolischefen eller andra befattningshavare i ledande ställning inom polisen. Departementet har dock ingen kännedom om eventuella sådana kontakter.

Denna promemoria har lämnats till Thomas Bodström för kännedom.

Bilaga A7.9.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-24

SB2008/1174

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -04- 24

Dnr 050-1584-2007/68

Konstitutionsutskottet
Riksdagen**Konstitutionsutskottets granskningsärende 33 – Före detta statsrådet
Thomas Bodströms styrning av polisen**

Härmed överlämnas en inom Justitiedepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är departementssekreteraren
Andreas Kvarnängen, tfn 08-405 11 42.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-22

Justitiedepartementet

Statsrådsberedningen

*Enheten för polisfrågor samt allmän ordning och säkerhet**Andreas Kvarnängen**Telefon 08-405 11 42**Mobil 070-542 44 91**E-post andreas.egeryd@justice.ministry.se***Svar till granskningsärende 33: Före detta justitieminister Thomas Bodströms styrning av polisen**

Justitiedepartementet kan bekräfta innebörden av Thomas Bodströms uttalande när det gäller påståendet att polisen är en stor och hierarkisk organisation. Departementet måste därför arbeta aktivt med myndighetsstyrningsfrågor. Det är dock svårt att göra en uppskattning över tid av hur stor del av sin arbetstid som Thomas Bodström och hans statssekreterare ägnade åt frågor kring styrning av polisen.

Som nämnts i tidigare svar till Konstitutionsutskottet känner departementet inte till vilka informella kontakter utöver sedvanligt informationsutbyte som kan ha tagits mellan före justitieministern eller statssekreteraren och företrädare för polisorganisationen. Därmed kan inte fråga 2-4 i Konstitutionsutskottets promemoria besvaras. Justitiedepartementet har inte heller information om hur ministern har agerat i eventuella informella kontakter med polisen eller om han vid eventuella sådana kontakter har agerat på eget initiativ eller på regeringens mandat.

Konstitutionsutskottets skrivelser samt detta svar har överlämnats till Thomas Bodström för kännedom.

Bilaga A7.9.4

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -04- 24

Konstitutionsutskottet Dnr 150-1584-2007/68

Ang granskningsärende 33

1. Jag kan idag inte exakt uttala mig om hur jag uttryckte mig i en enstaka intervju. Det jag torde ha menat är att halva tiden som minister går åt att arbeta med frågor rörande polisen. Det innebär också att halva den tid som utgör myndighetsstyrning av de olika myndigheterna kan härröras till polisen.
2. Jag hade regelbunden kontakt med rikspolischefen, chefen för säkerhetspolisen, chefen för rikskriminalpolisen, länspolismästare, polismästare, men också mycket kontakt med poliser som arbetar på fältet samt med polisfacket.
3. Initiativ kunde komma från mig eller justitiedepartementet eller någon från inom polisorganisationen.
4. Både min statssekreterare och jag var noga med att hela tiden hålla oss uppdaterade om vad som hände inom polismyndigheterna. Det innebar att vi fullföljde rutinen att ha regelbundna möten med rikspolischefen och säpochefen. Möten med Rikspolischefen skedde oftast på statssekreterarnivå. När det gäller Säpochefen deltog jag i dessa möten till 2002. Dessa möten ändrades också från en gång i månaden till vart fjortonde dag. Utöver det så deltog jag frekvent i konferenser, kongresser, jag följde med polisen på uppdrag i Sverige, närvarande när de arbetade utomlands, var med vid internationella besök.
5. Jag har i beslutsprocessen alltid varit noga att handla inom ramen för vad en minister får göra i enlighet med grundlagen.
6. I de frågor där regeringen ska besluta har jag varit med och beslutat kollektivt och då också ofta varit föredragande. I annat fall har jag agerat på eget initiativ inom ramen för mitt uppdrag.
- 7 Det är bra att detta blir klarlagt.

Thomas Bodström

Bilaga A7.10.1

FREDRIK OLOVSSON
Riksdagsledamot (s)

SVERIGES
RIKSDAG

Stockholm 2008-01-23

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -01- 24

Dnr 050-1492-2007/08

Begäran om granskning av regeringskansliets arbetsuppgifter

I Svenska Dagbladet den 22 januari 2008 finns en intervju med socialminister Göran Hågglund kring planerna på en bättre borgerlig samordning. I artikel står bland annat följande:

"Borgerligheten måste närma sig varandra även rent organisatoriskt, slår kd-ledaren fast. Idag har regeringen ett samordningskansli i statsrådsberedningen, men de fyra allianspartierna har inga formella band.

–Jag tror att vi skulle vinna på att ha en gemensam stabsfunktion, inte minst i ljuset av en annalkande valrörelse. Då kommer vi att behöva synka ännu bättre.

Ett borgerligt kansli skulle kunna ledas av partiledarnas stabschefer, föreslår Göran Hågglund. Vid sidan av arbetet med Allians för Sverige vill han att styrkan ska få ännu en uppgift: att granska socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet".....

"–De har haft en alldeles för enkel resa under de här första 15 månaderna. Vi bör göra det lite besvärligare för dem, och tvinga dem att ge besked."

Jag har inga invändningar mot att Göran Hågglund ser behovet av en bättre samordning bland de borgerliga partierna. Kärnkraftsfrågan och samkönade äktenskap är två aktuella exempel på detta behov. Jag har heller inget mot att den samlade borgerligheten granskar oss socialdemokrater. Det tål vi. Men det ska ske på ett korrekt sätt.

Partiledarnas stabschefer är, mig veterligt, anställda i regeringskansliet. Enligt regeringsformens 7 kap. 1§ är regeringskansliets uppgift att bereda regeringsärenden. Att samordna de borgerliga partier som ingår i regeringen är därför naturligt för regeringskansliet. Men att granska politiska motståndare i syfte att "göra det lite besvärligare för dem" är inte ett led i beredningen av regeringens ärenden utan det får skötas på annat sätt till exempel genom den ordinära partiverksamheten. I Hågglunds planer och resonemang ligger en risk att de borgerliga partierna och regeringskansliet blandas samman.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar om Göran Hägglunds planer är förenliga med regeringsformens bestämmelser om vad regeringskansliets arbetsuppgifter är.

Fredrik Olovsson

Bilaga A7.10.2

REGERINGSKANSLIET

2008-02-21

SB2008/868

Statsrådsberedningen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

Riksdagen

Konstitutionsutskottet

Ink 2008 -02- 2 1

Dnr 050-1492-2007/8

**Konstitutionsutskottets granskningsärende 32 – Socialminister Göran
Häggblunds uttalande om Regeringskansliets arbetsuppgifter**

Härmed överlämnas en inom Socialdepartementet upprättad
promemoria.

Regeringskansliets kontaktperson i ärendet är expeditions- och
rättschefen Marianne Jenryd, tfn 08-405 33 79.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-02-15

Socialdepartementet*Expeditions- och rättschefen***KU:s granskningsärende 32 - Socialminister Göran Hägglunds uttalande om Regeringskansliets arbetsuppgifter**

Konstitutionsutskottet (KU) har i en skrivelse den 31 januari 2008 till Regeringskansliet begärt svar på frågan vilka kommentarer den aktuella anmälningen och innehållet i utskottets promemoria ger anledning till. Som svar på KU:s begäran framför Socialdepartementet följande.

Socialministern har i den aktuella intervjun framfört tankar kring hur arbetet skulle kunna organiseras för att Regeringskansliet på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt ska kunna fullgöra sitt uppdrag att biträda regeringen och statsråden i deras verksamhet. Socialministern har här inte syftat på något annat än den för regeringen och statsråden sedvanliga verksamheten som innebär att man även granskar oppositionens politik och förslag.

Bilaga A7.10.3

REGERINGSKANSLIET

2008-04-24

SB2008/868

Statsrådsberedningen

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

Rättschefen

Konstitutionsutskottet

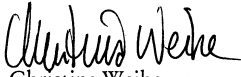
Ink 2008 -04- 24

Dnr 050-1492-2007/68

**KU:s granskningsärende 32 Socialminister Göran Hägglunds uttalande om
Regeringskansliets uppgifter**

Härmed överlämnas en promemoria från Regeringskansliet.

Regeringskansliets kontaktperson i granskningsärendet är expediti-
ons- och rättschefen Marianne Jenryd, tfn 08-405 33 79.

Christina Weihe

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2008-04-15

Förvaltningsavdelningen

Förvaltningschefens stab

KU:s granskningsärende 32 Socialminister Göran Hägglunds uttalande om Regeringskansliets arbetsuppgifter

1. Har en gemensam borgerlig stabsfunktion inrättats i Regeringskansliet?

Nej.

2. Hur har antalet politiskt tillsatta tjänstemän inom Regeringskansliet utvecklats efter utgången av september 2007 (jfr. bet. 2007/08:KU10, s.8)?

Med politiskt tillsatta tjänstemän avses:

- Politiskt sakkunniga i Regeringskansliet såsom planeringschefer, pressekreterare, politiskt sakkunniga, inklusive politiskt sakkunniga assistenter vilka omfattas av avtalet *Anställda enligt avtal om anställningsvillkor för politiskt sakkunniga samt politiskt timanställda brevskrivare eller talskrivare i Regeringskansliet.*
- Statssekreterare som omfattas av *Avtal om regeringsbeslut om avlöningsförmåner för vissa högre anställningar m.fl.*

Utvecklingen av antal tjänstgörande i september respektive år samt mars 2008 i de olika kategorierna redovisas här:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Mars 2008
Politiskt sakkunniga	112	121	120	145	140	151	162	128	140
Statssekreterare	24	25	25	27	27	30	28	33	32
Totalt	136	146	145	172	167	181	190	161	172
Statsråd och statsminister	17	20	20	22	23	22	22	22	22